

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 17. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 17. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 29. března 2022

Obsah:

Strana:

29. března 2022

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Usnesení schváleno (č. 182).

Schválen pořad schůze.

1. Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu

Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	6
Řeč poslance Tomia Okamury	9
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	13
Řeč místopředsedkyně PSP Věry Kovářové	16
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí ČR Mariana Jurečky	17
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	20

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Patrika Nachera	22
Řeč poslance Tomia Okamury	25
Řeč poslance Marka Výborného	32
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	34
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	35
Řeč poslance Josefa Cogana	35
Řeč poslance Michala Kučery	36
Řeč poslance Tomia Okamury	37

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslance Marka Výborného	40
------------------------------------	----

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Patrika Nachera	41
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	42

Řeč poslance Marka Výborného	43
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	44
Řeč poslance Patrika Nachera	45
Řeč poslance Marka Bendy	45
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	46
Řeč poslance Drahoslava Ryby	46
Řeč poslance Huberta Langa	49

Další část schůze řídila místopředsdkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslance Jiřího Maška	52
Řeč poslance Marka Bendy	57
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	57
Řeč poslance Karla Raise	57
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	59
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	59
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	59
Řeč poslankyně Jany Hanzlíkové	60
Řeč poslance Jana Hrnčíře	61
Řeč poslankyně Věry Adámkové	63
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	64
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	64
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	65
Řeč ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Petra Gazdíka	65
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	66
Řeč ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Petra Gazdíka	67
Řeč poslance Marka Výborného	68
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	69
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	71
Řeč poslance Marka Výborného	71
Řeč poslance Igora Hendrycha	71
Řeč poslance Radka Vondráčka	73

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslance Karla Turečka	75
Řeč poslankyně Margity Balaščíkové	77
Řeč poslance Michala Kučery	80
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	81
Řeč poslance Patrika Nachera	82
Řeč poslance Aleše Juchelky	82
Řeč poslankyně Heleny Válkové	84
Řeč poslankyně Jany Berkovcové	86
Řeč poslance Karla Haase	87
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	90
Řeč poslance Patrika Nachera	92
Řeč poslance Marka Nováka	93
Řeč poslankyně Bereniky Peštové	95
Řeč poslance Michala Kučery	96
Řeč poslance Petra Sadovského	97
Řeč poslankyně Heleny Válkové	97
Řeč poslankyně Romany Fischerové	98
Řeč poslance Jiřího Maška	99

Řeč poslance Karla Haase	99
--------------------------------	----

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Radka Vondráčka	100
Řeč poslance Jakuba Michálka	100
Řeč poslance Marka Výborného	102
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	102
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	102
Řeč poslance Jakuba Michálka	103
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	103
Řeč poslance Patrika Nachera	105
Řeč poslance Marka Bendy	106
Řeč poslance Patrika Nachera	107

Usnesení schváleno (č. 183).

Řeč poslance Patrika Nachera	107
------------------------------------	-----

Usnesení schváleno (č. 184).

Řeč poslance Patrika Nachera	108
------------------------------------	-----

Závěrečná řeč předsedkyně PSP Markéty Pekarové Adamové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
29. března 2022
Přítomno: 150 poslanců

(Schůze zahájena v 10.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 17. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak vás nejprve odhlásím a poprosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání karty náhradní. Zatím takové oznámení nemám.

Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny v návaznosti na § 109m zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny na základě předložení návrhu vlády na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou ve čtvrtek 24. března 2022.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, abychom určili paní poslankyni Miladu Voborskou ověřovatelkou a pana poslance Zdeňka Kettnera ověřovatelem. Má někdo jiný návrh? Já zagonguji a přivolám kolegy. A myslím, že můžeme postoupit k hlasování.

Zahájila jsem hlasování o ověřovatelích této schůze. Kdo je pro tyto ověřovatele? Kdo je proti?

V hlasování číslo 1 přihlášeno 103 poslanců a poslankyň, pro 99, proti 0. Konstatuji, že jsme ověřovateli 17. schůze Poslanecké sněmovny určili paní poslankyni Miladu Voborskou a pana poslance Zdeňka Kettnera.

Dále sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci: Markéta Pekarová Adamová – zahraniční cesta, omlouvá se do 17 hodin, Věra Adámková do 10.45 hodin z pracovních důvodů, Andrej Babiš se omlouvá z pracovních důvodů, Andrea Babišová – pracovní důvody, Jana Bačíková – pracovní důvody, Jan Bartošek – pracovní důvody, Roman Bělor od 12.30 do 18.30 hodin – pracovní důvody, Jana Berkovcová od 12 do 15 hodin – zdravotní důvody, Milan Brázdil – zdravotní důvody, Jan Bureš – zdravotní důvody, Klára Dostálová – zahraniční cesta, Jaroslav Dvořák – pracovní důvody, Jaroslav Faltýnek – zahraniční cesta, Milan Feranec – zdravotní důvody, Romana Fischerová – pracovní důvody, Stanislav Fridrich – zdravotní důvody, Matěj Ondřej Havel do 13.30 hodin – pracovní důvody, Karel Havlíček od 10.30 do 14 hodin – pracovní důvody, Tomáš Helebrant – zdravotní důvody, Marie Jílková – bez udání důvodu, Jiří Kobza od 11 do 15 hodin – pracovní důvody, Michael Kohajda – zdravotní důvody, Tomáš Kohoutek – bez udání důvodu, Věra Kovářová od 15.30 do 18 hodin – pracovní důvody, Václav Král – pracovní důvody, Robert Králíček – zdravotní důvody, Jan Lacina do 11 hodin – pracovní důvody, Martina Lisová – zdravotní důvody, Ivana Mádlová – zdravotní důvody, Martin Major – pracovní důvody, Taťána Malá – pracovní důvody, Lubomír Metnar – zdravotní důvody, Jana Mračková Vildumetzová – rodinné důvody, Vojtěch Munzar – pracovní důvody, Nina Nováková – rodinné důvody. Ještě pokračujeme s omluvami: Eliška Olšáková – zdravotní důvody, Renata Oulehlová – pracovní důvody, Jana Pastuchová – zdravotní důvody, Lucie Potůčková od 15.15 hodin do 16.45 hodin – pracovní důvody, David Pražák – zdravotní důvody, Petra Quittová – zdravotní důvody, Michael Rataj – pracovní důvody, Michal Ratiborský – zdravotní důvody, Rudolf Salvetr – pracovní důvody, Pavel Staněk – pracovní důvody, Jiří Strýček – zdravotní důvody, Julius Špičák – zdravotní důvody, Barbora Urbanová

do 12.30 hodin – pracovní důvody, Helena Válková do 12.30 – pracovní důvody, Radovan Vích – zdravotní důvody, Vít Vomáčka – pracovní důvody, Ivo Vondrák – pracovní důvody, Petr Vrána – zahraniční cesta, Milan Wenzl – zdravotní důvody, Vladimír Zlinský – rodinné důvody, Michal Zuna – pracovní důvody a Jan Skopeček – osobní důvody.

Z členů vlády se omlouvají: Petr Fiala ze zdravotních důvodů, Ivan Bartoš z pracovních důvodů, Mikuláš Bek z pracovních důvodů, Pavel Blažek z pracovních důvodů, Jana Černochová ze zdravotních důvodů, Petr Gazdík do 12 hodin z pracovních důvodů, Jan Lipavský z důvodu zahraniční cesty, Zdeněk Nekula z pracovních důvodů, Jozef Síkela z pracovních důvodů, Michal Šalomoun z pracovních důvodů a Vlastimil Válek z důvodu zahraniční cesty.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dne 2. března 2022 vyhlásila vláda ode dne 4. března od půlnoci, od 00.00 hodin, v souladu s článkem 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky nouzový stav na dobu 30 dnů. Podle článku 6 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, může vláda dobu pro vyhlášení nouzového stavu prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

Dne 23. března tohoto roku vláda požádala Poslaneckou sněmovnu o prodloužení doby nouzového stavu pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky, a to do 31. května 2022 do 23.59 hodin. Podle § 109m odst. 1 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny rozhodne Sněmovna o takovém návrhu ve zkráceném jednání.

A nyní tedy přistoupíme k vlastnímu pořadu 17. schůze, tak jak je uveden na pozvánce. Já avizuji, že mám přednostní práva, s tím, že se chci optat, zda jsou skutečně určena až k bodu číslo 1 po schválení pořadu schůze, nebo zda je zájem ještě o vystoupení k pořadu schůze? (Nikdo se nehlásí.) Vzhledem k tomu, že tedy zájem není vystupovat k pořadu schůze, tak můžeme hlasovat o celém návrhu pořadu 17. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak byl písemně předložen. Já ještě jednou zagonguji a přivolám kolegyně a kolegy do sálu. Všichni víme, o čem budeme hlasovat.

Zahajuji hlasování o celém návrhu pořadu 17. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 2 bylo přihlášeno 128 poslanců a poslankyň, pro hlasovalo 106, proti 13. Konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, můžeme tedy postoupit k bodu číslo 1, kterým je

1. **Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu**

K tomuto bodu vám byl doručen sněmovní dokument číslo 628 a já poprosím, aby za omluveného pana premiéra nyní vystoupil pan ministr vnitra Vít Rakušan. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji vám. Vážená paní místopředsedkyně, páni ministři, kolegyně a kolegové, děkuji vám za slovo. Jak už bylo řečeno, omlouvám a zastupuji tady pana premiéra Fialu, který dnes ze zdravotních důvodů nemůže být přítomen v Poslanecké sněmovně.

Dne 3. dubna skončí doba třiceti dnů, na kterou jsme jako vláda v souvislosti s migrační vlnou velkého rozsahu vyhlásili nouzový stav. Válka na Ukrajině začala 24. února. Celkem muselo své domovy opustit přes 10 milionů lidí, tedy více než čtvrtina z 37 milionů obyvatel Ukrajiny. Za hranice z tohoto počtu 10 milionů lidí uprchlo v této chvíli už 3,9 milionu lidí, kteří hledají pomoc, kteří hledají nové domovy. Většinou se jedná o matky, které utíkají s dětmi. Sami to vidíme na číslech v České republice, kdy ta dětská populace tvoří bezmála 50 % všech příchozích do naší země. V České republice jsme udělili do včerejšího dne na 236 000 statutů dočasné ochrany. Já bych chtěl jenom upozornit na jednu věc, abychom viděli, že Česká republika má opravdu spuštěný velmi kvalitní systém, protože se jedná o celou jednu třetinu všech speciálních víz vydaných v Evropské unii. To samozřejmě neodpovídá počtům. Polsko má mnohem větší počet uprchlíků v absolutních číslech než Česká republika, Německo, byť se to nezdá, má v absolutních číslech také větší počet uprchlíků z Ukrajiny než Česká republika, ale samozřejmě na procenta vůči naší populaci jsme jednou z těch vůbec nejpostiženějších zemí. Ale tu registraci, která je důležitá, je důležitá i pro bezpečnost obyvatel České republiky, tu zvládáme naštěstí velmi dobře.

Musíme si přiznat, že v téhle chvíli zažíváme největší evropskou migrační vlnu, kterou jsme od druhé světové války vůbec poznali. Chtěl bych ještě jednou připomenout, že veškeré typové plány, které Českou republiku připravovali na migrační vlnu velkého rozsahu, hovořily o 20 000 uprchlíků měsíčně, a v té chvíli to bylo označováno jako migrační vlna velkého rozsahu. My teď za jeden měsíc máme na území České republiky okolo 300 000 utečenců, většinou žen a dětí z Ukrajiny. Česká vláda dělá maximum, abychom zvládli nápor příchozích, a jsem přesvědčený, že se nám to daří i díky neskutečné vlně solidarity Čechů, občanů České republiky, kteří dělají v nejednoduché době pro ně samotné absolutní maximum, abychom jako stát obstáli a abychom manželkám a dětem těch, kteří brání svoji vlast na Ukrajině proti ruské agresi, byli schopni poskytnout útočiště, dočasné útočiště, ochranu.

Dovolte mi ale poděkovat i opozici. Já děkuji opozici za to, že v této chvíli nám neházela klacky pod nohy, že v této chvíli v rámci usnesení v Poslanecké sněmovně podporovala vládní návrhy a že jsme ukázali, že jako česká společnost, že jako česká politická reprezentace si jsme schopni uvědomit reálný stav věcí, reálnou míru a hloubku krize, kterou v této chvíli procházíme. Určitě vám za to patří poděkování. A chtěl bych vás dnes dopředu požádat, abychom i dnešní debatu vedli právě v tomto duchu, věcně, na základě argumentů, na základě faktů, abychom dávali otázky, na které si budeme odpovídat, ale abychom nezpochybňovali samu podstatu té věci, která se okolo nás odehrává. Odehrává se tady ruská agrese, putinovská agrese, agrese, která nemá v poválečných dějinách obdoby, kdy jeden stát je obětí a jeden je agresorem, a my jsme zemí, která se snaží pomáhat.

Všichni víme, že se dostáváme v České republice na hranu našich kapacit, a já otevřeně říkám, že v této chvíli potřebujeme pomoc ostatních států. I proto jsem včera na mimořádném zasedání na Radě ministrů v Bruselu žádal vyčlenit prostředky ze schválených fondů Evropské unie pro oblast vnitřních věcí. Jsem přesvědčený, že na té evropské úrovni musí začít fungovat kvalitní systém registrací a výměny informací o uprchlících. Na to jsem tady měl dotaz od pana kolegy Langa minule i v rámci interpelace. Ano, evropský systém registrací zatím není dokonalý. My zatím nemáme dostatečně propustné systémy a je to výzva pro ty příští týdny. Česká republika díky hasičům, policistům a samozřejmě všem hejtmanům tu krizi zvládá, patří na špičku Evropy v systému poskytování pomoci. Vytvořili jsme takzvaná KACPU, krajská asistenční centra pomoci Ukrajině. Ústřední krizový štáb od 24. února zasedá dvakrát týdně, vždy probíráme aktuální situaci a pokoušíme se rychle reagovat na všechny připomínky, které přicházejí z regionů. Dopředu se chci omluvit, že po jedenácté hodině tady chvíli nebudu, protože právě máme videokonferenci s hejtmany, kteří zase chtějí řešit operativní záležitosti, které se v rámci řešení krize na té regionální úrovni objevují.

Putin neválčí jenom na Ukrajině. V přeneseném slova smyslu válčí i s námi. Ukrajincům je potřeba v jejich boji pomoci a jako Ministerstvo vnitra, jako česká vláda pro to děláme maximum. Přes první nápor především v Praze a Středočeském kraji jsme přistoupili k přerozdělování příchozích v rámci celé České republiky. Většinou jsou to mámy s dětmi, a pokud si mohou vybrat, zda zůstanou ve vytíženém Středočeském kraji nebo v Praze v tělocvičně, nebo půjdou příkladově do Zlínského kraje a dostanou lepší ubytování, tak se nám daří právě i ta relokační v rámci republiky docela efektivně a úspěšně.

Je potřeba si uvědomit, že se změnila struktura lidí, kteří přicházejí do České republiky. V těch prvních deseti dnech pouze 10 % z nich vyžadovalo nějakou systémovou pomoc od českého státu. Většina z nich šla za svými rodinami, za svými příbuznými, za svými známými. V současné době už je to bezmála 70 % lidí, kteří přicházejí a nevědí, kam, nevědí, za kým jdou, a jsou odkázáni opravdu na to, aby český stát, my v našich centrech pomoci jsme byli schopni poskytnout rychlou a efektivní pomoc. I přes své vlastní problémy jsou Češi ochotni pomáhat nejen materiálně, ale i s ubytováním Ukrajinců u sebe doma. A právě tento druh pomoci je pro nás tím největším přínosem a určitě povede především k tomu, že příchozí z Ukrajiny se budou na to omezené období, kdy u nás chtějí zůstat do konce války, schopni adaptovat na život v České republice, na naše prostředí. Snažíme se těmto rodinám také pomáhat, motivovat je. Přišli jsme s příspěvkem na ubytovanou osobu v rodině 3 000, maximálně pak 12 000 korun měsíčně.

I když jsme ten první nápor zvládli, i když se zdá, že ta současná vlna příchozích není tak intenzivní, tak všichni cítíme, že válka na Ukrajině bohužel, bohužel neskončila. Stále utíkají lidé z bombardovaných domů, z měst, na která se útočí. Útočí se na civilní obyvatelstvo a mnohokrát do České republiky přicházejí lidé, kteří nemají nic. V té první vlně to byli lidé, kteří si uměli zajistit svoji existenci v cizím státě i po vlastní linii. V této chvíli je ta situace těžší. Domnívám se i proto, že nadále trvají důvody pro pokračování nouzového stavu.

Nouzový stav, a to bych chtěl zdůraznit, je klasickým instrumentem krizového řízení. Nouzový stav z důvodu té pandemie, která nás potkala v předchozích letech, dostal v uších a myslích českých lidí pejorativní nálepkou. Měli ho spojený s něčím, co omezuje bezprostředně jejich práva. Měli ho spojený s něčím, co pro ně znamená zákaz vycházení po určité hodině, zákaz cestování z okresu do okresu nebo třeba omezení v rámci provozu nějakých poskytovaných služeb. Nic takového se v současné době neděje, nic takového vláda České republiky neplánuje.

Znovu se vracím k typovému plánu na uprchlickou vlnu velkého rozsahu a ten typový plán od začátku říká, že při velké migrační vlně, která znamená více jak 20 000 příchozích během jednoho měsíce, se aktivuje instrument nouzového stavu. Jedná se samozřejmě zejména o procesy spojené se zajištěním nouzového ubytování pro uprchlíky, operativní nákup prostředků pro zajištění základních životních potřeb uprchlíků a pro poskytování rychlé, efektivní, cílené a také Ukrajinci žádané humanitární pomoci. To je samozřejmě v nouzovém stavu také mnohem jednodušší, a pokud tady existuje nějaký konkrétní nárok ukrajinské strany, tak my jako blízký partner Ukrajiny, což od začátku krize ukazujeme, chceme pomoci rychle, cíleně. A k tomu nám samozřejmě nouzový stav také pomáhá.

Na základě dohody, která padla na zasedání vlády České republiky, navrhujeme prodloužit nouzový stav v České republice v důsledku migrační vlny velkého rozsahu z Ukrajiny do 31. května 2022, neboť není důvod předpokládat, a znovu říkám bohužel, že by počet obyvatel Ukrajiny, kteří na území České republiky požívají dočasnou ochranu, výrazně klesl v horizontu nejbližších dvou měsíců. Žádost o prodloužení nouzového stavu o dva měsíce je možná neobvyklá, pro vládu a všechny, policisty, hasiče i hejtmany, kteří v tomto režimu už dva měsíce pracují, je ovšem nezbytná. Současný nouzový stav je skutečně jiný než ten v covidové době, ale usnadňme prosím naším rozhodnutím Poslanecké sněmovně práci příslušníků integrovaného záchranného systému, pomozme hejtmanům, ale zároveň

garantujeme, že nebudeme zasahovat do běžného života občanů České republiky. To jsme slíbili na začátku, to jsme slíbili při našem vládním vyhlášení nouzového stavu a troufám si říct, že jsme tento slib a tuto úvodní informaci bezezbytku splnili. Pokud by samozřejmě nastala situace v té nejoptimističtější variantě, že nouzový stav už nebude potřeba, existuje samozřejmě i pojistka, jak nouzový stav ukončit dřív. Bude to zase vaše právo, právo volených zástupců, právo Poslanecké sněmovny.

Dámy a pánové, ještě jednou vám děkuji, děkuji vám za případnou podporu našeho vládního návrhu, dopředu vám děkuji a těším se na kultivovanou diskusi. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já vám děkuji. Nyní jsou došla čtyři přednostní práva se zájmem o vystoupení v rozpravě. Já zkonstatuji nejprve pořadí. Jako první je přihlášen pan předseda Tomio Okamura, poté paní předsedkyně Alena Schillerová, poté paní místopředsedkyně Věra Kovářová a jako poslední s přednostním právem pan ministr Marian Jurečka. A než přistoupíme k prvnímu přednostnímu právu, tak zkonstatuji došlé omluvy, kdy se omlouvá ještě pan poslanec Jaroslav Bžoch dnes mezi 10.00 a 14.30 z pracovních důvodů, dále se omlouvá paní poslankyně Eva Decroix z celého jednacího dne z pracovních důvodů, pan ministr Stanjura dnes do 11 hodin z pracovních důvodů.

Tolik tedy omluvy a já mohu poprosit o prvního řečníka s přednostním právem. Prosím, pane předsedo. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, hnutí SPD bude hlasovat proti vládou navrhovanému nelegálnímu prodloužení nouzového stavu. To tady navrhuje předseda hnutí STAN a ministr vnitra Vít Rakušan spolu s panem premiérem Petrem Fialou.

Pane ministře, vy mi tady zase říkáte, že navrhuje vláda, ale nezbavujte se odpovědnosti. Vy jste plně zodpovědný za to, že tady bude nouzový stav, takže vy, ministr vnitra Vít Rakušan. Takže to, že se teď za mémi zády snažíte přehodit odpovědnost na celou vládu, je jedna věc, ale já se k tomu v projevu ještě dostanu. Ale vy jste ta odpovědná osoba. Plně!

Takže vláda Petra Fialy vyhlásila nouzový stav nejprve od 4. března 2022 na dobu 30 dnů. Vidíte, že to tady mám, že je to také celá vláda. A dnes vláda koalice, vládní koalice SPOLU, což je ODS, KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a STAN, požaduje prodloužit nouzový stav nikoliv o dalších 30, ale rovnou o 58 dnů. Prodloužení o více než 30 dnů najednou je nejen podle našeho názoru, ale i podle většiny ústavních právníků nelegální. Vyhlášení nouzového stavu je zcela mimořádný krizový stav, který v případě vyhlášení anebo jeho prodloužení dává vládě zcela mimořádné pravomoci. Hnutí SPD odmítá nejen nouzový stav, ale zároveň odmítáme dávat této vládě bílko šek na další dva měsíce, aby tak mohla mimo jiné nařizovat hoteliérům a osobám poskytujícím ubytovací služby, aby nuceně poskytovali i nadále svoje ubytovací kapacity ve prospěch uprchlíků a mohly být také vládou prováděny nákupy bez výběrových řízení. Veškerá opatření v souvislosti s uprchlíky lze řešit prostřednictvím mnohem mírnějších opatření stávající krizové legislativy, než je nouzový stav, například vyhlášením stavu nebezpečí. Proto bude poslanecký klub SPD hlasovat proti prodloužení nouzového stavu.

Zde je potřeba říct, že Fialova vláda zcela zapomněla na naše občany a přehlíží fakt, že ve stavu nouze je řada českých občanů. A kvůli nečinnosti vlády Petra Fialy jsou tito naši spoluobčané v nouzi dnes, budou i zítra, i pozítří, bez ohledu na to, co teď vláda vyhlásí. A v té nouzi budou právě kvůli této vládě, která kašle na problémy lidí v České republice a neřeší zdražování energií, potravin, pohonných hmot a bydlení.

Žádáme vládu Petra Fialy, aby konečně oznámila, kde je strop pro přijímání uprchlíků z Ukrajiny. Sám premiér Petr Fiala uznal, že je Česká republika již na samé hraně svých

kapacit. V současné době evidujeme na našem území již více než 320 000 uprchlíků z Ukrajiny a další stále přicházejí. Vládní představitelé říkají, že se mají přijímat uprchlíci ze 45milionové Ukrajiny neomezeně a že jich u nás většina zůstane natrvalo. Přitom si zároveň premiér Petr Fiala z ODS protiřečí, když tvrdí, že Česká republika je již na samé hraně svých kapacit, který (?) je podle něj ve výši 2 % domácí populace pro republiku zvladatelný. Tato hranice je již však dávno překonána. Hnutí SPD žádá vládu, aby konečně oznámila plán, a kde je strop pro přijímání uprchlíků.

Pomáhat uprchlíkům z Ukrajiny je podle nás správné, ale pouze přiměřeně a na nezbytně nutnou dobu a po ukončení konfliktu na Ukrajině by se měli vrátit zpět budovat svoji rodnou zemi. Ostatně to je postoj i například dánské premiérky. Dánsko je země s polovičním počtem obyvatel než Česká republika, země bohatší, než je Česká republika, a jasně dánská premiérka říká, že počítají s tím, že se uprchlíci z Ukrajiny, kteří jsou v Dánsku, vrátí zpátky na Ukrajinu. Takže postoj SPD je v souladu i s jinými demokratickými zeměmi na západ od nás. Ale vláda to vidí jinak, vláda Petra Fialy to vidí jinak. V tomto se postoj SPD zásadně liší od postoje Fialovy vlády a hnutí ANO.

Vláda stále nepřichází se zásadními opatřeními ve způsobech přijímání uprchlíků a naše republika tuto situaci nebude schopna ekonomicky a sociálně zvládnout. Naši občané mají oprávněné obavy o udržitelnost našeho zdravotního a sociálního systému, situaci na pracovním trhu, ve školství a trápí je zdražování. Fialova vláda odmítá řešit problémy českých občanů a to je špatně. Čeští občané i nadále platí kvůli nečinnosti vlády předražené ceny energií, pohonných hmot, potravin a bydlení. Chléb může stát až 60 korun, dokonce podle některých odhadů až 100 korun.

Válečný konflikt na Ukrajině má vliv i na rostoucí ceny pšenice v České republice. Ukrajina je známá jako obilnice Evropy, ale kvůli probíhajícímu válečnému konfliktu bude ohroženo její pěstování. Česká republika by proto měla podle Svazu pekařů a cukrářů zásadně omezit vývoz pšenice, jejíž cena se právě kvůli bojům na Ukrajině meziročně zdvojnásobila. Běžný chléb by tak mohl letos stát i 60 až 100 korun. Prudké zdražení pšenice dále prohlubuje problémy pekařů, kteří se potýkají s rostoucími cenami energií nebo pohonných hmot, a čelí tak existenčním problémům. Pšenice se v současné době obchoduje v průměru za 11 000 korun za tunu, přičemž loni v březnu stála tuna 5 500 korun.

Pro hnutí SPD je zcela nepřijatelné, abychom pšenici vyváželi, a doma přitom byli naši pekaři nuceni pečivo pro naše občany zdražovat. Opakovaně vyzýváme současnou vládu Petra Fialy, aby konala. Proto o tom tady hovořím. Protože vláda se chová k cizím jako k našim, ale zároveň k našim jako k cizím. A my říkáme, aby nezapomínala na naše občany. Na ty vláda samozřejmě úplně kašle. Říkám samozřejmě, protože já tuhle pětikoalici a její uvažování moc dobře znám.

Čeští občané tak platí nadále kvůli nečinnosti vlády předražené ceny energií, pohonných hmot a potravin, přestože velkoobchodní cena plynu za 14 dnů klesla zhruba o 70 %. Koaliční vláda ODS, KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a STAN tak nechává české občany v čím dál větších existenčních problémech, přičemž i nadále se všechno pro naše občany zdražuje a naši občané chudnou.

Zde bych ještě poznamenal, že máme letos podle údajů, které zveřejnila pracovnice Sociologického ústavu Akademie věd, 40% nárůst nových exekucí v České republice ve srovnání se stavem před půl rokem. To je důsledek nečinnosti vlády Petra Fialy.

To všechno je pro SPD nepřijatelné. Vláda, která neumí řešit problémy českých občanů a kašle na ně, by měla podat demisi. Mluvím o tom v souvislosti s tou nouzí, protože vláda tady žádá vyhlásit nouzový stav. Navíc vláda lhala, konkrétně ministr vnitra Vít Rakušan, předseda STAN, když říkal, že nouzový stav se nebude dotýkat českých občanů. Na tu vaši větu, pane ministře, si vzpomínáme úplně všichni. Lhal jste, protože každý v České republice vidí, že se to dotýká postupně dokonce snad úplně všech občanů, ty důsledky toho, co děláte

v rámci té současné situace. Takže jste to měl přiznat ale, vy jste to měl přiznat. Ano, bude se to dotýkat všech občanů.

Já teď nehodnotím vztah k uprchlíkům, to tady říkám jasně. My říkáme pomoci ano, ale říkáme přiměřeně a nezbytně nutnou dobu. Takže pomoci ano, to se tady shodujeme všichni. Pak se ale už neshodujeme dál v tom dalším přístupu a další realizaci nebo dalším řešení této věci. Takže o tom to není. Ale neměl jste lidem lhát, že se to lidí nebude dotýkat. Vidíte úplně všichni, že se ta situace jich dotýká.

Mimochodem zajímavé bude také si říct, a to tady má připraveno kolega poslanec, v kolika zemích je vlastně vyhlášen nouzový stav, které se potýkají s tou vlnou uprchlíků z Ukrajiny. Protože podle našich informací je to asi jenom v České republice, ten takzvaný nouzový stav. Takže to taky je ještě další věc k diskusi, že ve většině zemí ten nouzový stav vyhlášený nemají, a podle našich zatím zjištění je to dokonce pouze v České republice. Ale to nám tady třeba ještě pan ministr upřesní, proč zrovna Česká republika má ten nouzový stav.

Takže pomoc lidem v nouzi je správná. Tím spíš lidem v nouzi bez domova. Ale vláda Petra Fialy zapomíná, že lidi v nouzi, lidi na ulici, lidi v bídě a problémech máme i mezi svými občany. A tady je ten rozdílný pohled, který má SPD, protože vy na naše občany prostě úplně kašlete. Vy nejste vláda pro občany České republiky. Myslím, že už to vidí spousta občanů, a určitě vám také mnozí píší, ne že ne. Já to vím. Ale vy jste jako hluší a slepí a vy máte hlavu prostě buď někde v Bruselu, nebo někde v oblacích.

To, co žádáme, je, aby vláda nezapomínala na to, že jsou tu naši občané, kteří celý život státu platili daně, budovali hodnoty a dnes jsou někteří naprosto bezmocní kvůli zdraví nebo stáří a mnozí mají nárok na nižší sociální pomoc než někteří občané Ukrajiny. Vytvářením této nerovnosti vláda vytváří naštvanost mezi lidmi. Obecně má veřejnost za to, že nouzový stav má vládě Petra Fialy umožnit velkorysé vyhazování peněz našich občanů pod záminkou krize, kterou místo abyste mírnili, tak ji na maximum zvětšujete. Ano, a myslím, že tento názor občanů je zcela legitimní. Slyším to často.

Každá válka a každý konflikt má svoje uprchlíky a lidem v nouzi je třeba pomáhat. Je ovšem rozdíl mezi akutní pomocí lidem v nouzi a naopak velkorysými pobídkami k přestěhování do České republiky. Vláda dává plošně dávku ve výši 5 000 korun na jednoho uprchlíka a dále příspěvky na ubytování, které postupně zvyšuje dnes až na 12 000 na domácnost. Podle našich zjištění je ta dávka na jednoho uprchlíka 5 000 korun vyšší, než dávají Poláci a Slováci. Je otázkou, proč stejně vysokou dávku nedostávají naši občané, kteří jsou prokazatelně v hmotné nouzi. Jde o takzvaný příspěvek na živobytí, který se aktuálně vyplácí pro jednoho osaměle žijícího dospělého ve výši 410 korun měsíčně s tím, že taková osoba si navíc své životní náklady na rozdíl od uprchlíků hradí sama.

Znám případy našich důchodců, kteří mají nájem na ubytovně vyšší, než je jejich důchod, a po léta se nezmohli ani na příspěvek na ubytování. Jak vysvětlíte 75leté důchodkyni, pane ministře vnitra Víte Rakušane, která celý život dřela, že ona nedostane ani tisícovku jenom proto, že majitel ubytovny, kde žije, nesplňuje nějakou byrokratickou podmínku? Na straně druhé dostane tisíce za ubytování rodina, kde třeba manžel pracuje a vydělává desítky tisíc měsíčně.

Určitě bych byl rád, jestli vůbec budete reagovat, abyste to zase nepřevracel tím, že chci tady zjednodušovat podmínky na ubytovnách. To nebyla pointa té věci. Naopak my tady navrhuje zákon na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými. Teď mluvím o těch skutečně potřebných a porovnávám tu výši té podpory, kterou jim dáváte. Takže to není o nějakých podmínkách. Protože vy to vždycky tak jako demagogicky překroutíte tím svým směrem, přestože to nikdo nemyslí. (Ministr Rakušan – poznámka mimo mikrofon.) A neříkejte mi, že si to mám nechat. Mluvte když tak na mikrofon. Zároveň když tak vysvětlíte ty vaše sponzory konečně a pana Polčáka. To by bylo ideální. Na to ale svoláváme už mimořádnou schůzi a shromažďujeme podpisy. Takže to je ta pointa. Proč si za setkání

s poslanci SPD účtoval 47 000 na hodinu, aniž nám to řekl? To je přece to, co byste měli vysvětlit, proč to děláte v hnutí STAN. Takže mi neříkejte "nechte si to". Vy, prosím vás, vysvětlíte vaše kauzy nejdřív. K tomu se ale nemáte. Já jsem myslel, že tady přijdete říct něco na mikrofon a zmíníte ty vaše věci.

Tahle postižená důchodkyně, o které mluvím a jejíž případ konkrétně známe, nepotřebuje dezinformační weby, aby jí došlo, že se tu děje strašná nepravost. Nepotřebuje být kámoškou Putina, aby byla naštvaná na vás ve vládě, kteří ji fakticky okrádáte. V této debatě nejde o to, kdo je a není proruský či proukrajinský, ale kdo je pro- a protičeský. Je-li Fialova vláda tak solidární, měla by se postarat také, či především, o spravedlivé narovnání podmínek i pro naše lidi, pro naše občany České republiky.

Příspěvky na ubytování uprchlíků získají mimo jiné ubytovny, a to ve výši 250 korun za jeden den ubytování na jednoho uprchlíka, to znamená 7 500 měsíčně na jedno obsazené lůžko. Někteří majitelé ubytoven dnes vystěhovávají české nájemníky, tedy samoživitelky, důchodce nebo nejchudší rodiny, a namísto nich chtějí kvůli vyššímu profitu ze státního uprchlického příspěvku přijmout nové příchozí nájemníky z Ukrajiny. Tedy snaha pomoci jedné skupině ohrožených osob vede k poškození a diskriminaci jiných sociálně slabých, v tomto případě našich vlastních českých občanů.

Vážená vládo, pokud současnou ochotu pomáhat ukrajinským uprchlíkům může vystřídat nevraživost, pak se prosím nevymlouvejte na nic jiného než na vaši neochotu být spravedlivý stejně ke všem a stěžujte si na vaši viditelnou neochotu pomáhat českým občanům. Já osobně za nouzovým stavem ale vidím víc než jen ekonomiku. Nouzový stav vám pomáhá ještě více obhajovat omezování už tak omezovaných ústavních svobod a lidských práv našich občanů. V první řadě jde o lidské právo na svobodu názoru a svobodu projevu. To, před čím jsme nejen my dlouhodobě po léta varovali, nabývá stále hroživějších rozměrů. Během vládní covidové hysterie posílila cenzura a boj s jiným než oficiálním názorem pod záminkou boje s dezinformacemi. Cenzura jednotlivých projevů na internetu překročila donedávna myslitelné hranice, takže desetitisíce lidí mají zakázané diskuse a některé informační weby jste rovnou zlikvidovali. Národní divadlo zakázalo operu Čajkovského na motivy Gogolovy pohádky. Ukrajinec Gogol si bohužel dovolil napsat pohádku, která je v dnešním kontextu války na Ukrajině nevhodná.

Tady z tohoto pohledu nejde vůbec o covid ani o Ukrajinu, jde o to, zda se připojíme k trendu na Západě, kde jsou pod záminkou korektnosti potlačovány názory a projevy, které nesouhlasí s multikulturalismem a překrucováním dějin, překrucováním přírodních zákonů a prostých, jasně viditelných faktů. Svoboda projevu, svoboda slova i právo na informace buď je, nebo není. Nacisté zakázali a trestali poslech zahraničních rádií a komunisté rozhlas financovaný Američany rušili. Zajímavé je, že ve Velké Británii s dlouhou demokratickou praxí během války nikdo nacistickou propagandu nerušil ani její poslech netrestal. A opět bych byl nerad, aby mi tady někdo účelově podsouval něco jiného, než co tady teď konstatuji jako fakt. Demokracie mimo jiné spočívá v podstatě ve výroku, který sice Voltaire neřekl, ale jeho principy opravdu hájil: "Nesouhlasím s tím, co říkáte, ale až do smrti budu hájit vaše právo to říkat."

Jeden povolený názor je totalita, ať si o tom říká kdokoliv, co chce. To, že jiný názor nazvu dezinformací, je absurdní překroucení skutečnosti. Ano, po léta volám po tom, aby se postihovalo lhaní a překrucování faktů například v některých médiích. To kupodivu nikdo nechce, protože lhát v médiích je u nás povoleno, jen musíte lhát ve prospěch správné propagandy a ideologie. Na druhou stranu se musím zastat řady novinářů, protože jsem v mediálním prostoru téměř třicet let, že ta většina těch slušných novinářů to samozřejmě bohužel schytává za ty, kteří tu nepravdu bohužel píšou.

Zakladatel našeho státu Masaryk definoval demokracii také jako svobodnou diskusi. V roce 1919, když mluvil ke skupině vojáků tehdy vzniklého Československa, řekl náš

prezident toto: "Vy jeden každý musíte vždy snést mínění druhého. V demokracii je svoboda, volnost. Demokracie," bylo řečeno, "znamená diskusi, to je nesmí se nikomu překážet, kdo má jiné a opačné mínění. Musíte přes rozdíly politické žít kamarádsky, naučit se respektovat cizí mínění, vyslechnout důvody. Vy se můžete mezi sebou pohádat, ale vždy jako kamarádi, kterým jde o věc." Konec citátu prezidenta Masaryka. Tahle slova nikdy nepřestala a nepřestanou platit.

Vládní představitelé – typicky hnutí STAN se rádo ohlíží na Spojené státy americké, ostatně pan Farský zatajil před volbami voličům, že po volbách tam půjde pracovat. Takzvaný čtvrtý dodatek Ústavy USA říká: "Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci. Parlament nesmí vydávat zákony omezující svobodu slova nebo právo lidu pokojně se shromažďovat." I podle naší ústavy je cenzura nepřípustná, ale mnozí vládní politici i některá média si samozřejmě vždy najdou výmluvu, proč je třeba dnešní svobodu nejen názoru omezit. "Jestliže svoboda slova vůbec něco znamená, potom je to právo lidem říkat to, co nechtějí slyšet." Tohle napsal George Orwell, který s tak děsivou přesností předpověděl dnešní svět, ve kterém máme ministerstva pravdy a slovům se snažíme vkládat opačné názory.

Proč o tom tak dlouze hovořím? Protože hovořím právě o člověku, který sedí za mnou. Protože u nás si osobuje právo být ministerstvem pravdy Ministerstvo vnitra vedené Vitem Rakušanem z hnutí STAN. Dříve by se říkalo takovému člověku vrchní cenzor. Takže vždycky když je mu někdo nepohodlný, tak ho buď označí za dezinformátora bez důkazů, třeba politické oponenty, vždycky plivne špinavou slinu, aby pomluvil, přitom sám má máslo na hlavě, a jak říkám, tomu se, doufám, budeme věnovat na té mimořádné schůzi, aby se vůbec vysvětlilo to politické podnikání hnutí STAN. Takže byste si měl, pane ministře, nejdříve zamést před svým prahem, a pak teprve označovat ostatní za dezinformátory a pak se teprve věnovat té vaší cenzurní činnosti, se kterou já zásadně samozřejmě nesouhlasím, protože my jsme proti cenzuře. Samozřejmě když někdo vyhrožuje třeba smrtí, vyhrožuje násilím, je to v rozporu se zákony, anebo je na někoho vulgární a podobně, tak to není diskuse, která je slušná. Ale věcné názory, názory občanů, kteří mají na věc jiný názor, tak perzekvovat a šikanovat občany České republiky, protože prostě mají jiný názor, já myslím, že to je úplně neuvěřitelná arogance moci a to je úplně šílené, co předvádíte. Vracíme se tady do nějakého režimu, který tady byl do roku 1989. Prostě to opojení moci, které je od vaší vlády, je úplně neuvěřitelné.

Vážené dámy a pánové, situace v naší zemi není v ničem tak kritická, aby vyžadovala nouzový stav. Vláda ve svém prohlášení k nouzovému stavu píše, že jde o klasický nástroj krizového řízení. Nic není větší lež. Nouzový stav je určený jen pro řešení největších a zcela fatálních katastrof a krizí. Ano, je pravdou, že neblahá praxe zavedená minulou Babišovou vládou v minulých měsících z nouzového stavu skutečně vytvořila už klasický nástroj, který se dnes zneužívá ke kdečemu. Zneužívání nouzového stavu a jeho degradaci na "klasický nástroj řízení této či jakékoliv vlády" říkáme zásadní ne. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji panu poslanci. A ještě zkonstatuji došlé omluvy. Pan poslanec Jan Richter se dnes omlouvá z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty a pan poslanec Petr Sadovský naopak ruší od 10.30 omluvu, je zde. A s přednostním právem paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážení členové vlády, dámy a pánové, když se začalo hovořit o tom, že vláda bude jednat o prodloužení nouzového stavu, ptali se mě novináři, jak se k tomu náš klub postaví a zda prodloužení případně podpoří. Už na samém počátku jsme jasně řekli, že se nechceme a nebudeme chovat stejně jako dnešní koalice v době, když byla opozicí. Dělat z nouzového stavu politikum je špatně a viděli jsme, kam to vedlo v době covidu. A já jsem v tomto duchu

naprosto otevřeně novinářům odpověděla. Řekla jsem, že jsme ochotni nouzový stav podpořit o 30 dnů, jedinou naší podmínkou bylo představení strategie na následující měsíce. Náš požadavek nebyl ničím nespílitelným, naopak zodpovědná vláda by ho splnila bez sebemenší námahy, protože by ho už dávno měla vypracovaný. Mluvím o strategii krátkodobé a střednědobé, a to v oblastech, kterých se současná krize bezprostředně týká.

Očekávala bych už dávno, že bude vypracováno několik variantních plánů – pro oblast školství, bydlení, zdravotnictví, trh práce, sociální oblast a samozřejmě finance. Dopady do rozpočtu to jistě budou zásadní, ale jakákoliv konkrétní čísla jsme zatím neslyšeli. Skoro to vypadá, jako by žádná strategie hotova nebyla. Já ale stále doufám, že dnes jednotliví ministři vystoupí a řeknou nám, jak profesní složení ukrajinských občanů, kteří k nám přichází, jaká je jejich možnost a ochota zapojit se na pracovním trhu a podobně.

Pak ale zasedla vláda a schválila prodloužení nouzového stavu do konce května. Já musím říct, že to je pro mě naprosto nepochopitelné, ale na druhou stranu bohužel zcela symbolické. Ta symbolika už začala během jednání o vyslovování důvěry vládě, kdy nám bylo poměrně arogantně sděleno, že o naše hlasy nikdo ani nestojí a že ta diskuse je vlastně zbytečná. A od té doby se vládní koalice snaží opozici obcházet téměř neustále. Jsou chvíle, kdy je to pochopitelné, jsou chvíle, kdy je to pochopitelné méně, a pak jsou chvíle, kdy je to hrubá chyba, a to třeba když projednáváme prodloužení nouzového stavu. Nouzového stavu, který dnešní koalice v minulém období naprosto zpolitizovala, udělala z něj sprosté slovo, které rozděluje společnost a konají se kvůli němu demonstrace.

Hnutí ANO je nejsilnějším politickým klubem v této Sněmovně, zároveň jsme výraznou opoziční silou a z tohoto pohledu by prodloužení nouzového stavu i našimi hlasy byl velký vzkaz do rozdělené společnosti. A o to by vládě přece jenom mělo jít především. My nemůžeme dát vládě bílko šek na téměř dva měsíce, ta žádost je už ze své podstaty nesmysl a já si troufnu říct, že je to vlastně i drzost. Z vlastní vládní zkušenosti mohu říct, že podpora opozice v krizových okamžicích je důležitá. Nám se jí sice nedostalo a naopak jsme museli neustále bojovat na několika frontách. To není nářek, to prostě byla taková realita a já jsem to tak brala. Vy ale máte k dispozici komfort možné podpory nejsilnějšího klubu, přesto jste se rozhodli pro jinou a dost možná protiústavní cestu.

Ani ústavní právníci se totiž neshodují, zda je možné prodloužit nouzový stav o více než 30 dnů. Například Jan Kysela je přesvědčený, že takový krok v souladu s ústavou není. Já si dovoluji odcitovat jeho vyjádření z médií, kdy Kysela ČTK napsal, že postup je podle jeho názoru v rozporu s ústavním zákonem o bezpečnosti. Cituji doslova: Vláda rozhoduje vždy o 30 dnech, přičemž rozhodování o dalších a dalších 30 dnech je vázáno na předchozí souhlas Poslanecké sněmovny. Po jeho udělení opět rozhodne vláda, tím pádem je uchována kontrolní role Sněmovny a opozice v ní. Konec citace. Podobný názor má Ondřej Preuss, ale i někteří další právníci, se kterými jsem měla možnost hovořit.

Je to už poněkoli káté, co se pohybujeme minimálně na hraně ústavnosti, a to je od vlády, která se zaštiťovala slovy o zahrabávání příkopu ve společnosti lepší politickou kulturou a tak podobně, absolutně pokrytecké. Už jsem to zmínila, skutečně jsem to rozhodnutí vlády o bezprecedentně dlouhém prodloužení nouzového stavu nechápala. Pak jsem ale slyšel rozhovor paní předsedkyně Pekarové Adamové pro Českou televizi, zase budu citovat, a ta to řekla zcela jasně. Cituji: Protože se nouzový stav netýká českých občanů, tak je zbytečná debata každých 30 dnů. Nebudeme se vysilovat politickou debatou.

Paní předsedkyně tady není, ale přesto musím říct, že ten výrok považuji za naprosto skandální. Šest hodin, devět hodin, pět hodin, devět hodin, šest hodin, sedm hodin, osm hodin, sedm hodin. Víte, co je to za časy? To je doba zaokrouhlená na celé hodiny, po kterou jsme v Poslanecké sněmovně diskutovali o jednotlivých prodlouženích nouzového stavu během covidu. Určitě si také vzpomenete, že v době, kdy jsme byli v největší krizi a nemocnice na hranici svých kapacit, Sněmovna nepochopitelně nouzový stav prodloužit odmítla. Nikdy

bychom si ale ani já, ani nikdo z mých kolegů nedovolili tvrdit, že je ta diskuse zbytečná, nebo dokonce vysilující. Jsme v parlamentní demokracii, vláda se zodpovídá Poslanecké sněmovně. My vnímáme vážnost té situace, ale to neznamena, že můžeme rezignovat na parlamentní kontrolu. Mělo by být samozřejmé, že vláda nejpozději po 30 dnech přijde do Sněmovny, seznámí poslance s aktuální situací, vysvětlí strategii na další období, a pokud poslanci uznají, že důvody pro nouzový stav přetrvávají, opět je prodlouží. A já neříkám, že bychom znovu nezvedli ruku pro 30 dnů. To je legitimní postup, protože kontrola Sněmovny je základem parlamentní demokracie. Vláda na tento princip rezignovala a Sněmovnu obchází. Máte prostě většinu a ta vám umožňuje vše.

A ještě jedno připomenutí na nouzové stavy z covidového období. Vzpomenete si ještě, vážené kolegyně a kolegové, kolikrát byl nouzový stav prodloužen o 30 dnů v době covidu? Jednou. Bylo to v prosinci 2020, jinak se to pohybovalo v průměru kolem 20 dnů. A to jsme také samozřejmě věděli, že za 20 dnů covid nezmizí. Také jsme se jednou vraceli do Sněmovny po 11 dnech. A musím se zeptat znovu: zaznamenali jsme někdy, že by někdo označil ty diskuse za zbytečné nebo vysilující? Ne. Brali jsme to s pokorou, protože vláda chodila Sněmovnu o něco žádat.

Trefně to glosoval můj kolega Radek Vondráček slovy "nerušit, vládneme".

Já bych vás z tohoto místa poprosila: mějte na paměti, že jste vládou všech občanů, a respektujte to a myslíte na všechny občany. Já nechci přistoupit a nepřistoupím na vaši rétoriku, že jakmile si kdokoliv dovolí upozornit na problémy, které mají čeští občané, tak je okamžitě nařknut, že rozděluje společnost a je proti pomoci ukrajinským uprchlíkům. To je pro mě naprosto nepřijatelný argumentační faul.

Už jsem to říkala mnohokrát a zopakuji to tady znovu: Nikdy jste ode mě ani od nikoho z mých kolegů nemohli slyšet, že bychom neměli pomáhat lidem zasaženým válkou na Ukrajině nebo že bychom neměli stát za Ukrajinou. To, co my říkáme, je, musíme pomáhat ukrajinským uprchlíkům a musíme pomáhat stejně i našim občanům, protože i ti mají své problémy. Vláda prostě musí zvládat obojí. A občané očekávají od schopné vlády, že to zvládne. Je to od nás i dobře míněná rada. Solidarita je totiž v této době, v tomto období, naprosto klíčová. A to si, doufám, uvědomujeme všichni.

Pokud naopak slyšíme od jednoho z nejvýše postavených činitelů vládní koalice, že vláda tu není od toho, aby se starala o lidi – a zase, je mi líto, že paní předsedkyně tady není, není to vytržené z kontextu, takto to přesně paní předsedkyně řekla – pokud tedy slyší, že tu nejste od toho, abyste se o ně postarali, když mají velké problémy, pak tomu logicky nerozumí. A to jsou přesně ta slova, která vykopávají příkopy. Protože my musíme pomáhat válečným uprchlíkům, je to naše povinnost, ale současně se musíme starat i o naše domácí problémy.

Celá tahle situace je vlastně absurdní a charakteristická zároveň. My nezpochybňujeme potřebu nouzového stavu. Jsme ochotni podpořit jeho prodloužení. Nepolitikaříme, jako to dnešní vláda v době, kdy byla opozicí, předváděla během covidu. Nabídli jsme vládě pomocnou ruku. A výsledek? Vláda ji odmítla a opět si na sílu protlačí něco, co zvýší pnutí ve společnosti, něco, na čem se ani ústavní právníci neshodují, zda je to v souladu s ústavou, něco, co opět sníží důvěru politiků obecně.

Já vás velmi žádám, abyste si všechny souvislosti uvědomili a přehodnotili váš plán. Neobcházejte parlament. Prodlužte nouzový stav o 30 dnů. Za měsíc se znovu postavte před Poslaneckou sněmovnu, zhodnoťte poslancům vývoj a nastiňte strategii na další období. A pokud to bude třeba, požádejte o dalších 30 dnů. Tak by to totiž v parlamentní demokracii mělo vypadat. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Jenom zkonstatuji, s dalším přednostním právem paní místopředsedkyně Věra Kovářová. A není otevřena rozprava, nemohou být faktické poznámky, ty tedy odmažu. Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, chtěla bych mluvit o několika aspektech, které budou pro toto jednání Poslanecké sněmovny podstatné. Úplně na začátku musím říci, že naši spoluobčané budou v této době určitě sledovat jednání této Sněmovny pozorněji a s větším zaujetím, než je to obvyklé. A je to samozřejmě logické. Žijeme totiž ve skutečně napjatém období. Sotva dozněl covid, přišla energetická krize. A když se zdálo, že máme to nejhorší za sebou, napadla Ruská federace naše ukrajinské přátele. Jsem přesvědčena, že v takto vypjaté době by bylo dobré ukázat českému národu, že jeho poslanecký sbor dokáže pracovat efektivně a rychle. Občané si nezaslouží politická divadla s nekonečnými projevy – pane předsedo Okamuro, prostřednictvím paní předsedající – tím spíš v těžkých časech. Skutečně doufám, že pro dobro této země, pro dobro našich spoluobčanů a koneckonců i pro dobro nás samotných budeme diskutovat sice tvrdě, ale především rychle a racionálně. Jednoznačně přitom zdůrazňuji, že to není žádná výzva opozici, aby mlčela. To v žádném případě. Očekávám od opozice samozřejmě ostrou diskusi, to je v pořádku. Ale prosím, i ostrá diskuse se dá zvládat rychle a efektivně.

Je před námi několik témat, která Sněmovnu rozdělí. A jedním z takových témat může být právě nouzový stav, přesněji řečeno jeho prodloužení. Chtěla bych říci z mého pohledu několik podstatných věcí. Možná tady uslyšíme slova o omezování svobod. Ano, ta jsme tady již slyšeli. Žádné svobody pošlapávány nejsou a nebudou. To jasně zaznělo od pana ministra vnitra Víta Rakušana. Je to nesmysl. Podle mě to vědí i ti, kteří tyhle fráze stále opakují. A zde narážím na projev pana předsedy Okamury, prostřednictvím paní předsedající. Takže ještě jednou budu opakovat: žádné občanské ani jiné svobody našich občanů nebudou pošlapávány. Ostatně nouzový stav vyhlášený vládou tady máme skoro měsíc. A ať kdokoli dokáže, že k omezení svobod došlo. Je pravděpodobné, že vláda bude kritizována za délku prodloužení, o kterou Sněmovnu žádá. Tady se obracím na pana předsedu Okamuru, opět prostřednictvím paní předsedající, který zmínil, že ministr vnitra je zodpovědný za prodloužení nouzového stavu. Ale sám jste, pane předsedo, citoval ze svých poznámek, že vláda žádá o jeho prodloužení, čili nikoli jednotliví ministři, ale vláda jako celek.

Z mnoha projevů u tohoto pultíku to bude vypadat, jako by vláda chtěla zavést nouzový stav až do konce svého volebního období, a ne na dva měsíce. Je možné, že tady kolegyně a kolegové z opozice budou vystupovat a opakovat, že prodloužení o dva měsíce je nepřijatelné a že to je diktatura. To zde také již zaznělo. A je zřejmé, že i v tomto případě bude většině z nich jasné, že o žádnou diktaturu nejde. Ani oni sami nenastolili diktaturu, když platil jejich nouzový stav vyhlášený za méně dramatických podmínek, žádná válka tehdy totiž nebyla.

Prakticky každý rozumný člověk jistě chápe, proč nouzový stav máme nyní a proč ho chceme prodloužit. Pokud má naše země ani ne 10,5 milionu obyvatel a přijde do ní téměř 300 000 lidí za pár týdnů, tak to není situace zvládnutelná bez mimořádných postupů. Stejně tak každý v této Sněmovně ví, že tato uprchlická krize nezmizí za pár dnů, týdnů, a dokonce možná ani za pár měsíců. Bohužel. Za tu dobu dost možná ještě ani neskončí válka na Ukrajině, také musím říci bohužel, natož aby se uprchlíci mohli začít vracet domů.

Na okraj a na dokreslenou upozorňuji některé kolegyně a kolegy, že závist je ošklivá věc. A zde musím konstatovat jednu věc. Pan Okamura zmínil, že náš ministr vnitra Vít Rakušan lhal, když říkal, že nebude docházet k omezování svobod, myslel tím svobod například pobytu a pohybu. Ale pan Okamura říká, že lhal, protože se omezuje svoboda především projevu. A já říkám, svoboda projevu není omezena. A to mi dává říci, to mi dává

právo říci, pane předsedo Okamuro, prostřednictvím paní předsedající: Ten, kdo rozdmýchává závist, ten je opravdu nestoudným člověkem. Protože jestli si myslíte, že závidět někomu 5 000 korun, někomu, kdo uprchl před válkou s igelitkou, nechal doma svého muže, který bojuje za svou zemi, přišli sem bez peněz, bez oblečení, tak to si myslíte, že je hodno důvodů k závisti? Nebo, jak jsme zaznamenali, že někdo závidí někomu, že jde do zoologické zahrady, například ukrajinské děti, za korunu? Tak to je opravdu závist patologická. A ve vašem případě mě to mrzí o to více, že říkáte, že se zastáváte lidí a že chcete být spravedlivý.

Dopředu samozřejmě jsem očekávala, že zde budeme slyšet to spojení, že se o uprchlíky vláda stará, ale o vlastní občany nikoliv. Tak v obou vystoupeních předřečníků to zaznělo. Samozřejmě že zde také zaznělo, že vláda je v područí Bruselu. A možná někdo bude říkat, že vláda nic nedělá proti drahotě. A zase to nebude pravda. Vláda dělá protiinflační kroky. Já chápu, že se tyto kroky někomu nelíbí, že by to dělal jinak a že by dal podporu všem, tedy každému, kdo to potřebuje, nebo nepotřebuje, prostě by ji dostali všichni. Zkrátka tento přístup je ale velmi neekonomický. Vláda se rozhodla jít vlastní cestou. A jinou. A tou je adresnost a pomoc těm, kdo ji skutečně potřebují. Nevyhazovat peníze, ale použít je racionálně.

Vláda nedělá zmatené kroky na efekt, jako třeba zastropování ceny, aby pak za pár týdnů musela připravovat přidělový systém, jak se o tom zcela vážně uvažuje v Polsku. Ministři a jejich týmy pracují nikoliv pro kamery, ale zato soustavně. Přípravuje se energetický balíček, ve kterém jde vedle řady ekonomických změn o cílené a fungující zásahy do sociálního systému. Mně se osobně líbí myšlenka, se kterou přišel náš pan ministr Síkela, abychom valorizovali existenční a životní minimum, a vláda o tom uvažuje. To následně ovlivní řadu konkrétních dávek, které budou valorizovány automaticky.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dnes budeme rozhodovat o nouzovém stavu, o jeho prodloužení. Škoda, a paní předsedkyně Schillerová tady o tom hovořila, to téma se zpolitizovalo. Ano, zpolitizovalo. Takže zřejmě není žádný argument, který by vás přesvědčil. Učinili jste politické rozhodnutí a já v žádném případě nezpochybňuji vaše naprosté právo takový postoj zaujmout. Ale určitě by se nám všem lépe pracovalo s vyhlídkou, že diskuse bude sice ostrá, ale nikoliv diskuse nekonečná. Česká republika potřebuje v těchto dnech méně slov a více činů. Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A po paní místopředsedkyni je další s přednostním právem přihlášený pan ministr Marian Jurečka a poté taktéž s přednostním právem je v pořadí pan ministr Vít Rakušan. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dobré dopoledne, vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já jsem samozřejmě chtěl reagovat i na věci, které tady řekl jak pan předseda Tomio Okamura nebo paní předsedkyně Alena Schillerová, ale bohužel oni řekli své projevy a odešli z tohoto jednacího sálu, takže těžko se k nim potom hovoří a reaguje na věci, které tady zazněly a jsou zjevně nepravdivé a některé i bohužel lživé. Já si tedy dovolím říci pár podstatných věcí ještě k tomu, co řekl kolega pan ministr vnitra Vít Rakušan k důvodům, které za jeho resort jsou důležité pro to, proč máme mít dál stav nouze do konce května, proč žádáme Sněmovnu o prodloužení.

I za resort Ministerstva práce a sociálních věcí je tady jasný důvod, proč potřebujeme prodloužit stav nouze. Ten důvod se týká zlepšení a zrychlení administrativy pro naše občany, občany České republiky, abychom v této výjimečné situaci, kdy úřady práce a především úřednice, které tam pracují, byly schopny tento proces zrychlit, abychom nemuseli postupovat standardně podle správního řízení, aby ta rozhodnutí mohla být rychlejší ve prospěch občanů České republiky. My poté, co jsme si tady schválili lex Ukrajina, už nepotřebujeme mít to zrychlení pro občany, kteří přicházejí z Ukrajiny jako váleční uprchlíci, ale využíváme ten

institut v téhle situaci, kdy narostly administrativní nároky na úřad práce, ve prospěch českých občanů. To tady chci říct v případě resortu Ministerstva práce a sociálních věcí.

A musíme si uvědomit také, v jaké situaci my dneska jsme. My jsme v situaci, ve které Evropa 82 let nebyla. Nebyla Evropa v situaci, kdy by 10 milionů lidí muselo z jedné části země prakticky během dvou týdnů opustit své domovy. Taková situace tady nebyla, čili my ji všichni máme poprvé. Z těch 10 milionů více než 3 miliony lidí odešly z území Ukrajiny a šly do zemí, které s nimi souvisí, případně do některých dalších, jako je například Česká republika. Opět je to bezprecedentní pohyb takovéto silné migrační vlny lidí, kteří utíkají před válkou z důvodu ohrožení svého života. Sedm milionů z nich zůstává v té západní části Ukrajiny, především v okolí Lvova a ve Lvově. A je naší zodpovědností jako lidí, jako aktu lidskosti, se o kohokoli, kdo přichází, jde mu o život, nemá přístřeší, hledá bezpečí, o tyto lidi postarat. Myslím, že to vnímáme každý. Jako jsme si my někteří prožili například povodně roku 1997, roku 2002, jako jsme si prožili v loňském roce tornádo, tak prostě si myslím, že ti lidé, kteří pomáhali, neváhali na minutu, jestli mají pomoci a jestli pomáhají jenom do nějaké přiměřené míry, prostě šli a pomohli, protože pomoci v takovéto výjimečné situaci je prostě lidské.

A já jsem třeba rád, že v minulosti si otázky, které tady kladl Tomio Okamura, nekladal třeba britský premiér Winston Churchill, protože nevím, jak by dopadla Evropa v bojích v rámci druhé světové války, kdyby on vedl debaty na území Velké Británie a říkal: Milí Britové, není to až moc? Nebereme tady těch, kteří k nám přichází přes kanál, zbytečně moc? Neměli bychom dát nějakou kvótu a říci si, kolik těchto lidí vezmeme? Kolik jich zařadíme do naší armády? A nebude stačit, když jenom ubráníme náš ostrov a za ten kanál k těm Evropanům, Francouzům, Čechoslovákům a dalším už nebudeme vysílat ty naše vojáky? Přece to je za nějakou naši hranici komfortu. Máme se postarat jenom o nás, o Brity... Ne, takovou debatu on a další státníci zaplat' pánbůh nevedli. Protože kdyby tam stáli tenkrát v čele těchto států politici, kteří uvažují, jako teď před chvílí tady řekl Tomio Okamura, tak by se možná celý osud Evropy v druhé světové válce odvíjel úplně jiným směrem a možná my bychom tady dneska nestáli.

Jsme v situaci, kdy pomoci je naše lidská humánní vlastnost a povinnost. A já jsem hrdý na české občany, Českou republiku, všechny ty, kteří dneska pomáhají na různých úrovních, za to, že pomáhají a jak pomáhají. Za čtyři týdny jsme zvládli obrovský příliv lidí, kteří k nám přišli požádat o pomoc. A já když se s nimi bavím, a byl jsem na mnoha jednotlivých krajských asistenčních centrech, tak většina z nich je neuvěřitelně vděčná. Nebo všichni, se kterými jsem mluvil, jsou vděční a mají odhodlání v okamžiku, kdy bude bezpečno, aby se mohli na Ukrajinu vrátit, do své vlasti, do svých domovů, obnovit svoji zemi. A já bych si přál, aby kdyby nedej bože někdy nastala situace, kdy nám by hrozila podobná situace, aby kdokoli z našich sousedních nebo jiných blízkých spřátelených zemí poskytl stejnou podporu, stejné útočiště, stejnou míru solidarity, jako poskytujeme i my dneska. I to je potřeba v tom kontextu si uvědomit a takto to také chápat.

Když tady zaznívají věci, které tady zazněly, že nepomáháme našim občanům a podobně – stále funguje celý systém sociální podpory. Náš resort a úřady práce od začátku řeší pomoc lidem v návaznosti na energie. Máme o více než 40 000 přijatých a administrovaných příspěvků na bydlení oproti tomu standardnímu počtu. Když nám veškeré ostatní podpory každý měsíc na úřadech práce, zhruba 1,3 milionu administrovaných dávek a podpor, které děláme pro české občany, běží. Všechny tyto věci běží. Zvalorizovali jsme od června tohoto roku mimořádné důchody a jsme připraveni, pokud to bude nutné, udělat mimořádnou valorizaci ještě jednou, pokud ta inflace bude k tomu dávat ten podklad, který je pro to potřeba. Nezapomněli jsme na české občany. Děláme kroky, kterými se snažíme reflektovat tu situaci a pomoci jim.

Ano, neděláme kroky populistické a líbivé na první pohled, neděláme kroky plošné. Děláme kroky cílené, abychom pomohli těm, kteří tu pomoc opravdu potřebují, protože jsme

v situaci, kdy nemáme žádný zděděný přebytek rozpočtu a každou korunu musíme otočit třikrát, protože když ji vydáme, tak bude chybět v nějaké jiné části rozpočtu. A hledáme ty nástroje. Dneska budeme mít jednání koaliční ká pětky a já tam za resort Ministerstva práce a sociálních věcí nesu několik možných návrhů, jakým způsobem pomoci občanům a domácnostem v České republice. Jsou to návrhy, které mohou být řekněme z této oblasti: zvýšení valorizace rodičovského příspěvku, zvýšení existenčního a životního minima, zvýšení příspěvku na mobilitu občanů se zdravotním postižením nebo zvýšení také oblasti slevy na poplatníka a na děti. Hledáme ta řešení, jakým způsobem ponechat v domácnostech lidem více peněz na to, zvládnout tu tíživou situaci. Ale aby to řešení taky dávalo smysl. Aby ty peníze, které takto dáme z peněz daňových poplatníků, neskončily ve vyšších maržích řetězců, prodejců, ale aby skončily u těch lidí. Takže ty cesty opravdu hledáme.

Jenom připomenu, za poslední dva roky jenom díky zvýšené slevě na poplatníka v českých domácnostech zůstalo navíc 30 miliard korun. Nástrojem, se kterým já jsem třeba osobně měl problém, ale většina ve Sněmovně byla, to znamená úprava a zrušení superhrubé mzdy, zůstalo opět v českých domácnostech zhruba 70 miliard korun. I to jsou peníze, které tady zůstávaly, zůstávají, a ty je potřeba také brát v tom kontextu, že těch finančních prostředků pro domácnosti v tom objemu zůstalo více.

Pak tady byly zmíněny věci jako argumentace exekucí. Jestli pan předseda Tomio Okamura argumentuje tím, že za posledních pět nebo šest měsíců narostl počet exekucí, tak evidentně, pokud zná systém a principy exekučního řízení, tak to nemohlo být vlivem vlády Petra Fialy. To fakt ne. To, aby se někdo do exekuce dostal, tak to byly momenty, které se odehrály rok, dva zpátky, ale ne za poslední čtyři měsíce nebo pět měsíců vládnutí Petra Fialy. Ale tady zase odpověď, na které pracovala a pracuje společně tato Sněmovna nejenom ze stran poslanců vládní koalice, ale i ze stran opozičních poslanců, a to je třeba řešení této palčivé problematiky, kterou si uvědomujeme, a dlouhodobě tato oblast byla podceněna, a jedním z těch řešení je mimo jiné právě i znovu ještě jednou realizované milostivé léto, které v letošním roce bude. Takže další krok, kterým jasně říkáme: Pamatujeme na ty občany. Chceme jim dát druhou šanci! Jsme si vědomi toho, že ten stát v minulosti nenastavil férové legislativní právní prostředí pro ochranu občanů a spotřebitelů v České republice. Ty kroky ke zlepšení se udělaly za posledních zhruba šest let. Ale je potřeba zhojit křivdy, které se udělaly před deseti, patnácti lety. Ty křivdy, kdy tam spadly děti a podobně. A k tomu je tady milostivé léto. Takže další krok, kterým jasně reagujeme na to, že vnímáme potřeby, jak pomoci lidem, aby dostali druhou šanci, aby se mohli vrátit do normálního legálního života.

Nezneužíváme stavu nouze, neděláme výběrová řízení v jiných oblastech, kterými bychom si mohli zjednodušit život, pro to, abychom něco dali napřímo, jak se říká. Neděláme to. Týká se to výhradně těch konkrétních věcí, které tady zmínil pan ministr vnitra nebo zmiňují já a týkají se agendy našich dvou resortů, případně práce hejtmanů. Nezneužíváme to na jiné oblasti, které nesouvisí, také nesouvisí s tím, jak akutně aktuálně řešit právě ty problémy a důsledky válečné uprchlické situace.

Musím říct, že když tady pan předseda Okamura mluvil o tom, jak tady je potlačována svoboda projevu a podobně, já se tedy přiznám, že nic takového nevnímám. A jestli si tady někdo plete názor za zjevnou, evidentní lež, tak to jsou dva rozdílné světy. Jestliže někdo cíleně lže a manipuluje s fakty a na tom má postavené své servery, tak je to naprosto něco jiného než jiný názor. A musím říct, že tady v minulosti pan předseda Okamura na svých sociálních sítích i tady veřejně velmi často ukazoval svůj obdiv vůči Vladimíru Putinovi a jeho režimu. Měl spoustu příspěvků na sociálních sítích, které za poslední dva týdny záhadně zmizely. Proč on sám cenzuruje svůj profil? Proč to dělá na Twitteru a na jiných sociálních kanálech? On se za ty příspěvky stydí? Nebo neměl pravdu? Nebo podporoval někoho, kdo je dneska evidentní agresor, válečný zločinec, někdo, kdo páchá genocidu na nevinném národě, na dětech, na ženách? No zjevně ano. Dneska se to jenom stydí přiznat a říct férově: Já jsem se úplně brutálně uťal. Adoroval někoho, u něhož v zemi není normální

to, z čeho tady byl jeden vtip, který se říkal v dobách komunismu: Jaký je rozdíl mezi Východem a Západem v té svobodě projevu? Že na tom Západě byla ta svoboda projevu i po projevu, zatímco v Rusku máte svobodu projevu několika sekund a ta svoboda skončí v okamžiku, kdy člověk zvedne jenom bílý papír, a už ho seberou policisté. Seberou starou paní. Zatýkají desetitisíce lidí, kteří přijdou svobodně vyjít svůj názor na veřejnou demonstraci. Tak takovýto režim tady pan předseda Okamura veřejně opakovaně adoroval. Vladimira Putina adoroval. Někoho, kdo páchá zločiny proti lidskosti na Ukrajině.

Já jsem za poslední dny hovořil s lidmi, kteří mají osobní zkušenost s tím, jak třeba se chovala ruská armáda po anexi Krymu. Mluvil jsem s paní, jejíž bratr byl mučen, protože odmítl jako obyvatel Krymu přijmout ruské občanství. Vytrhali mu všechny zuby a před dvěma týdny ho ruská okupační vojska v bojích zabila. Takového příběhy jsme tady schopni sázet, jak se chovala ruská armáda na Krymu. A dneska celý svět vidí, jak se chová dnes v Mariupolu a dalších městech.

Tak si řekněme reálně pravdu, jak je to s tou svobodou, s demokracií, s tím, jak se ctí práva a hranice v podání režimu Vladimira Putina, který tady byl opakovaně adorován Tomiem Okamurou.

Já si myslím, že dneska jsme v situaci, kdy je potřeba umět pojmenovat jasné věci, když se lže, manipuluje s fakty. Není tady omezen jiný názor. Ten ostatně tady říkáme ve veřejných diskusích, říkáme ty názory v debatách. A srovnávat tady na tomto místě, jak před pár desítkami minut udělal pan předseda Okamura, že je tady nějaký stav, který byl před rokem 1989? Já jsem byl hodně malý, ale zažil jsem situaci mých rodičů, kteří nemohli studovat, zažil jsem situace, kdy říct jiný názor veřejně znamenalo šikanu, konec zaměstnání, v mnoha případech dlouholetou zkušenost s pracovníky StB a v některých výjimečných případech omezení svobody několika lety vězení. Tyto příběhy mám ve své rodině. Prosím pana předsedu Okamuru, ať nesrovnává to, co bylo před rokem 1989, s dnešní situací. My tady jenom jasné říkáme, že lhát a manipulovat se prostě nemá.

Když to shrnu a podrhnu celou tu debatu, přicházíme v situaci, kdy přesně pro takové situace byl krizový zákon psán. Pro situace, kdy se řeší nějaký důsledek bezpečnostního rizika. Přísunu většího počtu lidí do České republiky. Pro tyto situace a pro přírodní katastrofy tenkrát tvůrci ten zákon napsali a pro takové situace se ten zákon má aplikovat. Ta pandemická situace za poslední dva roky byla v jiném rozměru. Tehdy ti tvůrci, když ten zákon psali, na takovýto rozměr pandemické situace nepamatovali. Proto to byl jiný příběh. Proto jsme žádali, ať se k tomu přijme speciální pandemický zákon. Ale v téhle situaci je ten zákon přesně šitý na tento moment. Proto ho využíváme a proto je normální, když vláda přijde, a udělala by to kterákoli jiná vláda, a řekne: My potřebujeme teď ještě krizový stav, nouzový stav, pardon, a potřebujeme ho prodloužit. To ta vláda dělá a jasné se ten výčet těch opatření týká opravdu jenom těch konkrétních situací, které mají pomoci tu situaci zvládnout.

Tento nouzový stav se negativně nedotýká občanů České republiky. Nikdo je neomezuje, nikdo jim nebere jejich práva, nikdo jim nebere jejich majetek a podobně. Tyto informace bohužel běhají v některých dezinformačních e-mailech, ale nic takového vláda nedělala, dělat nebude. To na konkrétní věci, které jsem tady zmínil já a pan ministr vnitra. Děkuji za pozornost, za podporu a za racionální věcnou diskusi na základě argumentů. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A další vystoupení s přednostním právem přednese pan ministr vnitra Vít Rakušan. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuju, paní místopředsedkyně. Poslední, protože jako poslanec jsem nikdy neměl rád, když ti s přednostním právem si pro sebe privatizovali na začátku schůze diskusi, a byl bych rád,

kdyby došlo na celou řadu přihlášených kolegyně a kolegů, které vidím na tabuli. Ale musím reagovat na to, co tady pronesl pan předseda Okamura, a to na několik zásadních věcí.

Nelžeme tady! Opravdu nelžeme! Ten institut, který v České republice a v celé Evropské unii aplikujeme, se jmenuje dočasná ochrana. Pan předseda Okamura tady mluvil o tom: a vy tvrdíte, že je sem všechny chcete natrvalo, a podobné věci. Kdo to tvrdí? Kdy to tvrdil? Ať uveďte zdroj, ať nám ho ukáže, jinak je to právě to, o čem mluvil pan kolega Jurečka, jinak to je ta dezinformace. Pokud říkáme věty, které nejsou pravdivé, které si tady vymýšlíme u toho pultíku, potom je to dezinformace. Ten institut jmenuje dočasná ochrana. Je na jeden rok, je do 31. 3. 2023. Do té doby tady poskytujeme ochranu a potom uvidíme, jak samozřejmě se situace v Evropě bude vyvíjet. Ale ti lidé počítají s tím, že nepřicházejí natrvalo, a tomu odpovídá i ten titul uděleného statutu, který v České republice mají.

A potom mi tady pan Okamura říká věty: Vy jste lhal, že se nouzový stav nedotkne nikoho v České republice. Vždyť se to všechno dotýká obyvatel! – Nesměšujme dvě věci. Všechno nás v České republice se dotýká uprchlická krize. Ano, ta se nás dotýká. Ta se nás určitě ještě dotýkat bude a ta se nás dotýká kvůli tomu, že Putin, oblíbenec pana Okamury, jehož statuty teď záhadně zmizely ze sociálních sítí, napadl Ukrajinu. Tím to je! Ano, to se nás tady dotýká a dotýká se to celé Evropy a hlavně se to dotýká těch, na které padají bomby, kteří přicházejí o své zdraví, o svoje blízké, o své majetky, o svůj domov. Těch se to dotýká. Ale to je důsledek té uprchlické krize a především agresivní Putinovy války vůči Ukrajině. To opravdu není důsledek nouzového stavu. Ať by tady byl, nebo nebyl nouzový stav, tak ty důsledky ukrajinské krize tady samozřejmě budou. A já si troufám říct, že právě díky nouzovému stavu jako klasickému instrumentu krizového řízení můžeme ty důsledky umět lépe řešit a zvládat ve prospěch občanů České republiky.

Přestaňte už s vytvářením falešného dilematu, které neexistuje: buď Ukrajinci, nebo občané České republiky! To je falešné dilema! My pracujeme samozřejmě i pro občany České republiky a koneckonců i to, co děláme teď pro ukrajinské občany, to, že je dobře registrujeme, že o nich máme dobré povědomí, to, že víme, kde se nacházejí, kdo jsou, kdo k nám přichází, vždyť to přece děláme samozřejmě i pro bezpečnost České republiky jako takové.

Pan Okamura stále říká, kde je strop? No strop těch komfortních ubytovacích kapacit tady máme teď. To já jsem řekl mnohokrát. Tomu se také přizpůsobujeme, i strategii vyjednávání na evropské úrovni, kterou vedeme. Ale my nevíme, jestli ta uprchlická krize skončí. Až Putin skončí válku, jeho kamarád, tak v té chvíli možná se nám to povede tady na té evropské bázi zastavit a v té chvíli si můžeme říct, kde je strop. A to, že Česká republika samozřejmě na té evropské úrovni říká: naše kapacity jsou pomalu vyčerpány a je potřeba se zamyslet, jak ty proudy uprchlíků směřovat do zemí, které jsou na tom lépe – to samozřejmě děláme. Ale neumí teď nikdo říct, jestli strop těch, co odejdou z Ukrajiny, skončí u těch 3,9 milionu, co je teď, nebo to bude 6 milionů, což si nikdo z nás nepřeje. Ale musíme na to umět v té situaci nějakým způsobem reagovat.

A otázka, proč jiné země nemají nouzový stav? Protože jiné země mají jinou krizovou legislativu a třeba se to v těch jiných zemích jmenuje jinak, nebo mají jiné, operativnější instrumenty. I proto máme ve vládním prohlášení, že chceme krizovou legislativu novelizovat, aby byla právě přizpůsobena nejrozličnějším typům událostí. To se zatím ještě nepovedlo. Měli jsme na to půl roku, a pokud na to budeme mít čtyři roky, tak to určitě do konce dotáhneme.

A potom ještě otázka – ono také v mnoha zemích není těch uprchlíků tolik. Ne všechny země Evropské unie teď na to musí reagovat nějakým instrumentem krizového řízení. Česká republika je cílovou zemí, všichni jsme to od začátku věděli a je to vcelku jasné.

A nevypouštějme zde ani zavádějící informace: tři tisíce korun s ubytovaným a podobně. Ne, to není ubytovaný. Tři tisíce korun jde jako příspěvek českým občanům –

českým občanům – kteří jsou solidární, mají srdce a ubytovávají, a my jim tím způsobem pomáháme. Takže nesměšujeme nejružnější typy podpor dohromady. To jsou peníze pro české solidární občany, kteří pomáhají. Nedávejme ty věci dohromady.

A potom takové věci o tom, že je Ministerstvo vnitra nějakým ministerstvem cenzury, strachu, ministerstvem vrchního cenzora a podobně. Já nevím, pan Okamura tam neřekl jediný konkrétní případ, co jsme tedy cenzurovali, kde jsme zasáhli. A jestli se bojí toho, že na půdě parlamentu bude projednávána zpráva o extremismu v České republice, kde se píše nejružnější věci, tak tu určitě neurčuje ministr vnitra, ale určují to lidé, kteří na tom odborně pracují, a tady mohu slíbit, že ta zpráva se určitě v parlamentu projednávat bude. Děkuji. (Potlesk poslanců vládní koalice.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane ministře. Hlásí se ještě někdo s přednostním právem? Není tomu tak, takže vám popřeji hezké dopoledne zatím a budeme pokračovat v projednávání tohoto bodu. Než otevřu rozpravu, připomínám, že podle § 109m odst. 2 a 3 zákona o jednacím řádu při zkráceném jednání o návrhu na vyslovení souhlasu s prodloužením nouzového stavu se projednání ve výborech nekoná, nelze v rozpravě uplatňovat faktické poznámky, poslanec může vystoupit v rozpravě nejvýše dvakrát a Sněmovna může rozhodnout o omezení řečnické doby až na pět minut s tím, že omezení řečnické doby se vztahuje i na poslance pověřeného přednést k věci stanovisko poslaneckého klubu.

A nyní otevírám rozpravu a o slovo se přihlásili poslanci – první na řadě je pan poslanec Patrik Nacher a připraví se pan poslanec Drahoslav Ryba. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a pánové, vážená paní místopředsedkyně, pane ministře, pěkné dopoledne. Zase na mě vyšla řada jako na prvního. Co mě trochu mrzí, musím říct hned na začátku před závorku, je, že já jsem se díval, jak dlouho schválně probíhaly ty debaty o nouzovém stavu minulý a předminulý rok, a bylo to mezi pěti a devíti hodinami. My teďka jsme tady jenom hodinu a půl a koukám, dvanáct přihlášených, takže to bude docela rychlé, a přesto tady dvě třetiny sálu nejsou a kromě pana ministra vnitra, který tady poctivě sedí za mnou, tak zbytek vlády tady není. To mě trochu mrzí, protože nemáme za sebou dvanáct hodin, máme za sebou teprve hodinu a půl a je potřeba říct, že to je skutečně důležitá věc.

Druhou věc před závorku bych chtěl říct a jasně tady sdělit, že nikdo nezpochybňuje, že je tady o velkou krizi. Nikdo nezpochybňuje válku na Ukrajině. Nikdo nezpochybňuje nouzový stav jako něco, co po určitou omezenou dobu je zapotřebí přijmout. Nikdo nezpochybňuje pomoc, kterou naše země nabízí a která mimochodem při rozpočtu na obyvatele už je dneska větší než třeba Německo v té předchozí imigrační krizi deset let zpátky. To nikdo nezpochybňuje. Takže já bych byl nerad, by to nám, mně, mým kolegům z klubu hnutí ANO někdo vkládal do úst.

To ale neznamená, že se vším souhlasíme. My ten nouzový stav jsme tady přece opakovaně probírali v roce 2020, 2021. A mně to přijde, ten návrh, se kterým teď přišla vláda, těch 58 dnů, jako téměř absurdní. Jako absurdní divadlo. Proč? Protože ten nouzový stav tady byl v minulosti vyhlášen, já jsem se na to díval a dělal jsem si přípravu, třináctkrát. Pohyboval se od 11 dnů, to bylo nejkratší, po 30 dnů. Já si vzpomínám, že tady se opravdu licitovalo a bojovalo o každý jeden den. A proto mně přijde úplně jako skoro bych řekl mimo, aby titíž politici, titíž poslanci, kteří tady licitovali, že to nebude 30, bude to 22, 19, 14, 11 dnů – udělal jsem si průměr mimochodem. V průměru ty nouzové stavy trvaly 21,85 dne. To bylo vždycky, jak jsme se tak nějak jako dohadovali, aby tady vůbec něco prošlo. A najednou titíž politici přijdou s návrhem 58 dnů. To si myslím, že to prostě není možné. Vy víte, že já upozorňuji na ten dvojitý metr, tohleto mi skoro přijde jako dvojitý kilometr, protože ten, kdo předtím bojoval

o každý jeden den, nebo vůbec to nepodporoval, ten nouzový stav, aby teď šel nad rámec těch 30 dnů, to přece není možné, aby to byla ta samá osoba, aby nebyla tak konzistentní mezi roky 2020/2021.

Našel jsem si citaci. Markéta Pekarová Adamová řekla: Protože se nouzový stav netýká českých občanů – to by tady možná rozebrali moji kolegové právníci, co se týká, netýká, do toho se tady pouštět nebudu, to ať si udělá každý obrázek sám, myslím si, že logicky bude – tak je zbytečná debata každých 30 dnů, nebudeme se vysilovat politickou debatou. No ale, kolegyně, kolegové, takhle to v Poslanecké sněmovně funguje, že to bylo jen na 30 dnů, takhle je to i míněno, a každých těch 30 dnů potom ta vláda přijde a obhájí, jestli ta situace i nadále trvá.

Jinými slovy argument číslo jedna, že to bude trvat déle, je za mě, nezlobte se, relevantní. Protože i u covidu bylo jasné, že to bude trvat déle. Vždyť to přece bylo úplně jasné, možná kromě prvního měsíce, kdy se nevědělo, bylo to úplně něco nového, tak potom bylo přece jasné, že ten covid nezmizí z ničeho nic, tak bylo jasné, že to bude trvat déle, ale nikoho nenapadlo, aby vynechal tu kontrolu parlamentem a místo aby to bylo po 30 dnech, tak tam rovnou šoupl 58. A proč ne do konce června nebo do konce roku? Tady ty dny byly, kdyby vás to zajímalo: 30, 19, 19, 30, 14, 22, 11, 30, 21, 14, 30, 14 a 30. Vždy jsme se pohybovali v tomhle rámci. Je z toho patrné, protože to byla čtyři taková období, nejdelší bylo mezi 30. zářím 2020 až 28. únorem, a tam přece bylo jasné v tom září, vždyť si na to vzpomínáme, že to bude trvat déle než měsíc. A přesto ta vláda permanentně se sem vracela, aby znovu a znovu obhajovala, jestli ten nouzový stav se má prodloužit, nebo ne. Takže tohle to argument není.

Ano, to také nikdo nezpochybňuje. Tato situace na Ukrajině bude určitě trvat déle než 30 dnů, ale mohou se měnit ta opatření. A ta vláda sem přijde a zase musí obhájit, jestli stojí za to vyhlášovat opět nouzový stav a opět na 30 dnů. Já osobně a moji kolegové, předpokládám, jsme byli připraveni podpořit těch 30 dnů. My nebudeme dělat nějaké naschvály. Ale nevím, jak jste přišli na to, že se to prodlouží téměř o dva měsíce.

Druhý argument, který zazněl, když jsem se o tom bavil, o tom nouzovém stavu, před několika dny, byl, že přece na počátku covidu – bavíme se o dubnu, březen, duben – také nikdo nezpochybňoval nouzový stav, a my jsme na počátku. Tak já jsem si našel citace, protože tady se přece má říkat pravda, tak jsem si našel citace, jak jste to, kolegové, komentovali. Například Petr Fiala – který tady teď bohužel není, já mu přeju brzké uzdravení. Současný premiér 7. dubna, to znamená necelý měsíc, necelý měsíc po vyhlášení prvního nouzového stavu řekl: Dnes je samozřejmě také potřeba jednat rychle, ale je potřeba jednat i rozumně. Po měsíci je konečně čas, aby se ta překotnost začala vyvažovat jasným plánem, jak dál. Lidé v České republice jsou odpovědní občané, snášejí těžké časy skutečně obdivuhodně a je potřeba, je načase jim dát jasný plán, jak půjdeme dál. To je mimochodem to, po čem my voláme posledních několik dnů a týdnů. Jasný plán, jak se půjde dál. Překotnost a improvizace, která možná byla v těch prvních dnech a týdnech pochopitelná, už musí skončit. Potom říká, že období této tolerance končí, končí období, kdy vláda dostala od nás svého druhu bílko šek. To znamená po prvním necelém měsíci.

Vidíte, a my v tomhle jdeme dál, podpořili jsme to první, podpořili jsme to druhé, ale furt mi nikdo nevysvětlil, jak jste přišli na těch 58 dnů a jestli je to ústavně komfortní a jaký to má důvod a proč tímhle způsobem chcete obejít Poslaneckou sněmovnu v momentě, kdy vám samotným to v tom minulém volebním období vadilo.

Jak již bylo řečeno, nouzový stav se může – trochu právního okénka – vyhlásit jen s uvedením důvodu na určitou dobu, maximálně 30 dnů, a to pro určité území. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená v krizovém zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se komu ukládají. Prodloužit nouzový stav na dobu delší než

30 dnů lze jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Zákon sice nestanoví maximum, o kolik dní může být takto nouzový stav prodloužen – a teď jsme u toho, to je text od právníků – během let 2000 (2020?), 2021 se ale ustálila zvyklost, že vláda žádá Poslaneckou sněmovnu právě o souhlas s prodloužením nouzového stavu nejvýše o oněch 30 dnů a pak případně žádá znovu. Samotné vyhlášení nouzového stavu vládou jeho význam a dosah poněkud bagatelizuje – když se podíváte na to zdůvodnění – což je mimochodem věc, kterou vyčítala bývalá opozice, současná koalice předchozí vládě. Zdůvodnění – přispívá k tendenci nadužívat výjimečný stav k řešení administrativních potíží státu a činit tento mimořádný a závažný nástroj, to znamená nouzový stav, prostředkem relativně běžné potřeby. Podstatným argumentem proti takto dlouhému prodloužení nouzového stavu je určitě i zkušenost, že Česká republika si v tomto směru počíná zcela odlišně od zbytku Evropy.

Takže já jsem se podíval, jak to právě funguje ve zbytku Evropy. Nebudu tady neférově argumentovat státy, které nejsou tak zasaženy jako Česká republika tím množstvím uprchlíků, to budu fér. Jenom připomenu, ve Francii není nouzový stav, ve Velké Británii není, v Itálii je – pozor, férově, ale tam došlo k prodloužení nouzového stavu na území Itálie do konce letošního roku, ale on tam trvá nepřetržitě už od roku 2020, tak to bych si nevzal jako příklad, tam to trvá nepřetržitě. Není ani, ale pozor, není ani v Rakousku, není v Německu. V Německu i bez nouzového stavu zjednodušili vydávání víz a možnost udělování trvalého pobytu, ale udělali to bez nouzového stavu. Není ani v Polsku, a tam se shodneme, že tam ten tlak a množství uprchlíků je zdaleka největší v absolutních číslech i na přepočet na obyvatele. A není tam nouzový stav. A na Slovensku je stav mimořádné situace, který ale není ekvivalentem toho nouzového stavu, jak je to u nás. To znamená, že my v tomhle – jak jsem řekl, my bychom podpořili, já bych podpořil těch 30 dnů, 58 dnů ne, ale i v tomhle jsme ojedinelí. V tomhle žádná země nemá nouzový stav vyhlášený tak, jak ho vyhlášíme my tady u nás.

No a s tím souvisí to, co už říkala moje předřečnice, předsedkyně našeho klubu, a to, co říkáme celou dobu. V souvislosti s tím nouzovým stavem, a vy jste to chtěli v tom minulém období a má to svoji logiku, my chceme vědět, co se bude dít dál. Slovy Petra Fialy, potřebujeme vědět ten plán. Když jsem se díval na slova Markéty Pekarové, tak ta říkala, že potřebuje vidět scénáře, scénáře toho vývoje, co se bude dít dál v oblasti vzdělávání, z hlediska kapacit škol, sociální oblasti, zdravotnictví v kombinaci s covidem, mimochodem. O něm se teď nemluví, protože zapadl, ale on zase někdy, je mi jasné, že probublá. Tohle bych řekl v tom krátkodobém, střednědobém horizontu. V tom dlouhodobém nějaké vize bychom jako opozice rádi viděli od vlády z hlediska energetické a potravinové soběstačnosti. To jsou témata, která tady jsou a která ten konflikt obnažil.

Za mě rozhodně neplatí teze, to se na mě nezlobte, to je velké zjednodušení, že kdo chce řešit vysoké ceny, kdo chce řešit to, že do problémů začne padat i střední vrstva, a to ne primárně jenom tím konfliktem, ale tou kombinací všeho, ono se to všechno nastřádalo – inflace, zdražení, postcovidová doba, ten konflikt a válka na Ukrajině –, tak za mě neplatí teze, že nelze řešit vysoké ceny, když za humny zuří válka. Za mě platí, že lze řešit obojí najednou, jako to třeba dělá Polsko. Já vám tady nebudu dávat příklad jiné země, abyste mi řekli, že ta země není tak zasažená. Já dám příklad Polska.

Jak jsem řekl, v Polsku je více než 2 miliony uprchlíků, přesto se Polsko už dřív, a teď v tom pokračuje, rozhodlo třeba snížit DPH nebo spotřební daně u pohonných hmot a u základních potravin. Tak to udělali. To může jít za mě paralelně, protože tam za mě platí, že ono se to nedá od toho odpreparovat. Prostě v momentě, kdy se bude kašlat na to, aby do těch problémů, ekonomických problémů, začala padat i střední vrstva, tak je to právě ta střední vrstva, která teď pomáhá. Pomáhá Ukrajincům, posílá peníze, dává nějaké své kapacity k dispozici. To jsou spojené nádoby. To jsou spojené nádoby, podle mě se to nedá oddělit. Ale to nejde jenom o tu ekonomickou věc, ale za mě tam jde i o tu emocionální. I o tu emocionální. Protože v momentě, kdy my jakýkoli kritický názor vůči vládě nebo vůči

nějakému kroku, hned tam člověk chytne nějakou nálepku nebo zesměšňování, nebo to, že jaksí nebere v úvahu, že tady pár set kilometrů od našich hranic se válčí. Tak to zvyšuje ten tlak ve společnosti, zvyšuje to negativní atmosféru. Ale to, já předpokládám a doufám, že to nechcete. Tak by bylo dobré to odlišovat.

Já jsem si udělal další srovnání se zahraničím, tak to vezmu jenom v rychlosti, nechci zdržovat. Stejně tak jako jsem se díval, jestli v zahraničí a kde je vyhlášen ten nouzový stav, tak jsem se podíval, jaká ta opatření paralelně, jak říkám, s tou pomocí řeší jednotlivé země. Tak z 27 zemí snížilo daně, byť dočasně, 16; cenové stropy zavedlo 16 – toho já tedy přítel nejsem; určité druhy dotací do domácností nebo menším firmám dokonce 20 zemí. To znamená, že ty věci jdou dělat a není to buď, anebo. Takže tolik stručně k tomu.

Tady pan ministr vnitra není. Já jsem se ho chtěl zeptat, protože v souvislosti s tím nouzovým stavem mi přišel, předpokládám i vám, dopis od policisty, který slouží v Praze dvacet let, takže já se pak kdyžtak přihlásím podruhé, až tady bude pan ministr vnitra, protože to přímo souvisí s tím nouzovým stavem a s tím, jakým způsobem on je velen k těm opatřením a zajištění veřejného pořádku a kdy je mu ta služba zaplacená a kdy naopak se nadřízení vymlouvají na to, že jde o nouzový stav, ale přitom on je poslán někde na zajištění sportovní akce nebo nedej bože nějakého pokerového turnaje a tváří se to jako nouzový stav. Ale to já nebudu dělat v momentě, kdy tady pan ministr není.

Znovu zopakuji, opravdu nerozumím, přijde mi to absurdní navrhnout 58 dní, když vám tady opozice na podnose říká, pojďme schválit 30 dnů. Ta situace je mimořádná, to nikdo nezpochybňuje, ale prostě za mě není možné, je to schizofrenní situace, aby titíž politici, kteří tady licitovali o jednotlivé dny, aby to nebylo 30, aby to bylo 15, aby snižovali ten počet dnů v nouzovém stavu, najednou přijdou s tím počtem 58, jako by se nechumelilo.

Takže tolik k nouzovému stavu. Až přijde ministr vnitra, tak se ho zeptám i na ty policisty. Já vám děkuji za pozornost. Myslím si, že dneska to bude docela rychlé, a přeji pěkný zbytek dne.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, a protože jste se přihlásil první, podle vžitého postupu bych si vás dovolila požádat, zda byste se ujal funkce zpravodaje. Myslím, že by vám slušela při tak důležitém tématu. Přijímáte tuto roli? (Ano. – Potlesk.) Ano, děkujeme, Poslanecká sněmovna vám děkuje, že jste se ujal role zpravodaje.

A nyní je v rozpravě přihlášen pan poslanec Drahoš Ryba. Pardon, omlouvám se, samozřejmě. Pane poslanče, ještě vyčkejte, s přednostním právem je přihlášen pan předseda Okamura, poté pan předseda Marek Výborný a následuje paní předsedkyně Alena Schillerová. A ještě než vám, pane předsedo, udělím slovo, přečtu omluvu. Dne 29. 3. mezi 11.45 a 13.00 se omlouvá Renáta Zajíčková z důvodu zasedání vlády České republiky. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Tak vážené dámy a pánové, já tady teď vystoupím, abych vyvrátil ty zoufalé lži, co tady předvedl ministr práce a sociálních věcí Jurečka a ministr vnitra Vít Rakušan, protože je vidět, že reflektují to, že jim klesá důvěra vládě, tak už zoufale kopou kolem sebe, protože to, co jsme tady dneska chtěli slyšet, je, jestli má vláda nějaký plán, ale já ji k tomu vyzývám už několik týdnů, žádný plán vláda nemá, tak tady lžete o SPD a kopete zoufale kolem sebe jak malé děti.

Za prvé Putin. Právě pan ministr vnitra Rakušan by měl vědět a už skončit s těmito zoufalými lžemi, se svým zoufalým lhaním, protože SPD nemá s Putinem a s Ruskem vůbec nic společného, nemáme ani halír z Ruska, ani rubl z Ruska a nemáme žádné kontakty s Ruskem. Já jsem byl naposledy v Rusku v roce 1992 na jednu jedinou noc na tranzitu na Moskvě Šeremetěvo cestou za mojí japonskou babičkou. Jestli počítám dobře, tak je to třicet

let zpátky. To znamená, už nechte tyto zoufalé lži, kterými se snažíte osočit politickou konkurenci SPD. Dělalí jsme si průzkum ve veřejnosti, naštěstí na ty vaše lži neskáče. SPD není ani proruská, ani proputinovská, ale ani probruselská, ani proamerická, ani pročínská. Prostě pro nás je Česká republika na prvním místě. Takže nechte to lhaní, že SPD je proruská strana, nemáme s tím vůbec nic společného. Naopak, já velice vítám iniciativu Japonska, a vidím to v japonské televizi, které si nárokuje Kurilské ostrovy, a já, protože jsem z poloviny Japonec, tak vítám tuto iniciativu vůči Ruské federaci a nestydím se vůbec za to.

To znamená, abych tyto lži, protože oni budou lhát pořád, čím dál více vám budou klesat preference, tak budete, vaše vládní pětikoalice Petra Fialy, o to víc budete lhát o politické konkurenci. Ale když řeknu ještě jednu věc, neexistuje jediný člověk s japonskou krví, který by byl obdivovatelem a zastáncem Ruska, ale to vy moc dobře víte, nebo možná nevíte, protože vůbec nemáte tyto informace. To znamená, to, cítit lásku k České republice a mít rád svoji zemi, vůbec neznámá, že je člověkem – a to, že chceme, že zastáváme politiku jednání a spolupráce, a samozřejmě odsoudili jsme válku, ostatně jako všichni, tak to vůbec neznámá, že je někdo proruský nebo proputinovský. Takže už přestaňte lhát. My s tím nemáme vůbec nic společného, ani s Ruskem, ani s Putinem, ale to, že chceme, aby se mluvilo tady bez cenzury, aby tady byla svoboda slova, to vůbec neznámá, že je někdo pro Putina nebo pro Rusko. Takže já doufám, že tyhle lži už tady přestanou být, protože vy totiž na SPD vůbec nic nemáte, proto se snažíte nás nálepkovat, snažíte se tady lhát o tom, že jsme nějakou proruskou stranou nebo proputinovskou stranou, není to vůbec pravda a i veřejnost to ví. Takže už skončujte s tím.

Ale to, co je problém, to tady vidím, co tady říkal pan Jurečka, protože právě zástupci lidovců, KDU-ČSL, provádějí podle mého názoru vlastizrádnou politiku, protože se dlouhodobě účastní sjezdů sudetoněmeckého landsmanšaftu. Ano, sudetoněmeckého landsmanšaftu, který ale zakládali prokazatelně, a to si každý může najít, kování fašisti a nacisti. Dokonce lidé, kteří se podíleli na vraždách Čechů na Kobyliské střelnici v Praze. Ano, tam na sjezdy jezdí pravidelně, na sjezdy sudetoněmeckého landsmanšaftu, zástupci lidovců, vládní KDU-ČSL. Takže to skutečně jestli je tady někdo pátou kolonou, pak jsou to podle mého názoru lidovci, protože já do Ruska nejedním ani nejedním na setkání s Putinem. Tady Vít Rakušan lhal – prý Putin, můj kamarád. Já jsem ho v životě neviděl. Já do Ruska nejedním, kde bych ho viděl? Takže je opravdu otřesné, jak když teče do bot vládní koalici, tak Vít Rakušan, ministr vnitra, který by měl být prostě seriózním člověkem, tak lže, lže a lže, jako když tiskne. To je neuvěřitelné, mít takového ministra vnitra.

Ale zpátky k předsedovi KDU-ČSL a ministru práce a sociálních věcí Marianu Jurečkovi z KDU-ČSL. Říkal, že jsem si prý mazal nějaké příspěvky na Facebooku. Já jsem si ani jeden příspěvek nesmazal. Může mi dát důkaz, že Tomio Okamura si smazal příspěvek na Facebooku ministr vnitra? Měl by podat okamžitě demisi za tuto lež, protože já jsem si nesmazal ani jeden příspěvek. Já mám na Facebooku tři správce, kteří to tam dirigují, redigují. Mimochodem, já tam mám citáty. Měl jsem tam mnoho citátů předsedkyně Evropské komise von der Leyenové, měl jsem tam mnoho citátů Junckera, zásadně nesouhlasím s jejich politikou. Měl jsem tam citát i Bidena. A správce mého profilu tam dal i citáty Putina, pozoruhodné citáty Putina. Ale to přece vůbec neznámá, že jsem něčí obdivovatel a podporovatel, protože můj profil je politický (potlesk zprava) a jsou tam samozřejmě – on tam dává, ten správce mého profilu, dával tam prostě citáty z celého světa, které jsou k zamyšlení, ať k pozitivnímu, nebo k negativnímu. Právě proto jsou tam také desítky, nebo řada citátů, znovu říkám, představitelů Evropské unie, také s nimi zásadně nesouhlasím, a jsou tam citáty takové, anebo makové. Takž tohleto je jedna věc. Ale já jsem si žádný, ani jeden svůj status, nesmazal. Takže vůbec nechápu, o čem to tady mluvíte. Já se opravdu nezabývám tím, že surfuji v historii svého Facebooku a že si tam vymazávám příspěvky. Vy to asi děláte, vy máte času dost, já na to opravdu čas nemám. Takže Vít Rakušan by měl předložit důkaz, že Tomio Okamura – a Marian Jurečka, nebo kdo tady říkal –, že jsem si něco mazal. Jinak je to lež. Ale v podstatě oni to dokázat nemůžou, protože jsem nic takového neudělal. Takže

samozřejmě už nechte těchto lží a nesmyslů. A že na politickém profilu poukazují na různé citáty tak nebo onak a že se to potom vyvíjí, že můžou nastat různé změny s věcmi, s kterými potom nesouhlasíme, tak to je přece normální vývoj. Doufám, že jsme tady odsoudili válku na Ukrajině úplně všichni, a myslím, že je to úplně jasné. Takže tyto lži, to je úplně také ještě další věc, ale vám se to hodí.

Dál. Tady byla nějaká výzva, nebo tady byl dotaz, že jste prý neřikali, že tady ti uprchlíci budou natrvalo. Vždyť to není pravda, vždyť jsem to slyšel sám, že premiér Petr Fiala uznal v médiích, že předpokládá, že tady většina zůstane, tak co tady zase lžou vládní představitelé? Vždyť to říkal sám premiér Fiala, že to předpokládá. Tak já nevím, o čem to tady je zase. Já nevím, vy se vzájemně asi ve vládě neposloucháte, prostě jste to jasně řekli. Zatímco dánská premiérka říká, že předpokládá něco jiného než český premiér a než vaše vláda, ona předpokládá, že se všichni poté, po skončení konfliktu, vrátí zpátky na Ukrajinu. To je rozdílný postoj. Právě my souhlasíme s tím dánským viděním, s demokratickým Dánskem, ale vy říkáte, že předpokládáte, a vlastně že tady zůstanou. Takže zase já nevím, pro ti ministři tak lžou. Já vím, že je to tou vaší zoufalostí, protože když někdo je zoufalý a nejde mu to v té vládě, tak začne kopat kolem sebe a snaží se odvrátit pozornost tím, že se naváže do jiné politické strany. Ale na to vám opravdu ani veřejnost už neskočí. Takže tyhle lži, jako že SPD – Putin... Tak my máme v našich řadách Jaroslava Baštu, který byl jako jediný poslanec, na rozdíl od vás všech ve vládě, zavřený za minulého režimu a byl disidentem, byl signatářem Charty 77, a vy tady nálepkujete SPD úplně prostě lživě, opačně. To je úplně neuvěřitelné. To už byste za chvíli mohli také říkat, že ten, kdo například vystudoval ruštinu na vysoké škole, že je proruský. To jsou přesně ty vaše narativy, ale to jsou přece úplně nesmysly. Nebo že učitelka ruštiny na škole je proruská. To jsou přesně tyto praktiky, které tady má vládní pětikoalice, ale to přece není vůbec pravda. Stejně jako v České republice mimochodem žije řada Rusů, a byl to i důvod, a říkali mi to už někteří Rusové i na ulici, že se právě proto přestěhovali do České republiky, že nemají rádi Putina – mimochodem, pro vaši informaci. Takže takovéto nálepkování, takovéto vyhlávání, takové ty vaše permanentní lži, to je potřeba vůbec odmítnout.

To znamená, předseda lidovců, kteří v podstatě podle mého názoru kolaborují se Sudetoněmeckým landsmanšaftem, který zpochybňuje Benešovy dekrety a zpochybňuje poválečné uspořádání České republiky, tak tady ukazuje na ostatní a ještě lže. Já myslím, že to od lidovců je opravdu velké chucpe. Vy byste měli nejdřív přestat jezdit na ty sjezdy Sudetoněmeckého landsmanšaftu.

Ale dál k panu Rakušanovi, ministr vnitra. Tak to jsme vůbec nepochopili, o čem to tady mluvil, protože já vím, že se pan ministr vnitra Rakušan neustále snaží odvést pozornost od hnutí STAN. Já bych tímto chtěl oznámit, že dnes podáváme, že se nám podařilo sesbírat podpisy pod mimořádnou schůzi Sněmovny, dneska to podáváme, oslovili jsme hnutí ANO, domluvili jsme se s hnutím ANO, protože hnutí SPD má jen 20 poslanců, je potřeba 40, podařilo se nám ty podpisy společně s hnutím ANO sesbírat a budeme svolávat mimořádnou schůzi na téma politického podnikání hnutí STAN.

Já vím, že pan ministr Vít Rakušan se zoufale snaží odvést pozornost od toho politického podnikání hnutí STAN, ale neodvedete ji, pane ministře, tu pozornost. Přestaňte plivat a lhát o ostatních politických stranách a věnujte se vysvětlování vašeho politického podnikání. Protože pan Polčák, který si účtoval 47 000 korun i za setkání s poslanci SPD, z veřejných peněz si chtěl účtovat obcím, chtěl si vyúčtovat provizi 8 milionů korun za prosazení zákona, přitom nám to tady před tím hlasováním vůbec neřekl, že za to má mít provizi 8 milionů korun. Vy jste, pane ministře Víte Rakušane, ministře vnitra a předsedo STAN, doteď nevyzval Víta Rakušana (Stanislava Polčáka), aby složil mandát europoslance. Protože je to váš kamarád. A vy jste o tom věděl, vy prostě o všem víte, o tomto politickém podnikání, které dělají vaši kolegové ve vedení hnutí STAN. Financování hnutí STAN, já vůbec nevím, jak může mít ministr vnitra Vít Rakušan vůbec drzost lhát o ostatních

politických stranách, když dodnes Vít Rakušan neřekl, kdo jsou majitelé těch firem, kteří sponzorovali z kyperských daňových rájů kampaň Pirátů a STAN ve volbách do Poslanecké sněmovny. A to je ministr vnitra? A premiér Fiala k tomu mlčí?

Co pan Farský, další člověk z vedení hnutí STAN to byl, poslanec. Slíbili jste před volbami voličům, dokonce písemně ve vaší smlouvě, že se vaši poslanci budou naplno věnovat práci poslance. A už před volbami jste přitom věděli – i vy, pane ministře Víte Rakušane, i premiér Fiala, vždyť jste to potvrdili i v médiích – že chcete podvést voliče a že hned po volbách odjíždí pracovat pan Farský do USA. Pak jsme ho tady všichni museli přemlouvat a média tlačit, aby vůbec složil mandát.

Dále cenzura. Ano, vy prosazujete cenzuru názorů občanů v České republice. Vždyť to víme všichni, Vít Rakušan, ministr vnitra. Víme taky, že zneužíváte ministerstvo pro politický boj, kdy jste dal SPD na nějaký seznam dezinformátorů, který jste si tam vytvořili na ministerstvu, a neuvedli jste žádný důkaz, že tady nějaká dezinformace padla. Vy prostě úplně sprostě zneužíváte ministerstvo pro politický boj. Protože vám prostě teče do bot ve vládní koalici.

Takže to bych chtěl tady říct, že bude na SPD – protože jsme tady jenom dvě opoziční strany. Proto vládní pětikoalice, čím více vám bude klesat důvěra, a už vám klesla, jak víme z toho průzkumu, zatím jednoho, který byl zveřejněn v televizi Nova, tak vám vládní důvěra už velice poklesla, důvěra občanů. Takže se připravme na to, a rád bych to řekl i tady divákům, že vládní koalice bude čím dál víc útočit na SPD. Protože jsme tady jenom dvě opoziční strany. Budete lhát, vyhlávat si, budete lhát o SPD pořád dokola, že jsme proruský, proputinovský. Přitom to vůbec není pravda. Nemáte pro to jediný důkaz. Jediný důkaz pro to není. Takže budete pořád jenom lhát a lhát, abyste se vylhali z toho vašeho vládního neúspěchu.

Ale já vůbec nechápu, jak ministr sociálních věcí Jurečka a předseda lidovců vůbec tady může takhle útočit prostě s těmi argumenty, kterými tady útočil na SPD. Vždyť jste to byli vy, kteří ve čtvrtek večer – a je to právě gesce ministra práce a sociálních věcí Jurečky a předsedy lidovců – hlasovali proti zákonu SDP na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými. Vždyť ten ministr Jurečka nemá připraveného v ruce vůbec nic. Právě co se týče oblasti práce a sociálních věcí, tak vy jste vzali, vaše vláda, peníze rodičům samoživitelům. Všichni jsme to v rozpočtu viděli, který jste si odsouhlasili pro letošní rok. SPD bylo proti. Vaše vláda vzala peníze zdravotně postiženým lidem. Vždyť to všichni zdravotně postižení lidé vidí. Zamítli jste návrh SPD na zvýšení příspěvku na péči, abychom pomohli zdravotně postiženým. Neřešíte zdražování. Zdražili jste životy všem důchodcům a studentům mimo jiné tím, že jste snížili slevu na dopravu. To znamená, vy jdete přímo proti občanům České republiky. Vy jim tak zdražujete životy, vy jste doslova zadarmo drazí. Vy ještě tady útočíte na někoho jiného. Na to čas máte útočit a lhát o ostatních, ale pracovat pro občany, na to evidentně nemáte čas vůbec.

To znamená, další záležitost. Třeba důchodci. Vy jste se rozhodli, že má být tady zákonná valorizace důchodů. Zákonná, nikoliv díky vám, to je přikázáno zákonem, takže by to musela udělat jakákoliv vláda. Automaticky by to tak bylo. Vy chcete důchody zvýšit o 8 %, respektive ta zákonná valorizace, ale inflace je 11 %. Říkali jste, že nic navíc už důchodci nedostanou. Tedy invalidní, starobní, vdovské, sirotčí, důchody. To znamená, za vás se dokonce životní úroveň důchodců ještě zhoršuje. Zhoršuje se. Protože vy jste řekli, že kromě zákonné valorizace, na kterou nemáte vliv, protože je zákonná, už nechcete příjemcům těchto všech typů důchodů nic přidat.

To znamená, za vás se v podstatě zhoršuje životní úroveň v České republice pro všechny občany. Protože vy prostě na české občany nemáte čas. Dokonce bych chtěl zdůraznit, že podle Sociologického ústavu Akademie věd – před týdnem byl o tom článek na Novinkách – za vaší vlády je 40% nárůst nových exekucí ve srovnání se stavem před půl

rokem. A 30 % domácností je finančně ohroženo. To znamená, vy vedete tuhle zemi do úplné katastrofy, vládo Petra Fialy. Vy úplně kašlete na řešení problémů českých občanů. Místo toho, abyste ta řešení navrhli a projednávali jsme tady zákony – vy ale žádné plošné zákony na zlepšení života občanů České republiky nemáte připravené –, tak útočíte na SPD a lžete, lžete a lžete.

Takže už nechte těchto řečí, že je někdo proputinovský nebo proruský. Neznamená to, že když nechceme válku a chceme mírová jednání, že by byl někdo proputinovský nebo pročínský nebo proamerický nebo probruselský. Pro mě je normální chtít mír, aby tam neumírali další civilisté a abychom tady žili všichni v Evropě v klidu.

Ale pak tady paní Kovářová, místopředsedkyně STAN, tady říkala, že SPD rozdmýchává závist vůči uprchlíkům. Proč si vymýšlíte? Schválně říkám vymýšlíte, protože jste dáma, tak používám samozřejmě mírnější výraz. Prý že mají zoo za korunu, nebo co to mícháte? Já jsem o žádné zoologické zahradě vůbec nemluvil. My tady od začátku říkáme – a vy to prostě schválně neslyšíte – my říkáme, znova zopakuji tu větu, kterou jsem říkal v médiích stokrát, tak nelžete už, přestaňte lhát už, vládo Petra Fialy, téhle pětikoalice. My říkáme: Pomáhat uprchlíkům z Ukrajiny je podle nás správné. Ale pouze přiměřeně, na nezbytně nutnou dobu a po ukončení konfliktu na Ukrajině by se měli vrátit zpět budovat svoji rodnou zemi. Jste všichni nahluchlí? Asi jo. Říkáme to tady celou dobu. Všichni jsme tady usnesením ve Sněmovně odsoudili agresí. Všichni jsme odsoudili porušení mezinárodně uznaných hranit. Tak už přestaňte lhát, přestaňte plácát nesmysly. Já se tady musím už pousmát. Protože ta vládní zoufalost tady bude pokračovat ještě tři a půl roku, maximálně tedy. Pak zase rozhodnou volby, jak to bude dál.

Takže to, že to tady bylo v přímém přenosu, tak toho hned využil Vít Rakušan s Marianem Jurečkou a už šli lhát. Myslíte, že tím něco změníte? Nezměníte tím nic, protože občané České republiky vidí, že jim chodí účty za energie a že neděláte vůbec nic, vaše vláda. Občané České republiky vědí, že všechny okolní země kolem České republiky přijímají a přijaly plošná řešení na pomoc občanům. Buď snižují daně na energie, nebo na potraviny, nebo na vybrané základní potraviny, nebo na pohonné hmoty, nebo dokonce zastropovávají některé země sazby u hypoték, aby lidem nezdrazovaly bydlení. Proto jezdí čeští občané nakupovat do Polska.

Vaše vláda – ODS, hnutí STAN, KDU-ČSL, TOP 09 a Pirátů – neudělala vůbec nic pro občany. Nic! Lidé jsou zoufalí, nemají peníze, a vy nemáte připraveného tady vůbec nic. Jo vlastně máte připraveného. Budeme tady projednávat zákon, kdy chcete vzít zdravotním pojišťovnám 14 miliard korun a zhoršit dostupnost zdravotní péče. Už teď i v souvislosti s tou uprchlickou vlnou zdravotní zařízení začínají být více zahlcena. Píše nám řada občanů, jak už čekají u lékaře, a tak dále. A vy ještě berete 14 miliard korun pojišťovnám, aby vlastně zdravotnictví mělo ještě méně peněz, a zhoršujete tím dostupnost zdravotní péče v České republice. O tom tady musíme mluvit, ne o vašich lžích a nesmyslech o SPD.

Takže to tady máte návrh, ano. My to budeme obstruovat, ten návrh. Protože my zásadně nesouhlasíme, zásadně nesouhlasíme se zhoršováním dostupnosti zdravotní péče pro naše občany. Už teď se na vyšetření u odborného lékaře čeká měsíce. Už teď řada oblastí zdravotní péče, například stomatologická péče, není pro řadu občanů dostupná jak finančně, tak kapacitně. Ale vy ještě berete peníze, vy ještě berete peníze, systému.

Ale pravda je, že naopak jste si peníze také přidali někde. Ano, přidali jste peníze na vaše tři nové ministry. Tři nepotřební ministři, které jste nově vytvořili na Úřadu vlády. Pro jejich sekretariáty jste nabrali asi 70 lidí za desítky milionů korun. To znamená, sami sobě si přidáváte. Také kvůli vaší vládní koalici, jak víte, v lednu stouply platy politikům. My jsme hlasovali proti. My jsme tady měli návrh na zamražení platů politiků na celé volební období, ale vy jste ho zamítli. Takže kvůli vaší vládní pětikoalici jste si zvýšili sami sobě peníze. Ale občanům jste vzali. To je skutečný obrázek vaší vlády.

To znamená, já bych vás chtěl požádat, abyste přestali rozdělovat společnost, abyste přestali lhát a útočit na ostatní. Protože tyhle ty vaše nesmysly, o kterých jsem tady hovořil, já vím, že nic jiného na SPD nemáte než lhát a vytvářet umělou atmosféru, že SPD je taková nebo maková. Protože vám nic jiného nezbyvá, protože za vás nemluví činy, za vás mluví jenom pomluvy. Ale znovu říkám, vy se té odpovědnosti nezbavíte, protože plnou odpovědnost za veškeré sociální problémy, za veškeré dění v České republice, za to, že lidé nemají peníze, má pouze jediný subjekt: Je to vláda Petra Fialy. Máte plnou odpovědnost. A znovu tady zopakuju, že veřejnost se musí připravit na to, bohužel, že místo abyste pracovali pro občany, budete dál útočit na SPD a dál o nás lhát a pomlouvat nás všude možně. Ale já bych chtěl, abyste místo pomluv a lhaní skutečně ten čas věnovali tomu, abyste vyřešili to zdražování a dořešili ho, jako to dělají ostatní země v Evropské unii. To by měla být vaše práce. A my vám s tou prací rádi pomůžeme. Jenže problém je, že tady předložíme naše návrhy, ale vy je vždycky vaší vládní většinou zamítnete, ale sami žádný alternativní návrh nenavrhuje.

A skutečně musím říct, že ta vaše vládní koalice občany přichází doslova strašně drah. Protože třeba od února už Polsko a Maďarsko snížilo daně právě na ty základní potraviny, na pohonné hmoty a tak podobně, takže čeští občané jezdí nakupovat do Polska, ale vy kvůli vaší neschopnosti, už máme únor i březen, 10 milionům občanů České republiky vytahujete tisíce korun každému každý měsíc z kapes za to, že jste neschopní to řešit po vzoru ostatních vlád. Takže vy opravdu přicházíte ty občany strašně drah, a to dokonce i vaše voliče. Protože kdyby tady byla jiná vláda, tak by nakupovali levněji.

Samozřejmě je zároveň potřeba udělat škrt, ale ty vy nechcete udělat. Je potřeba třeba ponížít platby solárním baronům. No proti tomu vy jste tady ale vloni v létě hlasovali. Alespoň to malé ponížení, které prošlo, tak prošlo hlasy poslanců SPD, ANO a dvou poslanců jiné strany, která tady už není. Vy jste tady otevřeně hájili, vaše vládní pětikoalice, solární barony a jejich byznys. Už víme proč. Protože až po volbách se ukázalo, že se jedná také o sponzory hnutí STAN a jejich volební kampaně, konkrétně například Věslav Michalík, místopředseda hnutí STAN. Ale to už proběhlo všemi médii a už je to jasné. Takže už víme, proč jste hájili a proč hájíte solární barony, když druhou největší vládní stranou je strana, jejíž činnost sponzoruje právě člověk, který má solární byznys. Takže to je úplně jasné.

Je také potřeba ponížít platby takzvaným politickým neziskovým organizacím, konkrétně těm, kteří tady propagují třeba multikulti, migraci, Evropskou unii a tak dále. To přece teď v krizi, a nejenom teď v krizi, vůbec nic nepřináší. Naopak my podporujeme neziskové organizace, které se starají o staré lidi, o děti, o potřebné, to je v pořádku.

Dále by bylo dobré skutečně zrušit to zneužívání dávek nepřizpůsobivými. Tady může být úspora až miliarda korun. Ta úspora se pohybuje mezi půlmiliardou až miliardou. My jsme se ptali na mnoha místech a Ministerstvo práce a sociálních věcí Mariana Jurečky to nechce vypočítat. Oni se k tomu nemají, tuto problematiku řešit, takže ten odhad je takhle širší. Ale tak jako tak je to obrovská částka, která by se samozřejmě hodila. My jsme navrhovali a navrhujeme přeskupit tyto peníze na pomoc lidem ohledně zdražování. Vůbec to, jak jste tady minulý týden přistoupili k zákonu na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými, který navrhla SPD, tady bylo úplně neuvěřitelné vyjádření místopředsedy ODS a ministra financí Zbyňka Stanjury, který řekl, že máme prý dát vládě čas. A jaký čas? Tady byl hotový návrh se sedmdesáti změnami a vy jste říkali už od loňské zimy, to znamená už rok a čtvrt, že jste personálně i programově připraveni vládnout – vaše vláda, vaše pětikoalice. A už je půl roku po volbách. Vždyť je půl roku po volbách. A vůbec neplatí argument, že vaše vláda je u vlády tři měsíce, protože tady máte půl roku ve Sněmovně pohodlnou většinu, takže vaši poslanci mohli kdykoliv navrhnout formou poslaneckého návrhu jakýkoliv zákon a už mohl být přijat. Jenže vy je nemáte připravené. A druhou věcí je, že ani nic pro české občany v podstatě řešit nechcete.

Znovu vás vyzýváme, takže neodvádějte řeč jinam a přestaňte útočit vylhanými argumenty na opozici. Znovu vyzývám vládu, aby představila plán, jakým způsobem chce řešit současnou situaci, a to jak rozpočtově, tak z hlediska zdravotního systému, tak z hlediska školského systému, tak z hlediska situace na trhu práce, a také situaci kolem zdražování. To je to, tady na tu odpověď my právě čekáme. Ale tím, že útočíte na opoziční strany a lžete o nás, tak tímto stejně tyto otázky neodvrátíte.

Takže krátce a stručně řečeno, už si toho nechte s tím Putinem, protože Okamura ani nikdo z SPD nemá s Putinem nic společného, ani s Ruskem. Stejně tak nemáme nic společného ve stejném významu ani s Bruselem, ani s Washingtonem, ani s Pekingem. Jediná země na východ od nás, se kterou toho mám společného hodně a mám ji rád, a nestydím se za to, je Japonsko. A mimochodem si myslím, že kdyby se přiblížila naše země životní úrovni, životním standardem a sociálními službami Japonsku, tak to by bylo opravdu moc pěkné. Tam já si беру příklady. Mimochodem teď jsem se zrovna díval na japonskou televizi, protože se na ni dívám každý večer, tak tam zrovna proběhly v některých regionech volby, takže jsou tam přímo volení starostové, přímo volení hejtmani, prostě tam je ta přímá demokracie. Je to přesně ten model té přímé odpovědnosti. A je to země, kde je mimořádně vysoká životní úroveň, lidé jsou hrdí na svou zemi a mají k sobě kladný vztah.

Proto znovu říkám za SPD, my jsme připraveni, a říkám to od začátku, my chceme společnost spojovat, my chceme, abychom spolupracovali, my chceme, aby se v České republice všem lidem, ať mají různé názory, žilo dobře, abychom se tady nehádali, abychom si tady nenadávali a aby prostě občané České republiky měli radost žít v České republice a věděli, že stát stojí za nimi. Takže jsem vás chtěl znovu vyzvat k tomu, abyste přestali rozdělovat společnost, abyste přestali vzbuzovat v lidech nenávist, protože to, že máme různé politické názory, neznamená, že budete vůči tomu druhému neustále vzbuzovat nenávist a neustále budete poštvávat jedny lidi proti druhým. Já myslím, že ta diskuse může být kultivovaná a může být taková, aby šla Česká republika dopředu.

Takže vás znovu vyzývám k tomu, abyste přestali o SPD lhát. Když něco řeknete, aby to bylo podloženo důkazy. Protože to, že někdo má nějaké názory, vůbec neznamená to, že by to bylo něco špatného nebo že by to bylo něco proti České republice. Samozřejmě když se někdo schází se Sudetoněmeckým landsmanšaftem, jako se scházejí lidovci, tak to je organizace, která přímo říká, že jsou tam lidé, kteří zpochybňují Benešovy dekrety, a to je problém.

Já jsem se s nikým z Ruska nescházel, ani s ruskými vládními představiteli, ani s Putinem. Neznám nikoho z SPD, kdo by se s někým takovým scházel, nebo by dokonce komunikoval. Nikoho takového neznám, kdo by s ruskými vládními činiteli komunikoval, něco s nimi koordinoval. Víím, že někteří vládní politici docházejí na americkou ambasádu. To víím. Ale že my bychom docházeli na porady na nějakou ambasádu a na nějaké akce, to si opravdu nepamatuji, mimo nějaké oficiální akce, kde jsem viděl ale i zástupce současné vládní koalice, musím tedy říci. Takže to bych chtěl říct k tomuhletomu. Takže pojd'te se věnovat, prosím vás, té práci pro občany. Pojd'te představit ten plán.

Co se týče nouzového stavu, já musím říci, že vystoupení vicepremiéra a ministra vnitra Víta Rakušana pro mě bylo velkým zklamáním, protože on tady v podstatě vůbec neobhájil, on tady nevysvětlil, proč má být nouzový stav. Takže dal za pravdu našim argumentům, kdy SPD bude hlasovat proti nouzovému stavu, protože nouzový stav prostě není potřeba a tu situaci lze řešit podle stávající krizové legislativy. Takže to tady vůbec nevysvětlil. A naopak je opravdu úplně tristní a zoufalé, že místo abychom se tady věnovali tíživé situaci v České republice, tak se tady SPD stane ještě terčem nějakých smyšlených a lživých útoků.

A teď už to zase vidím, jak jsou vládní představitelé zajisté nachystáni, a místo aby mluvili o tom, jak zlepší životy českým občanům, tak už zase půjdou do Okamury a do SPD a bude se tady lhát a lhát a pořád dokola, zase lhát a lhát a útočit. Ale vážení, já bych vás chtěl

znovu vyzvat a připomenout vám, že vy jste vláda, vy jste vládní koalice, vy byste měli skutečně začít konečně pracovat na zlepšování životů českých občanů.

Mimochodem, závěrečná otázka. V lednu jste začali pracovat na základě vašeho vládního prohlášení na jedné z vašich priorit, soutěži o národního ptáka. Už to máte hotové? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. A nyní s přednostním právem vystoupí pan předseda Marek Výborný, připraví se paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím, máte slovo. Ještě než vystoupíte, připomínám, že faktické poznámky nejsou možné. Mám zde pana poslance Kotena, Marek Výborný už o tom ví a paní předsedkyně také, čili vás vymažu, ano? Děkuji.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Vážení páni ministři, kolegyně, kolegové, já jsem se nehlásil s faktickou, ale hlásil jsem se v reakci – a k tomu se rád dostanu – na řekněme věčný, zcela věčný příspěvek našeho kolegy Patrika Nachera. To byly jasné položené argumenty, já na to chci reagovat také, ale bohužel mezitím tady vystoupil už opustivší sál pan předseda Okamura a já myslím, že na to je potřeba také zareagovat. Není možné, aby on sem přišel, na konci svého projevu řekl, že chce tady pěstovat kultivovaný dialog, a my jsme tady zažili opět hodinu hnoje z chléva předsedy SPD, lži, snahy rozdělovat, nenávisťně poštvávat lidi proti sobě. A říká to někdo, kdo zcela prokazatelně – já se tady musím jednoznačně zastat ministrů této vlády, předsedy a vicepremiéra Mariana Jurečky. Samozřejmě že nikdo nic si takového nevymyslel. Tomio Okamura je asi jediný v této Sněmovně, který si na svůj Facebook dává citáty osobností, s kterými nesouhlasí. No tak to, že tam měl a má citáty Vladimíra Vladimiroviče Putina, to se stalo jen tak proto, že on s tím dramaticky nesouhlasí nebo něco podobného. No tak to, že on je tady hlásnou troubou těchto proputinovských kruhů, to není věc, která by tady byla měsíc nová a stala se až po vojenské invazi a agresi Putinova režimu na Ukrajinu. To je věc, která je dlouhodobě známá, a to, co modeluje tu zoufalost Tomia Okamury, no tak to jsou přesně ty argumenty, které my jsme tady zažívali a zažíváme, já osobně, šestý rok. Vždycky když Tomiovi Okamurovi dojdou argumenty, tak vytáhne – koho jiného než landsmanšaft a sudetoněmeckou kartu? A samozřejmě proti komu? Proti lidovcům, Pavlovi Bělobrádkovi a dalším. No tak to jsou věci, na které jsme si zvykli. A já věřím, že každý soudný občan České republiky, pokud to někdo vůbec poslouchá, si o tom udělá obrázek sám.

Ale já myslím, že to nelze přejít pouze tímto konstatováním, že to jsou žvásty poslance Okamury, Tomia Okamury, ale já myslím, že je potřeba na to také věcně zareagovat, aby náhodou se stokrát opakované lži u někoho nestaly tady skutečností.

Prostřednictvím paní místopředsedkyně, pokud to není vůbec hloupé nebo pokud na to máte žaludek, kolegyně, kolegové z poslaneckého klubu SPD, poslouchat vašeho pana předsedu, tak abyste si dokázali udělat obrázek, tak vám odcituji z pořadu České televize Naostro. 24. března 2002 zde vystoupil předseda Sudetoněmeckého krajanského sdružení Bernd Posselt, tolikrát zde zurážený vaším předsedou, a já cituji doslova, co v tomto pořadu zaznělo: Pro mě je národní socialismus a všechno, co s ním souvisí, jedním z nejmonstróznějších zločinů 20. století, a to do té míry, jakou se na něm sudetští Němci podíleli. – Opakuji, sudetští Němci podíleli. A oni se na něm podíleli, říká Bernd Posselt. Je to ostuda a jako předseda Sudetoněmeckého krajanského sdružení chci českému národu zcela jasně říct, že to byl pro mě hanebný režim. A když se na něm podíleli sudetští Němci, tak musím za to převzít svůj díl odpovědnosti, protože (přestože?) jsem se narodil až po této době, a musím prosit český národ za odpuštění za ty hanebné činy, které tento zločinný režim spáchal. Sudetští Němci se na tom podíleli, tady není možné nic přikrašlovat, tady není možné nic relativizovat.

Tak to jsou slova předsedy Sudetoněmeckého krajanského sdružení. A vy máte tu drzost, pane poslanče Tomio Okamuro, prostřednictvím paní předsedající, nás tady obviňovat z toho, že jsme něčí pátou kolonou? Vy, který jste jednoznačně, jednoznačně pátou kolonou Putanova režimu, tak jak to tady prokazujete léta letoucí? Já myslím, že to je naprosto nehorázné. Tento citát tady musel zaznít, řekl jsem ho zcela cíleně a vědomě, aby ty věci byly jednou provždy vyjasněny, ač jsem si téměř bohužel jist, že až opět dojdou argumenty vašemu předsedovi, až opět půjde do úzkých, tak on opět sudetoněmeckou kartu tady vytáhne. Čili to je pravda.

Pokud tedy chceme pěstovat kultivovaný přístup, vzájemný respekt, přiznání vin, to jsem tady teď ocitoval, ale s tím také spojené odpuštění, tak to určitě není způsobem, jakým to dělá SPD a Tomio Okamura. Takže tolik v reakci na to.

Samozřejmě vaše výkřiky, prostřednictvím paní místopředsedkyně, pane předsedo, o tom, že vláda nic nedělá, že nemá plán a podobně, tak to snad je zbytečné komentovat. Jestli se nepletu, i vy jste hlasoval pro některé zákony, které vláda předložila asi sedm nebo osm dní po ruské agresi vůči Ukrajině v situaci, kdy bylo potřeba a je stále potřeba pomoci ukrajinským uprchlíkům.

Já musím jednoznačně odmítnout to, co v podtextu vašich slov tady opakovaně zaznívá. Pokud chceme v této Sněmovně brnkat na struny strachu, nenávisti, tak to je přesně to, co nespojuje tuto společnost, to, co ji rozděluje, a to, co ve finále škodí občanům České republiky jako takovým.

A já se dostanu k tomu, s čím jsem se hlásil za poslanecký klub KDU-ČSL s přednostním právem, a to je reakce na pana poslance Nachera, který tady řekneme právními argumenty, ale i politickými zdůvodňoval, proč není vhodné žádat o prodloužení nouzového stavu na dobu delší 30 dnů. Tak jenom bych rád připomněl, že v ústavním zákoně o bezpečnosti státu tady žádná taková lhůta není, 30 dnů je vyhlášení nouzového stavu, nebo v okamžiku vyhlášení nouzového stavu vládou, ale poté může se souhlasem Poslanecké sněmovny být nouzový stav prodloužen, žádná lhůta tady není. A říkám poctivě, pane poslanče, prostřednictvím paní místopředsedkyně, že na to jsou různé právní názory, a to i mezi ústavními právníky. To respektuji.

Nicméně aby tady jasně zaznělo... Tedy první věc, důležitá. Situace, kterou jsme tady zažívali dva roky, mám na mysli ty jednotlivé covidové nouzové stavy, byla diametrálně odlišná od té situace, ve které jsme dnes. My dneska neomezujeme svobodu pohybu, my nezavíráme žádné obchody. A já nepopírám, že to bylo potřeba v určitých okamžicích, kdy jsme řešili covid, tak ano, abychom zvládli celou pandemii, tak jsme museli sáhnout k těmto extrémním krokům. Musela být omezena práva, o kterých jsme si před pár lety vůbec nedovedli představit, že bychom je tady ve Sněmovně omezovali, že bychom zavírali obchody, že bychom omezovali svobodu pohybu, dávali zákazy vycházení a podobně. Přesto to tato Sněmovna i s vědomím tehdejší opozice, konstruktivní opozice, učinila.

Nic takového ale v posledních 30 dnech nenastalo. Pokud se pletu, tak budu rád, když to tady zazní, když to tady řeknete, že nouzovým stavem pro řešení pomoci uprchlíkům, pro to, aby fungovala krajská asistenční centra pomoci, pro to, abychom dokázali relokovat ubytovací kapacity v rámci České republiky, abyste vy tady v Praze a ve středních Čechách nebyli zahlceni a nemusely se hledat mimořádné ubytovací kapacity v tělocvičnách, které jsou nešťastné a nedůstojné i těm maminkám, ženám, babičkám, rodinám, dětem, které sem přicházejí, tak právě proto je potřeba ten nouzový stav.

Vaši hejtmani, hejtmani hnutí ANO, ale samozřejmě i náš hejtman Jan Grolich, hejtmani za ODS a další vědí, že bez nouzového stavu krajská asistenční centra pomoci budou moci samozřejmě existovat, nikdo je nezruší, ale nebudou mít účinné nástroje pro to, aby mohla rychle ubytovávat, aby mohla rychle udělovat víza se statutem dočasné ochrany, jak jsme nakonec v rámci lex Ukrajina tady schválili. Čili ty dva nouzové stavy – ten dnešní, současný,

chceme-li říci ukrajinský, a ty, které jsme tady zažívali dva roky – jsou v tomto smyslu dramaticky odlišné.

Co je potřeba říci, a to tady nezaznělo, pane kolego, prostřednictvím paní předsedající, i vaše vláda, vláda Andreje Babiše, požádala jednou – ano, budu poctivý, řeknu jednou, konkrétně to bylo 27. října 2020 – o prodloužení nouzového stavu na dobu delší než 30 dnů. Čili ten precedent tady nějakým způsobem je. Nicméně je potřeba vědět, ano, Sněmovna k tomu nikdy nepřistoupila, naopak velmi často sněmovní většina tehdy, složená, logicky, byla to vaše menšinová vláda, takže ta pozice tehdejší vlády tady byla odlišná od té současné, ale já tady nechci poměřovat svaly tím, jestli je to vláda většinová, nebo menšinová, ale chci připomenout, že Sněmovna v covidové době ani neprodloužila nouzový stav na dobu delší než 30 dnů, ale ne proto, že by to bylo v situaci, kdy zde vládla většinová vláda, ale naopak vláda menšinová.

Vyvozovat – to tady také zaznělo – vyvozovat z praxe celkem devíti žádostí o souhlas s prodloužením nouzového stavu, kdy pouze jedenkrát bylo vyhověno v plném rozsahu, tak vyvozovat z toho nějakou ústavní zvyklost mi přijde velmi sporné. Asi těžko můžeme z jednoho volebního období jedné menšinové vlády a devíti žádostí o prodloužení nouzového stavu vyvozovat to, že tady je nějaká ústavní zvyklost, podle které se mají všechny následující vlády řídit. To je spíše odraz nějaké politické situace, která tady byla, konfrontace mezi vládou a opozicí, sněmovní většinou, opoziční tehdy, a menšinovou vládou, která tady byla v tom minulém období, ale těžko z toho vytvořit ústavní zvyklost, podle které by se parlamentní demokracie v České republice měla řídit v následujících obdobích. Pokud by ústavodárce skutečně chtěl postupovat v duchu, jak zde bylo řečeno, tak předpokládám, že nebylo nic jednoduššího než do ústavního zákona o bezpečnosti státu tu časovou lhůtu prodloužení nouzového stavu uvést. Nestalo se tak, to znamená, že je zcela jistě oprávněný ten výklad, že vláda může prodloužit v případě, že k tomu ale má věcné argumenty – a ty zde byly předloženy – o prodloužení na dobu delší než 30 dnů.

A na závěr snad ještě jedna důležitá věc. To přece není benevolence Sněmovny nebo pohrdání sněmovní většiny sněmovní menšinou. Kdykoli v průběhu doby, pokud s tím vysloví Sněmovna souhlas, kdy bude nouzový stav prodloužen, tak kdykoli může kdokoli z poslanců z poslaneckých klubů vyvolat jednání o ukončení nouzového stavu, čili parlamentní kontrola tady je zachována, stejně tak jako je tady zachována soudní kontrola, protože jednotlivé kroky činěné v rámci nouzového stavu samozřejmě podléhají soudnímu přezkumu, tak jako to bylo v době covidové, tak jako to je v době ukrajinské.

Tolik několik argumentů, které jsem tady chtěl v komentáři k vystoupení kolegy Patrika Nachera říci. To první bych si byl býval raději odpustil, ale žijeme v demokracii a jsem za to rád a vždy to budu hájit a bránit, žijeme ve svobodě slova a projevu. Tady u toho pultu skutečně může říkat každý poslanec, co uzná za vhodné. Bohužel někdy to jsou slova na úrovni čtvrté cenové skupiny, toho jsme tady svědky opakovaně. Ale i na to je potřeba někdy reagovat. Proto můj možná poněkud ostrý komentář k poslanci Okamurovi. Ale není možné přejít tato slova mlčením, protože to bychom si koledovali o daleko větší průšvih.

Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Nyní vystoupí s přednostním právem paní předsedkyně Alena Schillerová a připraví se pan předseda Josef Cogan. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já mám mnohem praktičtější podnět, prosbu, jestli by mohl vystoupit pan první vicepremiér a ministr vnitra a říci nám, zda se dostaví klíčoví členové vlády. Neptám se na pana premiéra, vím, že je nemocen, četla jsem to ve veřejných zdrojích, rozumím tomu a přeji mu brzké uzdravení. Ale

ptám se, my jsme měli představu, že tady vystoupí klíčoví ministři – ministr školství, zdravotnictví, ministr pro místní rozvoj, možná ministryně obrany, pan ministr vnitra vystoupil, ministr práce a sociálních věcí, tam jsem byla chvilku vyběhnutá tedy, když asi mluvil, a řeknou nám právě tu strategii, řeknou, jak si to představují, jak to bude ve školách, jak to bude ve zdravotnictví, to, co jsem říkala ve své úvodní řeči, na co se lidé ptají. A že my na to budeme reagovat případně dalšími dotazy, podněty. A to bude ta věcná a konstruktivní debata. Podívám-li se za sebe, teď přišel pan ministr práce, děkuju, pan první vicepremiér je tady také, ale postrádáme ty další ministry. Nechci protahovat debatu tím, že si budu brát pauzu. S tím jsem sem nepřišla. Jenom prosím, zda bychom mohli dostat informaci, ano, ministr školství přijede, ministr zdravotnictví přijede, ministr pro místní rozvoj přijede, ať prostě tuto informaci máme. Protože pak tady mluvíme, nezlobte se na mě, tak trochu sami pro sebe. A my chceme vědět, jak to vlastně chcete řešit, co vlastně, proč vlastně... My víme, že potřebujete nouzový stav. Ale co vlastně všechno v rámci uprchlické krize, jakou strategii máte – krátkodobou, střednědobou. A nemáme tu pro tuto diskusi partnery. Takže prosím, zda by mohl asi pan první vicepremiér, protože předpokládám, že tady zastupuje pana premiéra, se k tomu vyjádřit. Děkuji vám. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Ano, děkuji, paní předsedkyně. Je přihlášen pan předseda Cogan, ale dává přednost, pokud tedy mohu poprosit také pana... Nechme jenom se vyjádřit... Pardon, pane místopředsedo. Nejste ještě přihlášen. Ještě před vámi... Ale pan místopředseda chce jenom krátce odpovědět paní předsedkyni, kdy přijdou ministři, tak jestli dovolíte? Děkuji.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji za vstřícnost. Děkuji, paní místopředsedkyně. Pan ministr zdravotnictví je služebně v Bruselu, ten je řádně omluven. Nevím, kdy se vrací. Pan ministr školství se dostaví na jednání. Pan ministr pro místní rozvoj se rovněž dostaví na jednání. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. A děkuji i všem za vstřícnost, že nechali pana ministra vnitra vystoupit. A nyní je přihlášen s přednostním právem pan předseda klubu STAN Josef Cogan. Připraví se Michal Kučera.

Poslanec Josef Cogan: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych také rád reagoval na naši debatu. Je potřeba si říct, co dneska konkrétně řešíme. Řešíme a projednáváme prodloužení nouzového stavu, který je tady v důsledku války zahájené Ruskem. Snažíme se pomoci obětem této agresivní války Ruska. A musím říct, že tady ten nouzový stav je třeba potřeba jenom na část instrumentů, které vláda potřebuje, aby ten stav byl konsolidovaný, aby mohli pomáhat těmto obětem. A v podstatě myslím, že jednoznačně ministři, kteří tuto část potřebovali, tady tu věc vysvětlili. A samozřejmě, jak bylo řečeno, přijdou a sdělí informace i ti, kteří třeba nepotřebují přímo ten nouzový stav. Myslím, že tady bylo velmi dobře rozebráno i kolegou Markem Výborným, já jsem vlastně chtěl odpovědět téměř na totéž, týkající se té lhůty.

Ano, je tady asi spor mezi námi jako koalicí a kolegy z ANO, jak dlouhé trvání lhůty nouzového stavu má být. Je to určitě relevantní politická debata nad tímto tématem ohledně této lhůty a samozřejmě to беру za zcela správné.

Ale musím taky říct, že jsme si tady vyslechli slova předsedy SPD právě k této situaci. Ano, dneska tady řešíme nouzový stav, neřešíme ty další věci. My můžeme rozhodnout o jeho prodloužení a o tom taky na konci rozhodneme. On tady zas směšoval hrušky, jabka, motal všechno dohromady, věci, které se netýkají předmětu dnešního jednání. Je to taková ta jeho klasika, jak se opravdu snaží, že stokrát opakovaná lež se stává pravdou. Ano, toto je citát

myslím Goebbelse a přesně myslím to také dneska tady odpovídá této věci, kdo tímto způsobem tady argumentoval.

On nám tady řekl, že prý nemá s Ruskem nic společného, že prý jeho názory nejsou proti České republice. To si z nás dělá srandu? Nebo vůbec nereflektuje to, co kde napsal nebo měl na svém facebooku? Jakou váhu mají slova tohoto člověka? Podle mě žádnou. Jakou váhu mají slova člověka, který na svém profilu napsal: "Vláda Petra Fialy a tajné služby USA i dalších zemí NATO podněcují konflikt Ruska s Ukrajinou. Nechceme válku! Hnutí SPD považuje současné dění na Ukrajině za důsledek tlaku zpravodajských služeb pod taktovkou USA, Velké Británie a některých států NATO, které se snaží rozpoutat válečný konflikt mezi Ruskou federací a Ukrajinou." – Máte teda pocit, že on s tím Ruskem nemá nic společného? Že ho nehájí? Má někdo takový pocit? No možná kolegové z SPD, tomu věřím, ale jakémukoli soudnému člověku, když si přečte tahle slova, se chce zvracet. (Potlesk zprava.)

A uveďme si ještě tato slova do kontextu časového. Tahle slova píše předseda SPD po Vrběticích, po ruském teroristickém útoku v našem státě. Takže po tomhle píše, pouhé dva dny předtím, než Rusko napadlo válkou Ukrajinu, a to v okamžiku, kdy Rusko mělo rozmístěné a rozmisťovalo vojáky na hranicích Ukrajiny, kdy tvrdili, že je to jenom cvičení. V tomhle kontextu dva dny předtím, než zaútočili barbarsky na Ukrajinu, tohle píše předseda SPD. Tak já nevím. Tohle jsou slova někoho, kdo se považuje za vlastence? To je vlastenec typu jako hnutí Vlajky, před válkou a za války s Němci. Hnutí Vlajka, to by asi odpovídalo. (Potlesk zprava.) Já musím říct, že tohle opravdu nejsou slova vlastence. To jsou slova podle mě páté kolony, to jsou slova zrádce, přísluhovače, prostě kolaboranta!

A co by měl udělat člověk, kdyby měl asi trošku cti? Aspoň kapku cti v sobě? No myslím, že nějaké rituální harakiri by bylo asi minimem. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. A nyní se přihlásil s přednostním právem místopředseda klubu TOP 09 pan poslanec Michal Kučera. Prosím, máte slovo.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, dámy a pánové. Děkuji, paní předsedající, za slovo. Já bych jenom krátce zareagoval. Protože nejsou možné faktické poznámky, tak bych krátce zareagoval na svého předřečníka, pana předsedu Cogana. Já si myslím, pane předsedo, kdo zná trošku déle předsedu Tomia Okamuru i předsedu Úsvitu přímé demokracie, tak ten se nemůže ničemu divit. Ten se nemůže ničemu divit. My ty jeho lži tady posloucháme už dlouhodobě.

A samozřejmě od začátku volebního období to nabralo na své intenzitě. To, že pan předseda Okamura se nestal místopředsedou Sněmovny, že musel opustit tu svoji luxusní kancelář, že se musel vzdát toho auta s řidičem, tak to samozřejmě na něm zřejmě ponechalo nějaké následky, to se potom projevuje tady u toho řečnického pultíku. Bohužel pan předseda Okamura musí dneska žít s námi, s obyčejnými řadovými poslanci, a musí s námi sdílet místa mimo luxusní kancelář, na kterou byl uvyklý. A je to samozřejmě i vidět. Já myslím, že jste si všichni všimli, jak minulé volební období byl pan předseda Okamura ve své opoziční roli krotký. Velmi krotký. Tak samozřejmě měl toho řidiče, měl to luxusní auto, měl tu luxusní kancelář s obsluhou, tak se mu není co divit, že tady nezněly tyhle sáhodlouhé projevy. Mimochodem recyklované projevy, protože ten projev, který tady zazněl dneska, tak ten jsme už slyšeli stokrát. Tam nebylo nic nového. To je neustále to samé, on to čte jenom odzadu, odpředu, ze středu, tam a zpátky, ale víceméně zní pořád to samé.

Já jsem si mnoho měsíců říkal, že na pana předsedu Okamuru nemá smysl reagovat. Přece jenom to, že nastala ta dramatická změna a on se musel přestěhovat do své původní kanceláře, to na něho nepůsobí zřejmě dobře, říkal jsem si, časem se z toho dostane. Nicméně ne. On nás neustále všechny obviňuje ze lži. A já jsem myslel, že to nikdy neřeknu. Ale já

řeknu: zlatej Andrej Babiš. To byla aspoň nějaká diskuse a byla tam aspoň nějaká fakta. (Začíná tleskat poslankyně Schillerová a přidávají se poslanci ANO a z koalice.) Bohužel to lhaní, to lhaní, které tady slyšíme od Tomia Okamury, je naprosto něco neuvěřitelného.

Já jsem si tak jenom zkusmo zkusil dosadit do vyhledávače sousloví "lhář Okamura". Tak si tipněte, kolik desítek tisíc odkazů na mě vypadlo. Jsou to skutečně desítky tisíc odkazů v souvislosti se souslovím lhář Okamura. To samozřejmě je vidět potom na všech těch příspěvcích, které samozřejmě posílají i jeho příznivci na sociální sítě, kteří se nestydí za to, že jsou členové nebo příznivci Úsvitu přímé demokracie. (Šum zleva.) Jo, pardon, SPD. (Se smíchem.) Já jsem tady minulé volební období nebyl, předtím to byl Úsvit přímé demokracie. (Šum a potlesk zprava.) On to pak Tomio Okamura nějak zprivatizoval a pak se z toho stalo SPD.

Já jsem teď si tady našel jen v rychlosti článek – přečtu – Nezávislé noviny: "Předseda SPD Tomio Okamura na svém facebookovém profilu skryl příspěvky, v nichž vyzdvihoval Vladimira Putina. Fotografie a citáty ruského prezidenta se souhlasným komentářem sdílel pravidelně. Teď ale nejsou dostupné. V posledních dnech ve svých vystoupeních odmítá, že by zastával proruské postoje." – Chci říct, že tohle píše expert na extremismus, to není žádný politik, to jsou experti na extremismus, kteří se samozřejmě projevy Tomia Okamury zabývají a samozřejmě se zabývají i těmi příspěvky příznivců SPD. Mimochodem tuším, že žádný z příznivců žádné politické strany ještě nespáchal teroristický útok na vlak jako jeden z příznivců SPD. A myslím, že si všichni pamatujeme na to, když tady byly ty protipandemické demonstrace, protože ona ta množina je plus minus jakoby podobná, proputinovská, a část těch protipandemických demonstrantů je víceméně totožná. Tak tady byl zraněn policista příznivcem SPD. Takže to asi nikde jinde vidět není.

Já bych chtěl říct, že jsem nikdy a nikde neviděl tolik výzev k popravám, výhrůžky smrti. A to všechno na příspěvcích příznivců SPD. Já si občas udělám nějaké printscreeny, takže oni když to smažou, tak já je mám. Někaká skupina to hlásí Policii České republiky, protože ti lidé si asi neuvědomují, že páchají trestné činy. A k té jejich nenávisti, k té jejich nenávisti je podněcují právě tyto projevy Tomia Okamury. To, co tady předvede vždycky Tomio Okamura, znamená, že večer usedají lidé, kteří mají informaci pouze z toho jeho Facebooku, a píšou: Tebe popravíme, tebe umučíme, tvá manželka nedožije, tvé děti nedožijou... Za to může Tomio Okamura.

Víte, já už to asi déle nebudu nějakým způsobem prodlužovat. To, kdo tady lže, je naprosto jasné. Ostatně ty odkazy na vyhledávačích hovoří celkem jasně. A pokud tady někdo lže, zneužívá situaci a vyvolává extremistické nálady ve společnosti, tak to je pan poslanec Tomio Okamura. Děkuju. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. A nyní s přednostním právem je přihlášen pan předseda Tomio Okamura a připraví se pan zpravodaj Patrik Nacher. Prosím, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, jak jsem čekal, tak vláda je zcela zoufalá a už se tady strhl kýbl splašků na mé jméno, protože vy nemáte jiné téma než Okamura nebo Babiš. Protože sami pro občany neodvádíte žádnou práci a občané začínají být zoufalí z toho zdražování, které vy prostě absolutně neřešíte. A já myslím, že to jenom dokazuje, kdo tohleto vidí, že vy nemáte žádné řešení pro občany.

Ale teď to vezmu konkrétně, protože nejprve tady vystupoval představitel KDU-ČSL Marek Výborný. Takže bych tady rád řekl, na jaké akce jaké organizace jezdí zástupci KDU-ČSL, TOP 09 a také sociálních demokratů. A právě před chvílíčkou tady vystupoval poslanec TOP 09. Takže abychom si řekli, já to shrnu už do jednoho, tu reakci, na jaké akce jaké organizace jezdí zástupci, poslanci TOP 09, například poslanec TOP 09 Daniel Korte. Nebo

poslanci KDU-ČSL. Jezdíte na akce Sudetoněmeckého landsmanšaftu, který je organizací, kterou založili nacisté, fašisté a němečtí šovinisté. Sjezdu se zúčastnili nejen politici KDU-ČSL, ale také exministrně ČSSD Michaela Marksová Tominová a poslanec TOP 09 Daniel Korte. Předseda ODS Petr Fiala zase spolupracoval s předákem Sudetoněmeckého landsmanšaftu Berndem Posseltem. Exministr kultury Daniel Herman, KDU-ČSL, hovořil o sudeťácích jako o "milých krajanech".

Pro hnutí SPD je naprosto nepřijatelné, aby oficiální představitelé naší země jezdili na sraz této organizace. A řeknu vám proč. Součástí takzvaných milých krajanů, pane poslanče... Jak se jmenoval ten pan poslanec, prosím vás, který mluvil přede mnou? (Otázka na předsedající. Místopředsedkyně Kovářová: Michal Kučera.) Kučera, jo, protože já neznám jeho jméno. Protože já se stávám často terčem okopávání kotníků od lidí, které vůbec neznám a nezná je ani většina veřejnosti, tak se omlouvám, že jsem se zase musel zeptat, kdo se to zase do mě obouvá. Já jsem na to zvyklý.

Takže pan Kučera z TOP 09, předpokládám, protože já ho vůbec neznám, toho pána, ale je z TOP 09, je z TOP 09, takže součástí takzvaných milých krajanů, pane Kučero z TOP 09 – (Předsedající Olga Richterová: Prosím vás, mým prostřednictvím.) – a pane Výborný z lidovců, prostřednictvím paní předsedkyně, je i organizace Witikobund. Je personálně jasně propojená se Sudetoněmeckým landsmanšaftem. Cituji ze zprávy českého Ministerstva vnitra z roku 2004, abychom věděli, s kým se setkávají poslanci TOP 09 a KDU-ČSL. Jestli je podle mého názoru někdo kolaborant a jestli je podle mého názoru někdo vlastizrádce, tak jste to vy! A já cituji ze zprávy českého Ministerstva vnitra z roku 2004. Ministerstva vnitra českého. "Pozornost si rovněž zaslouží organizace sudetoněmeckých nacistů Witikobund, který v prostředí landsmanšaftu šíří protičeské názory." V prostředí landsmanšaftu šíří protičeské názory. Tam se vám líbí, co? Na sjezdech landsmanšaftu. "Programem organizace je" – cituji stále zprávu Ministerstva vnitra – "programem organizace je odčinění údajných válečných zločinů spáchaných spojenci na německém národě a dále odstranění lži o německých zločinech včetně takzvané holocaustové kultury jakožto projevu neněmeckého myšlení." Konec citátu ze zprávy Ministerstva vnitra České republiky z roku 2004.

V roce 1949 byl vyhlášen jeden ze základních a dodnes platných dokumentů Sudetoněmeckého landsmanšaftu, takzvaná Eichstättská adventní deklarace, kde se mimo jiné objevují tyto požadavky – cituji: "Naším nezadatelným požadavkem je návrat vlasti v jazykových hranicích z roku 1937. Jde o nastolení udržitelného poměru mezi Německem a jeho západoslovanskými sousedy. Předpokladem pro to by také byla připravenost Čechů a Poláků vrátit vyhnaným Němcům jejich vlast. Všechny tyto úkoly mohou být řešeny pouze v rámci federalistického uspořádání Evropy." A o to vy usilujete. Ostatně přeměnu Evropy na federální uspořádání šel přece studovat do USA poslanec vládní koalice Jan Farský za hnutí STAN. A věděl o tom i premiér Petr Fiala a věděl o tom i Vít Rakušan, předseda STAN. Takže to všechno zapadá. Zapadá to všechno jedno do druhého.

A tihle poslanci, kteří jsou za lidovce a TOP 09, se účastní těchto sjezdů. To znamená, jestli někdo podle mého názoru jedná tak, že to vypadá jako kolaborant nebo vlastizrádce, tak jsou to právě ti zástupci KDU-ČSL a TOP 09. Zcela prokazatelně.

Ale pojďme dál. Kdo všechno podepsal tu takzvanou Eichstättskou adventní deklaraci, která je jedním ze základních dokumentů Sudetoněmeckého landsmanšaftu, jejíž součástí je i organizace Witikobund? Tuto deklaraci podepsali – a znovu zdůrazňuji, na tyto akce Sudetoněmeckého landsmanšaftu jezdí pravidelně politici KDU-ČSL a TOP 09 – z toho je opravdu na zvracení, když to teď budu číst! Je to úplně na zvracení, kam vy jezdíte! Podepsali to: Becher, někdejší příznivec Kameradschaftsbundu, člen NSDAP. Podepsal to Walter Brand, člen henleinovského hnutí. Podepsal to Brehm, SS-Sturmbannführer, nositel zlatého stranického odznaku NSDAP. Podepsal to Hergl, SS-Hauptsturmführer, funkcionář NSDAP. Podepsal to Hönig, člen NSDAP, nacistický novinář. – Tam je vám dobře, co? Na téhle akci! V životě bych tam nešel! V životě bych tam nešel. – Götz, bývalý spolupracovník nacistické

tajné služby, člen NSDAP. Lemberg, nacista, v roce 1938 člen Sudetoněmeckého Freikorpsu. Turnwald, člen NSDAP Franzel, za okupace policejní důstojník jednotky podílející se na popravách českých vlastenců v Kobylisích! – To je šílený, kam vy jezdíte! Mně je z toho úplně zle i u toho mikrofonu. Já nesnáším fašisty, musím říct na rovinu, a nesnáším nacisty. Ti tady opravdu vraždili naše vlastence a mě by nikdy nenapadlo, že tady budu ve Sněmovně s někým, kdo tam jezdí! Na sjezdy této organizace! – A dále tam podepsal Zawadil, vysoký funkcionář NSDAP a spolupracovník nacistické tajné služby. Schreiber, bývalý nacista. Preissler, bývalý nacista. Jaksch, to byl sociální demokrat. Reitzner, sociální demokrat. Sladek, duchovní. A tak dále, a tak dále.

Celostátně se Sudetoněmecký landsmanšaft ustavil 25. ledna 1950 na setkání v Detmoldu, kde bylo přijato druhé základní prohlášení Sudetoněmeckého landsmanšaftu, které opět požadovalo právní nárok na vlast a znovuzískání vlasti. Neboli je to zpochybnění poválečného uspořádání Československa. Mezi sedmnácti signatáři se to bývalými funkcionáři NSDAP opět jenom hemžilo: Lodgman, Tins, Staffen, Wollner, Leibl, Schmidt, Schneider, Benatzky, Diewock a další.

Já myslím, že podle hnutí SPD by oficiální představitel našeho státu na taková setkání "milých krajanů", jak vy tomu říkáte u lidovců, s nacistickou minulostí prostě jezdit neměli. Upřímně, neměl by na ně jezdit nikdo.

Takže já si myslím a opravdu navrhuji, abychom se vrátili k té věcné debatě ohledně nouzového stavu. (Smích z lavic napravo.) Protože – ano, ale s tím nouzovým stavem souvisí i to, že vy neřešíte problematiku českých občanů a podobně. Vy se to snažíte oddělit, ale to je to.

A já vám můžu říct jednu věc, že jestli budete tady lhát o SPD a napadat znovu SPD, však víte, co vám teď řeknu z minulého volebního období. A myslím, že ta debata potom začala být víc věcná. Já vám to tady budu číst pokaždé celé tři a půl roku. Budu vám to tady číst stokrát, ať to miliony českých občanů slyší, na jaké schůzky a kdo jsou vaši kamarádi – kamarádi TOP 09 a KDU-ČSL. Proč a kam jezdíte. Mně je z toho úplně na zvracení, z tohotole, když tady vidím ten seznam, kam vy jezdíte a s kým se kamarádíte! Je to odporné.

Ale teď už také celkem je příznačné, že když jsem byl ještě ve vedení Sněmovny, jako že tady nebudu komentovat ty nesmysly, co tady říkal pan Kučera, protože předtím, než jsem byl místopředsedou Sněmovny, tak jsem jezdil lepším soukromým autem, než jsem měl jako místopředseda Sněmovny, takže vůbec nevím, o čem to tady plácá. Nějaký blázen, takže vůbec nechápu, o čem mluví. A měl jsem i řidiče mimochodem, neplaceného ovšem z vedení Poslanecké sněmovny, protože jsem logicky nebyl ve vedení Poslanecké sněmovny. Takže vůbec nechápu, o čem to tady mluví. To je blázen nějaký, to je lhář. Tady lze pořád dokola ten člověk. To je úplně neuvěřitelné. Nevím, co mluví tady o kanceláři. Když na to přijde, tak moje kancelář, kterou mám teď, tak má mnohem lepší výhled a je na lepším místě než kancelář, kterou jsem měl ve vedení Sněmovny. Vůbec nechápu, o čem to mluví, co to tady říká, jaká je to debata na úrovni! To je úplně neuvěřitelné. To je prostě blázen nějaký, ten člověk. Já to nechápu vůbec. Prostě koalice lze pořád dokola, do svých lží se zamotává už, pořád dokola.

Takže já jsem jenom chtěl říct, že jestli budete pokračovat samozřejmě v těchto pořád lžích na SPD, protože nic jiného nemáte, a tady už se pousměju, protože vám to stejně nepomůže ani v preferencích, ani v ničem jiném, a nám to neuškodí, ty vaše lži, protože náš volič už ty vaše lži zná a tu vaši historii a vidí to na svých peněženkách hlavně, co způsobuje nečinnost vaší vlády. A budou to ještě vidět na svých peněženkách, protože vy nejste schopni zlepšit životy českých občanů v České republice. To už říkám teď, že ne, protože já vás znám. Stejně jako vy jste říkali, že znáte mě, jako že mě vůbec neznáte. Já jsem s vámi na pivu nikde nebyl, tak ale já tady znám vás velmi dobře z vaší vládní činnosti. To si myslím, že je prokazatelné, a vidí to všichni. Takže já vám to tady budu opakovat pořád dokola, TOP 09

a KDU-ČSL. V pořádku. Dnes tenhle můj projev uvidí určitě přes sto tisíc lidí a ostatně na mých sociálních sítích samozřejmě si to zopáknou. Když to tady budeme opakovat tři a půl roku, uvidí to miliony, miliony lidí a budou to vidět. V pořádku. Tak jestli se chcete takhle tady bavit, lhát... Já říkám fakta, vy říkáte lži. To jsou fakta. Všichni vědí, a já tady vyzvu i případné diváky, zadejte si jména třeba Herman nebo Bělobrádek, teď neoslovuji, a Sudetoněmecký landsmanšaft do Googlu. Vyjedou vám tam fotky. Není potřeba se tady dohadovat o tom, jestli Okamura si vymýšlí, nebo ne. Je to tak. Je to prostě tak a nebraňte se tomu. I to, co jsem vám tady četl, tak je pravdivá historie organizace, se kterou se kamarádí poslanci TOP 09 a KDU-ČSL. A jestli máte chuť, já vám to tady budu číst. Dneska máme času dost tedy evidentně, když soudím z vašich reakcí, protože já jsem měl projev na téma nouzového stavu. Projevy pana Jurečky a pana Rakušana to spadlo do osobních útoků, ještě vymyšlených, takže vy jste ukázali, že je tady evidentně času dost. Já myslím, že času je málo, protože občané jsou zoufalí, je potřeba pomáhat občanům, tak já to tady budu číst pořád dokola celých tři a půl roku. Takže je to jenom vaše volba, jestli si to tady budeme číst pořád dokola, nebo se začneme – ano, politický boj na politická témata je v pořádku, tvrdý politický boj, ale ne takovýto podpásový boj, kde tady lžete a děláte z SPD něčí pátou kolonu. A nemáte pro to žádný důkaz. A přitom jestli je tady někdo pátou kolonou, a já vás tak nenazývám ani, nechám to už vyhodnotit, já na tu vaši úroveň nepůjdu prostě, abych vám říkal pátá kolona, proč? Já jsem to tady přečetl a každý si udělá obrázek sám. A můžeme si to číst dokola.

Takže já znova navrhuji myslím poměrně vstřícně, pojďme ukončit tuhle debatu v té osobní rovině, řekli jsme si každý svoje, vy jste tady osočili nás, já jsem uvedl fakta v reakci na to, proto jsem to tady raději četl a citoval všechno, a pojďme se vrátit k tomu nouzovému stavu. Já to navrhuju. Pojďme se vrátit k nouzovému stavu. A už jsem vám to říkal minule. Já bych byl rád, aby v téhle Sněmovně, protože občaní fakt nemají čas. Fakt nemají čas. Všechno se kvůli nečinnosti vaší vlády, což je také pravda, můžete na mě stokrát útočit, tak vyvráťte, že to tak není, a co připravujete za návrhy. Tak pojďme se tady tvrdě politicky bavit, pojďme tady tvrdě politicky oponovat, ale mohli bychom nechat už těchto vymyšlených invektiv, ne? Děkuji. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Toto bylo přednostní právo a následuje další, následuje s přednostním právem, ještě je přihlášen pan zpravodaj Patrik Nacher. Je to tak? Chcete využít své přihlášky. Dáte přednost. Děkuji za tu dohodu, čili s přednostním právem pan předseda klubu KDU-ČSL Marek Výborný. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, paní místopředsedkyně. Děkuji panu kolegovi Nacherovi vašim prostřednictvím za tu vstřícnost. Já nebudu dlouhý, ale nereagovat na ty neuvěřitelné lži – lži poslance Tomia Okamury, kdy tady on přijde a vylije tady ten kýbl na všechny, a představa, že cituje ze svého papíru, tak cituje pravdu, je opravdu neuvěřitelná. Tak abychom nezůstali v nějaké rovině jenom toho, že budu konstatovat, že on tady předvádí jednoznačně kolaborantské praktiky, tak já tedy odcituji fakta. Organizace Witikobund není – podtrhuji není – členem Sudetoněmeckého krajanského sdružení, jedná se o samostatnou organizaci, které vedení Sudetoněmeckého krajanského sdružení již roky důsledně nepovoluje účast na žádné akci Sudetoněmeckého krajanského sdružení, nepovoluje jí zřídit si v rámci sudetoněmeckého dne informační stánek a nedovoluje jí ani status čestného hosta při setkáních Sudetoněmeckého krajanského sdružení. Tak tady, pane kolego Okamuro, prostřednictvím paní předsedkyně, nelžete! Jste lhář. A přečtěte si tu zprávu Ministerstva vnitra pořádně. (Poslanec Okamura: Mám ji tady!) Máte ji tam, bezva, tak si to slovo přečtěte. Je tam landsmanšaftů. Vy se pletete, to není Sudetoněmecké krajanské sdružení. Jenom jste prokázal svoji neznalost. Bohužel. Jenom to tady konstatuji na tento mikrofon. Pan poslanec Okamura netuší, co má před sebou a co čte. Je potřeba to jasně říci. Nemá to s tím nic společného.

A já jsem hrdý na svého kolegu poslance Pavla Bělobrádka, jsem hrdý na našeho člena, bývalého ministra kultury Dana Hermana, na svého předsedu Mariana Jurečku a další, na politiky nejenom z KDU-ČSL, ale i z řady dalších stran, kteří pojem usmíření, pojem odpuštění při respektu toho, že druhá strana přizná své viny – vy jste tady odešel, takže jste neslyšel, co jsem jasně říkal, když jsem citoval Bernda Posselta, který jasně říká, sudetští Němci se na tom podíleli, tady není možné nic přikrašlovat, tady není možné nic relativizovat, kdy se omlouvá za ty činy – ne svoje, protože on nebyl ani na světě. Tak to vy přicházíte a zaséváte nenávist, lžete tady, lžete tady opakovaně, tak je potřeba, aby to tady zaznělo. Opakovaně lžete a o organizaci, která mimochodem opět, ať to tady tedy zazní, jednak opakovaně v mnoha veřejných prohlášeních se distancovala od pravicového i levicového extremismu, od nacionálního socialismu. To je doložitelné, to si můžete nalézt. Chápu, že kdo chce lhát a myslí si, že stokrát řečená lež se stane pravdou, tak že toho asi o tom nepřesvědčíme, a vás už vůbec ne, protože na vaše lži, invektivy jsme si tady bohužel museli zvyknout. Tak ale ještě abych se vrátil k těm faktům. Členem Sudetoněmeckého krajanského sdružení byl i nedávno zesnulý jeden z nejznámějších osvětimských vězňů českého původu Max Mannhemier nebo jedna z nositelek evropské Karlovy ceny, bývalá předsedkyně Ústřední židovské rady v Německu paní Charlotte Knoblochová. Vůči nim vaše slova jsou neuvěřitelnou nehorázností. Já se proti tomu ohrazuji. Myslím, že skutečně nemá smysl v této debatě pokračovat, ale jestli si myslíte, pane předsedo, prostřednictvím paní místopředsedkyně, že vy tady vystoupíte, budete lhát a my budeme poslouchat a nereagovat, to skutečně ne. Kdybyste nestál tady u toho stolu, kde samozřejmě jako poslanec máte právo říkat, co chcete, včetně těch kýblů hnoje, které tady rád a pravidelně vyléváte, tak to jsou věci, které by samozřejmě všude jinde mohly mít trestněprávní dohru. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji, pane předsedo. (Potlesk z řad pětikoalice.) A nyní vystoupí pan zpravodaj Patrik Nacher a připraví se s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Já děkuji za slovo. Ono se to těžko na to navazuje, protože já to chci vést v té věcné rovině a v těch tématech, která jsem tady nadnesl, a na některé otázky mi odpověděl Marek Výborný, vaším prostřednictvím, paní místopředsedkyně. On tady řekl, že i za minulé vlády byla tady žádost o delší období než 30 dnů. Tak já jsem se podíval na ty inkriminované dny nebo měsíce, které uvedl. Já tady mám usnesení vlády z 30. září, kdy se vyhláší nouzový stav od 5. října na 30 dnů a stejně tak poté v návaznosti z 30. října do 20. listopadu, to je 20 dnů. Já jsem fakt nenašel, když jsem si dělal tu přípravu, ani jednu žádost, která by byla přes těch 30 dnů. A stále nezazněla odpověď na tu moji otázku, proč se tak bráníte tomu, aby se ten nouzový stav vyhlásil na 30 dnů, a to odůvodnění, že ten stav bude neměnný nebo se nezmění tak rychle, že bude trvat déle, tak já jsem vám řekl, že to platilo přece i u toho covidu.

Nicméně ta situace a ta jednotlivá opatření se mohou samozřejmě v čase měnit. To, co je třeba zapotřebí řešit v této chvíli řekněme třeba v souvislosti s ubytováním, tak za měsíc, když tady vidím ministra školství, tak třeba ten problém se přesune do jiné oblasti, to ubytování bude vyřešeno a budete třeba muset řešit vzdělávání, sociální oblast a tak dále.

Proto si myslím, že by bylo vhodné, abyste požádali o to, aby to bylo v té délce, tak jak to bylo i v tom minulém volebním období, to jest těch 30 dnů. Třicet dnů. Tady máte, to jste vy nikdy nečinili, tady máte nabídku i od opozice o podporu v této věci. A když to bude dvojnásobek, tak to, nezlobte se na mě, působí trošičku jakoby arogantně: my tady pojedeme 58 dnů, skoro dva měsíce, protože tady prostě tu většinu máme. A mně tam vadí, a to se na mě nezlobte, to není nic osobního, ale je to prostě konstatování faktů, mě tam vadí ten kontrast mezi tím, když já si tady fakt pamatuju ty debaty na té chodbě: dobře, 30 dnů ne, ale my vám

schválíme 12. Bude to do konce kalendářního měsíce a tak dále, nebo 11 je nejméně, ale vím, že tam byly tyhle ty debaty, a teď je tady těch 58.

Prostě to jsou podle mě jasné věci. Nevím, proč se toho bát. Za 30 dnů si o prodloužení nouzového stavu půjdete říct znovu a znovu jednotliví ministři, jestli tady skutečně tedy vystoupí, protože zatím tady vystoupil jenom ministr vnitra, obhájí tu nutnost a tu pozici. A takhle jste to chtěli vy a takhle mi to přijde fér.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. A nyní s přednostním paní předsedkyně Schillerová, poté pan předseda Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Tak já děkuju, děkuju za slovo, paní místopředsedkyně. Já jsem ráda, že tady pan předseda Výborný řekl, že nemá cenu v té debatě, která tady teď probíhala, pokračovat, takže já určitě v ní pokračovat nebudu a zase to vrátím do té věčné roviny.

Pan předseda Výborný – tady se kolegové hádají, já kdyžtak možná budu mluvit k tomu, o co se hádáte, jestli můžu, prostřednictvím paní místopředsedkyně, vám k tomu tady jenom něco říct. Já navážu na pana předsedu Výborného a nebudu už tady opakovat argumenty, citovala jsem pana... budu se držet teď vlastně ústavnosti té lhůty. Citovala jsem pana ústavního právníka Kyselu, on před chvílí mluvil, teď jsem to viděla na sítích, mluvil v kontinuu České televize a tam to zopakoval, ty svoje důvody, proč vidí v kontextu těch právních předpisů třicetidenní lhůtu jako tu, která by měla být respektována. A tady to už opakovat nebudu. Pak samozřejmě jsem tady měla vytažené další názory dalších právníků.

Ale před chvílí, a myslím si, že když to přišlo mně na e-mail, tak to přišlo i vám, jsem obdržela ze Senátu Parlamentu ČR – stálá komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury, bylo to z 9. schůze konané 29. března 2022 k ústavním limitům prodloužování nouzového stavu. Když dovolíte, je to pár odstavců, přečtu to. Teď mi to přistálo na e-mailu. Tak možná my máme rychlejší trubky. Dívám se na pana předsedu Výborného, že to ještě nemá.

Ta stálá komise pro Ústavu ČR a parlamentní procedury konstatuje: za odpovídající interpretaci článku 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších ústavních zákonů, považuje takovou, která prodloužování nouzového stavu omezuje dobou vždy nejvýše 30 dnů, a to především z těchto důvodů – A dovolím si je odcitovat, není jich mnoho:

a) nouzový stav vyhláší zásadně vláda nejdéle na dobu 30 dnů, přičemž tato doba se po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny může prodloužit, ovšem však o tom rozhodne vláda;

b) kdyby rozhodnutí vlády o prodloužení nouzového stavu na základě jednou uděleného souhlasu nebylo vázáno žádnou lhůtou, může trvat až do zrušení vládou nebo Poslaneckou sněmovnou, třeba i roky, a to bez dalšího meritorního parlamentního projednání, protože politické projednání vlády s většinou Poslanecké sněmovny zahrnuje riziko blokování jednání o návrzích na zrušení nouzového stavu tím spíše, že při jediném užití tohoto institutu dne 18. února 2021 se o zařazení na pořad hlasovalo;

c) prodloužení nouzového stavu vyžaduje aktivní souhlas Poslanecké sněmovny, zatímco při rušení nouzového stavu se musí ustavit většina negativní, což není totéž numericky ani politicky;

d) prodloužení nouzového stavu vždy nejdéle o 30 dnů lépe odpovídá tomu, že vláda rozhoduje o době nejvýše třicetidenní; vystavuje ji to nutnosti obhájit před Poslaneckou sněmovnou a před veřejností, proč má nouzový stav nadále trvat; podtrhuje to skutečnost, že

nouzový stav je institutem mimořádným, a v neposlední řadě je to potvrzeno kontinuální ústavní praxí posledních dvou let;

e) při absenci soudní kontroly rozhodování o nouzovém stavu nese Poslanecká sněmovna zvýšenou odpovědnost za výlučnou kontrolu parlamentní, která by byla výrazně oslabena, kdyby se měla prosadit praxe odlišná od té dosavadní – srovnej usnesení vlády č. 233 z 23. března 2022; právě mezní lhůta nutí ke skládání účtů;

f) přestože je stávající nouzový stav méně brizantní než nouzové stavy pandemické, stále má potenciál závažných zásahů do běžného fungování veřejné moci, jakož i do základních práv a svobod, pročez nemá být kontrola nad jeho trváním umenšována; ústavní úprava nadto rozhodování o nouzovém stavu podle dopadů neodlišuje, jednou prosazeného postupu se budou moci dovolávat i jiné vlády v jiných situacích;

pověřuje předsedu komise, aby toto usnesení předložil předsedovi Senátu, seznámil s ním senátory a zaslal jej k informaci předsedkyni Poslanecké sněmovny.

Vezměte to prosím při svém hlasování na zřetel. Já načtu během rozpravy protinávrh o prodloužení nouzového stavu o 30 dnů. Hnutí ANO je připraveno hlasovat, my jsme si to dnes ráno cvičně zkusili na klubu, pro těch 30 dnů. Zvažte to. Říká to i stálá komise Senátu pro ústavu a parlamentní procedury. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní předsedkyně. (Potlesk z řad ANO a SPD.) A nyní vystoupí s přednostním právem pan předseda Marek Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jsem také rád, že se debata vrátila do této věcné polohy. Skutečně ke mně nedoputovalo usnesení z dnešního dne, nikdo ze senátorů si na mě nevzpomněl, aby to usnesení poslal. Nicméně já respektuji usnesení komise. Tajemníkem této komise je pan profesor Kysela, který zde byl zmíněn a který už v předchozích dnech v médiích na to svůj právní názor sdělil, tak jako v mnoha jiných věcech, když jsme se tady bavili o jiných ústavních tématech. Vzpomeňte, paní předsedkyně, prostřednictvím paní místopředsedkyně, debatu o volebním zákoně například, byla velmi vzrušená. Taky na to byly různé právní názory. To respektuji, to tak je.

Jenom chci tedy vlastně položit řečnickou otázku. Pokud to je tak, jak vy říkáte, a bude to i reakce na kolegu Patrika Nachera, tak se ptám, proč 27. října 2020 vaše vláda v čele s premiérem Andrejem Babišem usnesením číslo 1104 požádala o prodloužení nouzového stavu na dobu delší než 30 dnů v době pandemie, v době úplně jiné situace, než jsme dneska? Čili to je ten jeden případ. Ano, je to jeden jediný precedenční případ, ale znovu, aby si to kolega Nacher mohl nalézt, řeknu to datum: 27. října 2020 požádala usnesením číslo 1104 vláda o prodloužení nouzového stavu do 3. prosince roku 2020. Ano, Sněmovna jí nevyhověla, Sněmovna vyhověla jenom částečně, tuším do 20. listopadu byl ten nouzový stav tehdy prodloužen. No a taky byla jiná situace, to byla menšinová vláda, neměla tady ve Sněmovně většinu. Čili to je jenom řečnická otázka.

A znovu se vrátím k tomu, co jsem tady říkal. Tehdy jsme nouzovým stavem omezovali svobodu pohybu. Vzpomeňte si, byly zavřené okresy, na hranicích okresů byly závory, policie, byla dramaticky, bezprecedentně v historii České republiky omezena svoboda pohybu, byly zavřeny obchody, služby a tak dále, dopadlo to na každého jednoho občana České republiky. Já se ptám: Za těch posledních 30 dnů v čem, pane kolego Nachere, prostřednictvím paní místopředsedkyně, byla omezena nějaká vaše svoboda nebo nějaká vaše práva? V čem v této situaci, kdy jsme nikoli v pandemickém nouzovém stavu, ale jsme v nouzovém stavu, který řeší to, jakým způsobem aktivně mohou naši hejtmani, vaši hejtmani pomáhat uprchlíkům? A když vidíte tu debatu, s čím sem potom přicházejí někteří kolegové

poslanci, a už je nechci ani zmiňovat, tak skutečně má smysl toto tady zažít za měsíc znovu, když zcela jistě chápeme, že ta uprchlická krize a řešení pomoci uprchlíkům v tuto chvíli přesahuje rámec 30 dnů? A my nežádáme o půl roku, o rok nebo něco podobného. Stále je zachována parlamentní kontrola, parlamentní kontrola zůstává stále zachována, ať dneska prodloužíme nouzový stav o 30 dnů, nebo o 56 nebo na kolik to vychází. Každé případné rozhodnutí, kterým byste se cítili dotčeni na svých právech a svobodách, můžete nechat přezkoumat soudem. Nevím, že by to tedy někdo učinil v těch minulých 30 dnech.

Tak já se ptám: Opravdu tady chceme jít tím stylem, že tady za měsíc budeme trávit to samé se stejnými argumenty místo toho, abychom se věnovali tomu, po čem tady vy voláte? Pojďte řešit věcné věci, autorský zákon, zákon o pedagogických pracovnících, stavební zákon, milostivé léto a tak dále. Tak to jsou přece věci, které každý soudný člověk, občan České republiky, snad dokáže pochopit. Ale opravdu říkám, uvědomte si ten rozdíl mezi tím nouzovým stavem pandemickým a nouzovým stavem, který v tuto chvíli tady řešíme.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. Nyní s přednostním právem paní předsedkyně Alena Schillerová a pan zpravodaj poté má zájem. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Zase budu reagovat tady na svého předřečníka. To je věcná debata, my tady vedeme kultivovanou věcnou debatu, legitimní, toho si nesmírně vážím, tak to má být. Už je to na twitteru České televize, ČT24, teď se můžete podívat. Mají tam vlastně tweet, teď to na mě vyskočilo, ohledně závěrů stálé komise.

No víte, pane předsedo, prostřednictvím paní místopředsedkyně, vůbec nesrovnávejme ty dvě krizové situace. Já mohu říct, že covid byl neviditelný nepřítel, tady máme jasně vydefinovanou skupinu nešťastných lidí. Ale to vůbec nesrovnávejme. Máte pravdu, byla tam celá řada omezení, což neznamená, že ta omezení nemohou nastat. Vy říkáte: jak vás to omezilo, prostřednictvím paní místopředsedkyně pane poslanče Nachere? To neznamená, a říká to i ta stálá komise senátní, říká, že to neznamená, že k tomu omezení nemůže dojít. Bude tady celé množství veřejných zakázek. Nikomu nic nepodsouvám, nikoho neočerňuji. Vůbec nic takového nedělám, jenom říkám: vraťte se sem za 30 dnů zpět a předložte parlamentu, Poslanecké sněmovně takzvaně účty, řekněte, v jaké jsme situaci, řekněte, co je prostě potřeba udělat, co prostě je... Přece není... Říkáte zatěžuje, ale to je naše práce, prostřednictvím paní místopředsedkyně, pane předsedo, to je naše práce a je jedno, jestli jste ve vládě, jestli jste v těch lavicích. To není žádné zatěžování. To je demokratická debata, to je parlamentní kontrola. A začíná převažovat hlas, že to je překročení. A my nechceme chodit k soudu. Nechceme se s vámi soudit. My víme, že potřebuje tato země nouzový stav. Vezměte si ho na 30 dnů, získáte ho ústavní většinou. Je to určitě uklidňující zpráva, bude to uklidňující zpráva, a neved'te tyto sporné debaty, kde v podstatě máme takovýto silný hlas expertů ze Senátu. Senátní komise bude informovat plénium, bude informovat předsedkyni Poslanecké sněmovny, zaznívá to tam naprosto jasně.

Tak vezměme rozum do hrsti, zachovejme se prakticky. Vidíte, že my podáváme opětovně pomocnou ruku. Opětovně. A pojďme to odhlasovat společně na 30 dnů a po 30 dnech znovu přijďte a obhajte si. Já vám říkám za nás úplně upřímně, že možná zase tu ruku zvedneme. Prostě nedělejte to. Já vím, že máte stoosmičku, že my jsme byli menšinová vláda, ale to není argument. To pro mě není argument. Já jsem ho slyšela už v neděli v diskusním pořadu od paní předsedkyně Poslanecké sněmovny: ano, my máme tu výhodu, že máme většinu. Ano, zcela určitě je to výhoda v prosazování politického programu, to je bezesporu a je to prostě něco, co vám umožňuje ten politický program prosazovat, ale v tuto chvíli to není výhoda. V tuto chvíli je naopak výhoda, že byste měli ústavní většinu a že byste měli podporu nejsilnějšího opozičního klubu. To je argument jako hrom a nechápu, že ho odmítáte s argumentem, že tady vést debaty... My je musíme vést. Musíme je vést a vy musíte

být schopni obhájit svůj další postup před Poslaneckou sněmovnou. To je celé. Já si myslím, že mně to dává naprostý smysl, a nechápu, proč vám ne. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní předsedkyně. A nyní vystoupí pan zpravodaj s přednostním právem. Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Naposled se k tomu vrátím a vysvětlím. Tam skutečně nikdy nebyla žádost delší než 30 dnů. To usnesení z 27. října vlastně požadovalo, aby to pokračovalo 3. prosince, jenže ten předchozí nouzový stav by končil 4. listopadu, takže by to bylo zase dalších 30 dnů. Jenom to usnesení ta vláda udělala týden dopředu, takže to jakoby působí, že to je delší. Tolik na vysvětlenou z těch podkladů, které tady mám.

Ta podstata je někde jinde. Já odpovím panu kolegovi Výbornému vaším prostřednictvím, jak jsou omezována moje práva. No pro tuto chvíli ne, ale přece my jsme se tady shodli i v tom minulém volebním období, ten nouzový stav je nějaký právní rámec, při kterém se dějí některé věci. Někdy to bylo až tak, že se nemohlo cestovat mezi okresy, jindy jsme to poznali třeba jenom tím, že jsme měli roušky na sobě. A já tady mluvím o té situaci, kdy vlastně to opatření bylo čistě jenom, že byly roušky, ale všechno už bylo otevřené, takže vlastně ten argument, který vy jste tady vznesl, se dá zrcadlově otočit. Také jste nebyl tak omezen na těch právech, i přesto ten nouzový stav jako právní rámec byl nutný, aby pokračoval, a vy jste to nepodpořili. To znamená, berme to jako právní rámec, a my říkáme: prodlužte to, navrhňte to o 30 dnů, jako se to navrhovalo doposud. Jak jsem řekl, průměrná délka nouzového stavu za poslední dva roky je necelých 22 dnů, a myslím si, že za 30 dnů sem opět přijde vláda, přijdou ministři, řeknou nějaký další plán, střednědobý, dlouhodobý, v těch oblastech, o kterých já jsem mluvil, už to nebudu opakovat. Ale to mně přijde fér, než sem strčit dva měsíce právě v kontrastu s tím, jak to probíhalo loni a předloni. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem se přihlásil pan předseda Marek Benda. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní místopředsedkyně, vážený pane ministře, vážené dámy, vážení pánové, já pokládám za trochu zbytné vést tady nekonečnou debatu o tom, jakým způsobem vykládat ústavu a ústavní zvyklosti. Nakonec to stejně bude muset vyložit případně Ústavní soud a někdo se na něj obrátit může. Já jsem přesvědčen, že ten výklad, který je zde volen, je i v té teoretické části menšinový. Netvrdím, že nejsou ústavní právníci, kteří se k němu kloní, k těm 30 dnům. Podle mého názoru jazykově v žádném případě z ústavy nevyplývá. Mám tady před sebou stanovisko, které mi před chvilinkou dal pan ministr pro legislativu, který musel odejít, pan kolega Šalomoun, kde vládní legislativa jednoznačně říká: je možné prodloužit o více než 30 dnů. A fakt bych strašně nerad, abychom se tady oháněli příkladem praxe minulé vlády, která prostě byla menšinová, kde ten nouzový stav, všichni víme, nejenom že vedl k těm nákupům, to bych snad ještě i zapomněl, ale vedl k výraznému omezování práv občanů a občany to rozčilovalo.

Když vláda poprvé přišla s tím, že bude potřebovat prodloužit nouzový stav, původní teze byla tři měsíce, slyšel jsem opozici, říkám: milí členové vlády, bylo by rozumnější, abychom nešli na tři měsíce. Vláda to o více než polovinu toho původně navrženého zkrátila, požádala do konce května, na 58 dnů. Teď se stane casus belli z toho, jestli to má být, nebo nemá být 30 dnů, které jsou v té ústavě napsány jenom z hlediska ve vztahu k vládě. Mně to připadá úplně zbytečné, úplně zbytečná tahle debata, nakonec ji stejně bude muset případně rozhodnout Ústavní soud, a většina teoretické fronty se spíše kloní k tomu, že to možné prodloužení na delší čas je.

Já naopak vyzývám opozici, která nám říká: my jsme připraveni pro to hlasovat, my si myslíme, že nouzový stav je v pořádku – tak pokud jsme chtěli navrhnout 90, vy říkáte 30, tak mi 58 připadá rozumný kompromis a zvažte, jestli na něj nejste schopni přistoupit. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane předsedo. S přednostním právem se přihlásila paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji. Reakce na pana předsedu klubu ODS Marka Bendu, prostřednictvím paní místopředsedkyně. Ano, klub hnutí ANO je připraven zvednout ruku pro 30 dnů. Chci jenom ještě takové malé doplnění. Podle aktuální informace, kterou jsem teď dostala, tak to usnesení komise bylo přijato jednomyslně všemi politickými subjekty, tedy i zástupci pětikoalice, a před chvílí na twitterovém účtu reagoval pan senátor Hraba slovy – takže vlastně mluvím o koaličních zástupcích, vidíte, že se obhajuji, nebo snažím obhajovat vašimi členy, vašimi politickými souputníky: Pravidla musí platit vždy, říká pan senátor Hraba, ať je covid, nebo válka. Prodlužovat nouzový stav o delší dobu než 30 dnů je právně sporné. Potvrzují to ústavní právníci a také stanovisko naší ústavní komise Senátu. Berte to na zřetel.

A znovu tady přicházím s tím srdcem na dlani. My jsme připraveni zvednout ruku pro 30 dnů. My víme, jak to bylo těžké díky té exekutivní, tvrdé exekutivní zkušenosti, kterou máme, a vím, že tady tato vláda to také nemá jednoduché, jsme připraveni. Ale neporušujeme prosím zákon. Říkají to experti, říkají to vaši političtí kolegové a hlasovali v té komisi jednomyslně. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Také děkuji. Nikdo s přednostním právem se nehlásí, konečně se dostává řada na pana poslance Drahoslava Rybu, připraví se pan poslanec Hubert Lang. (Potlesk.) Ano, ještě potlesk před projevem, to je úžasné.

Poslanec Drahoslav Ryba: Vážená paní předsedající, vážení páni ministři, vážené kolegyně, kolegové, vláda dnes předložila materiál, ve kterém žádá o prodloužení nouzového stavu do 31. května. Mimochodem, jedná se již o desáté vyhlášení nouzového stavu od jeho zavedení v krizové legislativě a to svědčí o tom, že tato legislativa je obecně správně nastavena.

Ted' malinkou vsuvku. Chci připomenout, že tu nemáme krizi pouze migrační, byť v této chvíli asi nejvíce rezonuje migrační krize a možná, že opravdu, nebo asi zřejmě v tuto chvíli nám dělá největší vrásky, ale máme tu i krizi ekonomickou, ono už to tady padalo, řada kolegů a kolegyně hovořila o tom, jak se zvedá inflace, jak se zdražily pohonné hmoty, jak se zdražily energie. A já bych v této chvíli rád reagoval na pana Tomia Okamuru, prostřednictvím paní předsedající, který zde uvedl, že to je neschopnost vlády s tím něco dělat. Já se trochu bojím, aby to nebylo ještě horší, aby to nebyla strategie vlády, protože se domnívám, že vláda to dělá vědomě s tím, že samozřejmě čím je větší míra inflace, čím je větší cena pohonných hmot, energií, tím jsou také vyšší odvody a výběry daní. A vláda tak trochu podle mého názoru tedy se drží té mantry snižování schodku státního rozpočtu, a já si myslím, že v této době už na to není čas, že by vláda opravdu měla reagovat plošnými opatřeními, tak jak se to děje i v řadě států kolem nás.

Chtěl bych i reagovat trošičku na pana ministra vnitra, který tady vystoupil, a trochu to obrátit, že ta jeho slova můžeme aplikovat i opačně. Co uděláte plošně pro občany České republiky, totiž děláte současně i pro Ukrajince, kteří tady žijí. To není v rozporu. Já nechci na úkor ekonomiky utlačovat, nebo hrotit tu náladu vůči Ukrajincům, ba naopak, já si myslím, že

to je na podporu i těch Ukrajinců. Co uděláte pro občany České republiky, současně děláte i pro Ukrajince, kteří tady žijí.

A vraťme se k tomu nouzovému stavu. Nouzový stav je skutečně právní rámec, který může omezovat lidská práva garantovaná Ústavou České republiky, protože je zaveden ústavním zákonem číslo 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. A tady si ohřeji polívčičku – na rozdíl od takzvaného pandemického zákona, který tato omezení rovněž zavádí, ale podle mého názoru protiústavně. Z tohoto pohledu je nouzový stav, pokud již nutně potřebujeme omezovat základní lidská práva, tím správným nástrojem pro řešení každé, i této krize. A jsem rád, že nikdo nechce vytvářet další speciální zákony, v tomto případě pro řešení migrační krize, migrační vlny. Mohli bychom se totiž v budoucnu dočkat toho, že pro každou krizi budeme vytvářet další a další zákony, a je velkou otázkou, zda by i tyto zákony nebyly neústavní.

Při řešení covidu-19 se nouzový stav stal téměř sprostým slovem a nástrojem špatné politiky. Já bych tady chtěl naopak pochválit pana ministra, a jsem s ním zcela zajedno, že je potřeba odpolitizovat krizové stavy, v tomto případě nouzový stav. Chtěl bych zde připomenout některé výroky, které tady padaly.

Pan Petr Fiala, dnešní premiér, řekl na 83. schůzi Poslanecké sněmovny 11. února 2021 – cituji: "Nouzový stav by měl být mimořádný institut, který je používán výjimečně, na krátkou dobu, a že to, co nyní zažíváme, by mělo být ošetřeno jiným zákonem, podle jiných pravidel nebo jiným legislativním způsobem. Proto tady mluvíme o úpravě krizové legislativy. Myslím, že i na tom se většina z nás shoduje. Na této schůzi jde o to, jestli společně využijeme příležitost a zastavíme nouzový stav jako jedinou odpověď vlády, prostě to udělejme, prostě s tím teď skončujeme a nahradíme tuto jedinou odpověď sérií rozumných opatření, takových, pro která, jak jsem říkal, tady existuje většina." Konec citace.

Pan Vlastimil Válek, dnešní ministr zdravotnictví, v únoru 2021 v pořadu Prostor X – opět cituji: "Nouzový stav nefunguje. Utahování šroubů je cesta bolševika." Následně v tomto svém názoru setrval i v listopadu 2021, kdy od něho zaznělo: "Nouzový stav je zoufalé řešení lidí, kteří nezvládli situaci." No, já jsem si to nemyslel ani tehdy a nemyslím si to ani nyní. Krizové stavy a jejich vyhlášení – a to si myslím – je naopak potřeba odpolitizovat a tam, kde jsou potřeba, je potřeba je využívat.

Nyní konkrétně k tomuto vyhlášenému nouzovému stavu. Důkladně jsem si přečetl jak usnesení vlády číslo 147 ze dne 2. března 2022, kterým byl vyhlášen nouzový stav, tak i sněmovní dokument číslo 628, který nyní projednáváme a v němž vláda žádá o vyslovení souhlasu s prodloužením nouzového stavu v souvislosti s migrační vlnou velkého rozsahu na území České republiky. Dle mého názoru jsou oba dokumenty až příliš obecné a navrhovaná opatření nejsou dostatečně zdůvodněna. Je to argument, který – tehdy ještě v jiné pozici, protože jsem poprvé ve Sněmovně – jsem tady slýchal od vlády, té minulé, rovněž při prodloužování krizových stavů. Ale já si myslím, že je ho potřeba říci i dneska.

V této souvislosti bych měl bych na pana ministra vnitra několik dotazů.

Například z jakého důvodu je mezi možnými omezeními i omezení uvedené v § 5 písm. f) zákona číslo 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, to jest omezení práva na stávku? Odůvodnění zrovna tohoto omezení by mne velmi zajímalo. Já tedy si nedokážu představit situaci, kdy bychom to potřebovali a využívali. Já vím, že to není, to právo, omezeno, že to je jenom možnost. Ale proč ta možnost tam zrovna v těch opatřeních je, tedy opravdu nevím.

Dále bych rád věděl – a teď to myslím zcela otevřeně, protože to nevím – proč vláda České republiky řešila ve svém usnesení číslo 207 ze dne 16. března 2022, o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích, uložení této povinnosti podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona číslo 240/2000 Sb. a nevyužila formu přijetí krizových opatření podle § 5, případně 6,

zákona číslo 240/2000 Sb., tak jak to dělá ve všech ostatních případech. Proč to jedno tam je pojato trochu jinak? Má to nějaký speciální důvod? Já to nevím.

Poslední poznámka se týká té slíbené strategie. Byl bych opravdu hrozně rád, kdybychom tady co nejdříve měli strategii po resortech, strategii střednědobou, ale i dlouhodobou, abychom věděli, co budeme dělat dál. Já vím, že těch prvních 30 dnů, já to znám z praxe, je vždycky trochu chaos. Tak to prostě je. Když je to situace, do které jsme se nikdy nedostali, je zcela logické, že v prvních dnech je jakási míra chaosu. Ale potom je potřeba nastavit strategii, abychom věděli, kam budeme v té střednědobé i dlouhodobé vizi směřovat.

Chci hovořit o délce prodloužení tohoto nouzového stavu. Dal jsem si tu práci a znovu jsem si přečetl a naposlouchal stenoprotokoly z minulých schůzí Poslanecké sněmovny a rád vám připomenu alespoň některá vystoupení při prodlužování minulého nouzového stavu. Cituji z jednání Poslanecké sněmovny ze 43. schůze 7. dubna 2020.

Pan ministr vnitra Vít Rakušan tehdy řekl: My se ptáme, zda ten nouzový stav je skutečně takovou institucí, která musí být prodlužována donekonečna. Ano, my jako Starostové a nezávislí říkáme: do 30. dubna jsme schopni tento kompromisní návrh, ke kterému jsme došli, podpořit. Ale zároveň říkáme: my jsme ochotni se tady scházet co deset dnů, co čtrnáct dnů a vždy si poslechnout názor vlády, jak se situace posunula, jak se posouvají čísla, jak se vláda a odborníci dívají na to, že bude nutné udržet tento stav v běhu po další týdn, doufejme, že ne měsíce. Ty informace potřebujeme a potřebujeme vidět, že se tady rozhoduje podle jasných kritérií. Nakonec mi dovolte říci, že nouzový stav – pořád cituji – jako zvláštní režim bychom neměli prodlužovat na dobu delší než nějakých 14 dnů, v tomto případě 18 dnů. Měli bychom stále zvažovat, kde končí ta rozhodná doba pro to, abychom mohli používat zákony, které jsou běžné pro chod státu, jako je zákon o ochraně veřejného zdraví, podle kterého se stejně většina těch opatření zaváděných koná. Nouzový stav je stavem výjimečným a já prosím vládu, aby v tomto kontextu i uvažovala.

Na téže schůzi paní Pekarová Adamcová (Adamová), dnes místopředsedkyně (předsedkyně) Poslanecké sněmovny – cituji: My jsme ochotni ve chvíli, kdy bude zodpovězeno na tyto dotazy, podpořit prodloužení nouzového stavu o nezbytně dlouhou dobu, za kterou rozhodně nepovažujeme jeden měsíc, ale bez problémů jsme schopni podpořit, pokud bude zodpovězeno, prodloužení o 14 dnů, nebo do 30. dubna. Ale myslím si, že v tuto chvíli dávat delší čas není nutné. My jsme ochotni se kdykoliv znovu sejít a rozhodovat o tom znovu. Mimochodem máme řádnou schůzi svolanou, takže na ni je bez problému možné takovýto bod zařadit a není nutné v tuto chvíli prodlužovat až o 30 dní. Je ale nutné zodpovědět na celou řadu otázek.

Vít Kaňkovský – cituji: My jsme připraveni se kdykoli k otázce prodloužení nouzového stavu vrátit, ale jsme přesvědčeni, že je potřeba vnímat také rizika, která jsou s trváním nouzového stavu spojena. My jsme podpořili užití institutu nouzového stavu od 12. května a podporujeme naprostou většinu preventivních opatření, která vláda zavedla. V tomto nemáme žádnou výraznější kritiku. Ale nevidím v tuto chvíli důvod, a nevidí to ani moji kolegové, abychom tady... máme za 14 dnů možnost se opět potkat, se na základě nových dat k záležitosti nouzového stavu nevrátili, a bude-li to nutné, klub KDU-ČSL je připraven znovu o tom jednat a případně podpořit další prodloužení. Ale není v tuto chvíli za nás důvod to udělat už teď, v tuto chvíli, protože každý den prodloužení nouzového stavu je výrazným zásahem do demokraticky fungující společnosti. Takže ještě jednou opakuji, klub KDU-ČSL chce spolupracovat s vládou a spolupracuje s vládou při řešení koronavirové krize a jsme připraveni tak činit i nadále. Nicméně si myslíme, že je mnohem lepší prodlužovat nouzový stav postupně, bude-li to situace vyžadovat, než dneska schválit nějaký bílý šek, který si rozhodně nemyslím, že by vláda nějakým způsobem zneužila, ale každý den nouzového stavu, který nenastane, je pro Českou republiku výhodou. – Konec citací.

Samozřejmě bych mohl pokračovat. Nechci zdržovat jednání Sněmovny. I já si myslím, že vzhledem k tomu, že neznáme, jak se bude válečný konflikt na Ukrajině a s tím související migrační krize a návrat Ukrajinců na Ukrajinu vyvíjet, není důvod dávat vládě delší bílanku. A já budu velkorysejší než vy. Já si myslím, že ta vhodná doba je právě maximálně jeden měsíc. Proto se domnívám, že doba prodloužení vyhlášení nouzového stavu by neměla přesáhnout 30 dnů, a potom samozřejmě nic nebrání tomu se znovu sejít, opatření posoudit a případně opět prodloužit nouzový stav. Já doufám a pevně věřím, že za tak krátkou dobu několika měsíců se všichni tito, kteří se takovýmto způsobem vyjadřovali ve Sněmovně a dnes tu sedí, že jejich názory se natolik nezměnily, aby hovořili zcela opačně. Proto je prosím, aby v těch svých konzistentních názorech setrvali.

Já musím říct, že jsem v Poslanecké sněmovně nový. Ano, představoval jsem si možná práci v Poslanecké sněmovně trochu jinak. Byl jsem trochu zaskočený atmosférou, která tady panovala a panuje, a proto jsem velmi citlivě vnímal i to, když se celá Poslanecká sněmovna dokázala na svém jednání shodnout alespoň o stavu, který je na Ukrajině, o invazi Ruské federace na Ukrajinu, o tom, že se má – a já mám rád Ukrajince, mám tam řadu přátel – že se musí Ukrajincům pomáhat. A byl bych hrozně rád, kdybychom i v této otázce dnes našli shodu minimálně mezi tedy koalicí a hnutím ANO, a bylo mi tak umožněno hlasovat pro prodloužení nouzového stavu o 30 dnů.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je přihlášen pan poslanec Hubert Lang, připraví se pan poslanec Jiří Mašek. Prosím máte slovo.

Poslanec Hubert Lang: Vážená paní místopředsedkyně Poslanecké sněmovny, vážení členové vlády – vidím pouze místopředsedu vlády pana ministra Rakušana. Jsem rád, protože se budeme dotýkat oblasti bezpečnosti.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych se chtěl dnes vyjádřit k předmětu věci, kterou dnes projednáváme, a to je žádost o vyslovení souhlasu s prodloužením nouzového stavu v souvislosti s migrační vlnou velkého rozsahu na území České republiky. Já jsem si prostudoval to usnesení vlády, které nám je předkládáno, abychom buď souhlasili s prodloužením nouzového stavu, nebo ne. Přestože spousta věcí již tady bylo řečeno, tak samozřejmě, protože na mě došlo až řádově ve dvě hodiny odpoledne a už jsem byl nastartován v blocích asi tři hodiny, tak přesto některé věci možná zde opět zopakují.

Vláda České republiky žádá podle článku 2 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, Poslaneckou sněmovnu o vyslovení souhlasu s prodloužením doby, pro kterou byl na území České republiky vyhlášen usnesením ze dne 2. března 2022 č. 147 vyhlášeným ve Sbírce zákonů nouzový stav z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky. Vláda nás žádá o prodloužení až do 31. května 2022. Jedná se o těch 58 dnů. Já se k tomu potom ještě dostanu, přestože už to tady mnohokrát bylo zmíněno ze strany našich kolegů.

Dále vznik a popis krizové situace. Dne 24. února 2022 se stala nějaká zcela bezprecedentní věc, kdy Ruská federace napadla vlastně svébytný stát Ukrajina, vznikl tam ten válečný konflikt, který s sebou přinesl všechny ty další věci, které zde projednáváme. Já myslím, že to tady zaznělo jak ze strany naší paní předsedkyně klubu, ze strany kolegů, už když jsme tady projednávali lex Ukrajina, už když jsme tady projednávali některá další opatření, o která nás vláda žádala. My jednoznačně nepodporujeme agresi Ruské federace. Jednoznačně jsme se postavili za Ukrajinu. Podporujeme vlastně všechny kroky vlády, podporujeme vlastně tu snahu pomoci ženám, dětem, jak často hovoří pan ministr vnitra, kteří přichází zejména z území Ukrajiny. Víme, že je to obrovské množství lidí. Je to opravdu bezprecedentní. Je to situace, kdy podle simkaret je cca 300 000 Ukrajinců na našem území. Z toho i na základě mých interpelací jsem získal odpovědi. Některé mě více uspokojily,

některé méně minulý čtvrtek, když jsme interpelovali pana ministra vnitra. K tomu se také ještě dostanu.

Cirka 230 000 víz dočasné ochrany podle zákona č. 65/2022 Sb., který jsme tady schválili, neboli lex Ukrajina, již bylo zaregistrováno. Počty nám neustále stoupají, i když v poslední době ta vlna trošičku opadla, ale pořád přicházejí další a další běženci a zdaleka to překročilo všechny hodnoty, které byly pro případ migrační vlny velkého rozsahu pro zemi odpovídající velikosti České republiky kdekým stanoveny. Všechny plány vzaly za své, protože nikdo nepředpokládal, že v 21. století na území Evropy dojde k takovéto tragické situaci a bude to muset někdo řešit. Já jsem už tady také říkal, že vůbec současnému panu ministrovi vnitra situaci, do které se dostal na začátku svého funkčního období, nezávidím. A s mnoha věcmi i jako člen bezpečnostního výboru i s přijatými opatřeními souhlasím.

Vážnost celkové situace potvrzuje i ta skutečnost, že poprvé za dvacet let existence Rada Evropy (?) konstatovala, že nastává hromadný příliv vysídlených osob, a ve své podstatě se nějakým způsobem uvedla do chodu směrnice Rady 2001/55/ES. Na základě toho byl potom následně přijat lex Ukrajina.

Na interpelacích minulý týden jsem se ptal ministra vnitra na některé otázky, které mě zajímají a zajímají i naše voliče, týkající se oblasti vnitřní bezpečnosti, kdy jsem se ptal například na otázku propuštěných vězňů, kterým bylo přislíbeno, že na základě propuštění mohou bojovat na území Ukrajiny. Zda existují nějaké seznamy, které by případně Česká republika mohla obdržet a na registračních místech by byly k nahlédnutí. Na tu otázku jsem odpověď nedostal. Dostal jsem odpověď na otázku, kolik z celkového počtu příchozích a registrovaných cizinců nebo občanů Ukrajiny a případně cizinců s trvalým pobytem na území Ukrajiny je mužů. Na to jsem odpověď dostal. Je to k tomu datu odpovědi 24 118 registrovaných mužů. Tuším, že pan ministr říkal, že mu nedá svědomí, aby tyto muže poslal zpátky na Ukrajinu bojovat, přestože má Ukrajina brannou povinnost a ti muži by měli nějakým způsobem bojovat, že to jsou novináři, že to jsou zranění vojáci a podobně. No, že bych jich bylo 24 118, o tom úplně nejsem přesvědčen. Naše zkušenosti z registračních míst, jak je získáváme i od těch policistů, a vidíme to, já jsem z Plzeňského kraje, tak o víkendu jsem viděl některé ty novináře a ty zraněné vojáky, jak tam v plzeňských parcích pili vodku a vařili kotlíkové guláše. Takže ono to není tak úplně černobílé.

Vláda říká: Charakter současné krize, která byla vyvolána migrační vlnou velkého rozsahu, míří k zefektivnění činnosti orgánů vlády. Proto nás vlastně žádá o prodloužení nouzového stavu. Občanů České republiky se proto první krize opatřená vládou, to je těch prvních 30 dnů, jak si vláda vyhlásila, nijakým způsobem nedotkla. Dá se říci, že tady bych s tím neměl úplně problém se ztotožnit.

Ale kousíček dál v materiálu na straně 3 už se hovoří: Vláda si plně uvědomuje, že krizová opatření nejsou standardním nástrojem řízení státní správy, ale nástrojem výjimečným a dočasným, současně ale jediným nástrojem, kterým lze reagovat na příslušné výzvy v řádu hodin. Opět s tím nemám problém.

Na straně 4 ve spodní části se hovoří: Krizová opatření dosud přijatá vládou byla využita pouze jako část těchto oprávnění. Nelze ovšem vyloučit, a to je zajímavá věta, že další vývoj situace vyvolá potřebu k některým z těchto opatření v omezené míře přistoupit. Současně mohou na základě tohoto výčtu vydávat svá krizová opatření i hejtmani. A jak už tady můj předřečník, pan kolega Ryba, zmínil, v rámci nouzového stavu a jeho prodloužení, kdy od nás vláda chce získat dalších 58 dnů jako bílko šek, je třeba, aby zaznělo, že může dojít – ono zatím nedošlo, ale vláda to ani v tomto materiálu nevyloučila – k omezení vlastnických a užívacích práv právnických a fyzických osob k majetku, k omezení svobod pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru, omezení podnikatelské činnosti, omezení práva na stávku, jak již tady bylo zmíněno. Pak jsem si ještě poznamenal: přijmout opatření k ochraně

státních hranic, pobytu cizinců nebo osob bez státní příslušnosti, případně nařídit nějaký zákaz vstupu, pobytu, pohybu osob ve vymezených místech nebo území.

Ono takových zásadnějších věcí, které jsou tam zmiňovány, je přibližně dvanáct. Takže v tom já už spatřuji určité nebezpečí, určitý bílý šek, který dáme vládě. Českých občanů se to zatím nedotklo, ale dotknout se to může.

Když se podíváme do odůvodnění prodloužení nouzového stavu, tak vláda v materiálu říká: I přesto, že po přijetí tří speciálních zákonů, to jsou ty sněmovní tisky 170, 172, 182 lex Ukrajina – jeden se týkal bezpečnosti, jeden se týkal zdravotního pojištění, jeden se týkal věci školství –, se význam krizových opatření snížil, ale stále jde o opatření potřebná. Současně jde o jediný nástroj, kterým by bylo možno adekvátně reagovat dříve než v horizontu přibližně deseti dnů, kdy by mohl být ve stavu legislativní nouze přijat jiný potřebný zákon. Já tady mám poznamenáno, že vlastně v podstatě vláda říká, že existuje i jiná alternativa než nouzový stav, kdy ve stavu legislativní nouze bychom museli přistoupit k jednotlivým dílčím opatřením a vyhlášení nějakých zákonů, což chápu, že je pro vládu nekonformní, a proto je pro ně lepší, aby byl přijat a prodloužen nouzový stav.

Pokud by nedošlo k prodloužení nouzového stavu, říká dále vláda, přestaly by fungovat určité procesy spojené. A tady v podstatě je takové to zdůvodnění, proč tedy nouzový stav chceme prodloužit, ze strany vlády: Přestalo by nám fungovat nouzové ubytování pro uprchlíky prováděné přes krajská asistenční centra pomoci Ukrajině. Nebylo by možné operativně nakupovat prostředky pro zajištění základních životních potřeb uprchlíků a poskytnutí humanitární pomoci Ukrajině. Došlo by ke zpomalení celkového procesu, který je navázán na využívání prostředků z kapitoly Všeobecné pokladní správy, položky rezerva, na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování následků. A v neposlední řadě nelze pokračovat v rámci nouzového stavu i z hlediska využití státních hmotných rezerv pro řešení migrační krize.

Poslední strana hovoří: Nouzový stav umožňuje flexibilnější a rychlejší koordinaci činnosti vedoucí ke zvládnutí krizové situace. Je zde zejména koordinace všech forem pomoci osobám prchajícím před ruskou agresí na Ukrajině včetně jejich rychlého zapojení do plnohodnotného života na území České republiky. Tato koordinace je nezbytná, aby mohly být zajištěny nějaké základní a důstojné životní podmínky.

Se vším souhlasíme. Se vším, co tady bylo řečeno, v podstatě nemáme problém. Vláda České republiky vyhodnotila, že i nadále jsou naplněny podmínky pro vyhlášení nouzového stavu. Vzhledem k výše uvedenému a zejména s ohledem na potřeby zajištění ubytovacích kapacit žádá tedy Poslaneckou sněmovnu o prodloužení doby trvání nouzového stavu. A tady se vlastně dostávám k tomu, proč my jako hnutí ANO nechceme 58 dní, ale chceme jenom 30 dnů.

Ona si tady v podstatě vláda na to odpovídá sama. K době, o kterou má být nouzový stav prodloužen, sama vláda říká: V tuto chvíli není možné předjímat, kdy a s jakým výsledkem konflikt na Ukrajině skončí ani jaká část obyvatel Ukrajiny a jak rychle začne případně území České republiky opouštět. Rozhodnutí Rady EU i tři speciálně přijaté zákony, viz lex Ukrajina, aktuálně počítají s délkou časové ochrany na dobu minimálně jednoho roku. Je to na dobu jednoho roku pro ty běžence s možností potom případného dalšího prodloužení.

A tady je to, proč já též se ptám: Je něco špatného na tom, že bude prováděna důsledná kontrola vlády a zejména vládních kroků ze strany Parlamentu, jak hovoří ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, v čl. 6 odst. 2? Už to tady bylo několikrát zmiňováno, nebudu to číst, měl jsem to tady připraveno. Když se hovoří o těch 30 dnech? Nepochopil jsem, jak tady bylo řečeno nevím kým z předřečníků, že byly tady dostatečně vzneseny argumenty pro 58 dnů. Proč ne 57 nebo 59 nebo 67, když se takhle o to číslo přetahujeme? Domnívám se, že těch 30 dnů je taková standardní délka a pro 30 dnů hnutí ANO nemá problém zvednout ruku, jak bylo tady opět řečeno ze strany paní předsedkyně našeho klubu.

Vláda by získala krásnou ústavní většinu, konformní (?), mohla by říci ano, celý stát podporuje, politická scéna podporuje pomoc Ukrajincům, Ukrajině, a sejdem se zde za 30 dnů. Situace se může změnit v těch vyjmenovaných věcech, jak jsem říkal, může být jiný příliv uprchlíků, může přijít ministr financí požádat o jinou finanční hotovost, může přijít ministr vnitra a řekne: nestíhám, nebo nemám nějaké možnosti, potřebuji s něčím pomoci – a po 30 dnech. Proč až po 58 dnech? To znamená, to je taktéž moje otázka. Nemohu zvednout tedy ruku po 58 dnů, nemám vůbec žádný problém zvednout svoji ruku po 30 dnů.

A úplně na závěr. Já jsem nebyl také v Poslanecké sněmovně v předchozím volebním období, sledoval jsem jenom také tady na kameru tu šílenou masáž, kterou současná vládní koalice a dřívější opozice masírovala naši vládu, pana premiéra Babiše v době covidu. Někdo říká, že to jsou neslučitelné věci, že je to úplně něco jiného. Nyní máme nepřítele, kterého máme jasně identifikovaného, je to Ruská federace, která bojuje na Ukrajině, dříve jsme měli jasně neznámého nepřítele, který kosil tady naše lidi, zemřelo obrovské množství lidí. Já jsem tady slyšel několik čísel, na kolika schůzích se žádalo o prodloužení nouzového stavu, z mého počtu, jak mám připravený materiál, bylo to na deseti schůzích. A prosím vás, kolegové, celkem čistý čas byl 61,5 hodiny.

Nebudu se bavit, že před tím koncem volebního období to bylo využíváno čistě pragmaticky současnou vládní koalicí k dehonestaci vlády pana tehdejšího premiéra Babiše. Byla to příprava, dělostřelecká příprava na podzimní sněmovní volby, vy jste v tom viděli něco, co vám pomůže zvednout preference, a tak jste se bohužel tak i chovali. My se tady snažíme chovat pragmaticky, nabízíme vám tady otevřenou náruč, nabízíme vám 30 dnů bez nějaký emocí. Nemusíme sem tahat landsmanšaft a další výkřiky, kdy jsem tady čekal tři hodiny, abych mohl vystoupit, ale prosím vás, chovejme se racionálně. Sejděme se zde za 30 dnů a můžeme se o těch věcech dále pobavit. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já děkuji panu poslanci. Převzala jsem řízení schůze, všechny zdravím a k řečnickému pultíku může přistoupit další řádně přihlášený pan poslanec, Jiří Mašek. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji. Vážená paní předsedající, vážení páni ministři, dámy a pánové, já bych se chtěl vyjádřit k prodloužení nouzového stavu a nejprve bych chtěl zopakovat, co vlastně nouzový stav je, abychom si to všichni dobře uvědomili. Je to krizový stav, který se vyhláší při živelních pohromách, ekologických a průmyslových haváriích nebo jiných nehodách a stavech, kdy jsou ve značném rozsahu ohroženy lidské životy, zdraví, majetkové hodnoty, případně vnitřní pořádek a bezpečnost. Ten dotaz by zněl následovně, samozřejmě na pana ministra vnitra: co z toho je nyní ohroženo? Je pravda, že tvůrci této legislativy, která spadá do let 1998, respektive 2000, s tímhle nemohli počítat, s tou migrační vlnou, a proto já ani tu odpověď, jestli jsou ohroženy životy – asi by se řeklo, že ne – jestli je ohroženo zdraví – také úplně ne, i když o oblasti zdravotnictví tam mluvit budu – jestli jsou ohroženy majetkové hodnoty – bezprostředně ne – a vnitřní pořádek a bezpečnost – také ne. Přesto ta migrační vlna je takový fenomén, že chápu, že vláda o ten nouzový stav žádá.

Nouzový stav jinak vyhláší vláda podle zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a může omezit práva osob podle vymezení v § 5 zákona č. 242/2000 Sb., o krizovém řízení. A nejsou to omezení malá. Lze omezit právo na nedotknutelnost osoby či obydlí, vlastnické a užívací právo k majetku, svobodu pohybu, svobodu pobytu, právo provozovat podnikatelskou činnost nebo i právo na stávku. Je to tedy velice silný nástroj a je pochopitelné, že by měl být pod kontrolou parlamentní.

Mimochodem, podle § 10 zákona č. 240 o krizovém řízení stanovuje dvěma ministerstvům přímo úkoly, co mají v tomto stavu dělat. A ono se to s dnešní dobou docela potkává. Je to jednak pro Ministerstvo vnitra to, že ministerstvo vede ústřední evidenci

o pobytu osob, obyvatel a o přechodných změnách v evidenci osob, což je dneska velice důležité například ve vztahu k těm registračním centrům, a tam se ještě dostanu k tomu, s jakou kvalitou se ta práce tam vykonává a jestli ta evidence by neměla být trochu dokonalejší. Dále Ministerstvo vnitra podle tohoto paragrafu provádí kontrolu připravenosti ostatních ministerstev k řešení toho krizového stavu nebo té krizové situace. A tady chci velmi věřit, že to Ministerstvo vnitra dělá a že tam je meziresortní spolupráce a že ta příprava migračního plánu, o kterém jsme tady opakovaně mluvili, je právě Ministerstvem vnitra dobře koordinovaná a že to, co nám vláda, jak pevně věřím, předloží v několika dnech, že bude skutečně ne soubor slohových prací za jednotlivá ministerstva, ale naprosto koncepční materiál, který bude mít stejnou strukturu na všech ministerstvech. A dále Ministerstvo vnitra sjednocuje postupy v krizovém řízení.

Potom je tam také úkolováno v nouzovém stavu Ministerstvo zdravotnictví, které by mělo zajišťovat nákup a distribuci léčivých přípravků podle zvláštních předpisů, dále by mělo koordinovat – tam je to myšleno na ty akutní stavy – činnost záchranných služeb, akutních lůžkových zařízení, urgentních příjmů a specializovaných center, a zároveň by to ministerstvo mělo rozhodovat o rozsahu poskytované péče. Jenom připomínám, že v současnosti ministerstvo nerozhodlo o žádném omezení a jak pro naše občany, tak samozřejmě i pro běžence, které jsme registrovali v České republice, platí zcela nezkrácený nebo plný rozsah poskytovaných zdravotnických služeb, a je to dobře.

Když jsem řekl, že budu mluvit o zdravotnictví, tak si tady neodpustím zhodnocení, v jakém stavu jsme resort zdravotnictví předávali, a podotknu, že naši činnost nebo činnost naší menšinové vlády byla ovlivněna dvěma lety covidu, takže to, co jsme měli připravené v resortu zdravotnictví, bylo velmi ovlivněno covidovou krizí, ale přesto si vás dovolím zdržet tím, že vám tady řeknu výčet, co se podařilo.

My jsme v další omikronové vlně předávali během řešení covidu zdravotnictví stabilní finančně a po dlouhé době i personálně. Jenom připomenu, že v letech 2017 až 2021 se zvýšil přísun financí do zdravotnictví celkově z 322 miliard až na 550 miliard, což bylo v průměru o 46 miliard za každý rok Babišovy vlády. Jenom podotknu, že v letech 2010 až 2016 byl tento přírůstek financí do zdravotnictví 2,5 miliardy. Často je nám předhazováno, kam Babišova vláda posílala peníze. Takže přátelé, tady máte odpověď. Z velké části do zdravotnictví.

Také se stalo to, že příjmy zdravotních pojišťoven mezi lety 2018 až 2021 se zdvojnásobily z 200 miliard na 400 miliard a zůstaly tam peníze právě i v rezervních fondech. A vaše současná vláda na to spoléhá a v současnosti, i když podřízla resort zdravotnictví rozpočtově, tak spoléhá právě na ty rezervy zdravotních pojišťoven, že se to nějakým způsobem překlene. Takže to není jenom to, že v rozpočtu o 20 miliard méně pro zdravotnictví, ale zároveň dostat vlastně ty pojišťovny na dno, co se týká rezerv. A je otázka, jestli za tím není ještě další cíl, protože VZP to přežije, ale jsou tady pojišťovny, které na tom nejsou tak úplně dobře a mohly by také zaniknout. A kdyby zanikaly nekoordinovaně, tak by to tuhleto společnost stálo poměrně velké peníze.

Z dalších věcí, které se podařily, je, že se zdravotnictví stalo po dlouhé době transparentním i z hlediska nákupů a hospodaření. Dále se podařilo opakovaně úspěšné dohodovací řízení, což je dohoda mezi poskytovateli a plátcí, a to celkem čtyřikrát za sebou. To nemá obdoby. Dohodovací řízení se vždycky vlekla a byly tam často nezdary za minulých vlád. Jak už jsem řekl, zůstaly rezervy na účtech zdravotních pojišťoven. Platy zdravotníků byly navýšeny o 6 %, a to na míru, že lékař v roce 2021 měl 2,7násobek průměrného platu v republice a činilo to zhruba 100 000 měsíčně, samozřejmě se službami, to nepopírám. A střední zdravotnický personál měl 1,6násobek průměrného platu a i se službami to bylo 58 000 korun. Podařilo se stabilizovat i personál. Sestry se začaly vracet. Zvýšil se počet studentů na lékařských fakultách o 15 %. Rozběhl se program Studuj zdrávku. Zájem o zdravotnictví se výrazně zvýšil.

Podařilo se přijmout zákon o elektronické komunikaci ve zdravotnictví. Zmíním eRecept, Chytrou karanténu, eRoušku, eTečku, eOčkování, prostě elektronizace zdravotnictví, digitalizace zdravotnictví se výrazně za naší vlády posunula. Výrazně se zvýšila dostupnost inovativních léků včetně mimochodem hrazení léčebného konopí, které je teď hrazeno z 90 %. Hradí se velmi kvalitní zdravotnické pomůcky. To se také prosadilo. A prosadili jsme to koalice s opozicí. Jednali jsme o tom na výborech pro zdravotnictví. A já jsem vnímal spolupráci v minulém volebním období velice dobře. Podařilo se zapojit pacienty do rozhodovacích procesů řízení zdravotnictví. Kvalita, efektivita, prevence, ordinační doba, nové výkony, podpora regionální dostupnosti praktických lékařů, stomatologů, lékáren – to nejsou fráze, to jsou skutečnosti, které se udály, a situace se v tom výrazně zlepšila. Nasadili jsme také program boje proti rakovině. Mimochodem od 1. ledna 2022 se zahájil plošný screening na karcinomu plic.

Reforma primární péče se zdá být frází, ale to, co se podařilo, a to bylo přenést větší tíhu a větší objem práce na praktiky, ale také větší objem v rozhodování, možnosti preskripce a podobně, je také správná cesta. Podařilo se přijmout koncept urgentní péče a zahájit budování 80 urgentních příjmů v bývalých okresních nemocnicích, včetně pohotovostí tam umístěných. Podařilo se na to získat evropské prostředky, kofinancování. Takže to jsou věci, které jsou úžasné.

V domácí péči se podařilo zvýšit platby z 2 miliard na 4 miliardy, čili domácí péče se výrazně posunula. Zase teď s tím malinko zamávaly ceny benzínu a nafty a už se mi ozývají poskytovatelé zdravotní péče, že asi budou muset z těchto důvodů tu péči regulovat nějakým způsobem. Čili to je zase ten oslí můstek k tomu, že bychom měli s tímto zdražováním opravdu něco dělat. Posunula se paliativní péče. Podařilo se uskutečnit kontrakt na leteckou záchrannou službu na dalších osm let, na kterém se ušetřila jedna miliarda, a přitom se podařilo vyzískat služby většího rozsahu a lepší pokrytí České republiky s 24hodinovými stanovišti, čili vrtulníky, které mohou létat i v noci. Prosadilo se odškodnění za újmy z očkování.

Když to shrnu, tak jsme předávali zdravotnictví v prosinci minulého roku opravdu konsolidované. Populace 18+ byla ze 75 % proočkovaná, celkové proočkování populace ze 63 % a u lidí nad 80 let to bylo více než 90 %. Protože jsme si byli vědomi toho... (Reakce v sále.) Děkuji za gestikulaci, ale já se dostávám k meritu věci. Protože jsme byli svědky toho, že největší problém, a tady se dostaneme možná k využití nouzového stavu, pane kolego, k nouzovému stavu i ve zdravotnictví a třeba možná už na podzim tohohle roku, a protože jsme byli svědky toho, že největší problém je u populace právě seniorů a ohrožených pacientů, tak jsme přijali vyhlášku o povinném očkování seniorů a vybraných skupin obyvatelstva. A domnívali jsme se, že vaše vláda na to zareaguje a že bude v očkování seniorů pokračovat. To se bohužel nestalo. Vaše vláda za prvé odmítla využít nouzový stav pro řešení covidové krize. Jednoznačně. Chtěli jste ho nahradit pandemickým zákonem, který v podstatě v den, kdy tady byl schválen, tak vláda na to zareagovala tak, že většinu opatření v týž den začala rušit s tím, že po tom zbytečném martyriu, které jsme tady absolvovali, jsme přijali pandemický zákon, který je omezen listopadem tohoto roku. Tam jeho platnost končí. A pokud – a teď se to ukazuje – bychom chtěli něco využít, tak se ukazuje, že by to měl zase ten nouzový stav, ten zatracený nouzový stav, který vy jste ve vztahu k pandemii nechťeli. Nechťeli jste ho v době, kdy nám umíraly stovky lidí denně, tak jsme tady posunovali po týdnech ten nouzový stav. Pak jste nám ho nedokázali potvrdit vůbec. Až díky i vašim hejtmanům se to potom následně podařilo.

Takže to jsou prostě věci, které je potřeba připomenout. A je potřeba říct, že ti samí lidé, nebo většina vás, kteří tady seděli, se chovali a vyjadřovali k nouzovému stavu, jak tady předřečník kolega Ryba, prostřednictvím paní předsedající, zmínil, i vás tady citoval, tak se nyní začínáte chovat úplně jinak a nouzový stav chcete. A chcete ho za podmínek, které zdaleka – zdaleka – neohrožují občany České republiky, jako je ohrožovala pandemie. Vy jste

v podstatě odmítli využít nouzového stavu, a já vám to připomenu, například při zavedení plošného testování. Tam by se to bývalo strašně hodilo. Vy jste potřebovali, nebo my jsme potřebovali, protože jsme to potřebovali všichni, 11 milionů antigenních testů na týden zhruba. Kdybyste akceptovali nouzový stav a mohli jste postupovat bez výběrového řízení, ale přitom koupit to, co jste před volbami deklarovali, vy jste chtěli kupovat jenom tu nejlepší kvalitu, ty nejlepší testy, vy jste nám vyčítali, že nemají kvalitu, tak vy jste potom museli nakoupit bez nouzového stavu mizerné testy po čtrnácti korunách plus ještě jste se s tím chlubili, testy, které měly 40% falešnou pozitivitu, testy, kvůli kterým lidé chodili zbytečně do karantény, pak se ukazovalo, že to bylo zbytečné, přitom jste nezavedli tehdy kontrolní PCR testy. V podstatě se napáchala kupa škod a nelogičností. Jenom chci říct, že tam by se býval vám nouzový stav velmi hodil, mohli byste bývali udělat to, co jste před volbami slibovali. Ale vy jste to prostě neudělali, protože jste se prostě rozhodli, že slovo "nouzový stav", nebo spojení dvou slov "nouzový stav", prostě vymažete z legislativy. A ono to úplně nejde. A vidí se, že ten nouzový stav je potřeba. Na sílu jste tedy prosadili pandemický zákon, který už teď dál nebudu kritizovat. A myslím si, že občané si na to udělali obrázek a vědí, jaká je jeho potřebnost a využitelnost, která se limitně blíží nule.

Dále jste zastavili prakticky očkování. Zase to může souviset s nouzovým stavem, protože bych byl strašně nerad, abychom ten nouzový stav museli aplikovat právě z důvodu problematiky zdravotnické. Ale ono se to může stát. Protože tím, že vy jste postoupili v očkování za těch sto plus něco dnů o necelá 2 % a vůbec jste nedokázali proočkovat seniory... A já tady připomenu jednu věc. Společně s kolegy, se kterými jsem spolupracoval ve zdravotnickém výboru v minulém období, tak konkrétně z června jsme měli usnesení zdravotnického výboru, kde jsme vyzývali vládu Andreje Babiše, aby zintenzivnila ve spolupráci s hejtmany očkování seniorů. To se stalo, vytvořily se očkovací týmy, výrazně se zvýšilo očkování seniorů, a mimochodem, to byl i zájem současného ministra Válka. I on prosazoval tu akcentaci očkování seniorů. A nic z toho se nestalo. A my si tady neseme teď docela velký problém, protože stále máme zhruba 300 000 neproočkovaných seniorů. A tímto si dovolím vyzvat vládu, aby tomu věnovala pozornost, a ne to jenom deklarovala. Takže tady jsou ty problémy, které se nějakým způsobem nepodařilo řešit.

Co musím ještě připomenout. Tady se všichni dneska tváříme, že covid skončil pro Českou republiku. Připomínám, že neskončil. Naši sousedé, kteří jsou na tom obdobně jako my, mu věnují dále velkou pozornost. A snad jenom jedno číslo. Za dobu vaší vlády zemřelo na covid 4 200 lidí, což je zhruba v průměru 40 lidí denně od té doby, co jste převzali vládu. Je to poměrně hodně, protože když si to přepočítáte dobou vlády Andreje Babiše v covidovém období, tak se dostáváme v tom přepočtu na poměrně podobné číslo. Čili těch úmrtí je mnoho, ta úmrtí jsou zbytečná, protože zasahují do té kategorie seniorů 65+, kteří měli být proočkováni, a nestalo se to. A je to velký problém. A když se na to opravdu podíváte a uvědomili byste si, že my jsme teď v době, kdy jsme už byli očkovaní, řada lidí má už třetí dávku, tak kdybychom byli v té době, kdy nám umíralo nejvíc lidí, v době, kdy jsme nebyli očkovaní, protože to očkování začalo v lednu loňského roku, tak prostě bychom teď byli na neuvěřitelně špatných číslech. A pro mě jako lékaře jsou špatná čísla i těch 30 mrtvých denně, kteří jsou stále mrtví na covid. Takže tady jenom upozorňuju – a zase to s tím nouzovým stavem souvisí – že s tím pandemickým zákonem na podzim zřejmě nevystačíme, že s velkou pravděpodobností přijde další mutace, že vůbec nevnímám, že by ministerstvo v tomto duchu něco dělalo, vyvíjelo nějakou přípravu. Nebo možná to dělá, ale vůbec o tom ani odbornou veřejnost, ani laickou veřejnost neinformuje.

No a teď abychom se vrátili k těm uprchlíkům, uprchlické krizi. Je potřeba s uvědomit, a to si myslím, že si ministerstvo uvědomuje, ale tvrdí, že to naprosto dobře zvládne – je to ta skutečnost, že proočkovanosť Ukrajinců proti covidu je zhruba 34 %, je tam patnáctkrát vyšší výskyt tuberkulózy, je tam mnohonásobně vyšší výskyt HIV, je tam nižší proočkovanosť dětí. A teď se dostávám do problematiky nástupu těch dětí do školek, škol a této problematiky. Protože to proočkování, a to bude velký úkol pro tuhle vládu, asi formou v rámci toho

nouzového stavu, tady bych to viděl jako smysluplné pro resort zdravotnictví, nakoupit vakcíny, případně potřebné léky, bude to asi potřeba.

A nepopíratelně tady hrozí jedna věc a to je přetížení některých odborností. Vidíme to zejména u pediatriů, kde v průměru na jednoho pediatra je to přírůstek asi 75 dětí na jednu ambulanci, a oni už jsou dneska na hraně. A samozřejmě to není jenom otázka toho plošného propočtu, protože průměr 75 se nemusí zdát strašný, ale on může být hrozivý třeba ve Středočeském kraji nebo hlavním městě Praze a podobně, tam, kde koncentrace migrantů je vysoká.

Takže těch problémů, které tady jsou, je celá řada. A tohle všechno za současné situace, kdy rozpočet zdravotnictví přišel o 20 miliard, kdy přišlo – zatím - 300 000 státních pojištěnců, na které chcete od července dávat o několik set korun méně, než se dává doteď. A přitom se všichni usmíváte, zejména pak pan profesor Válek a tvrdí, že to všechno zvládneme, že všichni dostanou péči v úplně stejném rozsahu, že se neprodlouží čekací doby. A je to otázka dostupnosti inovativních léků, těch dražších pomůcek a podobně, co jsem tady předtím deklaroval za naše úspěchy. Takže ono se to prostě logicky moc nepotkává. A já bych si strašně přál, aby to ministerstvo zvládlo, ale to bude muset pustit pan Stanjura chlup. Bude muset dojít k rozpočtové změně a do zdravotnictví se budou muset ty peníze vrátit.

A teď abych to už mnoho nenatahoval, půjdu ještě k jedné věci a to je k té bezpečnosti. Bylo tady poměrně hodně řečeno, nicméně bych chtěl připomenout, že na jednání výboru pro bezpečnost 10. 3., což není tak dlouho, ale zase to není dva dny zpátky, jsou to už téměř tři týdny, jsme usnesením vyzvali vládu, aby předložila do 31. 3. ucelený migrační plán rozpracovaný na jednotlivé resorty. Na výboru byl přítomen pan ministr vnitra Rakušan a sám si o ten termín řekl. On si doslova řekl, že to stihne do 31. března, že to není schopen stihnout dříve, že dříve by dokázal předložit plán Ministerstva vnitra, ale jestliže chceme ucelený komplexní plán v nějakých etapách, s nějakou strukturou a od všech resortů, tak že by to mělo být do 31. 3., což je tento týden ve čtvrtek. Předpokládám, že pan místopředseda vlády nám tento ucelený plán představí, a rád věřím tomu, že když je tady tak málo ministrů, tak zřejmě už ten plán nějakým způsobem finalizují. Takže o tohle bych chtěl poprosit.

Zároveň se připojuji k tomu, co říkali moji kolegové, je to i můj názor, že tady já budu hlasovat maximálně pro 30 dnů. Nechci tady opakovat, jak jste nás v minulosti školili, jak jste nám to natahovali po týdnech, nebo vůbec ne, ale těch 30 dnů mi přijde přiměřených. Byla tady citována třeba paní Adamová Pekarová s tím, že není problém se sejít. My se taky rádi sejdem, za těch 30 dnů přijdeme. Ale ten nouzový stav je natolik silný prostředek, že je třeba ho mít nějakým způsobem pod kontrolou.

A když jsem se díval do těch důvodů, které jste uvedli jako vláda pro aplikaci nouzového stavu na tu migrační krizi, tak já z toho vytáhnu dva důvody, ostatní tady byly řečeny, aby fungovaly KACPU, aby věci mohla vyřizovat Policie České republiky, aby bylo možné redistribuovat uprchlíky mezi jednotlivými kraji. Tam bych možná i polemizoval, na to by nouzový stav ani nemusel být. Ale jsou tam některé poznámky, které jsou důležité, a je to jedna výjimka ze zadávání veřejných zakázek, je to otázka právě těch nákupů ve zdravotnictví, ale může to být také otázka nákupů třeba i zbraní nebo potřeb pro Armádu České republiky. Tady bych citoval paní Černochovou z tisku: "Za Českou republiku platí, že pokud na trhu nalezneme rychle dostupnou techniku, která bude odpovídat našim strategickým dokumentům, nebudeme váhat a navrhne vláda předložit změnu rozpočtu." Takže to je další věc, kde je možné zřejmě uplatnit nouzový stav. Tady bych jenom byl velmi rád, aby pokud budeme vojenský materiál nebo vojenskou techniku teď nakupovat, tak aby to bylo opravdu s naší strategií rozvoje armády a abychom nakupovali materiál, kterým chceme posílit naši armádu a zlepšit její bojeschopnost a připravenost se eventuálně bránit napadení třeba nějakým agresorem. Takže to je další věc. Čili chápu, že ta výjimka ze zadávání veřejných zakázek je namístě.

Potom je to také asi nutnost opatření a kompenzací z rezervy pro řešení krizových situací, aby bylo možno pomáhat obcím a krajům. Tady bych byl za to velice rád, protože ty kraje a obce to mají na svých bedrech, řeší to, řeší to velmi dobře a je nutno jim za to poděkovat, ale také jim bude asi nutné poslat nějaké peníze. A je třeba ty zdroje nějakým způsobem otevřít. Takže to je za mě.

A ještě jednou tedy na závěr: podpora prodloužení nouzového stavu ano, ale maximálně o 30 dnů. A na závěr bych vám chtěl ještě sdělit, že mám připraveno tříbodové doprovodné usnesení, ke kterému bych se ještě dodatečně přihlásil. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A váš příspěvek vyvolal přihlášku s přednostním právem. Jenom upozorním, že jednáme podle § 109m, čili jsme v jedné rozpravě a stejně tak nelze uplatňovat faktické. Tak to jenom k tomu, jak chcete načíst usnesení. A nyní s přednostním právem pan předseda Marek Benda. Prosím.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní místopředsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, já bych řekl, že projev mého ctěného předřečníka je bohužel přesnou ukázkou toho, proč vláda požádala o 58 dnů a ne o 30. Mluvil jste přibližně 20 minut, z toho k tomuto nouzovému stavu byly asi tak dvě až tři. Zbytek byla chvála vlády za to, jakým krásným způsobem, minulé vlády, zvládla koronavirovou krizi, vypočítávání všeho možného. Já se divím, že vás paní místopředsedkyně nevede k pořádku, ale rozumím její situaci. Protože to fakt není úplně jednoduché v této Sněmovně. Ale jestli ty debaty budou probíhat tímto způsobem, pak se fakt nedivme – když se absolutně nemluví k věci, absolutně nemluví k věci – tak se fakt nedivme, že vláda sama přichází s tím, že by to mohlo být 58 dní, které mi nepřipadají nad čarou. Já jsem se tady zatím nerozčiloval, protože na pana Okamuru jsme zvyklí a zbytek ostatních většinou se snažil držet tématu, které před námi bylo. Tento projev fakt nebyl o tématu, které před námi stojí.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: S přednostním právem chce zareagovat paní předsedkyně Schillerová, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Já tedy budu reagovat na pana předsedu Bendu. Já si to vůbec nemyslím. Já jsem poslouchala velmi pečlivě projev svého vládního kolegy, on mluvil o krizovém plánu, zda je připraven, mluvil o tom, že chce načíst usnesení, mluvil o tom, jaká bude situace ve zdravotnictví. Tady jde spíš o to, že my nemáme, kdo by nám na to reagoval. To je ta horší situace. Ale fakt si nemyslím, že by nemluvil k věci. To tedy pozor. My jsme na to měli ráno radu klubu, všichni mí kolegové, kteří vystoupí, a ještě jich tam je pár přihlášených, tak mají právě připraveno k věci, ke své odbornosti. Kolega Mašek je odborník směrem ke zdravotnictví, ale i k vnitru, a tak jak já jsem vnímala, tak o tom mluvil. Naprosto, to bych si dovolila tedy naprosto protestovat proti tomu, co bylo řečeno. Zatím z poslanců hnutí ANO nikdo nemluvil mimo mísu. Děkuji. (Tleskají někteří poslanci ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A tímto se vracíme do rozpravy k řádně přihlášeným a prosím, pane poslanče, pan poslanec Karel Rais je na řadě. Máte slovo.

Poslanec Karel Rais: Dobrý den, vážená paní místopředsedkyně Sněmovny, vážený pane místopředsedo vlády, vážení kolegové a kolegyně, ještě bych zareagoval na předcházející diskusi. Já bych byl docela rád, kdyby tady byl ministr školství, který asi má nějaké jednání, protože řadu věcí ten příspěvek obsahuje, dotazy směrem právě k tomu ministerstvu, jak za chvíli uvidíme.

Tak osobně jsem překvapen, že kolegové dnešní vládní koalice, kteří v minulém volebním období vystupovali s negativními poznámkami k délce nouzového stavu v období covidu, bez skrupulí požadují schválení ještě delšího časového intervalu nouzového stavu, než o který jsme žádali my. Použiji-li terminologie dnešní vládní garnitury z minulého období, pak vláda požaduje bílý šek do 31. května. Já osobně souhlasím s délkou toho mimořádného stavu, nouzového stavu, o jeden měsíc, tak jak řada mých kolegů. Proč? Když po měsíci zjistíme, že je potřeba plány a postupy Ministerstva školství a samozřejmě vlády jako celku upravit, máme další měsíce na změnu. Pokud vládě dovolíme delší časový interval pro nouzový stav a vláda nebude nic činit, anebo to bude činit špatně, Sněmovna nebude moci reagovat, pak to považuji za chybné.

Co se týká školství. Z mnoha neurčitých slibů, které jsou uvedeny v programovém prohlášení vlády, kde je uvedeno fakticky jediné konkrétní číslo, a to je navýšení průměrného platu pedagogickým pracovníkům – zde budu citovat: "Garantujeme kvalitní platové ohodnocení pedagogických pracovníků a udržíme jejich platy na úrovni 130 % průměrné hrubé měsíční mzdy. Důraz budeme klást na udržení 20procentního podílu tarifních složek platu a jejich efektivní využívání." – tak je otázka, a myslím si, že pomalu už je více než čtvrtrok pryč, tak asi bychom docela rádi viděli nebo slyšeli nějakou představu, jak to v těchto složitých podmínkách vláda hodlá plnit. V tom programovém prohlášení nebyla a není zmínka o navýšení nepedagogických pracovníků, hospodářských pracovníků, administrativy a dalších – to už je moje tradiční poznámka – univerzitních akademických pracovníků.

Čili základní problém dnešního stavu, když vláda požaduje souhlas s prodloužením nouzového stavu, vidím v absenci jakékoli strategie rozvoje školství v podmínkách migrační vlny velkého rozsahu. Tohleto, kdyby tady byl pan ministr, tak bych to ještě jednou zopakoval. Protože si myslím, že to, že chybí strategie rozvoje školství v podmínkách migrační vlny, to považuji skutečně za velký nedostatek. A navážu teď na to, co říkal tady pan kolega přede mnou. Jestliže vláda do 31. 3. ústy pana Rakušana slíbila, že to předloží, tak to budu samozřejmě velmi rád, protože to si myslím, že je teď extrémně důležité. Jinak co se týká toho, že chybí strategie rozvoje Ministerstva školství a že není v tom programovém prohlášení vlády, to už jsem několikrát upozorňoval a už je mi trapné pořád mluvit o tom stejném.

Co budeme nebo nebudeme dělat v podmínkách hospodářského nerozvoje, kdy hospodářská krize je ovlivněna extrémním nárůstem cen energií základních surovin nezbytných pro výrobu, respektive pro kompletaci výrobků, kdy inflaci máme 12 až 15 % a tak dál, to jsou všechno věci, které si myslím nejenom Sněmovna, ale hlavně obyčejní lidé by velice rádi slyšeli, a možná taky řada z nich by se přestala bát. Anebo začala. Ani na tuto situaci vláda nepředkládá bohužel žádný recept. Navíc zde máme migrační vlnu, která zde ve střední Evropě hodně dlouho nebyla, a v této souvislosti je nutno znát vládní strategii jak krátkodobou, tak zejména dlouhodobou. Nejenom že nevíme, co se bude dít začátkem příštího školního roku, kdy bychom měli absorbovat desetitisíce dětí z Ukrajiny do pedagogického procesu, ale nevíme ani, co se bude dít v delším časovém rozměru. Problém absorpce ukrajinských dětí do dnes již přeplněných školek je na stole a vláda by měla představit své okamžité řešení, protože to situace vyžaduje. A v souvislosti s predikcí vývoje ve školství je nutné se též bavit i o finanční představě vlády. Jednoduše řečeno, kdo zaplatí vícenáklady mimo jiné i ve školství, které jsou spojeny s hospodářskou krizí a migrační vlnou a z větší části zatím jdou na vrub škol.

Z uvedeného vyplývá, že má cenu souhlasit s prodloužením nouzového stavu po dobu jednoho měsíce, ale ne déle. A v této době očekávám naprosto konstruktivní strategické materiály ministra a Ministerstva školství. Očekávám minimálně diskusi například formou kulatého stolu o variantním průběhu operativní strategie, která bude reagovat nejenom na prohlubující se hospodářskou krizi, ale která silně také ovlivní hospodaření jednotlivých škol a univerzit a která také bude reagovat na začlenění tisíce (tisíců?) ukrajinských dětí a studentů

do středních a vysokých škol. Po diskusi se všemi stakeholdery resortu školství by mělo Ministerstvo školství prezentovat základní variantní plány ekonomického vývoje a řešení migrační vlny, začlenění uprchlíků. A na to si myslím, že jeden měsíc skutečně stačí. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já vám děkuji. To byl pan poslanec Karel Rais a nyní s přednostním právem se nejprve přihlásil pan místopředseda Karel Havlíček, tak se dohodněte. Paní předsedkyně, prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Já moc prosím, paní místopředsedkyně. Pan ministr školství tady před chvílí byl. Bylo potvrzeno, že přijde, přišel, aby po chvíli zase zmizel. Mohla bych vás poprosit nebo mohla bych poprosit zástupce vládní koalice, aby přišel do sálu a reagoval na mého ctěného kolegu pana profesora Raise, který kladl konkrétní dotazy, ptal se tady na koncepci školství, jak se to bude řešit, začlenění ukrajinských dětí? Moc prosím, jestli byste ho mohli zavolat, ať se vrátí do sálu. Já v tuto chvíli skutečně, protože než vystoupí můj kolega, pan místopředseda Havlíček, který bude mít určitě zase jiné téma, tak si myslím, že by si to zasloužilo reakci na pana profesora Raise. Můžeme se domluvit, stačí vám pět minut? Je tady někde v budově? Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážená paní předsedkyně, chce reagovat pan ministr. Tak, s přednostním právem. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, paní místopředsedkyně. Pan ministr Gazdík má pracovní jednání s panem ministrem Stanjurou. Já jsem mu dělal tady velmi podrobné poznámky, které mu předám, a myslel jsem si, a já s tím také počítám, že ta naše reakce přijde potom v nějakém souhrnu, až se bude ten počet přihlášených blížit ke konci. Ale co vám mohu garantovat, je to, že pan kolega Gazdík jistě na slova pana profesora, pana kolegy Raise zareaguje. Děkuji. (Poslankyně Schillerová: Děkuji.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Vnímám, že to je tímto ze strany paní předsedkyně nyní pokryto, a prosím, pan místopředseda Karel Havlíček.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedající, vážení páni poslanci, vážené paní poslankyně, vážení členové vlády, já dnes nebudu nějak mimořádně kritický, protože si myslím, že se jedná o navýsost citlivou a důležitou záležitost, ale dovolu mi alespoň několik úhlů pohledu. Budu poměrně krátký.

Nouzový stav je mimořádný stav bez jakékoliv diskuse a válka je mimořádná situace, notabene válka spojená s uprchlickou krizí je stejně tak velmi mimořádná věc. A podobně jako v době covidu, který jsme považovali za zcela mimořádný, a prosazovali jsme, dokonce několikrát, nouzový stav, tak i tady nemůže říct nic jiného, než že ano nouzovému stavu. Ano, v dané chvíli není jiné řešení.

Za další. Jsem přesvědčen, že jakákoliv opozice má být tvrdá, má být důsledná, ale neměla by být mstivá. To bychom popřeli sami sebe. Pokud bychom se my měli chovat tak, jako se někdy chovala opozice covidová, tak v dané chvíli bychom nediskutovali o tom, jestli má být nouzový stav na 30 dní, nebo 58 dní, ale diskutovalo by se, jestli vůbec má být. Vzpomeňme si na jaro minulého roku, kdy jsme měli 15 až 20 tisíc lidí v nemocnicích a kdy tehdejší opozice vystavila stop stav nouzovému stavu a dostala nás do překerní situace, a nebýt tehdy krajů, tak nevím, jak by ta situace dopadla. Nechceme se chovat tímto způsobem, chceme být rozumní.

Víte, že my jako opozice za ANO jsme podpořili ve většině kroky vůči Ukrajině, vůči agresorovi jakožto Rusku, nicméně je pravda, že s řešením uprchlíků nejsme už na úplně stejné vlně, nikoliv proto, že bychom odmítali uprchlíky, ale protože si uvědomujeme, že se ta situace začíná dostávat do fáze, kdy se to řeší více intuitivně než koncepčně, strategicky, a i z tohoto důvodu se nemůžeme vzdát a nechceme vzdát určité míry kontroly. Proto chceme, aby se skládaly účty v uvozovkách vždy po 30 dnech, a pokud po těch 30 dnech uvidíme, že je opět situace taková, že je nezbytné ten nouzový stav prodloužit, rádi tak učiníme. My jsme si ani v době největší covidové krize nedovolili navrhnout nouzový stav na déle jak 30 dnů. Proto považujeme těch 30 dnů za férové. A to, že tady možná budeme diskutovat několik hodin, nepovažuji s ohledem na to, že nouzový stav je velmi mimořádná situace a nemůžeme si zvykat na to, že to bude pravidlem, tak to nepovažuji za nic mimořádného. Patří to k práci koalice, patří to k práci opozice setkat se ve Sněmovně a vyříkat si ty věci.

A to poslední, co jsem chtěl říct. Nezapomínejme, že i v nouzovém stavu můžeme dělat celou řadu hospodářských mimořádných opatření, a v dané chvíli, a tady myslím, že je třeba to jasně říct, vláda tak jako ji nekritizujeme za přístup k Ukrajině, tak bohužel nezvládá tu hospodářskou situaci. Dostává nás do takřka kritického stavu, ať už s ohledem na inflaci, kdy už jsme třetí nejhorší v Evropě, ať už s ohledem na energetickou nepodporu, kde jsme mezi třemi nejhoršími v Evropě, s ohledem na předpokládaný růst hrubého domácího produktu, kde to vypadá, že budeme nejhorší ve středu a ve východu Evropy, tak je třeba si uvědomit, že toto rovněž souvisí s tím, jakým způsobem budou vnímání uprchlíci, a to je spojeno logicky i se všemi stavy, které zde dnes odsouhlasujeme, protože nemohu souhlasit s tvrzením, že máme vůči vám být vstřícnější v rámci hospodářské politiky, protože zde dnes máme důležitější věci na práci. Ano, souhlasím, že důležité je dnes, aby se uchoval mír, respektive aby se zabezpečil mír, aby se přestalo válčit, je nesmírně důležité podporovat Ukrajinu, uprchlíky, ale pokud budeme podceňovat hospodářské problémy, tak jako je podceňujeme v těch posledních týdnech, ve finále se to neotočí jenom vůči vládě, ale otočí se to i vůči uprchlíkům. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za váš příspěvek. Ještě sdělím omluvu neúčasti pana poslance Jiřího Kobzy dnes mezi 15. a 19. hodinou. A další přihlášenou je paní poslankyně Jana Hanzlíková. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Hanzlíková: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji si také se vyjádřit k žádosti vlády o prodloužení nouzového stavu, a to především v souvislosti s oblastí ubytování a bydlení. Nouzový stav začal v Česku platit 4. března, vláda ho vyhlásila na 30 dní a dnes nás žádá o jeho prodloužení. Oprávnění vlády v době nouzového stavu mohou být poměrně rozsáhlá. Jedná se o zrychlení způsobu administrace a zjednodušení a zrychlení jednotlivých procesů v důležitých oblastech, jako je zdravotnictví, školství, sociální oblast nebo oblast registrace a mnoho dalších. Odsouhlasením prodloužení nouzového stavu ponechává Sněmovna v rukou vlády tyto pravomoci, a proto je logické, že chceme, aby nás vláda seznámila s plánovanými opatřeními jak v rámci nouzového stavu, ale také se střednědobými a dlouhodobými plány ve všech důležitých oblastech. Jak už jsem zmiňovala, jedná se o bydlení, zdravotnictví, sociální oblast, školství a další.

Ale nyní již k té oblasti ubytování a bydlení, což je jednoznačně jedna z těch nejzásadnějších oblastí pomoci, ale zároveň je to oblast, která má mnoho problémů, a i dlouhodobých problémů. V současné době máme v České republice mnohem větší počet uprchlíků, než vláda, a nejenom vláda, předpokládala. Téměř se vyčerpaly možnosti běžného bydlení, uprchlíci jsou nyní ubytováni v různých takzvaných náhradních budovách, jako jsou tělocvičny, kulturní domy, haly, výstaviště a podobně. Pokud bych měla ohodnotit prvotní krizové a operativní řešení, tak zde je třeba říci, že města a obce byly ve velmi krátké

době schopny se přizpůsobit, našly běžné byty a dokázaly se vypořádat i s náhradním ubytováním. Ale v současné době a především do budoucna nevystačíme s krizovým operativním řízením a je nezbytné, aby se postupovalo systematicky podle plánů a podle stanovených jasných a konkrétních kroků.

Vláda v oblasti bydlení přijala nařízení vlády o příspěvku na bydlení pro solidární domácnost. Částka tohoto příspěvku je 12 000 korun jako maximum. Navíc ubytování v domácnosti může vypadat různě, aniž by to mělo vliv na výši kompenzace. To znamená, že to může být jedna místnost v suterénu, ale stejně tak 3+1 v Praze. A většina uprchlíků míří do Prahy a do větších měst, kde je tržní nájemné daleko vyšší. Soukromí majitelé nemovitostí, kteří by třeba uprchlíky ubytovali, jistě tuto minimální kompenzaci uvítají, ale vzhledem k její výši by potřebovali také nějakou záruku ze strany státu, že po nějaké době uprchlíky sám bude schopen ubytovat. V současné době i představitelé měst hovoří o tom, že s dočasným ubytováním by problém nebyl, ale vzhledem k tomu, že momentálně nelze předpovědět, na jak dlouho budou uprchlíci z Ukrajiny potřebovat azyl, tak některé formy ubytování nebude možné využít na delší dobu. Přejít na ubytování humanitárního typu, tedy v halách, tělocvičnách, tak jak jsem o tom hovořila, připustil i ministr vnitra Vít Rakušan, když řekl, že jsme na mnoha místech v situaci, kdy standardní ubytovací kapacity jsou z velké míry nebo zcela vyčerpané.

Musíme také uvažovat o tom, že si zde mnozí uprchlíci najdou zaměstnání, dostanou vízum, jejich děti zde začnou chodit do školy a budou potřebovat ubytování na delší čas, anebo i natrvalo. V mnoha městech je ale se stabilním bydlením problém, a to dlouhodobý problém, a získat bydlení je dlouhodobý problém i pro místní obyvatele. O to víc je důležitá debata, jak se na to co nejlépe připravit, jak zapojit soukromou oblast, jak co nejlépe rozprostit uprchlíky v regionech, ale také jak co nejvíce urychlit novou výstavbu. A o to víc je důležité vypracování již zmíněného střednědobého a dlouhodobého plánu s konkrétními kroky a opatřeními. Vzhledem k tomu, že se jedná o oblast bydlení, je nutné ty plány pojmout komplexně, tak, aby řešily dostupnost bydlení jak pro české občany, tak pro uprchlíky, kteří zde budou potřebovat dlouhodobé ubytování. Je nutné urychlit a zefektivnit rekonstrukce budov a především novou výstavbu. Nechat se inspirovat koncepcí bydlení do roku 2030, především kapitolou moderních technologií a modulárních staveb, které jsou jednoznačně nejrychlejší výstavbou, jakou známe, a které jsou v poslední době velmi rozšířenou formou výstavby v západních zemích.

Současná situace s uprchlickou vlnou ještě více zdůraznila nutnost činit co nejrychleji všechny kroky k dostupnosti bydlení a navázat i na kroky minulé vlády. Jedná se především, jak jsem již zmínila, o používání moderních technologií, ale také o co největší využívání současných programů, které se ukázaly jako efektivní, což je program Výstavba, kde mohou obce a města dosáhnout na dotace na sociální a dostupné bydlení, ale také je třeba co nejvíce využívat a finančně posílit národní dotační tituly, které směřují k posílení výstavby pečovatelských bytů, bytů pro seniory či k technické infrastruktuře.

Na závěr bych ráda shrnula, že se i já jako mí předřečníci a mí kolegové přikláním k nouzovému stavu na 30 dní. A dovoluji si zdůraznit znovu apel na to, aby vláda řešila situaci s dostupností bydlení. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji vám, paní poslankyně. A další vystupující je řádně přihlášený pan poslanec Jan Hrnčíř. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Hrnčíř: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně a kolegové, i já bych se chtěl vyjádřit k tomu, proč jsem se rozhodl nepodpořit prodloužení nouzového stavu. Za prvé jsem přesvědčen, že další prodloužení, tentokrát již ne o 30 dní, ale rovnou o dva měsíce, nemá oporu v zákoně. A nejsem tak přesvědčen sám, je to názor

i většiny právníků, tedy se jedná o prodloužení nezákonné. Za druhé jsem přesvědčen, že nouzový stav je určen pro situace, které nastaly nečekaně a je třeba je rychle a efektivně vyřešit, i proto je přece stanovena ona třicetidenní lhůta. Po dobu těchto 30 dnů pak má vláda dostatek času, aby nastavila optimální řešení daného problému. Proč tedy dále prodlužovat nouzový stav? Prakticky všechna nyní potřebná opatření lze navíc přijímat i bez nouzového stavu. Za třetí prodloužením nouzového stavu, a tím více prodloužením takto dlouhým, bychom vystavili této vládě doslova bílko šek a to já naprosto odmítám. Pravdou totiž je, že tato vláda je naprosto bezradná a další prodloužení nouzového stavu má jen zakrýt její politickou a legislativní impotenci.

Hnutí SPD již několikrát tuto vládu žádalo, ať stanoví jakýsi strop pro přijímání uprchlíků z Ukrajiny, ať jasné oznámí číslo, které je podle ní ještě Česká republika schopna ekonomicky a sociálně zvládnout, a toto číslo ať náležitě obhájí. Místo jasné odpovědi však vláda dál vydává chaotická a protichůdná prohlášení od výroku, že jsme připraveni přijímat uprchlíky v neomezeném množství, až po nedávné prohlášení premiéra, že Česká republika je zřejmě již na hraně svých kapacit. Samozřejmě pak bez upřesnění, kde že pan premiér onu hranici kapacit spatřuje, neboť jím zmiňovaná 2 % z domácí populace byla již dávno překonána. V současné době je na našem území totiž více než 300 000 uprchlíků z Ukrajiny a každý den přicházejí další. Také bych chtěl vládě připomenout, že na Ukrajině žije 44 milionů osob, to jen tak na okraj k tomu neomezenému přijímání. Tak tedy, milí kolegové, z vládní koalice, můžete mi prosím odpovědět?

Chtěl bych také slyšet jasnou odpověď na to, co se s těmi lidmi stane, až skončí válka na Ukrajině. Podle některých výroků vláda počítá s tím, že naprostá většina z těchto uprchlíků v České republice již zůstane. Pokud připustíme, že to tak bude, můžeme se po sloučení rodin dobrat čísla klidně jeden milion uprchlíků, a to je odhad velmi střízlivý, a ještě pouze i v případě, že by od nynějška již žádní další běženci z Ukrajiny nepřišli. Je opravdu vláda schopná se postarat o všechny tyto uprchlíky a zároveň se samozřejmě v první řadě postarat o občany České republiky bez toho, aby republika do pár měsíců zkrachovala? Já jsem přesvědčen, že tomu tak není. Hnutí SPD neustále opakuje, že je samozřejmě nutné se postarat o uprchlíky před válkou, ale je nutné tak činit přiměřeně, na nezbytně nutnou dobu a po ukončení konfliktu na Ukrajině by se měli tito lidé vrátit zpátky domů. A naše vláda by si dále měla uvědomit, že je vládou České republiky, a začít se také kromě uprchlíků konečně starat i o své vlastní občany.

Je určitě chvályhodné, že se vláda zajímá o utečence před válkou, ale je naprosto trestuhodné, že přitom absolutně zapomíná na vlastní občany. Různé výroky o tom, že občané přece musí pochopit, že je teď to a ono přednější, nebo o tom, že matky samoživitelky musí počkat, považuji za odporné. Ano, situace je vážná. Ale tato vláda se doslova schovává za válku na Ukrajině a svaluje na ni svou totální neschopnost a liknavost. Naši občané doslova zdecimovaní pádivou inflací, neskutečným růstem cen energií, pohonných hmot, potravin i všeho dalšího zboží totiž právem očekávají, že vláda proti jejich ožebračování a leckdy i pádu do neřešitelné situace zasáhne. Že podobně jako vlády okolních zemí vydá účinná opatření a svým občanům pomůže. Zatím však čekají marně.

Co jste, milá vládo, udělali za půl rok od voleb pro občany České republiky? Jak jste jim zlepšili, nebo alespoň ulehčili život? Víte vůbec, jak šílené problémy teď mají? Zajímá vás to vůbec? Média jsou plná zpráv o tom, jak se špatně žije v zahraničí a jak a kde zapůsobily protiruské sankce, ale že máme pádivou inflaci, o tom se jaksi taktně mlčí. Stejně jako se mlčí o tom, jak a kdy tato vláda konečně procitne a začne pracovat pro blaho vlastních lidí. Podle vás jsou plošná opatření populistická. Podle nás jsou již absolutně nutná. Ukažte prosím, že jste vládou České republiky, a začněte konečně konat. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A další přihlášenou je paní poslankyně Věra Adámková. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Věra Adámková: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážený pane ministře, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji vám, abych obrátila vaši pozornost k nouzovému stavu z jiného úhlu pohledu. Na první pohled se vám možná bude zdát divné, ale já začnu zákonem č. 361/2003 Sb., který se zabývá také povinnostmi příslušníků policie naší republiky.

Možná si řeknete, co to má dohromady? Ale odsloužila jsem stovky hodin, kdy jsme se viděli s některými příslušníky daného policejního okrsku několikrát, protože platí již mnoho let zákon, kdy policie vlastně spolupracuje se zdravotníky tím, že přiváží občany, řekněme, v podroušeném stavu. A já musím říci, že v tomto případě plně chápu samozřejmě nouzový stav a souhlasím s třicetidenním prodloužením naprosto bezesbýtku, o tom žádných pochyb nemám, ale prosím, proč říkám těch 30 dnů? Je potřeba analyzovat tu situaci průběžně, eventuálně měnit, protože samozřejmě v nouzovém stavu může pan ministr a jeho podřízení tyto příslušníky nasadit, kde je třeba, a to je v pořádku. Jistě tento institut tam má být.

Já jenom chci říci, že my jich nemáme nekonečné množství. A je tady 300 000 osob navíc, kde jim chceme pomoci, nebudeme se o tom bavit, tady si myslím, že jsme všichni zajedno, že není třeba toto vysvětlovat. Ale samozřejmě je tu zvýšená náročnost tedy i na tyto služby Policie České republiky. A já mám dvě otázky tady a prosím se nad nimi zamyslet. Já nechci nijakým způsobem samozřejmě znevažovat názor vlády, protože chápu, že na něj má svůj nárok. Já jenom musím říci, že nesouhlasím s dvěma měsíci proto, že to je velmi dlouhá doba a my nemůžeme reagovat flexibilně na to, co je potřeba.

Čili tito policisté nejenom tedy že nám pomáhají a dovážejí občany, kteří toto potřebují v dané chvíli, v tom případě ovšem na tom okrsku nemá nikdo z vedoucích žádnou zálohu, on tam nemůže nikoho poslat, prostě oni jsou ve službě. Na druhou stranu chápu, že je potřeba je nasadit v případě potřeby uprchlíků nebo na ta registrační místa nebo podobně a podobně, do těch podrobností se nebudu pouštět, ani bych je přesně všechny nevyjmenovala, a proto se domnívám, že 60 dní je velmi dlouhá doba, kdy může nastat opravdu období nikoho a ničeho a my nebudeme schopni tady zareagovat adekvátně. To je jedna věc, proč toto dávám do úvahy, a samozřejmě je tu ještě jedna věc. My si jí jsme vědomi, ale uvědomte si, že jsme řekli, že budeme opozice konstruktivní, a to bezesporu jsme, dáváme návrhy, ale samozřejmě kritizujeme, od toho tady jsme. Ale musím říci, že 60 dní je hazard s těmito lidmi a je to hazard i s jejich potenciálem, protože oni samozřejmě, jejich limit je konečný.

A další věc, na kterou bych chtěla upozornit, je, že více utečenců znamená i větší výjezdy sanit. To je důvod, který – teď už opustím Policii České republiky, ale vrátím se zcela do zdravotnictví, a vím to, protože jsem denně v terénu, denně pracuji v nemocnici, a dnes, než jsem sem šla, tak mi několik kolegů říkalo: nezapomeň to říci, aby to tedy vláda věděla. Možná to vláda ví, možná ne, ale já jsem slíbila, že to řeknu, proto to zde opakuji. A pan ministr se může zeptat, aby si ověřil moje slova. Takže prosím pěkně, je to tak, že i ty sanity mají své limity a je potřeba, abychom počítali s jejich možnostmi, tedy jak lidskými zdroji, tak i dalšími, a abychom eventuálně uzpůsobovali situaci. A podle mě doba dvou měsíců je doba opravdu, odpusťte to slovo, ale nezodpovědná vůči těmto lidem i vůči těm zdravotnickým a přepravním zařízením, protože my nevidíme, co se všechno může stát.

No a co se týče těch dalších věcí, prosím, mluvila jsem včera s některými utečenci, kteří bydlí v místě mého bydliště a kteří mi říkají samozřejmě tu situaci víceméně denně, takže opravdu se nemusím ptát nikoho a nemusím čekat, až některý server něco napíše. Oni jsou v kontaktu se svými rodinami na Ukrajině, takže ta situace opravdu je hodna pomoci, o tom nebudeme vůbec diskutovat, to samozřejmě, ale myslím si, že ten nouzový stav je dlouhý i proto, že předpokládám, že v průběhu několika dnů, tak jak jsem s nimi hovořila, oni se chtějí maximálně zapojit do našeho života, ve většině případů samozřejmě, všude se najdou výjimky a o těch se nebudeme bavit, to je něco jiného. Potřebujeme vědět potom všechny podrobnosti, to znamená i vytíženost škol a mateřských škol, vytíženost zdravotnických

zařízení, ale tedy i té Policie České republiky. Protože je tam ještě jedna věc, kterou jsem se dověděla při službě, a sice že – já nevím, to by jistě mohl pan ministr potom říct, ale netrvám na odpovědi teď, prosím, to je jenom řečnická otázka, protože předpokládám, že vy to víte okamžitě – že tam se může stát, že tento policista vlastně slouží bez nároku na mzdu nebo to má v rámci nějakého paušálu. Takže prosím i toto vzít v potaz, protože se domnívám, že tady opravdu musíme propojit obě dvě tyto složky, to znamená zdravotnictví a složku Policie České republiky, která nám jednoznačně pomáhá v těch věcech, a my za ně nemáme náhradu, čili bych byla velmi ráda, kdybychom to zohlednili.

Opakuji znovu, že nouzový stav 30 dnů považujeme samozřejmě za nutný v dané chvíli a určitě, jak řekla již naše paní předsedkyně, má podporu. Na dva měsíce jej považuji za lehce nezodpovědný anebo možná i trošku naivní. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: To byl příspěvek paní poslankyně a nyní s přednostním právem pan místopředseda vlády Vít Rakušan. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, paní místopředsedkyně, jenom reakce vašim prostřednictvím na paní kolegyni. Považuji za nutné ji říci teď, protože považuji za svoji chybu, že jsem to neřekl v úvodu, nicméně všechny ty ostatní reakce si skutečně nechám na konec, jak jsem sliboval.

My jsme minulý týden na vládě řešili přesčasovost policistů, hasičů v době nouzového stavu. A protože tento nouzový stav má například na policisty skutečně mnohem vyšší nároky, než měl covidový stav na policisty – nebavím se o hasičích, ale o policistech v současné době, hasiči to odnesou vždycky v České republice, protože jsou zodpovědní za krizové řízení – tak vláda se dohodla, a já jsem od začátku s Policejním prezidiem tak dohodnut, všechny přesčasy odpracované v covidu, byť zatím nebyly proplaceny, se evidují... pardon, v nouzovém stavu spojeném s migrační krizí se evidují, všechny jsou zaevidovány a všechny těm policistům budou formou mimořádné odměny proplaceny stejně tak jako hasičům. A my připravujeme legislativní změnu. Původně jsme chtěli počkat až na celkovou revizi krizové legislativy, kterou jsme slíbili, která by ovšem nebyla v neproplácení přesčasů v době nouzového stavu, těch 150 hodin, tak striktní, jako je ta současná. Legislativa Ministerstva vnitra už na tom pracuje, pan náměstek Vokáč nápad má, necháme to projít připomínkovým řízením. Tedy hledáme za prvé systémové řešení. Já bych tady dneska nahlas chtěl říci: policisté a hasiči za ukrajinskou uprchlickou krizi dostanou proplaceny přesčasové hodiny a hledáme systémové řešení, které je bude motivovat i v těch krizových stavech k tomu, aby pracovali i s nějakým řekněme drobným nadšením a finanční motivací. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Dále je s přednostním právem přihlášen... (Poslankyně Adámková se hlásí o slovo.) Omlouvám se, není to možné, musela byste se znova přihlásit do pořadí. Není to skutečně možné. (Námítky v sále.) Nemá přednostní právo, není to možné. Takže s přednostním právem může pan ministr školství nebo paní předsedkyně klubu, ale jenom zdůrazním, je to v souladu, protože je v pořadí přihlášen pan předseda klubu KDU. Je to v pořádku.

Poslankyně Alena Schillerová: Já budu krátká. Děkuji. Já asi vím, co moje ctěná kolegyně, paní profesorka Adámková, se chtěla zeptat, aspoň doufám. To znamená, že se chystá... Protože vím, že v nouzovém stavu nemohou členové ozbrojených složek čerpat vlastně přesčasové hodiny, to víme. To znamená, vy v tomto směru chystáte změnu legislativní, jsem pochopila, to byl teď dotaz na pana ministra, a proplaceno to bude tak, že dostanou zřejmě nějaké mimořádné odměny, tak jsem to pochopila, a na ty máte zdroje. Tři takové drobné otázky. Děkuji mockrát.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano. Pane ministře?

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji. Já jsem se tak drzel k mikrofonu, aniž by mě paní místopředsedkyně dala slovo, omlouvám se za to. Za prvé je to teď legislativní rozvaha nad možnostmi. Jedno je skutečně legislativní změna, ta úplně nejjednodušší, která zruší ustanovení o tom, že se 150 hodin v nouzovém stavu musí odpracovat v podstatě zadarmo. To je nejjednodušší. Má to určitě i svoje rizika a je potřeba to nechat legislativním připomínkovým řízením. Potom je tam nějaká komplexnější změna, která by šla aplikovat na danou problematiku, rovněž necháme projít připomínkovým řízením v rámci vlády, v rámci Legislativní rady vlády. Ale teď co se týká těch odpracovaných hodin, které jsou evidovány, tak to bude formou toho, že my jako Ministerstvo vnitra jsme, jestli jste si všimla, navýšili na předsednictví v rámci Evropské unie 300 milionů korun. Bylo tam 300 milionů korun přímo na předsednictví a bylo tam ještě dalších 100 milionů korun jako rozpočtová platová rezerva, kterou v této chvíli budeme rozpouštět právě do těchto odměn.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a nyní pan ministr školství Petr Gazdík. Prosím, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Petr Gazdík: Dobré odpoledne. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem tady byl tázán na otázky ohledně školství. Omlouvám se, přijímal jsem chorvatskou ministryni školství, ale pokusím se ve stručnosti na ty otázky odpovědět, případně o tom, jak vypadá situace uprchlické krize ve školství, případně odpovím na vaše otázky.

Já se omlouvám, zaznělo tady, že jak to vláda chce řešit nebo jakou má strategii. Já se omlouvám, já už jsem ji v této Sněmovně představil v souvislosti se schvalováním zákona, kterému říkáme lex Ukrajina v oblasti školství. Jasně jsem tehdy říkal, že to rozdělujeme na dvě části. Ta první část je teď v tomto stávajícím školním roce, to znamená do června, kdy se snažíme kromě zařazení do běžných tříd zřizovat také druhý způsob, který ten lex Ukrajina umožňuje, a to jsou takzvané adaptační skupiny, které chceme financovat formou šablon. Třetí věc, kterou řešíme do toho června jako zásadní, jsou kurzy češtiny pro to, aby jak studenti středních či vysokých škol mohli získat certifikát o úrovni B2, případně A2, a mohli nastoupit do běžných vysokých škol. A pak jsou ty běžné kurzy češtiny, na které už dnes v rámci inkluze má nárok každý, jehož mateřským jazykem není čeština, tak v základní nebo střední škole má možnost získat intervenci, která je placena z inkluze až 200 hodin výuky češtiny.

Můžete nám vyčítat, že se nepřipravujeme na září. Já vás chci ujistit, že se připravujeme na září. Nicméně, a to jsem tady také říkal u tohoto pultíku, najdete to ve stenozáznamu, to, jestli ta reálná čísla v září budou poloviční, nebo trojnásobná, jsou naprosto rozdílná řešení. Takže my přijdeme, a znovu, říkal jsem to tady u toho pultíku, začátkem června, nebo na konci května, jsme připraveni, vyzýval jsem a byl velmi vděčný za to, že o lex Ukrajina jsme byli schopni diskutovat i s opozicí. Ten zákon tady prošel jednomyslně a myslím, že svoji funkci ve školách teď posledních 14 dní plní naprosto skvěle. Stejně bych to chtěl v té situaci, v těch reálných číslech, protože já a nikdo z nás nevíme v tuto chvíli, jestli ta válka skončí a v květnu se polovina těch žáků vrátí domů, v tom případě ty zásahy a to řešení bude řekneme minimalistické, nebo v té době tu bude 300 000 dětí, a v tom případě budeme muset hledat taková opatření, jako je třeba výuka dopoledne i v základních uměleckých školách, že tam bude zřízena pobočka v rámci kapacity základní školy, nebo třída základní školy, a prostorově bude využívat prostory základních uměleckých škol, nebo třeba dopolední a odpolední vyučování v základních a středních školách, to všechno je možné, ale to se odvíjí od toho počtu. Ten počet teď nevíme. Teď na konci března je cokoliv, my se připravujeme, my

připravujeme scénáře pro menší počty i pro ty větší, ale reálně o tom budeme diskutovat někdy na konci května, na začátku června, kdy začne příprava. Věřím, že s tím přijde i rozpočtová změna, o které diskutujeme s Ministerstvem financí, abychom na 1. září byli připraveni. Souvisí s tím také, a to už je v té první etapě, kterou teď řešíme, souvisí s tím také prázdninové tábory a kurzy češtiny nebo tábory s výukou jazyka českého.

Pak tady pan profesor Rais říkal, že v materiálu není ani slovo o nepedagogických pracovnících. Ano, není, protože je to tím běžným systémem, po reformě financování regionálního školství máme takzvané PHmax. Ministerstvo školství ke včerejšku spustilo dotazování škol, dotazník o tom, jaké jsou ty navýšené počty, kolik se navýšilo dětí. To běžné dotazování Ministerstvo školství koná vždycky na konci září a od toho se rozvíjí ten další školní rok. V tuto chvíli se ty počty výrazně navyšují, takže to teď počítáme k poslednímu březnu a v případě, že dojde k většímu navýšení, tak samozřejmě dojde i k navýšení prostředků na nepedagogické pracovníky s tím spojené. Na druhou stranu je to u každé školy velmi individuální. Pakliže vám přibudou do plně nenaplněné třídy dva tři ukrajinští žáci, tak to ještě neznámá, že potřebujete do té třídy novou uklízečku, tak to není. Kapacity školních jídelen také ve většině míst nejsou naplněny na 100 %, takže když jim přibude třeba v celé škole 30 žáků, tak to neznámá, že potřebujete přibírat novou kuchařku nebo školníka.

Dál. Velký problém – strategii v situaci migrační vlny, tu jsem snad teď nastínil a znovu opakuji, že jsem připraven s opozicí o ní diskutovat. Jak to bude od začátku školního, jak se ptal pan profesor, jsem také teď sdělil, jak to bude asi vypadat.

Kdo zaplatí následující náklady související s uprchlickou vlnou? Tak k tomu bude samozřejmě potřeba rozpočtová změna někdy v polovině roku. V současné době jsme vyčíslili jako Ministerstvo školství náklady, které jsou spojené s těmi třemi částmi teď řekneme do srpna, o kterých jsem mluvil, jedna část je to navýšení počtu v běžných školách, druhá část je financování formou šablon těch adaptačních skupin, třetí část jsou ty kurzy češtiny, což by mohlo být až 5,2 miliardy korun, skutečná čísla zjistíme po tom dotazování, po tom dotazníku, a samozřejmě budeme vyplácet jenom podle skutečnosti. Nicméně ty věci musíme mít ve státním rozpočtu připraveny a to se teď děje, na tom pracujeme. Co se týká nákladů od září, tam samozřejmě musí dojít ke změně státního rozpočtu, znovu, také osobně preferuji změnu až někdy v červnu, červenci po tom, co reálně uvidíme ta čísla, jak se situace bude vyvíjet.

Teď jsme měsíc a několik dnů od zahájení té války. Já považuji za neuvěřitelně pozitivní, že už desetitisíce ukrajinských dětí chodí týdně do našich škol, v této rychlosti. Ano, omlouvám se, jsme v jiném stavu, než na který jsme byli zvyklí před napadením Ukrajiny, a některé věci prostě budeme muset řešit takzvaně trochu na koleně, ale jsme kdykoli připraveni to diskutovat, a diskutovat i s opozicí.

Co se týká – konkrétní materiály. Ty konkrétní materiály najdete všechny na stránkách edu.cz/ukrajina, jsou tam materiály pro školy, jsou tam metodické materiály, které šly zřizovatelům, které šly ředitelům škol ohledně toho zákona lex Ukrajina, ohledně dalších věcí, najdete tam takřka úplně všechno. Ministerstvo také zřídilo informační linku jak pro samosprávy, tak pro ředitele škol, mailovou adresu, kde okamžitě odpovídáme na dotazy, které přicházejí. Tolik ve stručnosti, snad to takto stačí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Chce zareagovat paní předsedkyně klubu ANO – přednostní právo.

Poslankyně Alena Schillerová: Já bych chtěla – mohla bych na pana ministra? Děkuji. Děkuji pane předsedo, vážím si toho, já nebudu dlouhá. Já děkuji panu ministrovi, určitě to je pozitivní zpráva, budu ráda, když budete s opozicí věci diskutovat tak, jak jsme je diskutovali my v covidové krizi, kdy si myslím, že se žádnému z ministrů zdravotnictví, a myslím, že

i ministr školství za hnutí ANO tehdy konzultoval a byl s vámi ve spojení, tak budeme určitě rádi. Já samozřejmě nejsem na to expert, nejsem úplně v detailu, ale chápu – na jedné straně schválili jsme tady společně lex Ukrajina, to je pravda, říkáte desetitisíce dětí už chodí do škol, tak jsem to pochytila, ale to je zřejmě na rozhodnutí těch ředitelů. Ale teď říkáte: neznáme čísla a podle těch čísel budeme ladit strategii, budeme je vidět na konci května, říkáte. Bude to stát v tom krátkodobém horizontu 5,2 miliardy. Já už jsem četla v monitoringu, že jste mluvil i o 17 miliardách, četla jsem v monitoringu, že jste to odhadoval na celkové náklady, to je tedy rozdíl, tak to zřejmě mluvíte o nějaké střednědobé strategii. Chápu, řekl jste, co jste říci v tuto chvíli asi byl schopen, a věřím, že upřímně. Ale není to podle mě úplně pro mě jasná strategie. Já rozumím, že říkáte desetitisíce dětí tady jsou, tak že už se na ně našly školy, školky, souvisí to určitě i s nějakou strategií očkování, to mluvím ze zkušenosti, když české dítě jde do školky, musí mít povinné očkování. Takže já se ptám, jestli třeba probíhají nějaké screeniny nebo jestli toto se nějak řeší? Ptám se, ty děti půjdou povinně od září do školy, mezitím budou třeba nějaké jazykové kempy. Ty náklady spočívají v čem? Těch 5,2 miliardy, to je na toho čtvrt roku a těch 17 miliard je roční náklad? Prostě jestli byste byl trochu... Já vás tady nechci zkoušet, vím, že máte náročný program, ale vy jste si jako vládní koalice vybrali tento termín, to úterý, my jsme s tím byli seznámeni a samozřejmě jsme tady a plníme si tady svoji kontrolní povinnost opoziční a parlamentní a ptáme se. Oceňuji, že jste jeden z mála, který nám odpovídá, to jsem velice ráda, to oceňuji, ať jsem také pozitivní. Ale přece jenom těch dotazů – bohužel můj ctěný kolega profesor Rais nemůže vystupovat, protože nemá přednostní právo, ale já myslím, že mu odezírám z úst, asi by to řekl kvalifikovaněji než já, zhruba ty dotazy, které bychom měli, jestli byste to mohl ještě trochu víc vysvětlit, trochu se s námi podělte, protože nás se na to ptají lidé a kolikrát říkají: jak se seženou ta místa najednou? A my chceme, aby se sehnala, my chceme, aby ty děti mohly chodit do školek, do škol, ale nevidíme, jak tak rychle, mávnutím proutku se to vyřešilo, a ještě i to financování. Já už rozumím tomu, a nebudu vás trápit – ministr financí tady není, také by tady měl sedět –, že ta novela prostě bude nezbytná, protože tady nebyl ještě resort, který by neřekl, že nebude potřebovat peníze, a těch peněz budete potřebovat, věřte mně, mnohem víc, protože nějakou zkušenost s tím mám. Takže já vás nechci trápit. Jenom jestli byste mohl být trochu ještě konkrétnější. Děkuji, pane ministře.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji vám. Já se jenom chci ujistit, že platí přednost od pana předsedy Výborného, který je dlouho v pořadí. Rozumím. Pane ministře školství, prosím.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Petr Gazdík: Já vám upřímně, paní předsedkyně, prostřednictvím paní předsedajících, přeji, abyste nebyla pozitivní, teď myslím covidově. Jinak jsem rád, že jste pozitivní.

Ta čísla. Vy voláte po strategii a my musíme vycházet z čísel, která máme. V tuto chvíli víme, že je zaregistrováno zhruba – pan ministr vnitra to bude k dnešnímu dni vědět přesně – 235 000 lidí, kteří dostali to roční vízum. Z těch 235 000 je v tuto chvíli 125 000 dětí ve věku od 3 do 18 let, které patrně nastoupí do škol. Tato čísla víme. Těch 5,2 miliardy je číslo, které vychází z tohoto čísla. Kdyby všichni z nich nastoupili do škol, jako že je jejich povinnost do 90 dnů zahájit povinnou školní docházku, tak kdyby všichni nastoupili, tak abychom na to byli připraveni. A to je to číslo 5,2 miliardy korun. Znova zopakuji, část z toho je asi miliarda, kterou počítáme na navýšení v tuto chvíli toho běžného provozu mateřských, základních a středních škol, tedy regionálního školství, prostřednictvím systému financování regionálního školství. 2,8 miliardy korun může být to číslo, které bude znamenat ty adaptační skupiny, což teď v tuto chvíli víme z terénu podle našich průzkumů, že ten počet dětí je asi třetina. Třetina jde do běžné výuky, dvě třetiny jdou do těch adaptačních skupin, kde mají ukrajinského učitele nebo ukrajinskou asistentku a prostě mají do června čas se adaptovat, to je to číslo

2,8 miliardy, plus zhruba miliarda na regionální školství, plus ten zbytek do 5,2 miliardy na ty kurzy češtiny. Je jasné prosím tady to číslo 5,2 miliardy?

Pak je číslo 17 miliard. To byla otázka jednoho média. Když si prostým poměrem přepočtete, jaké jsou náklady na školství obecně, když vám přibude 125 000 žáků, tak prostým poměrem k celkovým nákladům a k celkovému počtu žáků a studentů dosáhnete číslo 17 miliard. To by znamenalo ale, že 17 miliard je to maximum, kdyby tady byl ten maximální počet a celý rok. Znovu opakuji, že teď vycházíme z čísla těch zaregistrovaných 125 000. Nemohu vědět, jestli to číslo bude v květnu takové, nebo onaké. Teď pracujeme s tím, co máme. S tím, že to číslo 17 miliard je tím, že to nebude celý rok, tak je připraveno pro nějaký další nárůst. Ale ta relevantní čísla přímo z terénu zjistíme v okamžiku toho dotazníku nebo mimořádného přepočítání, které se dělá běžně na konci září, a z toho se určuje systém financování regionálního školství, tak teď ho navíc uděláme na konci března, nebo k 1. dubnu.

Pak jste se ptala, paní poslankyně, na očkování. To jsme tady taktéž řešili jak v interpelaci, tak tehdy při lexu Ukrajina. Co se týká očkování, tak pro ukrajinské žáky a studenty platí naprosto totožné podmínky s českými žáky. V případě, že někteří z nich nejsou očkovaní, musí se doočkovat. To zajišťuje Ministerstvo zdravotnictví, které žádalo Evropskou unii o další vakcíny pro některé konkrétní nemoci. To se děje, na tom vláda pracuje.

Dále v případě, že třeba – vaše paní kolegyně z klubu měla strach, měla dotaz na tuberkulózu. To se často skloňuje. Na Ukrajině je na rozdíl od České republiky povinné očkování proti tuberkulóze. Ano, je velmi pravděpodobné, že mnohé ty děti nemají s sebou očkovací průkaz. V takovém případě Ministerstvo zdravotnictví umožňuje těm maminkám v případě, že jsou si jisté, že to dítě bylo očkováno, změřit protilátky a ty protilátky jsou uznávány jako očkování. Takže to je tento případ. Jinak se ukrajinských dětí týkají všechny podmínky úplně stejně jako u českých dětí, co se týká očkování.

Ředitelům bylo doporučeno, aby se snažili v případě, že ten počet ukrajinských žáků je větší, aby to udělali tak, aby nebyli odvislí od toho, jestli jednotlivá maminka zajde, nebo nezajde, najde, nebo nenajde dětského lékaře, tak aby povolali dětského lékaře do školy a snažili se nějak hromadně v poměrně krátkém čase ty děti, se souhlasem rodičů samozřejmě, vyšetřit přímo ve škole, a tím maminkám ulehčit tu situaci. To je naše doporučení jako ministerstva, které jsme školám dali. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Tímto se dostáváme k dlouho čekajícímu panu předsedovi klubu KDU-ČSL Marku Výbornému. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Nic se nestalo, paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Já budu velmi stručný. Každý člověk asi občas dělá chyby, na tom snad ještě nemusí být něco úplně tragického. Chybou je, když tu chybu neumíme přiznat. Já bych tedy chtěl vaším prostřednictvím panu kolegovi Nacherovi i vám ostatním říci, že to, čím jsem argumentoval, je jedna z věcí, která se týkala toho, že ta minulá vláda jednou jedinkrát požádala o prodloužení nouzového stavu na více než 30 dnů. Není to pravdivá informace. Já jsem toto ověřoval. Bohužel došlo k chybě na straně podkladů z Legislativní rady vlády. Skutečně bylo požádáno 27. října do 5. prosince, nicméně ten předchozí nouzový stav končil 5. listopadu. Čili nebylo to fakticky na těch více než 30 dnů. Omlouvám se panu kolegovi Nacherovi prostřednictvím paní místopředsedkyně. Skutečně měl pravdu. Ač to může působit tak, že to bylo, tak to nebylo na více než 30 dnů. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Než se vrátím k řádně přihlášeným v rozpravě, tak přečtu došlé omluvy. Jednak paní poslankyně Fischerová ruší svoji omluvu

dnes od 14.50 hodin do konce jednacího dne. Dále paní ministryně životního prostředí Anna Hubáčková se omlouvá od 12 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Také pan poslanec Michal Zuna od 12.30 hodin ruší svoji omluvu.

Nyní tedy dalším řádně přihlášeným je pan poslanec Pavel Bělobrádek, který se může již připravit a dojít ke svému pultíku. Prosím máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Vážení členové vlády, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já bych chtěl zareagovat na některá vystoupení, která tady zazněla a která měla zřejmě souvislost s tím, o čem hovoříme.

Tak za prvé je samozřejmě možné prodlužovat o 30 dní pořád nouzový stav. Na druhou stranu možná je praktičtější ho dát na delší dobu a potom ho eventuálně zrušit. Protože tady paní předsedkyně říkala, že je vláda kontrolována Sněmovnou, to bezpochyby je, a konečně Sněmovna může ten nouzový stav i zrušit. Takže kdyby nebyl pak potřeba, tak k tomu dojít může. Jinak se možná budeme scházet déle a déle. To je první věc.

Ono srovnávat některá ta témata myslím není úplně správné. Protože viróza, která má poměrně značnou dynamiku a může se měnit skutečně během několika dnů či týdnů, je něco jiného než situace, která zde je. My jsme ve válce. Sice ne konvenční, ale jsme ve válce informační, kybernetické, ekonomické a podobně. Ta situace je zjevná v tom, že určitě neskončí za měsíc nebo za dva situace, kdy tady budou statisíce uprchlíků. Proč ten nouzový stav je, je zcela zjevné. Pro to, aby se mohly urychlit některé procesy v rámci veřejné správy tak, aby se nemuselo na všechno vypisovat výběrové řízení. Českých občanů se to dotkne v zásadě jen nepřímo. Takže z tohoto hlediska myslím, že je trošku škoda, že kvůli takové věci, která mi přijde spíš formální, jestli se sejdemě třikrát po 30 dnech, nebo jestli se sejdemě jednou a potom eventuálně podruhé, když to bude potřeba zrušit dříve, než je potřeba, tak je to možná škoda. Ale dobrá.

Pak bych zareagoval na paní kolegyni. No já si nemyslím, že politici se mají starat o lidi, a nemyslím si to sám. Já si dobře vzpomínám na filozofa Bělohradského, který již počátkem devadesátých let řekl: smysl politiky není starat se o lidi. A to opravdu není ani pravicový, ani křesťansko-demokratický filozof, který se velmi často vyjadřuje k politice. A myslím si, že právě Václav Bělohradský to popisoval, že politici mají vytvořit podmínky a pravidla, v kterých lidé potom žijí.

To znamená to je trošku rozdíl. Stát není mamahotel. Stát má samozřejmě pomáhat, stát má především nastavit pravidla a potom ta pravidla hlídat a nad jejich dodržováním bdít. Takže v tomhle smyslu si myslím, že to není úplně správné slovo. Na druhou stranu je jasné, že pokud se lidé dostávají do nějakých problémů, tak stát je tady od toho, aby v rámci subsidiarity nastoupila jeho role. Tam, kde to nezvládne rodina, kde to nezvládne společenství, ať už to je obec, nebo nějaké širší společenství, tak pak přichází stát. A myslím si na rozdíl od mnoha kolegů tady, že vláda nezapomíná na české občany, ale právě i ta starost o uprchlíky je i starost o české občany, protože ti uprchlíci tady prostě budou a jde jen o to, v jakých budou podmínkách. Samozřejmě když budou v nedůstojných podmínkách, může tady vznikat problém zdravotní, hygienický, kriminální a podobně. Takže je i v zájmu českých občanů, aby uprchlíci, kteří tady budou, část asi dočasně, část se tady možná usadí trvale, aby se o ně postaral stát, aby jim pomohl, protože to nejsou naši občané, ale jsou v situaci, kdy se sami o sebe mohou postarat jen velmi obtížně, a tak jim pomoci aspoň v té části. To znamená, smysl má takzvaná trampolína, pomoci jim odrazit se zpátky, aby byli schopni se co nejvíce postarat o sebe. Samozřejmě je výjimka těch, kteří se o sebe sami postarat nemohou. Každý se má postarat sám o sebe, ale zároveň má každý i odpovědnost za společnost a za celé stvoření jako celek, a musí tedy nést i zodpovědnost za ty ostatní, kteří se nemohou sami o sebe postarat, kteří jsou v nějaké těžké situaci.

Potom bych chtěl zareagovat na pana poslance Tomia Okamuru. On na to částečně zareagoval Marek Výborný. Snůška jeho lží, které tady opakoval, které publikoval i veřejně na sociálních sítích a které tady zopakoval jednou i Radim Fiala, jsou lehce odhalitelné. Ty lži spočívají v tom, že skutečně o Sudetoněmeckém krajanském sdružení vůbec ta zpráva z roku 2004, která se týká extremismu, nemluví. Těch takzvaných landsmanšaftů, pane v sále nepřítomný Tomio Okamura, je několik. Proto také v té zprávě je... Nebo těch landsmanšaftů, že Witikobund ovlivnil landsmanšafy. Takže landsmanšaft není jeden jediný, je jich mnoho. To jen na vysvětlení těch nesmyslů, co jste tady říkal. A právě Witikobund není součástí krajanského sdružení, kam politici i z České republiky jezdí. Tam Witikobund v zásadě není zván, není vítán a jako organizace se ho neúčastní.

A proč i já jsem byl na sudetoněmeckém dnu? No protože vytlačili extremisty. Jistě za 75 let existence, nebo jak dlouho tato organizace trvá, došlo k nějaké proměně. A my jsme tam přijeli podpořit právě to usmíření v okamžiku, kdy se vzdali ve svých stanovách toho takzvaného nároku po svých majetcích. A my jsme mysleli, že to je rozumné. Že se má uzavřít historie s tím, že se na ni nesmí zapomínat. To jsem tam také řekl. Nesmíme zapomínat na to, co je. A oni se k tomu hlásí, že vlastně už ne oni, ale jejich otcové a dědové, protože 75 nebo 77 let po válce asi dost těžko někdo z nich se zbraní v ruce bojoval. To je prostě směšné, to by jim muselo být sto a víc, a takových jsem tam skutečně mnoho nepotkal. Je potřeba nezapomínat, ale je také potřeba se dívat dopředu, a pokud někdo uzná svoji vinu, tak je potřeba také to, co je křesťanství, a na tom je i naše civilizace postavena, na odpuštění a na tom, že se musí dál dívat do budoucnosti.

To znamená, je to naprostá lež. Witikobund s nimi nemá co společného, a naopak díky Berndu Posseltovi se podařilo extremisty vytlačit do těch jiných landsmanšaftů a tam my opravdu nejezdíme.

A je naprosto tragikomické, když se tady hovoří o tom, kdo tam jezdí. Ano, jezdí tam čeští politici. Ano. Například Daniel Herman, jehož část rodiny zahynula v rámci holokaustu. Zmiňovaná paní Knoblochová, předsedkyně Ústřední rady Židů v Německu. To si myslíte, že by jezdila na akce a dostávala a přijímala řád, vyznamenání, od nějakých neonacistů? To si děláte srandu. To je naprostý nesmysl. Je to asi stejná kravina, jako že prezident Ukrajiny je nacist a nebo fašista, když sám je židovského původu. To je úplně stejná demagogická, naprosto trapná historka, která je nedůstojná této Sněmovny. A pan Tomio Okamura i předseda jeho klubu tyto lži a nesmysly neustále opakují. A je to hanebná lež a uráží ty, kteří tam jezdí! Takže jestliže tam vedle mě seděla předsedkyně Ústřední rady německých Židů a ministr německé spolkové vlády, tak chcete říct, že jsem byl na akci, kterou pořádali neonacisté nebo nacisté? To snad opravdu není už možné. To jste opravdu spadli z višně a na bok. A možná i na něco jiného. Tak to k tomu.

Navíc tady hovořit o tom, kdo kam jezdí a s kým se stýká... Tak si to pojďme říct. SPD se kamarádí s AfD. Když jsem tady říkal, že AfD je ta, která v Německu a zejména v Bavorsku kritizuje křesťanské demokraty – CSU – za to, že se málo zajímají o Benešovy dekrety, to je AfD, která je chce zrušit. Ta je největším tahounem zrušení Benešových dekretů. A pak tady pan Fiala říká, předseda klubu SPD: No my jsme si řekli, že k těmhle věcem se nebudeme vracet. No ale oni se s nimi stýkají, jezdí tam, kamarádí se s nimi, fotí se s nimi, s lidmi, z nichž velká část má neonacistické názory, a není to žádným tajemstvím, a část z nich kritizuje současné německé vedení za to, že nechtějí zrušit Benešovy dekrety. Já za KDU-ČSL mohu říci, že vždycky když jsem s nimi mluvil, tak jsem řekl: Benešovy dekrety nechte spát, k nim se vůbec nebudeme vracet, to je věc historie.

Takže vy se podívejte, s kým se stýkáte. A Salvini? Ten, který chtěl povinné kvóty? S nimi se stýkáte. Takže nejdřív se podívejte na sebe. My jezdíme na tyto akce, kde jsou demokratičtí politici ze sociální demokracie, ať už české, nebo německé, křesťanští demokraté čeští i němečtí, Zelení čeští i němečtí. Jsou tam zástupci Židů, katolické církve, nekatolických církví. Ano, protože tam jezdí demokraté. A to se o vašich kámoších z AfD moc říci nedá.

A pokud se týkalo té poznámky, jestli už jsme vybrali národního ptáka. Tak toho jsme ještě nevybrali, ale kdybychom měli vybrat největšího paznehta v této Sněmovně, tak myslím, že kandidát je zcela jasný. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: To byl příspěvek pana poslance Pavla Bělobrádka. Poprosím ho o oslovování jiných poslanců prostřednictvím předsedající. A nyní paní předsedkyně Alena Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já nebudu reagovat ani na landsmanšaft, radši bych to slovo zapoměla, ani na národního ptáka. To sem nepatří.

Ale zaujalo mě, co říkal pan poslanec Bělobrádek, a to bylo to, že se stát nemá starat o lidi. No on to pak trochu zmírnil, ta slova. On je rozdíl, jestli žijeme v normálním světě, a naše vláda ho během volebního období zažila, ten normální svět, první dva roky, první polovinu svého volebního období, anebo jestli jsme v krizi covidové nebo teď v krizi způsobené agresí Ruska na Ukrajině a obrovskou uprchlickou krizí. A pak, my máme dokonce i zákony, že se máme starat o lidi. My to máme třeba v zákoně o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, kde je napsáno – budu volně parafrázovat – že úkolem veřejných rozpočtů, zejména státního rozpočtu, není být jenom vyrovnaný, ale vyrovnávat sociální rozdíly ve společnosti.

A jak jsem říkala mockrát během našeho funkčního období, kdy jindy než v krizi? Byli jsme v krizi, jsme v krizi a je povinností státu se starat o občany. A bohužel, říkám to velmi smutně, ale bohužel těch, kteří se začínají ocítat v problému, začíná být velmi široká skupina, protože tady je uprchlická krize. A já jsem dneska napsala na Twitter, že se musíme postarat o uprchlíky, my jsme je vzali za své, takže já vůbec nerozlišuji uprchlík, nebo občan, který tady žije. Všichni, kteří jsou na území České republiky, uprchlíci, lidé, kteří se tu narodili, o všechny je nutné se v tuto chvíli starat a řešit problémy způsobené energetickou krizí, růstem cen pohonných hmot, rostou nám ceny potravin, odhaduje se 20 až 50 %, a samozřejmě touto velkou uprchlickou krizí. Takže já tenhle názor nesdílím, ale asi to bude už mezi námi rozdíl v politických postojích. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: A s reakcí se hlásí pan předseda klubu KDU-ČSL Marek Výborný.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Já vás potěším, paní předsedkyně, prostřednictvím paní předsedající, není tomu tak, nebude ten rozdíl. Protože jsme v situaci, kdy nemůže kolega Pavel Bělobrádek reagovat, tak mě požádal, abych vám tady oficiálně veřejně, i veřejnosti, vyřídil, že on se v tomto smyslu překl. Měl na mysli to, že samozřejmě stát se má starat o lidi, od toho stát je, ale politika jako taková má vytvářet mantinely, je to otázka nějakých idejí, střetu idejí, otázka hodnot. Takže politika nemá být primárně zaměřena s prizmatem směrem k lidem, ale stát samozřejmě ano. Takže v tom si asi rozumíme. Berte to jako vzkaz pana kolegy Bělobrádka. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Byl předán. A nyní v rozpravě je přihlášen pan poslanec Igor Hendrych. Prosím, máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Igor Hendrych: Děkuji za slovo. Vážená paní místopředsedkyně, vážení členové vlády, vážené kolegyně a kolegové, uprchlická krize přináší spoustu problémů, které tady dneska pojednáváme, ale zatím se ještě nikdo nedotkl jedné specifické oblasti v tomhle směru, a velmi důležité oblasti. Součástí 300 000 uprchlíků, anebo možná už více než 300 000

uprchlíků, kteří přicházejí na naše území, je i 8 tisíc zhruba podle nějakých dostupných statistik, které jsou k dispozici, seniorů nad 65 let. A my bychom měli samozřejmě i téhle problematice věnovat náležitou pozornost. A v závěru svého myslím celkem krátkého vystoupení položím pár konkrétních otázek ve vazbě na dnešní bod, to znamená na nouzový stav. Ale nyní trochu kontextu.

V podstatě těch 8 tisíc seniorů nad 65 let jsou potenciálními uživateli pobytových sociálních služeb, což jsou domy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a také domovy pro osoby se zdravotním postižením. Tyto pobytové sociální služby v České republice jsou v podstatě permanentně vytíženy naplno, existuje poptávka, zvýšená poptávka nad nabídkou, existují čekací doby, a do toho nám přicházejí teď občané Ukrajiny, kteří jsou stejně potřební – na to kladu důraz, stejně potřební – jako občané České republiky. Problém je v tom, nebo já ho aspoň tak tedy vnímám, že obecně sociální služby v České republice od schválení rozpočtu na letošní rok jsou hrubě podfinancovány. Hrubě podfinancovány. Já si sám dělám jakousi reflexi ve svém volební kraji i jinde, kolik peněz nám v sociálních službách prostřednictvím kapitoly 313, které jdou na sociální služby, na platy a částečně na provoz, ale zejména na platy zaměstnanců v sociálních službách, tak chybí přibližně miliarda korun a některé hrubé odhady říkají, že by to mohlo být i více, že by to mohla být miliarda a půl a tak dál. Mimochodem, právě o tu miliardu korun jsem chtěl prostřednictvím svého pozměňovacího návrhu společně s kolegy Juchelkou a dalšími kolegyněmi poslankyněmi z našeho klubu rozpočet v této oblasti navýšit, leč nestalo se tak. A nyní vazba na tu zvýšenou poptávku od lidí, kteří přicházejí se stejnými potřebami z Ukrajiny, a kterou bychom měli uspokojit.

Má vláda nějaký plán, respektive Ministerstvo práce a sociálních věcí, jak tenhle problém řešit? Připravuje nějaké speciální dotační programy v této oblasti? Už tak bude chybět 20 % prostředků a k tomu v podstatě budou přicházet klienti, kteří ještě nebudou mít vyřízený příspěvek na péči, který je ale důležitou součástí ekonomiky těch příspěvkových a neziskových organizací. Bez těch příspěvků na péči se dlouhodobě neobejdou, a proto je otázka, jak se k tomu vláda postaví, a bylo by dobré, kdyby to někdo nějak explicitně tady řekl. Ministr práce tady momentálně není, ale věřím tomu, že se dostane nějaké odpovědi.

A teď otázka k nouzovému stavu. Nouzový stav mimo jiné podle krizového zákona v podstatě připouští, že se může ukládat mimořádná pracovní povinnost, a ta mimořádná pracovní povinnost byla v minulém období využívána právě mimo jiné v zařízeních sociálních služeb, kdy se studentům oborů, které připravují budoucí sociální pracovníky, ukládalo, že musí v podstatě pomoci tou pracovní povinností v těch konkrétních domovech. Takže jestli se v tomhle s něčím takovým počítá, protože je dost možné, že bude třeba chybět i personál. Je dost možné, že ty zvýšené nároky na činnost pobytových služeb tohle budou vyžadovat. Takže jestli s něčím takovým Ministerstvo práce počítá?

A potom ještě otázka dvě, která se rovněž vztahuje na krizový zákon a na nouzový stav, zdali by se podle § 6 odst. 1 využívalo i písmeno g), to znamená zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče, teď to říkám hodně nahrubo, tam je to definováno trochu podrobněji. Pokud by se ten paragraf, respektive to písmeno g) využívalo, tak by třeba bylo možné v nějakém zrychleném režimu dospět k tomu, že by ti lidé měli buď příspěvek na péči rychleji, anebo nějaký jeho ekvivalent prostřednictvím nějakého speciálního dotačního titulu, a na to tedy cílí můj dotaz.

To je ode mě vše. Závěrem tedy jenom stručné konstatování, že ani já nejsem ochoten podpořit prodloužení nouzového stavu o 58 dní, neboť si myslím, že 30 dnů je dostatečný počet, nebo dostatečná doba na to, abychom se po ní sešli a znovu situaci vyhodnotili a případně nouzový stav prodloužili. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Jako další je přihlášen pan poslanec Radek Vondráček a již se blíží k řečnickému pultíku. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Paní místopředsedkyně, děkuji za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vzhledem k fázi diskuse si myslím, že když můj příspěvek bude zestručněný, tak bude o to vítaný více a možná bude o to více vnímaný. Já bych se také ve svém projevu rád soustředil čistě na formu vyhlášení nouzového stavu, nikoliv na obsah, o kterém byla převážná část dnešních vystoupení.

Víte, nedávno jsme si připomněli 100 dní trvání této vlády a já za těch 100 dnů už potřetí vystupuji jako předseda ústavně-právního výboru a řekněme z právního pohledu na určitou věc a už potřetí zde budu mluvit o obcházení zákona touto koalicí. Ten první případ byl, když jsme hlasovali o takzvaném zmrazení platů – které bylo ve skutečnosti snížením platů – soudců, státních zástupců, ústavních činitelů a kdy došlo ke zneužití stavu legislativní nouze a zkrácenému řízení, které nemělo být.

Krátce nato jsem vystoupil, když se projednával pandemický zákon. Pandemický zákon, při kterém opět byl zneužit a obcházen stav legislativní nouze hned v té první fázi. Následně, když na to upozornil i Senát a ta norma nám byla vrácena, tak vládní koalice odmítla hlasovat o tom, zda stav legislativní nouze trvá. Vládní koalice odmítla hlasovat o návrhu, že jsem já osobně navrhl zrušit stav legislativní nouze, ačkoli to právo podle jednacího řádu mám, ačkoli ani ten právní výklad, který zde putoval po poslaneckých lavicích, vůbec neodpovídal na tuto otázku. A došlo i k takovým věcem jako ke znásilnění jednacího řádu, kdy bylo odebráno slovo osobě, která je nadána přednostním právem, a kdy se hlasovalo v době, kdy se nemělo hlasovat, a kdy se projednával zákon v době, kdy vůbec k jeho projednání nemělo docházet.

A teď je to potřetí. Teď je to nouzový stav. Nejhorší, co na tom já vidím ze svého pohledu, že všechny tři případy mají jedno společné, totiž že je to do značné míry zbytečné. Protože v prvním případě, kdy jsme zmrazovali platy, tak už tady v prosinci byl schválen zákon o tom, že dojde ke zmrazení platů. Tenkrát bylo všechno ústavně komfortní a v pořádku. Netýkalo se to soudců a státních zástupců. Nicméně normu vrátil Senát a následně padla pod stůl. V druhém případě jsme jednali o pandemickém zákonu, už o tom mluvil tady kolega Mašek. Ten zákon a ta noční bitva byla v podstatě úplně zbytečná, protože do 14 dnů došlo k výraznému rozvolnění a v podstatě pandemický zákon nebyl naplněn, využit. A od začátku tvrdil jak premiér, tak ministr zdravotnictví, že se jedná v podstatě o jakousi jen pojistku. Ovšem pojistky nemají co být projednávány ve stavu legislativní nouze. Tam to porušení bylo natolik flagrantní, že jsme se tedy obrátili na Ústavní soud a nyní čekáme na výsledek.

U tohoto nouzového stavu je zase využito určité mezery, která existuje v článku 6 odst. 2. Je to o to zase mně méně milé, že my jsme si tady v tomhle sále jakýmsi způsobem nastavili dobrou praxi, krvavě jsme si tady vydiskutovali devět hodin, osm hodin, pak zase devět hodin, sedm hodin, my jsme si tady vydiskutovali to prodloužení nouzového stavu, dvakrát to bylo o 30 dnů, pak to bylo třeba o 20 dnů, o 14, o 11. Ale podstatné je, že vláda sama respektovala to omezení 30 dnů, které tam sice není úplně výslovně uvedeno, ale vychází z logiky věci. Ale vláda to respektovala, předkládala takto ty návrhy a následně se případně hlasovalo o době kratší. Nikdy ale nedošlo k překročení té lhůty.

Já jsem se při včerejším vystoupení pana profesora Gerlocha v televizní debatě dověděl, že on tuto problematiku přednesl i na půdě Legislativní rady vlády, že se v tom spatřuje, on to vždycky říká tak opatrně, že se v tom spatřuje určitá mezera zákona, že je sice stanovena lhůta pro první vyhlášení nouzového stavu, nikoli však už pro prodloužení, a že by bylo dobré zjednat nápravu. Dle vyjádření pana profesora na to reagovali zástupci Ministerstva vnitra s tím, že to je sice možná pravda, ale vždyť vláda vždy respektovala a nikdy nepřekročila lhůtu 30 dnů, a je tedy zbytečné se tím nadále legislativně zabývat, a tato otázka byla odsunuta do pozadí. Oni v té době asi naprosto nemohli tušit, že přijde vláda nová a při první příležitosti, při první příležitosti, která nastala, tak vlastně řekněme nějak výkladové omezení své pravomoci nedodržela a zažádala si o více dnů.

Nouzový stav je věc, která sama o sobě, už jsme to tady mockrát probírali, je v podstatě jen právní rámec. Já upozorňuji ale na to, že i ten samotný právní rámec už sám o sobě vytváří nějaké důsledky pro obyvatele České republiky, pro občany České republiky, například v oblasti přísnějších trestních postihů v případě spáchání trestné činnosti v době nouzového stavu. Takže sám o sobě už generuje nějaké změny v základních právech a svobodách občanů České republiky. A to je právě to nejzákladnější, na čem my se nedokážeme zřejmě domluvit, že nám jde o princip a jde o to, že se jedná o ústavní zákon a že by měla být dodržována nějaká dobrá praxe. A my zde mluvíme celou dobu o principu, a z druhé strany posloucháme argumenty o tom, že covidová a uprchlická krize jsou dvě naprosto rozdílné věci, že jsme si za těch 30 dnů vyzkoušeli, že přece vláda do práv a povinností občanů nezasáhla nijak citelně nebo vůbec, že se jedná o uprchlíky z jiné země. Ale to není podstata debaty, kterou tu vedeme a kterou tady chceme vést. To není relevantní argument.

Já jsem viděl na obrazovce, když jsem debatu chvíli sledoval v prostorách ústavně-právního výboru, že pan poslanec Nacher přistoupil k panu Výbornému a že mu něco ukazoval, tak předpokládám, že už bylo vyjasněno, že předchozí vláda nikdy nežádala prodloužení nouzového stavu o více jak 30 dnů. Ten argument zazněl dvakrát v televizní debatě, dnes tady zazněl na mikrofon. Pan předseda se omluvil, jak jsem tady zaslechl ze sálu, takže tím lépe. Tímto směrem tedy já už ve své argumentaci nebudu pokračovat.

Co je ale zarážející, že já jsem v době, kdy se řešil pandemický zákon, tak jsem vám tady četl ústavní nálezy, který jasně stanovil, že z pohledu Ústavního soudu i zvyklost v České republice může být pramenem práva, a zvlášť to platí u parlamentních procedur a stejně zvlášť to platí u ústavního práva, protože logicky ústavní předpisy jsou známe svou větší abstraktností, svou větší obecností právě proto, aby jejich trvání mělo nějakou obecnější platnost a nedocházelo zbytečně k jejich častým změnám. Ústava České republiky je opravdu jenom jedna. Právo je jenom jedno. A není z hlediska práva rozdílem, jestli je krize covidová, nebo uprchlická. To je to, co jsme se někteří z nás snažili vám říct opakovaně během této debaty. Žádný zákon není dokonalý, není všeobsažný. A ústavně-právní předpisy také nejsou dokonalé. To, že tam existuje mezera, víme. Ale jestliže existuje dobrá praxe, existuje zvyklost, kterou jsme zakalili v hodinách a hodinách debat o nouzovém stavu v covidu, tak bychom ji měli respektovat. Já vím, že je to zvyklost relativně nová, rok stará. Ale to každá zvyklost je někdy nová. Ale tahle je dobrá, podařilo se jí překlenout určitou mezeru v zákoně, a proto považuji za nehorázné, že tato zvyklost je nyní novou vládní koalicí pošlapána.

Víte, já jsem byl jednou na návštěvě ve Sněmovně lordů a ptali jsme se na různé věci. Součástí debaty bylo například i to, zda členem House of Commons mohou být i starostové v Anglii. A ten lord mi řekl krásnou větu: Mohou, ale není to zde zvykem. Já si myslím, že bychom měli více respektovat i zvyklosti, které jsme si tu nastavili, zvlášť jestliže jsou pozitivního charakteru.

Už jsem mluvil o vyjádření pana profesora Gerlocha, tak to přeskočím.

Myslím si, že není vlastně jasné, proč se koalice bojí té diskuse v Poslanecké sněmovně. Za naprosto skandální považuji prohlášení paní předsedkyně, že se nechce vyčerpávat, vysilovat diskusí v Poslanecké sněmovně. Možná bych to ještě pochopil u ministra. Ale považuji to za naprosto nemístný komentář u předsedkyně Poslanecké sněmovny, která je první mezi rovnými, která by měla být předsedkyní nás všech, která by měla být mojí předsedkyní. A já, až budu někde hovořit třeba se zahraničními partnery, tak bych rád o ní mluvil čistě pozitivně a jednotně jako o naší předsedkyni, o mojí předsedkyni. Tak ale nemůže tímto způsobem mluvit o nás, o parlamentu, že se tady vlastně ta vláda zbytečně vysiluje a že nás vlastně nepotřebuje.

Já bych k tomu ještě chtěl doplnit jednu věc. Poslouchal jsem i argument pana Bendy jako předsedy klubu ODS, že my jsme teda původně chtěli 90, vy chcete 30, takže těch 58 je takový rozumný kompromis. Prosím vás, to je nějaká kupecká hláška. Ale my se tady bavíme

o ústavních věcech, o ústavním pořádku České republiky. Myslím si, že takový komentář je naprosto nepatřičný a nepatří do této diskuse.

Já vám to zkusím říct ještě jinak. Máme tady sportovce. Tak zažili jste někdy, že by prodloužení trvalo déle než zápas? Že by se ve fotbale prodlužovalo o dvě hodiny? Tak není logické, že jestliže tam máme tu lhůtu 30 dnů, tak by se nemělo prodlužovat o 58 dnů, že to nedává logiku selskou, logiku úplně základní? Já si myslím, že ačkoliv je ta zvyklost mladá, tak by si zasloužila náš respekt, že bychom si ten respekt zasloužili i my jako opozice. A myslím si, že tady stávající koalice promeškala zase jednou, ale tentokrát zásadně, příležitost, jak zasypat některé příkopy, které ve společnosti existují, zbytečně vyvolávají zase konflikt a střet, který je možná dobrý pro média, která mají o čem psát a o čem referovat, ale naprosto k ničemu jinému nepřispívají. My jsme se tady mohli společně postavit nějaké krizi. Za těch 30 dnů, jestliže by stále byly splněny podmínky, protože my nevíme, jak se ta uprchlická krize bude vyvíjet, přece není možné to všechno řešit nouzovým stavem navždy, dokud tady bude aspoň jeden uprchlík, tak bude trvat nouzový stav. Jak jsem včera slyšel taky v nějaké debatě, tak proč teda vláda rovnou nenavrhl nouzový stav na celé volební období? Měli by to úplně jednoduší a obešli by se bez nás úplně, mohli by si na Poslanecké sněmovně dát cedulku: vládneme, nerušit! Mohli bychom jít domů, šly by nám naše poslanecké platy a mohli bychom se bavit s občany ve svých volebních okrscích.

Tohle všechno říkám, myslím si, korektně, pěkně, měl jsem to nějak v hlavě sesumírováno včera večer. A to jsem ještě nemohl vědět, že bude další děj v mého pohledu, protože to, co se stalo u pandemického zákona, že samotní senátoři vládní koalice přišli a řekli, že pandemický zákon byl přijat v rozporu s právními předpisy této země, tak teď přichází opět komise pro ústavu a parlamentní procedury v Senátu a zase vám říká, vám vládním poslancům, že to není v pořádku, že to možná není nelegální, což je argument předkladatelů, ale zároveň to není ani legální. A jestliže budeme tedy respektovat nějakou zvyklost, tak potom takovýto návrh není právě v pořádku a jeho další podpora by teď měla být ze strany koalice přehodnocena. Ještě pořád není pozdě. A já vás proto chci ze své pozice požádat, abyste se nad tím zamysleli, případně si vzali přestávku a hlasovali za ten protinávrh, že se stav nouze prodlužuje o 30 dnů. Bude to korektní k nám, bude to korektní k vašim senátorům, bude to korektní k veřejnosti a bude to korektní koneckonců i k těm, kterých se to nejvíce týká, to jsou ti uprchlíci. Já vám děkuji za pozornost. (Potlesk opozičních poslanců.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. Dovolte, abych se s vámi touto formou přivítal. A prosím dalšího přihlášeného, což je pan poslanec Karel Tureček, aby se ujal slova. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Karel Tureček: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Kolegyně a kolegové, já bych se ve svém vystoupení chtěl věnovat oblasti zemědělství a potravinářství a i doporučení vládě této republiky k tomu, jak by měla přistoupit i v období nouzového stavu k řešení doslova kritické situace v oblasti zemědělství, potravinářství, nakonec i lesního a vodního hospodářství.

Já musím říci, že jsme svědky nejvyššího růstu cen potravin od 90. let. Ceny rostlinných komodit v únoru 2022 v porovnání s rokem 2021 vzrostly o více jak 20 %, potraviny celkově vzrostly o 15 %. Bohužel k dalšímu tlaku na růst cen potravin došlo vlivem invaze na Ukrajinu a je to zejména s ohledem na pokračující růst cen energií, kdy ceny našim prvovýrobcům v zemědělství se zvýšily v průměru o 180 až 225 %, dále cen plynu o 200 až 300 %, růst cen pohonných hmot o 50 %, v živočišné výrobě se jedná o prudký růst cen krmiv o 30 %, hnojiv v rostlinné výrobě o 300 až 400 %. Zažíváme také nejvyšší nárůst cen základních zemědělských komodit, kdy cena pšenice na světových trzích vzrostla o 100 % z částky zhruba 6 000 na částku 12 000 korun za tunu. V současné době například zemědělci

prodávají mléko stále za 10,50 až za 11 korun za litr, a to i přesto, že vstupy jim skutečně vzrostly o stovky, stovky procent.

Já se chci zeptat, jak si myslíte, vládo České republiky, jak dlouho může české, moravské a slezské zemědělství být polštářem této Fialovy inflace, aby vydrželo, aby se Česká republika mohla opřít o produkční potenciál domácího zemědělství, který v České republice rozhodně není vyčerpaný?

A já musím říci, že bohužel vláda České republiky, Ministerstvo zemědělství a samotný ministr zemědělství Nekula se ubírá opačným směrem. On se nechce opřít o domácí zemědělce. On nechce využít historickou výzvu k tomu, aby se Česká republika opět stala z hlediska produkce potravin soběstačná. V poslední době, těch sto dnů Fialovy vlády, to vláda několikrát dokladovala. Vláda svými kroky otevřeně říká, že o produkci našich zemědělců a potravinovou soběstačnost nemá zájem. Experimentuje v oblasti biopotravin. A tady chci podtrhnout, že nic proti biopotravinám, ale je třeba si uvědomit, že ekozemědělství dneska produkuje na 15 % výměry zemědělské půdy. A víte, s 15 % výměry zemědělské půdy kolik se podílí na spotřebě biopotravin v České republice? Pouze 1,6 %. 1,6 % proti 15 % obhospodařované zemědělské půdy. Přesto vláda jde tímto směrem, jako kdyby jí nešlo o potravinovou soběstačnost v nastalé řekl bych celosvětové potravinářské krizi.

Dále vláda svými kroky rozděluje zemědělce na malé, na ty střední a velké, se kterými nechce moc mluvit, a přepracováním Strategického plánu Společné zemědělské politiky v lednu 2022 nastavuje nerovné podmínky v zemědělství. Tímto krokem ale trestá nejvíc střední zemědělce, subjekty hospodařící na rozloze půdy mezi 200 až 1 000 hektary, kteří se významně 30 až 40 % podílejí na produkci základních zemědělských komodit. Vláda svými kroky nechce chránit českou produkci potravin. Například v oblasti vývozu obilovin vláda neudělala nic. Nejenom že nenásledovala Maďarsko, které dokonce zakázalo vývoz, ale nenásledovala ostatní státy v Evropě svými intervenčními nákupy, ať už prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu, nebo Správy státních hmotných rezerv.

Tady je třeba podotknout, že vláda se nesnaží ani tuto situaci řešit ani do budoucna, protože o nákupu obilovin z letošní úrody se rozhoduje už nyní, takže v červenci a v srpnu bude pozdě. Vláda se může dočkat skutečně situace, kdy veškerá nová úroda bude v průběhu června už skoupena spekulanty na domácím trhu. A samozřejmě vláda svými kroky nechce vyprodukované zemědělské komodity uplatnit ve zpracovatelském průmyslu v tuzemsku, naopak dělá kroky, kdy základní suroviny spíše bude chtít vyvážet, a tím prohlubovat saldo agrárního exportu.

Já musím říct, že vláda má výjimečnou situaci v následujícím období využít nouzového stavu a kromě těch základních vstupů, které jsou příčinou růstu cen potravin, ať už je to oblast cen energií, pohonných hmot, plynu, nakonec i v oblasti do určité míry minimalizovat poptávkové tlaky na zemědělské komodity, tak vláda by měla zejména jasně vydefinovat oblast, jak už jsem zmínil, intervenčních nákupů základních zemědělských komodit prostřednictvím institucí, které má k dispozici.

Dále by se vláda vážně měla zamyslet nad masivní podporou domácího zemědělství a potravinářství. Já tady uvedu několik příkladů, kde by vláda mohla jednat prakticky okamžitě. Například v souvislosti s krizí na Ukrajině se hovoří o krizi v oblasti olejářství, zejména nedostatku slunečnicového oleje v Evropě. Od roku 2000 se snížila výměra pěstování slunečnice v České republice o 19 000 hektarů. Mimochodem, tady kdyby ministr zemědělství Nekula chtěl řešit tuto situaci, má jedinečnou možnost, protože o úrodě třeba slunečnice v České republice se bude rozhodovat až nyní. Může stále zasít a může tuto plochu téměř okamžitě zvýšit právě o tu sníženou plochu 19 000 hektarů. Může také využít toho, že v oblasti živočišné výroby, zejména u těch hospodářských zvířat, kde je malý generační interval, prakticky může zejména u drůbeže v sektoru drůbeže a vajec právě těmhle

investicemi zvýšit zástavy drůbeže během šesti měsíců tak, aby stabilizoval potravinovou soběstačnost v tomto sektoru.

Nakonec vláda má výjimečnou situaci z hlediska pozice Evropské unie, kdy byla schválena České republice mimořádná podpora ve výši 270 milionů korun právě na tyhle citlivé komodity, na tyhle citlivé sektory v oblasti živočišné výroby a rostlinné výroby. A vláda České republiky může svým rozhodnutím okamžitě tuto podporu dvojnásobně navýšit z národních zdrojů o částku až 540 milionů korun, takže prakticky v jednom jediném týdnu může rozhodnout o mimořádné podpoře sektoru zemědělství a potravinářství o částku 810 milionů korun. Vláda nereaguje, vláda mlčí, vláda nechce podpořit české zemědělce. V neposlední řadě je to i třeba podpora zemědělcům prvovýrobcům v Polsku, kdy polská vláda rozhodla o mimořádné dotaci ve výši 380 eur na jeden hektar, dotaci pro zemědělce na nákup hnojiv, která, jak už jsem tady zdůraznil, vzrostla o 300 až 400 %.

Já chci zdůraznit, že to je jenom několik bodů opatření, která je možno udělat před nastávající potravinovou krizí, která bezesporu Evropu zasáhne. A vláda má jedinečnou příležitost tuto krizi, (její) důsledky pro české obyvatele minimalizovat. Nedělá to. Chci také zdůraznit, že ministr zemědělství nejenom že nechodí na interpelace, nechodí ani do Sněmovny, takže není možné ani na půdě Sněmovny diskutovat o tomto velkém problému, tak bude mít jedinečnou možnost za tři měsíce. Je si třeba uvědomit, že Česká republika bude předsedat Evropské unii, a tady bych chtěl zdůraznit, že společná zemědělská politika je jedna z mála společných politik Evropské unie a on bude předsedou Rady ministrů zemědělství a potravinářství Evropské unie. Co chce v Evropské unii jako předseda Rady ministrů dosáhnout, když zaujímá k této problematice takovýto neodpovědný postup? Uvědomuje si vůbec předseda vlády Fiala tuto velkou odpovědnost a zároveň velkou výzvu pro české zemědělství a potravinářství, že od 1. července, v době nejhlubší krize zemědělství a potravinářství v Evropě, bude Česká republika předsedat Radě ministrů zemědělství, předsedat společné zemědělské politice? Já chci říci, že ještě máme čas předejít nebo eliminovat dopad potravinové krize v České republice. Bohužel musím zároveň zdůraznit, že za dva měsíce už bude pozdě. Děkuji za pozornost. (Potlesk několika poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. Další přihlášenou je paní poslankyně Balaščíková. Máte slovo.

Poslankyně Margita Balaščíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové. Já se vám omlouvám za svůj hlas, ale já jsem se držela doporučení našich pánů ministrů, takže jsem na doporučení pana Stanjury vytáhla kolo, na doporučení pana Síkely ztlumila topení a výsledek je, že jsem přestala mluvit. Nebyly to dobré rady. Já vám říkám, nedržte se jich. To se moc nepovedlo.

Minulý týden jsem se z vyjádření paní Adamové Pekarové dozvěděla, že stát se nemá starat o své občany a nemá je takzvaně vodit za ručičku. Paní Pekarová Adamová mluvila z pozice předsedkyně Poslanecké sněmovny, a tedy hovořila za nás za všechny. A já se důrazně – a říkám důrazně – proti tomuto prohlášení ohrazuji. Dle mého soudu stát má povinnost starat se o své občany a od toho tu ten stát je. Má tu od toho i svou vládu, má tu svůj Parlament a má tu svůj Senát. Pokud by tomu tak nebylo, k čemu by potom státu tyto složky sloužily? Já a jistě řada mých kolegů, a nejenom z naší strany, jsem kandidovala na post poslance právě proto, abych lidem pomáhala. Abych pracovala v jejich prospěch, trochu se vlastně o ně starala. A tak by to mělo být. Patrně tento názor sdílí i řada kolegů paní Adamové Pekarové z pětiprsté koalice, protože vláda dle mého soudu nekoná všechno ve prospěch našich občanů. Nedělá nic zásadního pro své občany a nemyslím si to jenom já. Myslí si to řada našich spoluobčanů a myslí si to i naši voliči. A patrně proto vám i klesají preference. Stačí se začíst do facebookových příspěvků.

Žádost o prodloužení nouzového stavu chápu. My zemědělci nouzový stav máme každou chvíli. Ale s jeho délkou opravdu nemohu souhlasit, stejně jako nesouhlasím s prohlášením některých našich vládních činitelů, že my jsme ve válce. Prosím, přestaňte strašit naše lidi víc, než je to opravdu nutné. My v žádné válce nejsme. Nešířte prosím tuto poplašnou zprávu, protože staří občané se začínají bát a to přece nikdo z nás nechce. My jsme ve velkých problémech. A jsou velké, a pokud se k těmto problémům budete stavět s neochotou pomoci našim lidem a firmám, tak ty problémy budou ještě větší než doposud. Tento nouzový stav je především kvůli událostem na Ukrajině, ale měli bychom se bavit i o nouzi, která se k řadě našich občanů přibližuje, a tohoto stavu využít i pro povzbuzení našeho hospodářství.

Chci se věnovat především zemědělství. Již několikrát mě pan ministr Nekula přesvědčil, že si patrně plně neuvědomuje svoji zodpovědnost, kterou jako ministr zemědělství má, a má ji především vůči naší zemi, našim zemědělcům, potravinářům a občanům. Jeho nedělní vystoupení v pořadu Otázky Václava Moravce bych nazvala bruselské podpantoflictví. A bylo to tak viditelné, že to nešlo prosím vás přehlédnout. Pan Teplý z Madety jasně řekl, jak si jako Česká republika stojíme, a jako obrovský praktik to řekl zcela nepokrytě a řekl to pravdivě. A plytká argumentace našeho pana ministra zemědělství nadzvedla vlnu občanů a asi ani jednoho zemědělce nenechala klidným. Lidé zaplavili Facebook dotazy, prohlášeními, bohužel i hrubými nadávkami, ale nikdo, nikdo tam s naším panem ministrem zemědělství nesouhlasil.

Pan ministr by si měl prosím uvědomit, že zastupuje naše – naše – zemědělce a potravináře. Co chce Brusel, to musí, musí to vzít v potaz, ale jejich požadavky, které likvidují náš zemědělsko-potravinářský sektor, proti nim by se měl jako ministr postavit, a ne je laxně přijímat. V neděli mi pan ministr připadal, a vezmu slova básníka, jako třtina ve větru se klátící. A to mě určitě nenaplnila optimismem v budoucnost našeho zemědělství a naší země. Řekl také informaci, že v pšenici a v mléce jsme přebytkoví. Pane ministře, to bylo. To už není, protože i nás zasáhla ukrajinská krize, krize energetická, krize embarga proti Rusku a všechno, co s tím souvisí. Projevuje se to nyní zvýšením samozřejmě cen energií, PHM, obalů, hnojiv a následovat bude prudké zvýšení (cen) potravin a bude potravinová krize. A já bych si dovolila teď vypůjčit slova prezidenta Agrární komory pana Jana Doležela a řekla, že nejde o to, zda budeme mít potravinovou krizi, ale jak velká ta krize bude a jak dlouho u nás potrvá. Takže zásadní otázku, kterou by vláda měla mít: co můžeme udělat, aby se tato krize našich lidí a našich firem, potažmo našich zemědělců dotkla co nejméně? A zatím tato vláda svou nečinností a nedostatečnou pomocí lidem i firmám oslabuje již tak dnes naše české oslabené pozice na evropském a hlavně na českém trhu, a to prosím ve všech segmentech hospodářství. Konstatovat "nemáme peníze, musíme se podřídit Bruselu", no tak to je opravdu na vládu hodně, ale hodně málo.

Vidím, že i další problém je uprchlická krize, která nastává. A my dnes nebudeme žít jenom náš národ, ale my musíme mít zodpovědnost i za ty, kterým jsme nabídli obydlí a pomoc, kteří prchli před válkou, která probíhá na jejich území, která byla jejich vlastí. A já bych od ministra zemědělství očekávala, že za současné situace zintenzivní diskusi se zástupci agrárního sektoru a získá podklady pro argumentaci, pro nutnost zvýšení financování tohoto ministerstva k podpoře zemědělsko-potravinářského segmentu, bude se snažit o odložení termínu účinnosti reformy společné zemědělské politiky o co nejzazší termín, protože my přece dnes vůbec nevíme, jak se z té krize vyhrabeme a co nás ještě čeká. A bude se snažit taky o změnu cílů Green Dealu a jejich parametrů, protože v době, kdy Evropa patrně bude čelit nedostatku potravin, a cíle Green Dealu ještě snižují produkci Evropy na hektar, a zvláště u nás v České republice, by na tyto argumenty dle mého soudu měli pozitivně reagovat i ministři ostatních zemí, pokud jim jde o blaho jejich občanů, a připojit se k našemu ministrovi. A myslím, že když řeknu "pane ministře, buďte prosím ministrem, který je lídrem v boji za prosperitu své země, svých zemědělců a potravinářů, které reprezentujete,

a neschovávejte se za Brusel a jeho nařízení", tak mluvím nejenom z duše našich zemědělců a potravinářů, ale celé řady našich občanů.

My nevíme, co nám budoucnost přinese, a možná bude regulace dodávky energií a pohonných hmot. Tak prosím, vládo, pracujte na tom, aby zemědělství a potravinářství bylo zařazeno do kritické infrastruktury státu, protože pokud to neuděláte a přituhne, co budou naši lidé jíst? Vašich vládních slov se asi nenajedí. Chcete snížit závislost na ruském trhu s ropou a plynem. Kdo jiný nežli vy, vláda, má takovou možnost ovlivnit tuto skutečnost? Ministr zemědělství může podpořit ty správné osevnické postupy a zvýšit procento přimíchávání biosložky do nafty. Bohužel Evropská unie i Spojené státy jdou tímto směrem. A já se ptám, můžete mi prosím říct, proč jsme jediní, kteří jdou naopak? Já to nechápu.

A pro ty, kteří mi píší, že biosložka ničí naftové motory, tak mám od opravárenských závodů, od výrobců automobilů tento vzkaz. Já jsem si je prosím obeslala během své nemoci a získala jsem odpovědi. Já nejsem na to odborník, ráda se nechám poučit, a firmy, které mají svoje dopravní služby a k nim následná opravárenská střediska, tvrdí, že to není pravda, že motory jsou na přimíchávání biosložky stavěné, a naopak budou hůř na tom poté, co do těchto motorů už tu složku nebudou přimíchávat. Takže tím, že to ukončíte, asi nic pozitivního pro naše autodopravce nezměníte.

A máme konec března a je jasné, že Ukrajina nezaseje, a to, co zasela na podzim, je postupně ničeno. Takže proč nevystupuje náš pan ministr na jednáních ministrů Evropské unie o možnosti společné regulace trhu se zemědělskými komoditami, aby potravinářské a krmivářské komodity nebyly vyváženy do třetích zemí? Co bude Evropa dělat na konci léta, když už teď jdou zprávy o spíše podprůměrné úrodě? Naši zemědělci určitě chtějí pro vás všechny vyrábět kvalitní a levné potraviny, ale jestli vláda nepomáhá, tak jak to dělají jiné vlády, nezbude jim jiného než snížit vzrůstající výdaje výhodným prodejem tomu, kdo zaplatí nejvíce, a následně navýšit ceny. Jinak půjdou do likvidace. Tím, že nepomáháte, plíživě se přibližuje úpadek našich firem. A kdo za to bude zodpovědný? Ředitelé těchto firem, páni majitelé, pan ministr, který nevylobboval dostatek peněz pro svůj resort, pan ministr financí, který odmítal ty peníze dát, pan předseda vlády, který o tom odmítal s námi se všemi hovořit. Až se to stane, vážení kolegové a kolegyně, tak pro všechny bude pozdě. A můžeme si říkat "ty za to můžeš", ale pro všechny ostatní bude pozdě. A já to říkám proto, abychom se vzpamatovali, dokud je ještě čas.

A moje oblíbené téma – významná tržní síla. Všichni víte, že jsem tři roky pořádala různá sezení, kulaté stoly, pracovní skupiny. Pan prezident SOCRu, Svazu obchodu a cestovního ruchu, pan Tomáš Prouza, za jeho nepravdy, manipulace s fakty, placenou velkou reklamou nepravdivou – k tomu já nemám co říct. Já jenom říkám, koho chleba jíš, toho píseň zpívej, a jak je vidět, tak řetězce platí dobře, protože pan Prouza nám zpívá lépe než Pavarotti. Pane ministře zemědělství a vládo, ve vašich rukou je možnost výrazného omezení praktik řetězců, které nazýváme nekalými, které velmi poškozují naše potravináře a zemědělce, a tím také následně ostatní segmenty hospodářství, ze kterého neteče dost peněz do státní pokladny. A vy je přece potřebujete. My je pořád hledáme. Tak jim pomozte, aby přitekly.

Cíl by mělo být vedení rozhovorů o rozumné marži na potraviny a tuto marži rozdělit spravedlivě v té potravinové vertikále, aby každý, každý měl možnost žít. Ne že se budou rozpínat řetězce, budou nám sem navážet cizí potraviny. Protože já bych se chtěla zeptat pana ministra financí, jestli by byl tak hodný a nechal některého náměstka spočítat, kolik nám peněz přiteče do státní kasy z německého jogurtu a kolik z českého? Mě by to hrozně zajímalo. Kdo nám vydělává víc, když tak pořád hledáme ty peníze? A já myslím, že by to nakonec ocenili všichni, včetně spotřebitelů, protože všechno to nakonec zaplatí ten poslední v řadě a to je ten občan, ten zákazník.

Hledáte, pane ministře Nekulo, peníze pro zemědělský sektor, tak přestaňte znevýhodňovat jedny a zvýhodňovat druhé a dávejme peníze tam, kde to má smysl. A smysl

to má u těch, kteří produkují, a je jedno, jestli jsou velcí, nebo střední. Proto stanovte všem – a říkám všem – minimální zemědělskou produkci z obhospodařovaných hektarů. A kluci z Václaváku, tak ať se jdou zase dneska oni pást, protože doteď se pásli ti druzí, ti, co něco dělali. Chovejte se jako dobrý hospodář a přestaňte sponzorovat hobby zemědělce a bude nám všem líp. Budou peníze jak na podporu zemědělství, tak na podporu občanů. Nyní sice umíte vybrat více peněz z nepřímých daní, tedy ve výrobcích a službách, je to vaše plošné řešení, ale zvyšujete tím inflaci. A většinu nákladů nese nejnížší příjmová skupina a střední třída. V nejnížší třídě chcete pomoci různými příspěvky a říkáte, že nebudete plošně pomáhat, ale je to stejně náklad státu, střední třídě nepomůžete, ti to naopak celé zaplatí ze svého a díky nim a inflaci znehodnotíte jejich současné úspory. Uděláte z některých další nízkopříjmovou skupinu a budete pak nutit naše občany chodit žebrať na úřady o peníze, které jim milostivě budete dle vašeho soudu přispívat v naději, že za to vás budou volit a budou vás mít rádi.

A já si myslím, že tak to nefunguje, že to takto nebude. Stát si musí umět říci, co chce. Zda chce solidární společnost napříč veřejností, nebo stát typu: pomoz si sám, my, vláda, tu od toho nejsme, abychom vám pomáhali, my teď řešíme úplně jiný problém. A myslím si, že teď mluvím ne za náš klub, mluvím za řadu občanů, kteří zaplavují internet zoufalými prosbami, a ty prosby jsou prosím směřovány i na vás. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně. S přednostním právem se nyní přihlásil v zastoupení předsedy klubu Jakoba pan Michal Kučera.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, dámy a pánové, ještě jednou dnes. Děkuji za slovo, pane předsedající. Dovolte mi, abych krátce zareagoval na čtené příspěvky mých předřečníků. Byly poměrně dojemné, mnoho věcí jsem už četl několikrát a slyšel několikrát. Víceméně ve stejné stylizaci pravděpodobně byly i takhle do toho projevu vpraveny, ale já to nijak nezpochybňuji, myslím si, že to je legitimní.

Já bych se jenom chtěl tady trochu ohradit – a omlouvám se, že využívám přednostní právo, vzhledem k tomu, že tady nejsou faktické poznámky, tak já se omlouvám, že využívám toto přednostní právo. Já bych se chtěl jenom ohradit k tomu, že tady se nekoná. Já bych chtěl jenom říct, že zítra probíhá schůzka, kterou jsem svolal jako předseda zemědělského výboru s názvem – já to s dovolením tedy přečtu, aby to bylo přesně: Kritická situace v zemědělství a její dopady na zajištění dostatku potravin a krmiv v České republice. To probíhá zítra ráno v 7.30, jsou tam pozváni zástupci všech stran, kromě toho je tam pozvaný pan ministr, je tam pozvaný pan předseda Švagr, předseda Správy státních rezerv. Je tam pozvaná paní předsedkyně Potravinářské komory, jsou tam pozváni zástupci nejvýznamnějších nevládních organizací, jako je Agrární komora, Zemědělský svaz a Asociace soukromého zemědělství. Cílem je skutečně si říct ty konkrétní kroky, jak je vydefinovat a najít ten průsečík, který mezi námi je, a říct si ty konkrétní kroky, které bychom v tuhle chvíli mohli udělat. Ty kroky budou formulovány jak směrem k vládě České republiky, tak samozřejmě budou přeneseny na jednání zemědělského výboru. To, že se na všech těch krocích asi neshodneme, že každý bude mít představu jinou, to je druhá věc. Já ale věřím, že nějaký průsečík těch množin najdeme, že ty množiny tam prostě se nějakým způsobem protnou a dokážeme vydefinovat ty konkrétní kroky, na kterých je nějaká shoda a které můžou projít hlasováním. Protože tím, že my nejsme výkonná složka státní moci, exekutiva, tak my samozřejmě tady rozhodujeme většinou hlasováním. Takže já pro to hledám i tento konsenzus v tomto slova smyslu.

Takže já tímto se chci ohradit k tomu, že se nekoná, že se nejedná. To, že je situace kritická, si uvědomujeme všichni. To, že zemědělství není prostě automotive fabrika, která se dá na čtrnáct dnů zamknout, zavřít nebo na měsíc odstavit, pustit do odstávky, to si uvědomujeme také všichni. Že od zemědělské výroby, zejména o živočišné výroby, se prostě nedá odejít na nějakou odstávku, to víme všichni. To, že jsou zvýšené vstupy, to že jsou

zvýšené vstupy jak na straně energií, tak samozřejmě na straně krmiv a dalšího, to je také jasné. Otázka je, jakým způsobem s tím naložíme a jakým způsobem s tím budeme pracovat. A odpovědi by měly zaznít zítra na té schůzce. Za hnutí ANO je tam pozvaný pan poslanec Faltýnek, takže ten samozřejmě tam pravděpodobně bude tlumočit i názor hnutí ANO. A já věřím, že nějaký konsenzus tam najdeme, abychom byli schopni toto formulovat za Poslaneckou sněmovnu směrem k vládě České republiky. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. S přednostním právem vidím paní předsedkyni Schillerovou. Máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, pane předsedo zemědělského výboru, děkuji za informaci. Já, protože moje kolegyně, paní poslankyně Balašíková, nemá možnost vystoupit s přednostním právem, tak jenom mě požádala, abych tlumočila, já toho tedy chci říci, mám toho na srdci více, že si ten projev psala dnes, takže jste to nemohl nikde slyšet. Jenom mě prosila, abych řekla, že to byla skutečně její slova, tak jak je cítila, jak je vnímala.

To, že svoláváte tu schůzku je zítra určitě dobře, protože ta situace je velmi vážná. Myslím si, že by ji měl svolávat pan ministr Nekula, že to je přece jenom velký problém. Já jsem, aniž bych si tady chtěla hrát na nějakého znalce zemědělství, to vůbec nejsem, ale samozřejmě žiju – jednak jsem čtyři roky byla ministryně financí, takže jsem hodně spolupracovala se zemědělstvím, dávali jsme tam historicky nejvíc peněz za naší vlády a poslouchám vlastně všechny ty debaty, a teď jsem byla docela zhrozená, v neděli mluvil v Otázkách Václava Moravce pan Teplý, majitel Madety, náš největší vlastně výrobce mléčných výrobků a zpracovatel mléka, jestli to říkám správně, a z jeho slov, myslím si, že je to, jak on o sobě řekl sám, "třicet let dělám do mlíkařiny", tak doslova to řekl, a jeho slova byla velmi mrazivá, když řekl, že za loňský rok zaplatil za energie 17 milionů, jenom teď už je to 51. Pak mluvil stejně o podobném rozdílu mezi pohonnými hmotami, říkal, jak to promítnou do marží. A doslova použil slovo: to před pádem a vláda nedělá nic a měla by začít okamžitě jednat. To byla skutečně velmi mrazivá slova od člověka, on sám říká, třicet let do toho dělám, nepřišel jsem proto, abych kopal, nebo padesát dokonce mi tady říká můj kolega, abych kopal do vlády ani do pana ministra. On doslova řekl takové lidovější slovo, které tady jako dáma nebudu opakovat.

Ale ta situace je vážná, vy jste to správně pojmenoval, řekl jste: rostou ceny energií, pohonných hmot. Rostou ceny krmiv hrozným způsobem, řekl jste to správně. A to se nám všechno samozřejmě promítne do cen potravin, které se odhadují mezi 20 až 50 procenty. Celá řada zemí Evropy na to zareagovala, dokonce některé země v rámci těch plošných opatření... my pořád mluvíme o energiích, navrhujeme prominout daně u energií, u pohonných hmot, ale některé země prominuly a snížily DPH třeba i u pohonných hmot, některé u potravin. To je samozřejmě k diskusi, těch variant, které zvolily, zvolilo 24 zemí Evropy. Teď už minulý týden i Německo, které patřilo mezi tu poslední skupinu, Velká Británie, to jsou velké země a zvolily některou z variant. Velmi často jsou to daňová prominutí, pak je to samozřejmě forma zastropování, někteří kombinují, a pak jsou to velmi významné dotace do různých oblastí, a plošné. Mluvím jenom o plošných opatřeních.

Myslím si, že ten hlas je velmi silně slyšet, už není jenom ze strany opozice. My jsme to začali říkat první, my jsme to dokonce udělali, ještě naše vláda, v listopadu a v prosinci, ale už prostě to slyšíme ve veřejném prostoru. Říkají to politologové, říkají to komentátoři různých serverů, které rozhodně nepatří mezi fanoušky hnutí ANO. Takže já si myslím, že vláda už by se tomu skoro měla věnovat, už nevím, jestli je to za pět minut dvanáct, nebo už je dvanáct hodin, ale ta situace je velmi vážná, samozřejmě zemědělství nevyjímaje. Vy jste to pojmenoval. To, že zítra svoláte schůzku, je chvályhodné, určitě je potřeba mluvit i se státními hmotnými rezervami. Pan Švagr je zkušený předseda těchto státních hmotných rezerv. Dá vám informace, jak jsme na tom, zda není potřeba nakupovat na státní hmotné rezervy a tak

dále. Takže je to dobře, ale myslím si, že by to především mělo být téma pro ministra zemědělství a pro vládu. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji paní předsedkyni a další přihlášený je pan zpravodaj. Tak ještě pan zpravodaj se hlásil s přednostním.

Poslanec Patrik Nacher: Já bych chtěl reagovat na pana místopředsedu Kučeru. Já si tam dělám poznámky, co můžu. Děkuji za tu část, kdy on reagoval věcně, zároveň mě mrzí takové ty osobní věci typu, jestli někdo čte ten projev, nebo už je to třikrát recyklované a podobně. Jestli jste pozorně poslouchal všechny ty projevy, tak každý z mých kolegů včetně mě jsme tady hovořili o té oblasti, ve které se nějakým způsobem pohybujeme, ať už je to o zemědělství, Jiří Mašek o zdravotnictví, kolega Vondráček o tom právním aspektu, předpokládám, že Aleš Juchelka se teď zaměří na ty věci, které se týkají sociální oblasti. A jsou to věcné věci, netaháme sem ani landsmanšaft, ani tady nikoho neosočujeme ze lži. Tak by bylo fakt možná dobré v lepším případě na to reagovat, ideálně od pánů ministrů, pokud tady budou, v horším případě nereagovat, ale začít jako říkat, jestli tady někdo něco čte, a tím jako dehonestovat toho člověka – taky víte, že já se snažím mluvit spatra, měl jsem to napsané, protože jsem tam občas někoho citoval nebo cituji nějaký názor právníka na to, jestli je možné 30 dnů nebo víc, tak se do těch papírů podívám – to už mi přijde opravdu jako zbytečná malost, zvláště když jste měl co nabídnout z hlediska obsahu týkajícího se toho zemědělství. Tolik poznámka.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. A další přihlášený je pan Aleš Juchelka. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já moc děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já moc děkuji, že se konečně dostalo i na obyčejné, řadové poslance, kteří nemají přednostní právo a tady si vyčkali tu řadu, i když mnohdy vyskakovali z lavic, aby mohli něco říct. Já samozřejmě nemám ten luxus přednostních práv, i když to nijak nerozporuji, a mohu už konečně tady na tento mikrofon položit dotazy, ale i trochu polemizovat s vládou a s tím, co tady bylo jejími představiteli dnes řečeno. Budu reagovat na proslov pana vicepremiéra a ministra MPSV Mariana Jurečky, který sám ve své řeči se pochválil, jak mu ta pomoc pro občany šlape a jede jako po másle, takže nyní tady mám některé body.

Takže pane ministře, první bod. O 40 000 více žádostí o příspěvek na bydlení? To se opravdu tímto chlubíte? To chcete říct, že to skutečně stačí tady v této situaci? Vy si opravdu myslíte, že příspěvek na bydlení pomůže občanům s nárůstem cen pohonných hmot? Že příspěvek na bydlení pomůže občanům s nárůstem cen potravin? Bohužel nepomůže. Příspěvek na bydlení je jediný instrument této vlády, který jste občanům nabídli, možná ještě mimořádnou okamžitou pomoc, ale ta také není moc valná. Jinak opravdu nic.

Druhá věc, která zazněla dnes tady z úst pana ministra práce a sociálních věcí, je: zvalorizovali jsme důchody. Co to je? Jak vláda zvalorizovala důchody? To je zákonný rámec, který je automatem a který automaticky navyšuje ty důchody, pokud se překročí v pěti měsících nějaká část procenta inflace. A tento zákonný rámec pravděpodobně docílí toho, že se budou navyšovat důchody v tomto roce ještě dvakrát, a to pravděpodobně v červnu a také v listopadu. Snad nemyslíte vážně, že tady toto se prodává jako nějaký sociální úspěch této vlády ohledně navyšování cen? To je zákon, to prostě a jednoduše musíte udělat.

Že jsou plošná opatření populistická a líbivá? Tak to také zaznělo dneska z úst pana ministra Mariana Jurečky. Jediné země v Evropě, které nemají plošnou podporu na boj s inflací, jsou Lucembursko, Belgie – pardon, Dánsko a Česká republika. Ostatní ano. Já mám tady takovouto tabulku (ukazuje), kde právě se týká věc snížení DPH, zastropování cen anebo

ta třetí pomoc, o které před chvilkou mluvila exministřyně Schillerová, a to jsou přímé dotace, plošné dotace domácnostem a také firmám. Jediné tři země – a samozřejmě jako ostrůvek uprostřed Evropy je Česká republika, která plošně nepomáhá vůbec. Plošně pomáhají Belgie například, Bulharsko, Finsko, Chorvatsko, Francie, Velká Británie, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, dokonce i Švédsko, a samozřejmě my v žádném případě ne. A to je jenom to, co jsem četl z hlediska snížení spotřebních daní anebo DPH. Různé formy tady této pomoci, a já tu tabulku vám klidně přepošlu, tam se můžete samozřejmě inspirovat.

A já bych neřekl, že by to znamenalo, že všechny tady tyto vlády těchto evropských zemí jsou populistické. V žádném případě. Znamená to tedy podle vás, pane ministře, že tam vládnou populisté, nebo jsou to spíše vlády, které si uvědomují vážnost situace se zdražováním všeho a dělají opatření, která pomohou? Já si myslím, že to je spíše to druhé. Nevidím je ve Francii, populistické vlády, ani v Belgii, ani v Německu, ani v Rakousku. Česká republika má bohužel tedy v tomto kontextu vládu – a nebojím se to označit a říct – asociální. Pomáhat všem lidem, to je důležité. Všem lidem v České republice. Pokud například zastropujeme ceny pohonných hmot, no tak tím pomůžeme nejen českým občanům, ale také válečným uprchlíkům, kteří také potřebují načepovat benzin nebo naftu do svých aut. Pokud třeba snížíme DPH na potraviny, tak za méně nakoupí jak váleční uprchlíci z Ukrajiny, tak i čeští občané. Není to žádný populismus, jak se nám to snaží neustále tady naznačovat tato vláda. Je to pro mnoho lidí existenciální problém a je to o vstřícnosti a empatii této vlády. Všichni okolo, Polsko, Slovensko, Maďarsko a Rakousko, dokážou zvládat krize obě dvě, jak tu uprchlickou, tak tu inflační a energetickou. U nás se jede jenom na púl plynu. Lidé teď potřebují naopak vaši rozhodnost a víru v to, že je nenecháte ve štychu. Prostě a jednoduše, vládo, jeďte na plný plyn!

Až pětina domácností hrozí pád do chudoby, někteří říkají dokonce až jedné třetině. Ten vzorec těch lidí je široký a neustále, neustále se zvětšuje a rozšiřuje, a dokonce máme už o 40 % více exekucí než na podzim loňského roku. V Ostravě dokonce již někteří poskytovatelé sociálních služeb nemají na benzin, aby se dostali ke svým klientům, a to nemluvím o nadregionálních poskytovatelích sociálních služeb. Přitom tato vláda nedoplatila krajům a obcím ještě ani korunu a všechno to táhnou ze svých vlastních rozpočtů a ze svých vlastních rezerv anebo z investic, které měly připraveny na opravu škol, cest a tak dále. Kdy to tedy bude, když to táhnou ze svých rozpočtů? Kdy tato vláda dá těmto municipalitám a krajům ty slíbené peníze?

Je velkou pravdou, že v první řadě je třeba bojovat s agresorem Putinem, a vůbec nikdo to nezpochybňuje, ani samozřejmě opozice. Naopak, my velmi podporujeme všechny kroky opozice (?) a hlasovali jsme ve všech věcech týkajících se Ukrajiny s vládou. Jsme dokonce pro prodloužení nouzového stavu. Ale přece není možné odstrčit Poslaneckou sněmovnu, která má i kontrolní funkci vůči vládě, od toho, že se chce ptát, že chce vědět, jak se situace vyvíjí, jaké jsou novinky. Proto my upřednostňujeme těch 30 dnů, ne 58. A argumenty, které tady zazněly ohledně Ústavního soudu? Ať to samozřejmě Ústavní soud vyřeší, hodme to samozřejmě na něj, ať on to rozhodne, když tady můžeme úplně komfortně schválit 30 dní, nikdo nic proti tomu mít nebude, pravděpodobně žádná stížnost na Ústavní soud nepoputuje. Ale ne, my chceme svých 58 dnů, aby ta pomoc mohla být pravděpodobně co nejdelší bez kontroly Poslanecké sněmovny.

Ministr a vicepremiér Vít Rakušan tady říkal: nouzový stav, to je klasický instrument krizového řízení. Ano, ale krizové řízení by mělo být pod kontrolou a v krátkých intervalech neustále to krizové řízení vyhodnocovat. A říkal to, aby pomoc mohla být rychlá, efektivní a cílená. To je úplně skvělé, tato otočka, protože když si pamatuji tady tyto lidi, kteří v minulém volebním období byli v opozičních lavicích, tak udělali z nouzového stavu, tady z tohoto dvousloví, do slova a do písmene sprosté slovo. A všichni to vidí na sociálních sítích.

To, co říkali před tím rokem, když tady byla pandemie na vrcholu, a co říkají teď, v tuto chvíli.

Marek Výborný, prostřednictvím pana předsedajícího, říká, ať neopakujeme diskusi, kterou tady dnes máme, znovu. Říkal tady na mikrofon: Copak chcete znovu za 30 dnů tady opakovat tu diskusi, kterou my tady máme? Já si myslím, že ano, že bychom měli opět po 30 dnech se tady sejít a opět by vláda měla požádat o prodloužení nouzového stavu. Co to znamená? To znamená, že jinými slovy se říká: neotravujte nás tady, my chceme vládnout, neptejte se nás na nic, nepracujte. To je vám zatěžko přijet za 30 dnů tady do Sněmovny a Sněmovně skládat účty? Odpovídat na otázky poslanců? Proč?

Moc prosím tuto vládu, aby prostě a jednoduše myslela na obě krize, které tady máme. A já moc tuto vládu prosím ve jménu sociálního smíru, je to moc důležité. My vám v tom moc rádi jako opozice pomůžeme a podpoříme vás. Chce to ale více vstřícnosti, empatie a hlavně odvahy v rozhodování. Děkuji. (Potlesk zleva.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. Dalším přihlášeným je paní poslankyně Helena Válková. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Vážený a milý pane místopředsedo, milé kolegyně, milí kolegové, po tak dramatickém a krásném projevu mého kolegy předřečníka se mi bude těžce hovořit, ještě navíc o ústavních věcech, ale zkusím to, abych upoutala vaši pozornost. Nicméně původně jsem – teď si vezmu zase něco od pana zpravodaje Nachera – původně jsem vůbec nechtěla mluvit, Patriku, také vašim prostřednictvím, ale s ohledem na to, že jsem dostala k dispozici jako vy všichni ostatní usnesení stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, mají trochu delší název, a protože jsem vaší vůlí, a jsem za to samozřejmě ráda, místopředsedkyně naší stálé komise pro ústavu, tak se k tomu prostě vyjádřit musím. Mnohé z toho mi vzal, jak je jeho dobrým zvykem, pan poslanec Radek Vondráček... aha, on je tady. Byl dříve, takže i o to bude trochu ten můj projev kratší.

Já chci jenom upozornit na několik věcí. Zdůraznit znovu a znovu, že to nemáme v zákonném textu, tuto lhůtu, je úplně nadbytečné. Ale vůbec to podle mého právního přesvědčení neznámá, že bychom se mohli chovat voluntaristicky a ohrozit předvídatelnost práva, a tím i právní stát jako takový proto, že se nám to právě hodí. Ale já jsem se zařekla, že nebudu politická, takže pojďme na to po té právní stránce.

Řada těch argumentů je velice systematicky seřazena v tom usnesení stálé komise Senátu a všichni jsme měli možnost si je pročíst, takže já se jenom zastavím u některých z nich a některé se pokusím doplnit.

Za prvé je v tom usnesení a i v té mé řeči namísto zdůraznit, že je to opravdu vláda, vláda a ještě jednou vláda, která v tomto ohledu hraje dominantní roli, a jediný, kdo ji může zkontrolovat, obzvlášť poté, co Ústavní soud nemá, dovoluji mi ten lidový výraz, ani chuť a ani mandát na to, kontrolovat v tomto ohledu naše rozhodování, tak o to více by Poslanecká sněmovna měla být bdělá a měla by právě zkoumat a analyzovat, zda skutečně, pokud využívá, nechce se mi říct mezery, ale volného prostoru k výkladu, tak se spíše pokorně dopracuje a přikloní k výkladu jazykovému, logickému a podle zákonného textu, čili konzervativnějšímu, než k výkladu extenzivnímu. A na to upozorňuje i to usnesení stálé komise Senátu a na to jsem chtěla upozornit i já.

Ono opravdu, když použijeme ten argument a contrario, to znamená, kdybychom to dovedli, jak tady už zaznělo myslím, do nějakých absurdních rovin, tak by si to skutečně ta vláda mohla prodloužit třeba o měsíce, roky, nebyla by vůbec vázána žádnou lhůtou. A když se podíváme na vládu a její politické propojení s většinou poslanců v Poslanecké sněmovně,

tak tady je opravdu velké riziko, že by si mohla dělat v podstatě, co by chtěla. A právě proto tady máme určité principy právního státu, mezi což nepochybně patří právě ta předvídatelnost práva a i určitá pokora exekutivy, která samozřejmě v tomto případě je obtížně vymahatelná. Nicméně jako bývalá ministryně spravedlnosti musím říct, že jsem velmi nerada předstupovala za těch 13 měsíců, je to krátké období, ale něco už zařijete, před Poslaneckou sněmovnu a žádala, prosila a přesvědčovala, aby mi něco schválili, a nebyly to jenom legislativní návrhy zákonů. Takže si velice dobře dovedu představit, že je mnohem jednodušší tuto nepříjemnou proceduru podstupovat jenom občas.

Navíc také jeden aspekt, který je v tom usnesení, které, jak vidíte, už glosuji, zařazen až pod písmenko c) a mohl by uniknout vaší pozornosti – a vlastně ono je to i v tom bodě b) –, se týká rušení nouzového stavu. Tam jde o to, že zde, zatímco u prodlužování se vyžaduje, aby Poslanecká sněmovna aktivně jednala, aby udělila ten aktivní souhlas, tak u toho rušení nouzového stavu, jak víme, je rozhodování negativní povahy. A stačí se zamyslet nad tím počtem a politickým rozložením sil a zjistíme, že je to další důvod pro to, abychom zde, ale skutečně, tu kontrolu parlamentní uplatnili v praxi a nezůstali jenom u prázdných slov nebo u apelů, které si můžeme přečíst v komentářích k ústavním zákonům, čili ji udělali tak, abychom postupovali jako v minulosti, to znamená, 30 dní a znovu předstoupit před Poslaneckou sněmovnu. Všichni víme, že ta situace je velmi dynamická, že může dopadnout tak, že se bude opakovaně prodlužovat nouzový stav, nechci strašit, ale ta válka nás velmi zaskočila a ty zvraty můžou být velice nepředvídatelné. Anebo také ta anabáze může skončit a nouzového stavu nebude třeba. Jsem v tomto ohledu spíše skeptik a myslím si, že budeme předstupovat opakovaně a že ani těch 58 dní nám možná nebude, to je můj odhad, stačit. Kéž bych se mylila.

Myslím si, že i jako – ty zkušenosti se mi tady hodí – zmocněnkyně vlády pro lidská práva jsem se celé dva a tři čtvrtě roku, čili necelé tři roky, snažila všechno apoliticky posuzovat a tehdejšímu premiérovi, panu předsedovi vlády Andreji Babišovi, a nebylo to vždycky jednoduché, říkat ano, tohle obстоjí tou optikou lidskoprávní a tohle ne a jdete do rizika, pane premiére. Udělala jsem to vždycky a ne vždycky jsem za to sklídila potlesk.

Tady jde o závažné zásahy do základních lidských práv. Kdybych byla v této době ještě zmocněnkyní, tak bych běžela stejně odvážně za panem premiérem Petrem Fialou a řekla bych pozor – ale on tam teď nikoho nemá, takže za ním asi nikdy neběžel – pozor, můj pane premiére – protože ten zmocněnec by vždycky měl být velmi loajální a ta loajalita se projevuje právě v tom, že jedná odvážně a preventivně, že upozorňuje na možná úskalí – pozor, nežádejte Sněmovnu o prodloužení více než o 30 dní, protože tím již v této neklidné době, kterou nepochybně naše doba je, tak do ní tedy vnášíte další element, který se nám může velmi vymstít.

Já vám ještě uvedu jeden příklad. Dobře, máme teď vládu, která podle mého názoru, přes veškerou kritiku, kterou jsem tady slyšela od svých kolegyně a kolegů, tak se snaží. Snaží se čelit tomu, co se na ni valí z Ukrajiny, a tomu, čemu čelíme a čemu by čelila i naše vláda v souvislosti se zdražováním energií a dalšího. Snaží se. Výsledky uvidíme. Nicméně představte si, že bychom zde měli vládu jinou – a v minulosti už jsme takové vlády zažili, už je to delší dobu – a nebylo by to optimální a také rozložení v Poslanecké sněmovně by bylo jiné. Třeba by také došlo k tomu většinovému propojení, to znamená politické propojení vlády s většinou v Poslanecké sněmovně. Vy otevíráte Pandořinu skříňku tím, že prodlužujete nouzový stav, že žádáte o prodloužení nouzového stavu o více než 30 dní. Já bych se obávala. Bude tady jiná vláda, jiná Poslanecká sněmovna a můžou to být návrhy potom – když prodloužíte o 58 dní, příště to může být třeba o 90 dní a budete mít většinu. Ne vy, ale ta vláda a ta Poslanecká sněmovna. Pokud tady nebude pevný mantinel v podobě třicetidenní lhůty, kterou sice nemáme napsanou, ale výkladem ji velmi snadno dovodíme – a já nechci říct, že ten váš krok, pokud si ho teď prosadíte většinově, bude neústavní, ale je to na samé hranici neústavnosti, na samé hranici balancujete, dobře, ale v každém případě je to nepřiměřený

zásah do základních lidských práv a svobod, na tom si trvám. Rozhodně si myslím, že byste když už ne nás, měli dbát toho doporučení Senátu, který v tomto ohledu, klobouk dolů, se k tomu postavil velmi odpovědně právě zřejmě při vědomí těch mantinelů, které vy tímto svým návrhem minimálně oslabujete a otevíráte.

Takže já na vás apeluji stejně jako moji předřečníci a předřečnice, abyste to ještě zvážili – padne zde samozřejmě pozměňovací návrh na prodloužení nouzového stavu o 30 dní. Abyste nám třeba ukázali, jak jste i v tomto směru výborní, vstřícní, konstruktivní, chytří a po všech stránkách takoví, jaké bychom vás rádi měli, milá vládo. Takže v každém případě, milé poslankyně a milí poslanci, i já se připojuji k zástupu těch, kteří apeluji na náš rozum i na naše právní citění, a budu velmi ráda, pokud tomu vyjdete vstříc. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji paní poslankyni a další přihlášenou do rozpravy je paní Jana Berkovcová. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Jana Berkovcová: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážené dámy a vážení pánové, dnes projednáváme odůvodněnost a prodloužení nouzového stavu. Nicméně stále i po měsíci chybí jasný migrační plán, kterým bude vláda řešit vše, co souvisí s příchodem 300 000 uprchlíků z Ukrajiny, a hlavně strategie do budoucna, jak budeme postupovat, když uprchlíků přijde ještě mnohem více.

Pohovořím o nutnosti strategie v oblasti školství a vzdělávání, kde chybí finanční i lidské zdroje a dlouhodobý plán integrace žáků cizinců do českých škol. Chybí nám nástroje k podpoře ukrajinských dětí, které jsou ve věku přechodu ze základního na střední stupeň vzdělávání. Chybí intenzivní jazyková podpora, která by jim umožnila rychlé začlenění do výuky. Hrozí, že kvůli absenci systémové jazykové přípravy promarníme vzdělávací potenciál mladých ukrajinských lidí. Bariérou pro tyto žáky mohou být přijímací zkoušky na střední školy a neměli bychom ani zapomínat na ty, kteří na Ukrajině nestihli dokončit své středoškolské vzdělání, jak oni zvládnou maturitní a závěrečné zkoušky bez dostatečné znalosti češtiny. Tato skupina mladých lidí je ohroženější než ty mladší, na které je myšleno v první řadě. Potřebují intenzivní výuku češtiny. Na středních školách je pro žáky, kteří nemají češtinu jako mateřský jazyk, v tomto ohledu často nulová podpora. Střední školy hledají financování výuky češtiny jen obtížně, stejně jako učitele, kteří by češtinu jako druhý jazyk vyučovali.

Vedle intenzivní jazykové podpory bude třeba ve školách zapojit i další podpůrné pedagogické a nepedagogické pracovníky. Školy potřebují učitele češtiny jako druhého jazyka, adaptační a integrační koordinátory, cizojazyčné asistenty pedagoga, sociální pedagogy, psychology. Kde na ně vezmou peníze? A když vyřešíme finanční zdroje, co zdroje lidské? Lidí na tyto pozice byl nedostatek už dříve, natož nyní. Je třeba vyčlenit na daná opatření finanční prostředky, které nebudou závislé na nestabilních a krátkodobých zdrojích, jako jsou operační programy financované z evropských zdrojů. Na vytvoření systému, který naučí i ukrajinské žáky chystající se na střední školu česky, je třeba vyčlenit stovky milionů korun, protože náklady za nepovedenou integraci mohou být mnohonásobně vyšší. A intenzivní kurzy češtiny je potřeba připravit i pro jejich rodiče, aby se mohli úspěšně zapojit do pracovního procesu. Navíc tolik žádané zdravotnické a učitelské profese vyžadují dle zákona k uznání kvalifikace i jazykovou zkoušku z češtiny. Žáci z Ukrajiny budou potřebovat adekvátní podporu, aby se zvládli úspěšně začlenit do vzdělávání, a na jejich budoucí vzdělávací a pracovní dráhu to bude mít zásadní vliv. Data totiž ukazují, že třetina cizinců ve věku 17 let je mimo vzdělávací systém, což je násobně více než u vrstevníků z České republiky.

Ministr školství již dříve uvedl, že pro integraci uprchlíků bude zapotřebí jen do konce roku asi 17 miliard korun. Ta suma podle něj vychází ze současných průměrných nákladů na jednoho žáka a za předpokladu, že by do českých škol nastoupilo 120 000 uprchlíků. Podle posledních odhadů je v Česku asi 300 000 běženců, z toho asi polovina jsou děti. Odhad počítá s integrací 43 000 dětí do šesti let, 81 000 žáků na základních školách a 24 000 žáků středních škol. To je tedy téměř 150 000 dětí a žáků.

A jak řekl ministr školství, do konce srpna potřebujeme částku kolem 5 miliard korun, to jde podle něj o peníze na adaptační kurzy, asistenty pedagogů a další pracovníky nebo výuku češtiny pro cizince. Pro financování adaptačních skupin chce ministerstvo využít zjednodušených žádostí o dotace, takzvaných šablon. Ty peníze ale nebudou hned. A zatím si dle informace z krajů na financování adaptačních skupin školská zařízení shánějí sponzorské dary. To tedy není příliš systémové a ani dlouhodobě udržitelné.

Česko je schopno dle odhadů kapacitně do škol pojmout zhruba 100 000 ukrajinských dětí. Tato čísla se již však naplňují, ne-li překračují. A jak už jsem řekla, náklady na zhruba těchto 100 000 dětí začleněných do školského systému jsou spočítány v tomto roce zhruba na 17 miliard korun. V letošním roce resort školství hospodáří s 250 miliardami ze státního rozpočtu. Zatím není jasné, odkud dodatečné finance případně načerpá.

Nový zákon lex Ukrajina školám umožňuje, aby tabulkově navýšily své kapacity. A teď je podle ministra školství řada na ředitelích a zřizovateli, aby byli kreativní a převedli tabulková čísla do praxe. Z odborných učeben se stávají kmenové třídy, školy zatím na strop svých kapacit nenarážejí, ale to může klidně nastat během příštích týdnů. Zřizovatelé škol čekají na řešení otázek financování, protože začleňování ukrajinských žáků souvisí s určitými mzdovými a provozními náklady. A kraje zatím nedostaly ani korunu navíc. Školy mají snahu v maximální míře pomoci, avšak nemohou dělat neomezené kroky vedoucí ke snížení kvality stávající výuky. Je nutné vytvořit strategii, jakým způsobem se bude situace ve školství dále řešit, ať už ve variantě dlouhodobé, nebo dočasné. Jinak budou školy stále improvizovat, řešit situaci intuitivně a spontánně a jejich obdivuhodný entuziasmus bude postupně ochabovat. A o kvalitě výuky v přeplněných třídách ani nemluvě.

Prosím, pojd'te už urychleně plánovat, řešit a hledat finance. My rádi podpoříme vše, co bude potřeba, ale musíte konečně začít předkládat koncepční a systémové návrhy řešení, jinak se může situace zvrtnout ve vleklou krizi ve vzdělávání. Všem pedagogům a ředitelům škol bych chtěla touto cestou vyjádřit obrovské poděkování a obdiv za to, jak se obětavě snaží s touto složitou situací vypořádat. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji paní poslankyni. Dalším přihlášeným je pan poslanec Haas a ještě předtím omluvím pana poslance Bělora, a to ze dneška mezi 18.30 až 19.30 hodinou. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Karel Haas: Děkuju mnohokrát. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se v tom svém vystoupení nebudu pouštět do polemiky s kolegy, kteří, řeknu, tady mluvili o zemědělství, zdravotnictví, školství. Soustředím se na to, co je předmětem dnešního jednání. A předmětem dnešního jednání je žádost vlády České republiky podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky o prodloužení doby nouzové stavu. To je to meritum věci, ke kterému bychom se měli vyjadřovat a které je předmětem našeho dnešního jednání.

Dovolím si jako poslanec polemizovat, věřím, že zase pouze věcně a úplně apoliticky, a věcně právně argumentovat kolegům z řad poslanců. A dovolím si, teď se střelím do vlastního kotníku, jako právník okresního formátu polemizovat se ctihodnými ústavními právníky, kteří vyjadřují nad postupem vlády, zejména nad onou dobou, na kterou je žádost podávána, podiv a označují ji za protiústavní či protiprávní. Takže shrnu ryze právní

argumenty, pro které žádost vlády za protiprávní nepovažuji. U některých těch argumentů budu citovat, u nich pouze budu hledět do podkladů.

Ten první argument je ten, že je nutné si uvědomit, jaká je struktura článku 6 odst. 2 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky.

První věta vymezuje institut vyhlášení nouzového stavu a pouze s tímto institutem je spojena ona maximální a přesnou číslovkou, absolutní číslovkou, stanovena doba 30 dnů. Zdůrazňuji, to je opravdu číslovka z věty první a je spojena s institutem vyhlášení nouzového stavu.

Věta druhá téhož ustanovení, to znamená článek 6 odst. 2 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, zakotvuje institut prodloužení doby nouzového stavu. V tomto institutu dnes jsme a ústavní zákon – zdůrazňuji, že se jedná o ústavní zákon z roku 1998, nejsem znalec historie všech poslanců, myslím, že v té době tady možná nikdo z nás nebyl, takže já opravdu na ústavodárce z tehdejší doby hledím úplně objektivně – podle mě vědomě, s plnou rozvahou, tak jak se dokonce přijímají ústavní zákony, k tomuto institutu prodloužení nouzového stavu žádnou konkrétní dobu nestanovil.

Toť první argument. Uznávám, že to je argument takzvaným gramatickým výkladem práva, to je samozřejmě zcela relevantní. A je to opravdu první krok, já také budu pokračovat, k tomu závěru, který zastávám, že se nejedná o protiprávní nebo protiústavní postup. Takže opravdu věta druhá článku 6, ve které se dnes pohybujeme, žádnou přesnou absolutní dobu nestaví. To neznamená, že by ta doba nebyla nijak omezena. Ta doba je omezena dvěma právními limitami. Je omezena limitou, která se týká celého českého právního řádu, že jakýkoliv akt práva, což je nepochybně i žádost vlády o prodloužení doby nouzového stavu, musí být dostatečně určitý, čili limita určitosti. A druhou limitou, já to pak zdůvodním opravdu konkrétním judikátem Ústavního soudu – a tím se tady pokouším reagovat na legitimní obavy vyslovené některými předřečníky, že by se vláda ocitla v jakémsi vzduchoprázdnu, kdy by mohla žádat o prodloužení nouzového stavu na řekněme opravdu dobu nekonečnou – je, že ani tento akt vlády žádost o prodloužení nouzového stavu nesmí překročit článek 9 odst. 2 Ústavy České republiky. Ten článek je taky dostatečně zřejmý a platí pro všechny akty vládnutí všech orgánů veřejné moci. Změna podstatných náležitostí demokratického právního státu je nepřipustná.

Samozřejmě to posuzování, která doba už by překračovala článek 9 odst. 2 ústavy, to znamená, byla by tou podstatnou změnou náležitostí demokratického právního státu, je samozřejmě těžké. Posuzujme to v individuálním případě. Ale že by doba 58 dnů, respektive doba určená tím přesným datem, 31. květnem do 23.59, jak je uvedeno v žádosti vlády adresované Sněmovně v dnes projednávaném sněmovním dokumentu, překračovala limitu stanovenou článkem 9 odst. 2 ústavy, o tom já jako právník, je to můj osobní právní názor, mám silné pochybnosti. Určitě bych neváhal, pokud by vláda podala žádost, která by sice splňovala podmínku určitosti, ale byla by podána na dobu dvou let, pěti let, deseti let, úmyslně jsem řekl tu druhou stranu mince, kde to je zřejmé. Ale že by podstatné náležitosti demokratického právního státu ohrožovala žádost vlády o prodloužení doby nouzového stavu o 58 dnů, tak to podle mého názoru, a k tomu jsem aspoň, tak jak jsem studoval vyjádření všech ctihodných ústavních právníků k článku 9, v tomto směru žádné vyjádření nenašel, tak podle mého názoru tuto limitu žádost vlády nepřekračuje.

Třetí argument, který tady uvádím, a opět tady někteří z mých předřečníků argumentovali tím, že v době covidu, to znamená řekněme v uplynulém roce a kus, se vytvořila z těch projednávaných žádostí tehdejší nebo předchozí vlády o prodloužení doby nouzového stavu právní či ústavní zvyklost nebo parlamentní praxe. Zase se pokusím vyjádřit k tomu, že se nedomnívám, že by k vytvoření právní ústavní zvyklosti mohlo během roku a půl dojít.

Ty důvody jsou následující. Právní institut nebo právní stav nouzového stavu existuje v českém právu, zaokrouhluji, nechytejte mě, prosím vás, za slovo, jednotek měsíců 24 let od roku 1998. Dvacet čtyři let, toť první argument.

Druhý argument. Institut nouzového stavu nebyl v České republice používán zdaleka pouze v době covidu. On byl použit v roce 2002 při povodních. Byl použit v roce 2006 při povodních. Byl použit v roce 2013 při povodních. Čili to je můj druhý argument, pro který opravdu tady skoro varuji před tím, abychom z doby jednoho a půl roku vytvářeli ustálenou parlamentní dobrou praxi nebo vytvářeli ústavněprávní zvyklost. Myslím si, že na institutu, který trvá dvacet čtyři let... abychom z jeho aplikace v posledním roce a půl z jeho dvacetičtyřleté historie vytvářeli ústavní zvyklost, to mně připadá jako poměrně právně nebezpečná věc a je to ten argument kombinace doby, po kterou je tento institut zakotven v českém právním řádu, úplně jiných situací, a legitimních situací, ve kterých byl v souladu s ústavním zákonem nebo bezpečností České republiky použit, to jsou zejména ty povodňové nouzové stavy, minimálně tři, možná i víc, tak opravdu se velmi jako právník obávám toho z roční praxe související s pandemií vytvářet ústavní zvyklost.

A dostávám se k předposlednímu argumentu, kdy opět reaguji na názory ať už ctihodných kolegů poslanců, ať už ctihodných ústavních právníků o tom, že vláda postupuje v rozporu s ústavou. Tady si dovolím odcitovat za chvilíčku z judikatury. K institutu nouzového stavu existuje poměrně ucelená řada rozhodnutí Ústavního soudu. Souhlasím s tím, že mě někdo můžete napadnout, že judikатурní praxe se zatím nevytvořila k onomu institutu prodloužení nouzového stavu, ta ustálená judikaturní praxe se týká stavu vyhlášení nebo institutu vyhlášení nouzového stavu. Ale zase tady použiji právní argument. Předpokládám, že snad se mnou i političtí oponenti budou souhlasit, že v právu – a je to staré římské pravidlo přenesené i do moderní doby – platí pravidlo od většího k menšímu, nebo od menšího k většímu. To je takové pravidlo, z které strany to vezmete, že pokud pro samotné nastartování nouzového stavu, tohoto institutu, pro vyhlášení nouzového stavu platí nějaká ústavní pravidla, ať už stanovená zákonem, nebo vyplývající z judikatury, že snad nepřekročím jako právník nějakou rozumnou mez, když tu judikaturu, která se týká vyhlášení nouzového stavu, se pokusím aplikovat i na debatu, na rozhodnutí, dnešní rozhodnutí naší Poslanecké sněmovny o prodloužení doby nouzového stavu. Já nejprve shrnu právní závěry, které z vět Ústavního soudu vyplývají pro mě jako pro právníka a pro mě jako pro poslance, a pak si dovolím ten jeden citát.

Za prvé z judikatury Ústavního soudu – jsou to, kdo si to chcete dohledat, rozhodnutí, a určitě zase neřeknu všechna, všechna jsou plenární, zdůrazňuji, když to budete hledat podle spisové značky, všechno jsou plenární rozhodnutí Ústavního soudu – 8/2020, 11/2020, 106/2020, 12/2021 a tak dále. A z těchto rozhodnutí – ona jsou opravdu názorově konzistentní, je tam celá řada oponentních vyjádření, ale ta oponentní vyjádření se spíše týkají výzev některých ústavních soudců ke zdrženlivosti Ústavního soudu k vyjadřování se k politickým otázkám – vyplývají podle mého názoru dvě konkrétní věci, dva konkrétní argumenty, o nichž už jsem mluvil.

Za prvé, ústavněprávní přezkum samotného vyhlášení – a já k tomu dodávám: tudíž i prodloužení stavu legislativní nouze, zdůrazňuji, nikoliv konkrétních exekutivních kroků vlády, které bude ve stavu legislativní nouze činit, pro ně platí jiná pravidla ústavního přezkumu – ale pro vyhlášení samotného nouzového stavu a pro jeho prodloužení je ústavněprávní přezkum Ústavním soudem vyloučen a jediným orgánem, jemuž náleží politický přezkum tohoto kroku vlády, je Poslanecká sněmovna. Toť první závěr Ústavního soudu, za chvilku vyplyne opravdu z té citace.

A stejně tak z rozhodnutí Ústavního soudu, z té judikaturní řady, vyplývá – kromě těch dalších obecných pravidel typu určitost a tak dále tohoto aktu – opravdu, že jedinou limitou v tom exekutivním rozhodování vlády v režimu nouzového stavu je článek 9 odst. 2 ústavy, to

znamená, že vláda nemůže tímto exekutivním krokem změnit podstatné náležitosti právního státu. Tam by Ústavní soud okamžitě zasahoval.

Ted' si dovolím tu citaci, ona není nijak dlouhá: Vyhlášení nouzového stavu vládou je primárně aktem aplikace ústavního práva, představuje akt vládnutí, který má normativní dopad, zásadně nepodléhá kontrole Ústavního soudu a je přezkoumatelný primárně demokraticky zvoleným politickým nesoudním orgánem, kterým je Poslanecká sněmovna. Nestanoví-li zákonodárce vhodný standard soudního přezkumu – tady odbočka, nic takového opravdu český právní řád pro akt rozhodnutí vlády, kterým je vyhlášení nouzového stavu, nestanovuje – formou speciálních procesních pravidel, nelze na politické rozhodnutí o nouzovém stavu aplikovat tradiční ústavněprávní přezkum proporcionality. Vláda za vyhlášení nouzového stavu nese politickou odpovědnost, neboť odpovídá Sněmovně, která může naplnit kontrolní funkci ve smyslu článku 5 odst. 4 – mně to nijak nevadí – ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. – Tolik citace z rozhodnutí Ústavního soudu. Ona opravdu jsou názorově naprosto konzistentní, tady neexistoval žádný ping-pong třeba mezi jednotlivými senáty Ústavního soudu, všechno jsou to plenární rozhodnutí.

A poslední argument, poslední argument, který uvádím mezi těmi, kterými se snažím přesvědčit v tuto chvíli spíše řekněme tu opoziční polovinu sálu o tom, že krok vlády opravdu není protiprávní ani není protiústavní, mě ta některá silná vyjádření dnes mrzela, ale nebudu jmenovat, tak tím posledním argumentem je to, že samotným aktem nouzového stavu nebo prodloužení nouzového stavu opravdu nedochází – a kdo tady tvrdí z právníků opak, tak podle mého názoru dobře ví, že uvádí argument nerelevantní nebo nesprávný – samotným aktem vyhlášení nouzového stavu k žádnému zásahu do základních práv a svobod nedochází. To také vyplývá z četné judikatury Ústavního soudu. Ale prosím vás, i kdybychom k tomu neměli judikaturu Ústavního soudu, tak to vyplývá samozřejmě z textu zákona. To, co může zasáhnout a co musí být pod bedlivým dohledem každého z nás, pod bedlivým dohledem veřejnosti, pod bedlivým dohledem soudců, pod bedlivým dohledem nezávislých médií, jsou jednotlivé konkrétní kroky, které celý komplex české krizové legislativy vládě v právním institutu nebo v době vyhlášeného nouzového stavu dává. Pouze těmito kroky může dojít k zásahu do základních práv a svobod občanů. A prosím vás, od předřečníků jsem neslyšel, že by tady kterýkoli z předřečníků uváděl to, že některý konkrétní krok současné vlády nebo krok, který je vymezen v předkládací zprávě, protože tam je v souladu se zákonem uvedeno, tak to musí být, která základní práva a svobody vláda předpokládá, že mohou být omezeny v době trvání nouzového stavu, tak nikdo z předřečníků tady nekritizoval kterýkoliv z těch kroků konkrétních exekutivních, které ať už jsou teď činěny v době trvání nouzového stavu od 3. března, nebo které vláda plánuje činit v té následující době prodloužení nouzového stavu.

Tady padala opravdu silná slova o tom, že samotným dnešním aktem dochází k omezení základních práv a svobod. A to je opravdu právní nonsens. Děkuji mnohokrát. Předpokládám, že část opoziční jsem nepřesvědčil, část koaliční, předpokládám, že bude hlasovat tak, jak asi hlasovat budeme, ale chtěl jsem tyto věcné, právní a věřím, že snad nepolitické argumenty uvést. Děkuji mnohokrát.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. S přednostním právem se hlásila nejprve paní předsedkyně Schillerová, poté pan zpravodaj Nacher.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážený pane poslanče Haasi, prostřednictvím pana místopředsedy, podal jste úctyhodný výkon. Já bych nechtěla být ve vaší roli. Vy jste určitě skvělý právník, a i když se asi věnujete jinému druhu práva, ale to nevadí, jste skvělý právník, já už jsem vás slyšela několikrát. A dokonce byly chvíle, byť jsem to neřekla nahlas, že jsem s vámi i souzněla. Ne dnes. Ne dnes.

A já chápu, že musí tady někdo i z té odborné části obhajovat. Vaše role byla nezáviděníhodná v tuto chvíli. A já se pokusím to, co jsem jenom pobrala, co jste tak v rychlosti, co jsem tak stihla, nestihla jsem si dělat ani poznámky.

Určitě se shodneme na tom, že nemůžeme právo – vy jste mladší určitě než já, tak tipuji, a já jsem prošla Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně, kdy se v těch letech učil takový ten pozitivistický styl vyhledávání v normě, to si myslím, že bylo dávno překonáno, zejména v judikatorní činnosti Nejvyššího správního soudu, tam někteří soudci začali být okouzleni v těch začátcích teologickým výkladem a výkladem po smyslu normy, ale proč ne? Někdy samozřejmě na to mohou být různé názory. To znamená, že my když to tam explicitně nemáme napsáno, tak samozřejmě, a o to se opíral podle mě i závěr stálé komise v Senátu, který prostě... Já jsem ho tady četla, nebudu to opakovat. Ale to, že to tam není napsáno, tak vlastně oni říkají, vláda rozhoduje a může do 30 dnů a pak jde před Parlament. Tam už není zase, že může zase jenom o 30 dnů. Ale z toho smyslu zákona, a proto ani naše vláda nikdy neuvažovala, že by žádala o delší lhůtu než třicetidenní. A vy jste tady citoval... (K poslanci Haasovi hovořícímu s kolegou.) Možná pan kolega vždycky začne debatovat, když k někomu mluvím, omlouvám se, prostřednictvím paní předsedající. (Pobavení v sále. Schůzi právě řídí místopředseda Havlíček.) Protože já mluvím k panu poslanci, prostřednictvím pana místopředsedy, omlouvám se, pana místopředsedy. Oni se tak rychle střídají, že to nestíhám zaznamenat.

A vy jste tady citoval judikaturu Ústavního soudu, tuším, a říkal jste, já si to pamatuji, protože se to vlastně týkalo naší vlády, že je to výsostně politické rozhodnutí vlády, které podléhá kontrole Parlamentu. A to je přesně to, o co jde. A to je ta podstata demokracie. My jsme se tady nepřeli o to, že to tam není explicitně napsáno. Nikdo tady z předřečníků, aspoň já, pokud jsem tu byla, a myslím si, že kromě hygienických pauz jsem nevytáhla z této místnosti paty, nikdo neřekl, že tady došlo k nějakému zneužití nebo porušení nebo omezení. Ta vláda samozřejmě koná v rámci tohoto právního rámce a bude konat dál po prodloužení nouzového stavu, ať už to dopadne jakkoli. A my voláme po jediném: právě po té parlamentní kontrole. My říkáme, a ze smyslu, a podpořila nás zrovna dnes, když tady vedeme tuto debatu, tak zrovna dnes nás podpořila ta stálá komise a před chvílí, možná jste to zaznamenal – já počkám, až vám to pan kolega řekne, prostřednictvím pana místopředsedy – a před chvílí to podpořil i předseda Senátu. To už je silný politický vzkaz vládní koalici. I předseda Senátu – druhý nejvyšší ústavní činitel. A my se tady bavíme spíš v politické rovině než ve striktně právní.

To, že my tam vidíme těch 30 dnů, a nejsme sami – znovu se tady opírám o ústavní právníky, o experty na tuto oblast, protože víme, že každý právník se specializuje na nějakou oblast, o stálou komisi, předsedu Senátu jsme také přesvědčili, je vlastně ve vašem stranickém tričku, ale věřím, že se zachoval s ohledem na funkci, kterou zastává, a proto se tak vyjádřil, je to čerstvá zpráva asi půl hodiny. A ti všichni se domnívají – a my se nechystáme k Ústavnímu soudu, Ústavní soud to řekl jasně, je to politická věc, politické rozhodnutí a mělo by podléhat posouzení a kontrole Parlamentem. A my říkáme: poslouchajte všechny tyto odborníky, využijte podanou ruku, to, že my jsme připraveni pro těch 30 dnů hlasovat, nerozdělujte společnost, nevyvolávejte další témata pro debaty. Já vás prostě nechci podezírat z toho, přes všechno, co už tady dneska padlo, tak si říkám probůh, že to snad neděláte proto, že my pro to chceme hlasovat, že proto snad jste si neřekli 58, byť vím, že jste uvažovali i o devadesáti, 58, protože hnutí ANO chce hlasovat pro 30. To věřím, že by vás nenapadlo. To by bylo hodně hloupé. Ani to tu nezaznělo, abych byla spravedlivá. Zazněly tu jiné výroky, už jsem je komentovala, nebudu se opakovat.

Shrnuto, potvrzeno, my jsme si až tak neodporovali. Vy jste se tady snažil obhájit to, že i 58 dní má oporu. Já si myslím, že by to musel říct až nezávislý soud. Ten jediný může interpretovat naše právní normy. Jinak to bude názor velké skupiny proti minoritní skupině. To je dneska už víceméně jasné. A myslím si, že tato debata by skončila a vůbec by nebyla,

ani by se nerozhořela, a už jsme mohli být dneska hotoví a mohli jsme se věnovat jiné práci, protože sami říkáte, co máte práce. Vládní lavice už zejí prázdnotou hodně dlouho. Děkuji panu prvnímu vicepremiérovi, ministrovi vnitra, že tu sedí (u zpravodajského stolku). Je už sám. A tuhle debatu jsme si mohli ušetřit. Už jsme mohli mít několik hodin odhlasováno. A mohlo být tady... Co by bylo za problém? Já to pořád nechápu. Vláda by dostala 30 dnů – povolení Parlamentem, schválení Parlamentem. A po 30 dnech by prostě přišla znovu. Byla by chytřejší o zkušenosti, o to, co se děje, o počty. Slyšeli jsme ministra školství, říká: My nevíme, jestli těch dětí bude tolik. Já tomu rozumím. Celou řadu ministrů jsme neslyšeli. Ministra zdravotnictví – ten mě velmi zajímal, řada mých kolegů, paní profesorka Adámková, pan doktor Mašek, prostřednictvím pana místopředsedy, všichni se tady vyjadřovali. A nedostali jsme odpovědi, protože tady není. Je služebně, jak bylo řečeno panem prvním vicepremiérem, pryč.

To znamená, že debata byla dnes určitě věcná, určitě slušná, to je bez debat. Aspoň mluvím tedy za náš klub a za tím si stojím. Ale zůstala bez odpovědi a zůstane po ní pachut' toho, že pravděpodobně vládní koalice to přehlasuje tou silou. A zůstane pachut' nejen v nás, my jsme na to zvyklí a my se s tím nějak srovnáme, ale zejména v občanech a v lidech, že tady není něco v pořádku, že prostě tady je nějaká disproporce, nějaká nesrovnalost, nějaká nejasnost – teď už mluvím naprosto jenom pro občany, nemluvím teď k expertům. Věřím, že mě doplní ještě paní profesorka Válková. A je to úplně, úplně zbytečné. Děkuju.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní předsedkyně. Další s přednostním právem je přihlášený pan zpravodaj Nacher. Máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já bych také chtěl reagovat na svého ctěného kolegu Karla Haase, vaším prostřednictvím. Dělal jsem si poctivě poznámky.

Za prvé, my jsme říkali od začátku, že prodloužení nouzového stavu o 30 dnů je pouze v té první větě, že lze, že to nesmí být na dobu delší než 30 dnů po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny, a poté, při tom pokračování, už těch 30 dnů není. To také tady nikdo ani neříkal, že by tam 30 bylo. Ale je tady nějaká implikace toho, že tomu tak je. Když se podíváte na to usnesení vašich kolegů ze Senátu, ti to tam píší naprosto pregnančně, tak já tady nebudu vymýšlet něco originálnějšího. Kdyby rozhodnutí vlády o prodloužení nouzového stavu na základě jednoho uděleného souhlasu nebylo vázáno žádnou lhůtou – tím se dostávám k tomu, co říkal Karel Haas, který tady říkal, že hranice dva měsíce není, ale kdyby to bylo dva roky, tak už by to bylo za limitou, jak on říkal, tak v té chvíli bych se zeptal, co je tedy ta hranice? Dva měsíce to nejsou, ale dva roky jo. Rok ano, nebo ne? Do konce roku by to tedy bylo za tou limitou, nebo nebylo? Tím, že to není určeno, tak kdo by byl ten, kdo by určil, co je to ta limita? Byl by to půlrok, rok, dva roky? To by mě docela zajímalo.

Dále oni pokračují, že v té chvíli může trvat až do zrušení vládou nebo Poslaneckou sněmovnou třeba i roky, a to bez dalšího meritorního parlamentního projednání, protože politické propojení vlády s většinou v Poslanecké sněmovně zahrnuje riziko blokování jednání o návrzích na zrušení nouzového stavu, tím spíše, že při jediném užití tohoto institutu dne 18. února se o zařazení na pořad vůbec ani nehlasovalo. To je závěr vašich senátorů.

Já rozumím tomu, co říkal kolega Karel Haas, že tam ten termín přesně není, těch 30 dnů, ale já si myslím, že logika velí, že tam ta implikace je. A mně to připomnělo, pane kolego, prostřednictvím pana předsedajícího, úplně podobný takový pozitivistický výklad Milostivého léta, našeho oblíbeného, kde jeden exekutor neukončil exekuci proto, protože ten dluh nezaplatil povinný, ale nějaký dárce, a v tom zákoně je napsané, že povinný uhradí, čímž jakoby doslovně, že to musí být ten povinný, ale když to udělá někdo jiný, tak v té chvíli by to

tam nespadlo. Je to takový úplně ten echt právní pozitivismus, který je potom v tom reálném životě nefunkční.

Já jsem si dal tu práci, jak jste tady o tom mluvil, že to nesmí být za poslední dva roky nebo nesmí tam být souvztažnost za poslední dva roky. A když se podíváte do historie, tak je to za posledních dvacet let, protože povodně v roce 2002, tak tam, pokud mám ty informace správné, nouzový stav trval 20 dnů, v roce 2006 18 dnů, orkán v roce – teď nevím, nenapsal jsem si rok – 12 dnů a povodeň v roce 2013 28 dnů. To znamená, že ten nouzový stav přes těch 30 dnů nepřešel nikdy. Nikdy. To znamená, že to je za posledních dvacet let, nikoliv za poslední dva roky.

Pokud jde o to, o čem my se tady bavíme, a my to furt říkáme dokola, nám nejde o nic jiného, než aby tak mimořádné opatření a tak mimořádný akt, jako je nouzový stav, byl zcela neoddiskutovatelný, aby právě nevyvolával tyhle otazníky – je to, není to, záleží na právním pohledu, dva právníci budou mít na to tři různé názory. A to si myslím, že si můžeme – neměli bychom si to dovolit nikdy, ale můžeme si to teoreticky dovolit u normálně běžných zákonů. U nouzového stavu je to za mě velmi, velmi riskantní.

A poslední poznámka, já jsem si je psal poctivě – omezení práv. Já si myslím, a sedím tady až na malé výjimky, nikdo neřekl, že tím dnešním hlasováním se omezují práva. Co my říkáme, je, že se vytváří právní rámec, který potom umožní vládě dělat ta opatření. Ale pak už ze strany opozice bude pozdě, my už pak s tím nemůžeme nic dělat, protože ta jednotlivá opatření, pane kolego, už nejsou potom předmětem té debaty tady v Poslanecké sněmovně a nějakého konkrétního hlasování. To je právě dneska, byť je pravda, že tam žádné omezení v této chvíli není. Tak tolik stručně poznámky, tak jak jsem si to sepsal. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Tak děkuji a můžeme pokračovat v rozpravě. Dalším přihlášeným je pan poslanec Novák. Máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, pane předsedající. Tak já po svých třech předřečnicích musím říct, že jsem nepřišel do právní války, nepřišel jsem řešit, jestli posuzuju, nebo neposuzuju, či občané, kteří mě oslovují, posuzují, či neposuzují nouzový stav podle toho, jestli je to právně správně, nebo ne, ale podle toho, jestli se bojí nebo věří tomu, zda a jak je to postihne. Proto jsem přišel sem, protože samozřejmě pro nikoho to není radostné, pro nikoho není radostné to, co se stalo, nikdo nemá radost z toho, že nastala ta tragédie na Ukrajině a ta agrese Ruska, že máme migrační vlnu, že už tady máme téměř 250 000 lidí, o které je potřeba se starat. To nikdo nepopírá. Rozhodně jim chceme pomoci a chceme jim pomoci všichni. Ovšem dát bílko šek na tři měsíce... Proč?

Já si myslím, že když si vzpomeneme na tu dobu covidovou, jakým způsobem tady byly nebo nebyly okopávány kotníky ne za tři měsíce, ale za třicet dnů... Co si to vláda dovoluje na třicet dnů? Kdepak, na čtrnáct! A za čtrnáct dnů nám přijdete říct, co jste udělali, co je nového, co jste zase pokazili, co na vás zase můžeme hodit. Mě to mrzí, ale takhle to bylo a je potřeba to tady připomenout. Navíc je taky potřeba si říct, že tehdy jsme byli v situaci, kdy jsme nevěděli, jak se ta pandemie bude chovat, kolik lidí reálně s tím bude bojovat, kolik mutací přijde. A dneska máme další a další mutace, ale samozřejmě válka na Ukrajině covid zabila, ten už není.

My dneska řešíme situaci podobného rozsahu. Zatím s docela předvídatelným průběhem, bohužel nepředvídatelným koncem. A proto by si vláda této země, která skládá své účty nejen svým občanům při volbách, ale průběžně a také průběžně Poslanecké sněmovně, měla o mimořádná opatření říkat po přesvědčivém zdůvodnění a samozřejmě ve skutečně mimořádných situacích. A souhlasím, ano, tohle mimořádná situace je. Já nechci zlehčovat a ani nechci, aby to tak vyznělo, že zlehčuji stav, který aktuálně je. Neříkám, že nemáme

pomáhat. Ale já jsem tady skutečně pořád neslyšel pádný důvod, který by mě přesvědčil, abych dal současné vládě bílko šek na tři měsíce.

Pan ministr Rakušan nedávno na tiskové konferenci ministerstva sdělil, že předchozí vláda zneužívala nouzový stav a udělala ze slovního spojení nouzový stav sprosté slovo. Já říkám, že mám opodstatněné obavy, že právě vláda Petra Fialy po tomto prohlášení u mě ztratila veškerou důvěru, a tuto žádost nemůžu po takových prohlášeních podpořit. A nepodpořím ji také po vyslechnutí předsedkyně Sněmovny Pekarové v České televizi. Podle ní je potřeba tříměsíční nouzový stav proto, aby se zbytečně neřešil ve Sněmovně a poslanci, jejichž náplní práce je také kontrola vlády, vlastně zbytečně vládě nemluvili do práce. A za mě, nezlobte se, takto tedy ne. Jsem rád ale, že jste upřímní a řeknete to na férovku, abychom věděli, jak to myslíte.

My jsme dnes svědky naprosto skvělé reakce našich spoluobčanů. Ti jako správní hospodáři, rodiče a příbuzní si nejlépe uvědomují, do jaké situace se můžou dostat. Lidé pomáhají a za to je potřeba jim poděkovat. Pomáhají bez toho, aby je do toho někdo nutil, a za to je potřeba jim poděkovat. My jsme tady často ve vlastní bublině. A proto prosím, naslouchejme našim občanům a pochopme je. Je v pořádku, že pomáhají starostové obcí, hejtmani a nakonec i vláda. Nejsem si už ale jistý, že právě vláda jedná jako správný hospodář, tedy že se nejen stará o všechny potřebné, ale také že správně zachází se svěřenými prostředky. Jistě, vlna solidarity a podpora je hnací silou k tomu se věnovat bezezbytku utečenecké krizi. Všichni se rádi uskromníme. Bezezbytku. Protože nám tak velí naše svědomí. Ne poučky vlády, jak má občan pomáhat, co smí, a nesmí říkat, co se nehodí, jak moc se musí občan ohnout.

Já se opět ptám, kdo se o tohoto našeho občana dnes stará? Zítra to chcete řešit na vládě. Pokolikáté už? My jsme návrhy předložili. Návrhy, které dokonce zavedly okolní státy. Vy jste je zabili bez argumentů, bez toho, abyste vůbec připustili diskusi. Zabili jste je proto, že je navrhla opozice. Jestli našim lidem pomůžou, vás vůbec nezajímá.

Uvědomme si, je potřeba pomoci našim lidem, aby oni sami následně byli schopni právě v této krizi pomáhat ostatním. My dnes řešíme růst cen potravin v desítkách procent, řešíme energetickou krizi. A to všechno musejí naši občané řešit teď a sami. Máme tady přece vládu, která přísahala zastupovat naše zájmy. Chceme pomáhat každému, kdo je v nouzi, ale musíme být schopni sami pomáhat. Vy svým přístupem rozdělujete společnost. My rozhodně ne.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, tato mimořádná situace ukazuje, že když se chce, tak to jde. Ještě před půl rokem by nikdo nevěřil, kolik volných bytů je k dispozici dnes pro potřebné ukrajinské běžence. A to je dobře. Mrzí mě, že nebyly volné například před půl rokem pro mladé rodiny. Stát uvolňuje obrovské množství peněz a to je dobře. Jsem rád, že jste možná šikovnější než vláda předchozí, nicméně si uvědomte, že účty budete skládat na konci také. Proč tímto způsobem neřešíte energetickou krizi a růst cen? Proč nepodporujete stejným způsobem naše české výrobce, aby nemuseli promítat rostoucí ceny komodit do svých výrobků? Kde je práce s DPH? Proč nezastropujete na určitou dobu ceny energií a paliv? Vy tím nezdražujete život jenom našim občanům. Vy tím zdražujete život i těch uprchlíků, kteří tady budou žít. A pořád nevíme, jak dlouho. Český občan rád pomůže, ale ne na základě toho, že mu to někdo nařídí, a ještě navíc v situaci, kdy si sám musí pro dávku na úřad práce.

Současný přístup dvou krizí, a to je krize uprchlická a vedle ní krize energetická, mi v mnohém postup této vlády připomíná fotbalové utkání přípravky do šesti let. Míč letí, kutálí se a všech 12 malých hráčů za ním běží. A nedej bože, aby v průběhu zápasu nad hřištěm přeletělo letadlo. To se totiž všichni zastaví, dívají se na ně, vzhlížíjí k němu, mávají mu, všichni na něj upírají zrak. Nyní český občan upíná zrak i k vám, vážená vládo. Ano, musíme řešit dopady války na Ukrajině, musíme řešit uprchlickou krizi. Musíme pomoci, ale nesmíme

zapomínat na lidi, kteří žijí zde. Proto vás vyzývám, abyste stejně intenzivně řešili dopady růstu cen energií, dopady růstu cen paliv, dopady rostoucí inflace a nárůstu cen potravin. Ne až pak. Hned! Pokud to neuděláte, hrozí, že lidem dojdou peníze a budou více závislí na státní podpoře. Nakonec se potkají v jedné frontě s těmi, které na začátku podporovali a chtěli jim pomoci. A to vy přece nechcete.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, většina v této Sněmovně se vymkne opět svému poslaneckému slibu a na sílu prohlašuje cokoliv, bez ohledu na dopady do naší republiky, bez ohledu na její občany. Ten, kdo dnes zvedne ruku pro nouzový stav na tři měsíce, hazarduje. Hazarduje se sociálním smírem, hazarduje s pochopením obyčejných lidí a hazarduje s relativním klidem v naší vlasti. Já osobně si tohle na svědomí nevezmu. Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. A poprosil bych další přihlášenou, paní poslankyni Peštovou. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážená vládo, vážení kolegové, já tedy nemám předtištěn nebo vytištěn svůj projev, mám spíš poznámky k tomu, k čemu bych se ráda vyjádřila. Bohužel zde nejsou faktické poznámky a v tom neříkám, že jsem expert, ale ty mě opravdu baví. V každém případě musím reagovat se zpožděním a už to nemá to kouzlo, takže bych ráda zareagovala na pana poslance Kučeru, který zde už není, ale možná určitě to uslyší, protože všichni mají zapnuté televizory a poslouchají. Ráda bych se vyjádřila k jeho vystoupení, kde slovně nešťastně napadl mou kolegyni Margit Balaščíkovou.

Já jsem ráda, že už konečně jste vyslyšeli signály a začnete analyzovat, když už skoro všichni začínají kolabovat tady v tom státě. Myslím tím nejenom průmysl, ale i ty zemědělce, které tady paní Margit Balaščíková zmiňovala, prostřednictvím pana předsedajícího. Doufám, že tedy k něčemu dojdete a budete mít nějaké řešení. V každém případě paní poslankyni znám velice dobře a vím, že všechny své projevy si připravuje sama, je poctivá. A musím říct, že její projevy jsou velice zajímavé, i její přednes je zajímavý, takže to má hlavu a patu. Kdežto u projevů pana poslance Kučery občas vůbec nevím, co říká. Ale bohužel dar slova nemá úplně každý. Ale to spíš jenom tak jako na okraj, abychom si vysvětlili to, co tady bylo řečeno.

Já jsem bedlivě poslouchala ze začátku tu přestřelku, která tady byla. Původně jsem vůbec vystupovat nechtěla, ale když jsem viděla, že spousta poslanců ze začátku vůbec nemluví k věci, to znamená k tomu, proč ten nouzový stav se prodlužuje, tak jsem si řekla, proč bych i já nevystoupila a neřekla to, co si myslím, nebo to, co by zde mělo zaznít. A můj příspěvek nebo spíš postesknutí se týká dopravců. To je to, co tady bylo zmiňováno. Kdo lže, nelže, kdo mluví pravdu, nemluví pravdu. V každém případě se mi to líbí. A jelikož tady bylo vzýváno vládnoucí koalicí, že si budeme říkat pravdu, tak já bych docela tu pravdu ráda od vás slyšela. A to jsou ta vaše opatření, která chcete zavést. To znamená zrušení přimíchávání biopaliv.

Co konkrétně to má těm dopravcům přinést? O kolik se jim tedy sníží cena pohonných hmot? Já říkám, že o nic. O nic. Dopravci budou dál platit to, co platí, protože správně identifikovali, že dodavatelé pohonných hmot musejí snížit emise skleníkových plynů, což je daná transpozice, o 6 % ročně, to znamená, že pokud vy zrušíte § 19 v zákoně o ovzduší, populisticky, tak se nestane vůbec nic. Ta cena zůstane stejná. Vy tady predikujete, že se sníží o nějakou korunu. Ne, nesníží se o nic. A problém bude ten, až ti lidé přijedou na pumpy, a nemyslím tím jenom dopravce, ale i ti obyčejní lidé přijedou na pumpy a budou očekávat, že ta cena bude o dvě koruny nižší. A ona nebude. Nebude. To je jedna věc, která by mě zajímala, proč tedy, když budeme říkat těm lidem pravdu, proč jim tady lžeme.

Další věc, co samozřejmě mě zajímá, to je to oslovení dopravců na vládu. (Pohled do vládní lavice, přítomna je ministryně Langšádlová.) Já jsem se lekla, že tady není nikdo z ministrů. Omlouvám se.

Další věc, co mě zajímá, samozřejmě zase opět se vrátím k těm dopravcům, nebudu se bavit o tom, že i ty lidi to postihne, oslovili jak vládu, myslím tím jak ministra dopravy, tak oslovili i premiéra s tím, že opravdu v současné době jsou v kritické situaci. Cena pohonných hmot stoupá, oni samozřejmě mají nasmlouvaný nějaký byznys a samozřejmě to mají nasmlouvané za cenu, která už neodpovídá té realitě.

Musíme si uvědomit, že k tomu, aby takoví dopravci přežili, tak musí měsíčně najezdit skoro 8 000 kilometrů, aby opravdu ty náklady, které jsou s tím spojeny, tak aby se jim to rentovalo. Já jsem si připravila takový krásný model střední firmy, která v současné době je v České republice, která má 30 aut nad 12 tun, má 21 vozidel 3,5 až 12 tun a 30 vozidel do 3,5 tuny, s tím, že to, co připravila vláda, to znamená, že garantovala, což také bude asi muset zřejmě udělat novelou zákona, že odpustí silniční daň automobilům do 3,5 tuny, tak to neřeší jejich problém. Protože když si spočítáme roční náklady této firmy, tak jim uspoří zhruba nějakých 230 000. Ale ta nafta, která postupně a drakonicky stoupla, jim dává roční náklady 18 144 000. Takže ve své podstatě se vláda vysmála i těm dopravcům. A mě by zajímalo, co pro tento sektor uděláte.

Říkám, byl tady zmiňován sektor zemědělství, teď je tady zmiňován sektor dopravy, a to se bavíme o dopravě, která to má jako svůj byznys. Pak tady máme dopravu, která samozřejmě zasáhne i ty kraje a samosprávy. Už vidím, že se vrátil pan poslanec Kučera, prostřednictvím pana předsedajícího, a on určitě mě potvrdí, že Ústecký kraj se bude také potýkat s velkými problémy a že už si nechal spočítat, kolik je bude stát navýšení právě již zmiňovaných pohonných hmot, které stouply, a myslím si, že nebudu daleko, když řeknu třeba 100 milionů, možná to bude ještě víc. A já bych ráda věděla, co vláda bude dělat. Protože vláda vyhlásí nouzový stav, ale nejsou tady opatření. To je to, co dělala ta vláda předtím, za co potom byla samozřejmě dehonestována, že ta opatření byla chaotická, nebo naopak jich bylo málo nebo hodně, ale v každém případě ta opatření byla. A na základě těchto opatření šly ty peníze do jednotlivých sektorů i do těch krajů. A teď ta opatření nejsou, tudíž ty kraje to musí platit ze svého. Jak dlouho to budou platit ty kraje ze svého? Jak dlouho to vydrží platit ze svého? Jak dlouho vydrží platit ze svého ta samospráva? To jsou otázky, na které mi nikdo zatím ještě neodpověděl, a já teď nechci říkat, že budu proti a demonstrativně tady proti tomu nouzovému stavu, já chci slyšet ty odpovědi. Ty odpovědi, které nechci slyšet jenom já, ale i ti dopravci. A já bych byla ráda, kdyby mi zde aspoň dnes někdo odpověděl. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně, a s přednostním právem se přihlásil pan místopředseda Kučera.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, dámy a pánové. Já jsem tady byl osloven paní poslankyní Peštovou, tak je takový dobrý zvyk, že když někoho oslovíme v tom projevu, tak on většinou potom i vystoupí, tak já bych se jenom pokusil trochu zareagovat. Já bych normálně vystoupil s tou technickou poznámkou, bohužel na dnešní schůzi to možné není, a trochu vysvětlil ten možná ne úplně šťastný výrok o těch čtených projevech. Já si pamatuji tady doby, kdy se říkalo, že kdo neřekne projev z hlavy, tak by neměl vystupovat. To bylo kdysi, nicméně kolega Nacher mi vysvětlil, že už to dávno neplatí, že už i ty projevy čtené jsou naprosto standardní. Omlouvám se, já jsem tady v minulém volebním období nebyl, takže mi ta mezipauza vypadla. Pokud jsou čtené projevy, ty dlouhé čtené projevy, normálně akceptovány, tak já se tímto kolegyni omlouvám, paní poslankyni Balaščíkové, že jsem řekl, že ten projev čte. Na druhou stranu já chápu, že pokud ten projev je delší, tak jsou tam třeba věci, které je třeba zmínit konkrétně, nebo precizně, a je lepší, když si to člověk napíše. Ten

projev samozřejmě, který je z hlavy, je asi bezprostřednější, nicméně ten čtený projev je přesnější, exaktnější. Takže takhle jenom ode mě. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane místopředsedo. A dalším přihlášeným do rozpravy je pan poslanec Sadovský. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Petr Sadovský: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, já bych chtěl na úvod říct, že nouzový stav na 30 dnů podpoříme, a to jsme řekli více než jasně. Ale ono to má i svoje další souvislosti. V nedělní Partii nám vysvětlila paní předsedkyně Sněmovny, že vláda se nemá starat o lidi. Nevím a nechci předjímat, jestli nám tím chtěla říct ideologii této vlády, ale já s tím naprosto nesouhlasím. Pominu to, že se z ní víceméně stala vojenská analytička, když nám řekla, že ani vojska se nezastaví na hranici Ukrajiny. Hodinu poté nám pan premiér u pana Moravce řekl za tu dobu, co tam byl, minimálně tak dvacetkrát tam proběhlo, že jsme ve válce. Dvacetkrát to řekl. Kolega Výborný dneska tady řekl, prostřednictvím pana předsedajícího, že nejsme ve válce. Možná by se vláda měla zeptat i svých poslanců a oni by jí to vysvětlili.

Takže popořadě. První věc bych chtěl říct: přestaňte strašit naše lidi! Nejsme ve válce. V žádné válce opravdu nejsme. Je tady uprchlická krize a je tady energetická krize. Ještě jednou: nejsme ve válce! Já rozumím, že nouzový stav je potřeba. Je potřeba a my ho podpoříme. Je to těch 30 dnů a nemáme s tím problém. Pokud bude potřeba, podpoříme i dalších 30 dnů. Prostě víme, že je to důležité, a nechceme vám házet klacky pod nohy, nechceme dělat to, co tady dělala opozice v minulém volebním období.

Je potřeba, když vidíme, jaká tady je migrační krize, mít připravenou nějakou strategii. My jsme pana ministra Rakušana na bezpečnostním výboru požádali, aby nám připravil na jeho žádost k 31. březnu strategii ke všem resortům. 31. března je tuším za dva dny. Uvidíme, s čím přijde. Ať to je vlastně otázka bezpečnosti, ať je to ubytování, sociální oblast, zdravotnictví, školství, je potřeba tu strategii představit jak krátkodobou, tak střednědobou. Ano, problém je, že zákon nemluví explicitně o tom, že nouzový stav musí být 30 dnů, ale jak dnes vydala usnesení senátní stálá komise pro ústavu a parlamentní procedury už v tom úvodu, že odpovídající interpretaci článku 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, považuje takovou, která prodlužování nouzového stavu omezuje dobou vždy nejvýše 30 dnů, a to především z důvodů a), b), c), d). Já si myslím, že všichni toto usnesení máte, a domnívám se, že to jsou převážně vaši senátoři, kteří tam jsou. Poslouchejte je a opravdu podpořte těch 30 dnů. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji. Dalším přihlášeným do rozpravy je paní poslankyně Válková. Jenom podotýkám, že v rozpravě může poslanec vystoupit maximálně dvakrát. Je to, paní poslankyně, vaše druhé vystoupení.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, pane místopředsedo. Byla by to faktická poznámka, nebylo by to vystoupení, kdybych mohla. Nemůžu, takže budu fakt stručná. Jenom jsem chtěla vaším prostřednictvím pana kolegu Haase možná upozornit na to, že pokud jsem se tedy nepřesně vyjádřila, tak to raději zopakuji. Ten širší časový prostor umožňuje samozřejmě oproti tomu námi navrhovanému 30dennímu, a o tom bych právě hovořila a proto bych varovala, jak jsem říkala, premiéra, kdybych byla v té pozici zmocněnkyně, ale dělám to takhle na mikrofon, takže je to vlastně úplně jedno, vytváří daleko větší prostor, a čím je delší ten čas, tím se zvyšuje frekvence těch zásahů a omezení. A já si tedy nejsem tak úplně stoprocentně jistá jako pan poslanec, že úplně všechno tou optikou ústavnosti nakonec z hlediska základních lidských práv a svobod projde. To, že tady o tom teď nehovoříme

a soustředíme se jenom na ten časový moment, to neznamena, že o tom nebudeme hovořit někdy jindy. A já se obávám, že asi tady dojde k tomu přehlasování. Velmi mile by mě překvapilo, kdyby k tomu nedošlo. My to budeme samozřejmě připomínat, to je vám také jasné.

A já jenom upozorňuji ještě jednou, naposledy na tomto místě, že to je prostě nebezpečný precedens. Já jsem říkala, je to balanc na hranici, nemyslím si na rozdíl třeba možná od jiných kolegů, možná že je to i netaktické, co teď řeknu, že by to bylo neústavní, ale je to opravdu na té hraně a zavádíte tady možnost otevření toho časového prostoru. A jak tady říkal pan poslanec Nacher, tak je až ad absurdum, kde je tedy ta hranice vaše. Kdy to bude? Za pět měsíců, za rok, za dva roky? To řekl velmi hezky. Odpověď jsem neslyšela. Předpokládám, že ji ještě možná i uslyším. Ale v této neklidné době opravdu to není šťastný krok a mrzí mě, stejně jako to říkala předsedkyně našeho poslaneckého klubu paní Alenka Schillerová, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo, v této době bychom se měli bavit opravdu o jiných věcech.

Takže já samozřejmě končím a předpokládám, že tady i ještě jednou možná nějaké to slovíčko padne na úrodnou půdu a zvážíte to. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně. Další přihlášenou je paní poslankyně Fischerová. A já mezitím přečtu omluvy. Pan poslanec Flek se omlouvá mezi 18. hodinou až půlnocí, pan ministr Gazdík se omlouvá mezi 17.45 až 19.30 z pracovních důvodů, stejně tak z pracovních to byl pan poslanec Flek, a paní poslankyně Voborská se omlouvá od 18 hodin z pracovních důvodů. A paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Romana Fischerová: Dobrý večer, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Prodloužení nouzového stavu o více než 30 dní je z mého pohledu problematické. Nemáme dostatečné informace o tom, jak se vláda po tuto dobu vypořádá s problémy v oblasti školství a péče o děti. Řada z nich se ukazuje až postupně a je důležité, aby vláda pravidelně přistupovala před Sněmovnu a tyto otázky s námi diskutovala. Potíže vnímám aktuálně například v oblasti umisťování dětí do školek. Částečně na to už poukázala i paní předsedkyně Schillerová. Velká část českých rodin má už teď problémy najít pro svoje děti místo ve školkách a z mého pohledu pořád není dostatečně jasné, jak budou vznikat místa pro děti z Ukrajiny. Zaznělo tady zvýšení výdajů na školky. Není ale jasné, jak najdeme dostatek učitelek ve školkách, které budou kvalifikovaně a ochotně ve školkách pracovat a o děti se starat.

Dalším problémem, který je ve skutečnosti se školstvím potřeba řešit, je ochrana zdraví ukrajinských a českých dětí. Jak víme, na Ukrajině je trochu jiné očkovací schéma než v Čechách. Na ukrajinské děti se sice vztahují, jak tady pan ministr Gazdík zmínil, stejné podmínky jako na české děti. U dětí, které už ale chodí na základní školy, nemáme efektivní nástroj, jak zjistit, zda jsou tyto děti očkovány. Základní školy totiž očkování na rozdíl od školek standardně nekontrolují. Toto jsou všechno problémy, na které se musíme připravit. Je potřeba zajistit důstojné podmínky pro výchovu a vzdělávání ukrajinských dětí, ale nemůže to být na úkor dostupnosti těchto služeb českým dětem.

Slyším tu spoustu slov, ale mezi nimi žádné konkrétní kroky, jak toho chceme dosáhnout. S ohledem na vážnost celé situace si myslím, že by bylo nejen dobré, ale především vhodné a slušné, kdybychom od vlády měli po 30 dnech další žádost o prodloužení nouzového stavu, při které by nám vláda shrnula, jak se s těmito problémy vypořádala. Měli bychom tak příležitost analyzovat a reagovat tak i na nové problémy, které možná ještě vzniknou a bude je nutné řešit. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně. A já ještě upřesňuji omluvu pana poslance Fleka, která není od 18. hodiny, ale až od 19. hodiny do půlnoci. A nyní prosím dalšího vystupujícího a to je pan poslanec Mašek. Opět upozorňuji, že může mít pouze dvě vystoupení, toto je tedy to druhé.

Poslanec Jiří Mašek: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, páni ministři, kolegyně, kolegové. Já jsem avizoval při svém prvním vystoupení, že vystoupím ještě jednou, a to s návrhem doprovodného usnesení. Dovolte mi prosím, abych toto doprovodné usnesení načetl. Má tři body.

První bod. Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předložení komplexního migračního plánu do 31. 3. 2022. Tento bod je předkládán v souladu s usnesením výboru pro bezpečnost z 10. 3. 2022, kde byl schválen.

Druhý bod. Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o intenzivní diplomatické kroky s cílem rychlého ukončení válečného konfliktu na Ukrajině. I tento bod je předkládán v souladu s usnesením výboru pro bezpečnost z 10. 3., kde byl také schválen.

A třetí bod. Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předkládání seznamu všech veřejných zakázek, kde vláda využije nouzový stav k možnosti nákupu bez výběrových řízení. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. A poprosím dalšího, kdo je přihlášen do rozpravy. Byla zde paní předsedkyně, stahuje. Pan zpravodaj rovněž ne. A pan poslanec Haas. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Karel Haas: Vážený pane místopředsedo, děkuji mnohokrát za slovo. Já podruhé a naposled v dnešní rozpravě. Přihlásil jsem se pouze proto, že v dnešní rozpravě není umožněna faktická a směřovaly na mě některé dotazy od kolegů, tak by mi přišlo nekorektní z těch dotazů utéct a neodpovědět, to je jediný důvod, myslím, že bych se časově vešel i do té faktické.

Byl tady dotaz na mě, jak si představuji při tom svém výkladu, kdy v té opravdu větě druhé nevidím explicitně přesně vymezenou číslovkou nebo datem vymezenou lhůtu, jak si představuji kontrolu Parlamentu. No, tvůrci ústavního zákona o bezpečnosti České republiky z roku 1998 tu kontrolu nastavili dvěma pravidly. A tak si prostě řekněme, tak to je. Jedno pravidlo vyplývající z článku 5 odst. 4 a z článku 6 odst. 3 je možnost Poslanecké sněmovny – a to nemá nic společného s většinou v Poslanecké sněmovně, to je právní krok – má právo nouzový stav Poslanecká sněmovna kdykoliv zrušit. To je první, ona silnější pojistka, tak to prostě ústavodárci v roce 1998 nastavili. A ta druhá, řekněme pořádková pojistka, je samozřejmě informační povinnost vlády vůči Poslanecké sněmovně o vyhlášení nouzového stavu. (V sále je silný hluk.)

Druhá poznámka, nebo druhý dotaz, který na mě směřoval se týkal toho, zda opravdu nevidím ve druhé větě článku 6 odst. 2 mezeru v právu? A tady si tedy dovolím – já ji tam nevidím. Nevidím. Podle mě zase to byla vůle ústavodárce, že do prodloužení nouzového stavu onu explicitní číslovku nedal, a mezitím jsem si dohledal, aby to nebyl jenom individuální Haasův názor, tak jsem si vyhledal tady v parlamentní knihovně dva nejrespektovanější komentáře k ústavnímu zákonu o bezpečnosti České republiky. Jsou to oba dva komentáře z nakladatelství Wolters Kluwer, jeden z roku 2015, jeden z roku 2019. Autorský kolektiv...

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vás přeruším, pane poslanče, omlouvám se, ale poprosil bych všechny kolegy a kolegyně v sálu, aby se ztišili, aby za prvé měl pan poslanec dostatek prostoru a klidu na to, aby přednesl, co chce, a aby i ostatní slyšeli. Děkuji.

Poslanec Karel Haas: Je to kolektiv autorů kolem předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského, soudce Nejvyššího správního soudu Tomáše Langáška, stávajícího předsedy ÚOHS Petra Mlsny a tak dále. To znamená, jeden respektovanější autor vedle druhého. A dovolím si dvě krátké citace.

Ustanovení o časovém vymezení odst. 2 se jeví jako nesporná a nekomplikovaná. – Jedna citace. Druhá citace: Co se týče časového omezení, zde nevznikají žádné výkladové otázky a dle textu ústavního zákona musí být vymezení určité míněno dostatečně přesné... a pokračuje to dál. Jinými slovy, mnohonásobně ctihodnější právníci, než je řadový poslanec Haas a řadový právník Haas, potvrzují ve vydaných respektovaných komentářích k ústavnímu zákonu České republiky, že mezera v právu v článku 6 odst. 2 opravdu není.

A třetí dotaz, který na mě směřoval, byl dotaz, kde si tedy ten Haas představuje přesnou číselnou hranici, onu limitu, kdy už vyhlášení stavu nebo prodloužení stavu, nouzového stavu, bude přes čáru, přes onu limitu vyplývající z článku 9 odst. 2 ústavy, to znamená narušení podstatných náležitostí demokratického právního státu? Tak teď z té otázky taky neuteču, ale odpovím vám následně. Já nevím, kde ta číslovka je. Nevím ji dneska. Jenom jsem tady vyslovil názor a uvedl jsem tady několik příkladů, že číslovka 58 dnů, ona je vyjádřena v žádosti vlády datem 31. května do 23.59, tu limitu nepřekračuje, jsem vyjádřil názor, a vyjádřil jsem tady druhé nějaké hraniční hodnoty roku, dvou nebo podobné hodnoty, které by i podle mého názoru tu hranici překračovaly. Ale za co budu tady v té své odpovědi bojovat, ať proboha nikdo nevoláme po kazuistickém právu, které v každém jednotlivém ustanovení musí mít absolutní číselnou hodnotu. Pohybujeme se v oblasti ústavního práva a věřím, že zase většina kolegů potvrdí, že zrovna třeba česká ústava i celá řada dalších ústavních zákonů, které dohromady ústavní pořádek tvoří, přece nepracuje s kazuistickými, explicitně vyjádřenými časovými úseky, ať se jedná o dobu, nebo o lhůtu.

Toť ode mě už dnes naprosto vše. Děkuji mnohokrát.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já také děkuji. Přeji vám hezký večer, paní kolegyně, páni kolegové. Nyní je přihlášen pan poslanec Vondráček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Vondráček: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené poslankyně, vážení poslanci, každý poslanec může v tomto režimu § 109m vystoupit dvakrát. Já bych chtěl využít toho druhého vystoupení, abych poděkoval koalici, že neomezila řečnickou dobu na pět minut. Trochu ten můj čistý pocit vděku kalí to, že máte možná špatné svědomí, že navrhujete 58 dní a tak trochu se pohybujete za hranou zákona, ale i tak vám děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Tak děkuji taktéž a nyní ještě s přihláškou s přednostním právem pan předseda klubu Pirátů Michálek. Snažím se tady zjistit, jestli nevyužívá už příliš, ale nevyužívá, může ještě hovořit. Tak prosím, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, když jsem tady stál před několika lety ke covidu, tak ten problém skutečně byl, že ta situace se měnila ze dne na den, a všichni víme, kolik lidí tehdy padlo za obětí a jaký to byl problém a proč to Poslanecká sněmovna musela řešit, a musela to řešit velmi pravidelně a vždycky po těch cirká 30 dnech, zatímco teď ta situace je pod kontrolou.

Myslím si, že vláda odvádí velmi dobrou práci, má to nějaký plán, dostáváme tady pravidelné reporty, není to chaos. Takže pokud budeme myslet na ty policisty, hasiče, starosty a řadu dalších, kteří potřebují přesný, aspoň nějaký odhad toho, v jakém režimu budou fungovat následující dny, tak si myslím, že bychom jim to měli dát k dispozici. Nechceme přece, aby se rozmyšleli, že za týden nebudou vědět, co bude dál, a budou čekat, jak se tady v Poslanecké sněmovně zase dohadáme.

Ten nouzový stav potřebujeme, aby vláda mohla akčně jednat, a teď dokonce máme i odhad, kolik času na to potřebuje, a myslím si, že by bylo rozumné vládě vyhovět. Pokud bude jakýkoli problém, pokud bude docházet k jakémukoli selhání, tak kdokoli má možnost vyvolat jednání na půdě Poslanecké sněmovny ohledně zrušení nouzového stavu.

Pokud jde o ten právní výklad, který tady zazněl, ten je opravdu – i od pana profesora Kysely – ten výklad, pokud se držíme čistě v mantinelech ústavního práva, nikoli v mantinelech politiky, tak ten je extenzivní, velmi extenzivní. Máme napsáno v zákoně o bezpečnosti, že nouzový stav se může vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů, uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Takže je jasné, že ústavodárce počítal s tím, že ta doba se může prodloužit nad 30 dnů. Tam v podstatě z hlediska jazykových není žádných pochyb, a pokud by si někdo přál, aby to bylo napsáno jinak, tak je to legitimní, nicméně je to v rovině politické, už to není v rovině právní. Pokud samozřejmě se budou vydávat tyto interpretace, tyto subjektivní výklady, za nějakou závaznou interpretaci, tak se dostaneme do situace, že pak budou ústavní právníci natahovat a natahovat ten výklad, tak už to nebude důvěryhodné. Takže prosím, nesměšujeme tu diskusi, co je legální a co je vhodné. Já zcela respektuji ten názor, který tady zazněl, že někteří kolegové by chtěli, aby ta doba byla kratší, to je naprosto v pořádku, ale myslím si, že z toho právního hlediska tam žádný problém není.

Jenom bych chtěl říct pro kolegy, kteří zde nebyli v Poslanecké sněmovně v minulém volebním období, že skutečně to nebylo ústavní zvyklostí, že bychom to vnímali jako ústavní zvyklost, že nouzový stav lze prodloužit jenom na 30 dnů. Situace byla taková, že vláda nezvládala, situace se pořád měnila, ale zejména tady byla komunistická strana, která podporovala menšinovou vládu a která neměla žádné zastání ve vládě, a ti komunisté zkrátka chtěli být důležití, užívali si svoji důležitost, a tudíž vlastně chtěli, aby se to vždycky vrátilo k nim sem do Poslanecké sněmovny, aby si nad tím ponechali kontrolu, protože tehdy na komunistickou stranu samozřejmě doléhal ten negativní sentiment, který s tím byl spojen, s těmi omezeními, kdy se nedalo vycházet, kdy byla spousta různých zákazů a podobně, s tím pandemickým nouzovým stavem. Nicméně to není tento případ, je to úplně jiná situace a podle toho bychom k ní měli přistupovat. Samozřejmě kdyby ústavodárce věděl, jaký je přesný limit, jak je možné prodlužovat nouzový stav, tak by to do toho zákona o bezpečnosti napsal. Ale vzhledem k tomu, že to nenapsal ani ústavodárce, ale že počítal s tím, že se bude posuzovat každá situace ad hoc, tak si myslím, že není úplně fér po nás tady chtít nějaký výklad, který ve výsledku by stejně musel poskytovat až Ústavní soud v případě, kdyby k nějakému sporu došlo.

Takže já tady navážu na pana předřečníka. Myslíme si, že to prodloužení té doby, jak je navrhla vláda, je zcela v mantinelech toho, co ústavní zákon o bezpečnosti umožňuje. Rozhodně to nevybočuje z hranic právního státu. Samozřejmě pokud by nějaká vláda dostala nápad, že to bude prodlužovat donekonečna, tak to může být velmi negativní a přistupovali bychom k tomu jinak, ale tento návrh je rozumný a je pořád v těch mantinelech, které jsou ústavně přípustné. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já také děkuji. Nyní nevidím žádného dalšího přihlášeného do rozpravy. A tak už ano, pana předsedu Výborného. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, paní předsedkyně. Pěkný podvečer. Vážená vládo, kolegyně, kolegové, já bych si dovil načíst jenom usnesení k dnešnímu bodu programu mimořádné schůze v tomto znění: Poslanecká sněmovna vyslovuje na základě usnesení vlády České republiky ze dne 23. března 2022 číslo 233 souhlas s prodloužením doby nouzového stavu do 31. května 2022 23.59, vyhlášeného usnesením vlády ze dne 2. března 2022 číslo 147 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky, které bylo vyhlášeno pod číslem 43/2022 Sb. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já také děkuji a poprosím, pane předsedo, abyste toto usnesení předal i zpravodaji a abychom je měli k dispozici i tady na řídícím pultu. Nyní se hlásila s přednostním právem paní předsedkyně Schillerová a pak evidují dalšího přihlášeného. Prosím, paní předsedkyně, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Nebudu tady už dlouho. Já nebudu reagovat na pana předsedu Michálka, protože on tu nebyl celý den, a kdyby tu byl, tak by věděl, že jsme tady vedli velmi konstruktivní a velmi kvalifikovanou debatu s panem poslancem Haasem, paní profesorkou Válkovou a tak dále. To znamená ty argumenty tady všechny zaznívaly, takže to bychom se zase posunuli o několik hodin zpátky. Možná příště je dobré tu být, pane předsedo, prostřednictvím paní předsedkyně.

Já mám protinávrh. Myslím si, že to je logické, že se to očekává v návaznosti na to, co všechno tady ze strany poslanců hnutí ANO bylo řečeno. My se domníváme, že tak citlivá věc, jako je nouzový stav, by neměla být postavena na vůbec už tak rozdílných právních výkladech. Řekli jsme si tady, že to je stejně politická věc. A tedy dovolím si přednést protinávrh k tomu návrhu, který tady přednesl pan předseda Výborný: Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s prodloužením doby nouzového stavu o 30 dnů. A prosím, aby o něm bylo hlasováno. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkuji a také vás poprosíme, abyste panu zpravodaji tento návrh předala. Nyní je přihlášen pan předkladatel, ministr vnitra Rakušan. Prosím.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, paní předsedkyně. Já se teď hlásím ještě k protinávru v bodě 1 doprovodného usnesení pana kolegy Maška. Dopředu avizuji, že body 2 a 3 doprovodného usnesení pana kolegy jsme osvojili, nemáme s nimi žádný problém a budou mít naši podporu.

V bodě číslo 1 dávám protinávrh: Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předložení strategického dokumentu zvládání uprchlické vlny do 14. 4. 2022, což znamená do Velikonoc. Já vám vysvětlím, proč. Ten strategický dokument jako takový skutečně vzniká. Já jeho první část předložím teď výboru pro bezpečnost, kde jsem vázán usnesením, a tak skutečně učiním ve čtvrtek, je to usnesení výboru pro bezpečnost a já na výboru pro bezpečnost skutečně v té míře, jak jsem přislíbil, přednesu náš plán za prvé pro oblast vnitra, nástřelově i pro ostatní oblasti. To se týká oblasti bezpečnosti, týká se to usnesení, které bylo dáno bezpečnostním výborem. Teď to bude a má být usnesení celé Poslanecké sněmovny. My pracujeme v rámci strategické vládní skupiny na komplexním dokumentu, který pro některé oblasti už je téměř před dokončením, a jeho kompletaci a předání v takové formě, aby mohl být projednán Poslaneckou sněmovnou, žádáme do Velikonoc. Je to zcela jednoduché, ale ta strategie jako taková samozřejmě vzniká od počátku, není to nic, na čem by vláda nepracovala a teď na to potřebovala nějakých 14 dní. Pokud se ale má jednat nikoli o plytký referát, ale

o skutečný strategický dokument, tak vláda žádá Poslaneckou sněmovnu o závazné stanovení termínu na 14. 4. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Taktéž děkuji. Ještě eviduji přihlášeného pana předsedu Michálka. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vzhledem k tomu, že ten návrh pana místopředsedy vlády Rakušana se týká strategických kroků, čili vlastně mířících do budoucna, já si myslím, že bychom měli dostat jako Poslanecká sněmovna i tu informaci o tom, jaké kroky byly provedeny v rámci toho nouzového stavu a právě v rámci toho třeba třicetidenního intervalu, tak jsem chtěl navrhnout ještě jedno doprovodné usnesení, které by znělo: Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby Poslanecké sněmovně poskytla zprávu o opatřeních učiněných s využitím nouzového stavu do 30 dnů od schválení tohoto usnesení. Čili pokud bude mít kdokoliv jakékoliv obavy k tomu, že by docházelo zejména k extenzivnímu využití toho nouzového stavu, tak se bude moci seznámit s těmi opatřeními, která tam jsou. Je to vlastně podobný režim, jako jsme měli za pandemii, kdy jsme dostávali zprávy čtvrtletní. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkuji a taktéž vás poprosím, pane předsedo, abyste tento svůj návrh předal i panu zpravodaji. Nyní neeviduji již nikoho přihlášeného do rozpravy a vzhledem k tomu, že skutečně žádný další přihlášený není, tak rozpravu končím. Nyní tedy poprosím o závěrečná slova, pokud je zájem. Takže nejdříve pan ministr. Nebo pan zpravodaj? Ano, budete mít zájem oba, ale nejdříve bude hovořit pan ministr, dobře. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji. My jsme si udělovali s panem zpravodajem přednost a já jsem mu dal chvilku na to, aby mohl po dlouhých dvanácti hodinách opustit sál.

Dámy a pánové, kolegyně, kolegové, vážení ministři, paní předsedkyně Poslanecké sněmovny, já bych vám chtěl poděkovat za dlouhou debatu, která se ve většině příspěvků vedla ve velmi věcné rovině, věcném tónu, za což bych chtěl samozřejmě poděkovat. Myslím si, že jsme si v těch dopoledních hodinách odbyli pár politických výkřiků a potom jsme zvládli debatovat o nouzovém stavu jako takovém. Za co bych chtěl všem poděkovat, je to, že vnímáme vážnost situace. Chtěl bych poděkovat za to, že vnímáte, že situace, kterou teď zažíváme, je bezprecedentní, a drtivá většina z vás byla schopna vnímat i to, že odpovídá současná situace tomu, že Česká republika vyžaduje pro řádné zvládnutí této krize nouzový stav. Jsem velmi rád, že tuhle elementární shodu máme.

V čem už se ale neshodneme, je pohled, a teď se nebavím o té právní rovině, kterou tady rozebírali právníci, kterým já nejsem, nicméně o té věcné rovině, zda dva měsíce nouzového stavu jsou moc, nebo málo, zda tady existuje nějaký rozdíl mezi nouzovým stavem covidovým a tímto. Já si troufám říci, že existuje, a výrazný. Protože ta covidová situace, tak jak jsme ji zažívali, byla to nemoc, měla nějakou svou křivku a ta se skutečně měnila v řádu týdnů. Za jeden měsíc byla situace epidemie úplně jiná a rozdílná, než byla před měsícem. V případě migrační vlny tohoto rozsahu, kdy stále ještě pokračuje válka, kdy stále ještě přicházejí nové migrační proudy směrem do Evropy, nelze predikovat, že bychom za dva měsíce potřebovali, nebo během těch dvou měsíců potřebovali výrazně jiná krizová opatření, než potřebujeme nyní. My samozřejmě všichni doufáme a přejeme si, aby ten válečný konflikt jako takový skončil, ale chceme vytvořit na dobu do konce května, což je kompromisní návrh, původní návrh, který se objevil na vládě, byl tři měsíce, slyšeli jsme návrh opozice na 30 dnů, a přišli jsme s kompromisním návrhem do konce května, tedy na 58 dní, a troufáme si říci, že

je rozdílný tento návrh nouzového stavu především i v tom, že reálně, což jsme se všichni přesvědčili, nezasahoval v této chvíli do života lidí v České republice, neomezoval jejich práva, a pokud bychom my tomu nedávali mediální pozornost, tak občané České republiky by si určitě všimli toho, že je tady obrovská migrační vlna, ale málokterý z občanů České republiky by si na kvalitě svého života všiml toho, že v České republice v té době je vyhlášen nouzový stav.

Měli jsme tady několik konkrétních dotazů. Měli jsme dotazy na strategie, to bylo zodpovězeno před chvílí, strategický dokument velmi pilně vzniká, a nevzniká jenom meziresortním strategickým týmem, vzniká i za pomoci externích spolupracovníků, kteří například pomáhají v současné době polské vládě, pomáhali v několika předešlých migračních krizích v Evropě. Troufám si říct, že česká vláda dostala skutečné odborníky, kteří mají externí náhled na ty nejstrategičtější věci, které Českou republiku čekají. Je to adaptace školského vzdělávacího systému, adaptace zdravotního systému, adaptace sociální péče a zároveň motivace lidí, kteří přišli do České republiky, k jejich vlastní ekonomické aktivitě, k tomu, aby se nespolehnali pouze na nějakou záchranou síť našeho sociálního systému, který, jak bylo mnohokrát řečeno, je stejně i v podobě té dávky, která je jim přiznána, omezen na pouze na šest měsíců.

Zároveň říkáme od začátku, a vyjadřuji se ještě jednou ke všem námitkám, které tady padly, že občanům přicházejícím z Ukrajiny je poskytována dočasná ochrana, evropský instrument, který tady platí na jeden rok, do 31. 3. příštího roku, není to žádná náhrada za nějaké dlouhodobé pobytové vízum, naopak, tento instrument je zcela jasně omezen a je zcela jasně vázán na probíhající válku, která je proti Ukrajině ruským agresorem v současné době vedena.

Zároveň bych chtěl odpovědět ještě několika kolegům. Ptal se mě pan kolega Ryba na usnesení, které bylo přímo pro hejtmany, využit byl osvědčený postup, kterým se, obdobným postupem, vyčleňovaly ubytovací kapacity v době covidu. Tento postup ponechává flexibilitu rozhodování o konkrétním zamíření do místní úrovně, to znamená na úroveň hejtmánů a ORP, a zajišťuje to, že postup bude respektovat vůli samospráv. Stejně to finálně budou samosprávy, které budou reálně implementovat všechna ta nařízení, která z vládní úrovně přicházejí. Oni se budou věnovat adaptaci příchozích na život v České republice, pro ně byl vytvořen dotační titul ministerstva vnitra 300 milionů korun, který se právě zabývá adaptací příchozích na život v České republice. Mimochodem, jsou z něj placeny i zde opozici zmiňované jazykové kurzy, a to ve velkém rozsahu na komunální úrovni, protože vnímáme, že právě znalost jazyka je vstupenkou i do profesí řekněme vyšší kvality, pokud tomu odpovídá vzdělání příchozích, tak samozřejmě i do českých škol.

Byl jsem tady citován z mého loňského vyjádření, kdy jsem podporoval nouzový stav asi na 18 dnů. Jsem rád, že pan kolega Ryba vybral férovou citaci. Já jsem totiž racionální přístup měl a skutečně jsem tehdy nouzový stav na 18 dnů podpořil. Ale těch 18 dnů jsme tehdy dávali právě jako limit toho, abychom zhodnotili, zda se pandemická situace v České republice nevyvinula nějakým zcela jiným směrem, zda se situace nezlepší. U té migrační krize s veškerou nadějí, že během příštích měsíců budou pomalu ty proudy migrantů slabší a slabší, je to naděje, ne jistota, si troufám říct, že dva měsíce k tomu, abychom adaptovali všechny české systémy na zvládání uprchlické vlny, potřebujeme. A tomu je přizpůsobena i lhůta nouzového stavu, tak jak o ni Poslaneckou sněmovnu žádáme.

Zároveň bych chtěl říci, že vláda jako taková slyší i komunální úroveň. Nejsme v žádném věcném sporu s hejtmany. I oni dnes na našem pravidelném setkání, které jsme měli v 11 hodin, podporovali návrh, s kterým vláda přichází, a to aby byl vyhlášen nouzový stav až do konce května, protože pro ně je tento instrument možná ještě důležitější v jejich každodenní operativě a zvládání krizového managementu než pro centrální úřady jako takové.

My přistoupíme v našem hlasování na návrh pana kolegy Maška v doprovodném usnesení, aby vláda byla pod kontrolou a předávala Poslanecké sněmovně ke kontrole všechny veřejné zakázky, které proběhnou v rámci nouzového stavu, tak aby byla zaručena transparentnost a jistota, že vláda i v nouzovém stavu nakládá hospodárně se svěřenými veřejnými prostředky. My toto usnesení vítáme, protože vláda České republiky rozhodně nemá v úmyslu jakýmkoliv způsobem zneužívat nouzového stavu k čemukoliv nekalému. Je jenom dobře, že Sněmovna bude mít nad vládou v tomto svoji legitimní a oprávněnou kontrolu.

Zároveň bylo debatováno i o záležitostech, které se týkaly rozdílů mezi přístupem ke covidu té současné vlády a přístupem k situaci v nouzovém stavu souvisejícím s uprchlickou vlnou. Opakovaně byla vláda vyzývána, aby pracovala pro české občany a ne jenom pro uprchlíky. Já od začátku musím říci, a jasně říci – a tím se budu blížit ke konci svého závěrečného slova – že tomu tak jednoduše není. A to, že se vláda snaží efektivně od první minuty zvládnout migrační krizi velkého rozsahu, kterou si tahle vláda nevymyslela, ale musí v té chvíli zařídít to, aby právě ta migrační vlna měla co nejmenší dopady pro české obyvatele, co nejmenší zátěž na nejrůznější systémy, abychom i v tomto stavu zaručili co největší bezpečnost obyvatelům České republiky.

Tady jsme byli několikrát vyzýváni, ať předložíme strategii a podobně. My to určitě uděláme. Budeme k tomu zavázáni usnesením Poslanecké sněmovny a myslíme si, že je nutno pracovat s daty, že je nutno mít střednědobé a dlouhodobé strategie na zvládání této obrovitánské výzvy a možná i příležitosti, která před Českou republikou stojí. Ale zároveň prosím bych chtěl upozornit na to, že máme za sebou měsíc migrační vlny. Česká republika vytvořila vynikající registrační systém. Díky hejtmanům, starostům a lokální úrovni vytvořila skvělý systém toho, jak se postarat o uprchlíky, kteří sem přicházejí. Nezůstávají nám lidé bez střechy nad hlavou, máme informace, o koho se jedná a kdo vstupuje na území České republiky. Je to obrovská zásluha policistů, hasičů, celého integrovaného záchranného systému. Myslím si, že naopak to, jak Česká republika zvládla věc, kterou nikdy předtím v historii nezažila, si zaslouží spíše ocenění.

Zároveň po vašich výzvách samozřejmě jednáme i na evropské úrovni o tom, aby byla viděna realita, že Česká republika je dotčenou zemí, byť není hraniční zemí s Ukrajinou, abychom byli schopni aktivovat co nejrychleji veškeré podpůrné finanční programy pro Českou republiku.

Troufám si říct, že ten nouzový stav, který jsme teď měli a vyhlásili jsme na 30 dnů, vláda využila maximálně efektivně, využila ho v zájmu občanů České republiky, nikterak jim neomezovala jejich práva, využila jej v zájmu příchozích, jejich bezpečí, jejich ochrany a stejně tak budeme postupovat i v nouzovém stavu, který navrhujeme, pokud bude Poslaneckou sněmovnou schválen. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Také děkuji. Nyní poprosím pana zpravodaje o závěrečné slovo, aby v něm i rovnou shrnul jednotlivé přednesené návrhy, což nám pomůže se zorientovat v jejich jednotlivém pořadí. Pak vás poprosím, abyste nás i provázel samotným hlasováním. Děkuji.

Poslanec Patrik Nacher: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, kolegyně, kolegové, děkuji za tu důvěru, kterou jsem dnes získal, a za ten zážitek zde být téměř devět hodin jako zpravodaj tohoto nesmírně důležitého tisku. Já už nebudu shrnovat tu rozpravu, pouze statisticky řeknu, jestli jsem si to dobře počítal, že vystoupilo 15 poslanců bez přednostního práva. Dozvěděli jsme se některé zajímavé věci i některé užitečné věci, jako například proplacení těch přesčasů u policistů za ty zelené hodiny. To si myslím, že je docela

zásadní informace, která by neměla zapadnout. Pak jsme se dozvěděli i některé věci, které sem příliš nepatřily. K tomu se vracet nebudu.

Co všechno ke mně přišlo jako ke zpravodaji a o čem budeme hlasovat. Nejprve je to to základní usnesení, které načetl Marek Výborný. Já ho pak přečtu úplně přesně, ale teď, abych to neřikal dvakrát... který v zásadě říká, že se vyslovuje souhlas s prodloužením nouzového stavu do konce května. Já pak přesně přečtu tu větu. K tomu byl načetn jediný pozměňovací návrh od Aleny Schillerové, to jest, že Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas v prodloužení doby nouzového stavu o 30 dnů. Tím bychom se vypořádali s těmi usneseními.

Pak máte tady doprovodná usnesení. Tři body načetl Jiří Mašek, s tím, že u toho prvního bodu je tam pozměňovací návrh od pana ministra vnitra, o tom bychom potom hlasovali jako první, a jedno usnesení, jeden odstavec, načetl Jakub Michálek. Tím bychom se pak popasovali s těmi doprovodnými usneseními, a tím bychom to, jestli jsem to všechno zachytil správně, dneska ukončili.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Je to v souladu i s tím, co tady máme i my poznamenáno. Takže si myslím, že můžeme přistoupit k samotnému hlasování. Já přivolám kolegyně a kolegy z předsálí, abychom byli v maximálním možném počtu. Přistoupíme k hlasování. Ano, eviduji zájem o odhlášení, proto vás všechny odhlásím a poprosím, abyste se opětovně přihlásili svými kartami.

Vzhledem k tomu, že je podáno více návrhů na úpravu téže věci pouze z hlediska času, tak podle § 72 odst. 2 jednacího řádu je provedeno nejdříve tedy orientační hlasování o jednotlivých těchto dvou návrzích a až poté přistoupíme k hlasování o tom, který získá větší podporu. To je postup, který je v souladu s tímto paragrafem.

Takže pane zpravodaji, vy jste řekl to pořadí, nicméně nejdřív to hlasování, tak jak jej provedeme, tak je pouze právě pro naše určení, o kterém z těch dvou návrhů, který bude mít větší podporu, pak finálně budeme hlasovat, aby to bylo v souladu s tímto paragrafem jednacího řádu.

Poslanec Patrik Nacher: Pokud je to tak, já jsem si myslel, že by se hlasovalo o tom pozměňovacím návrhu první. Pokud je to v tomhle pořadí, tak bychom zkušebně tedy, nebo jak jste to nazvala, hlasovali o tom prvním hlasování, což je: Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s prodloužením doby nouzového stavu do 31. května 2022, 23,59 vyhlášeného... (Připomínky mimo mikrofon.) Po těch dnech. Dobře, takže v tom případě hlasujeme o 58 dnech, pak o 30 dnech a to, co vyhraje, tak já pak načtu orientační... Mně to přijde tedy zbytečně komplikované. Mohli jsme hlasovat o pozměňovacím návrhu těch 30 dnů, ale dobře.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nevadí. Já myslím, že se v tom orientujeme. Není to zase tak složitá procedura ani to není tak složité. Je to ve své podstatě totožné, akorát rozšířené o to orientační hlasování. Souhlasíme spolu. Nyní tedy přistoupíme k orientačnímu hlasování o protinávru, který zazněl, to znamená o 30 dní. To znamená, že by finálně usnesení bylo, že souhlasíme s prodloužením doby nouzového stavu o 30 dní. A pak tady máme návrh, který je, řekněme, to usnesení, komplexnější, rozšířenější o větší počet dnů, abychom si rozuměli. Ne, pan předseda Benda namítá. Pouze o tom počtu.

Poslanec Marek Benda: Já se moc omlouvám, paní předsedkyně. Hlasujeme jenom orientačně o počtu. Hlasujeme jenom ano, zdržel se vůbec neplatí, je to naprosto irrelevantní. Který z počtů 30 a 58 získá větší číslovku, o tom se pak hlasuje jako o vloženém do usnesení.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobře, máme to ujasněné, děkuji za to. Nyní tedy začínáme hlasování, které bude o 30 dnů. Je to orientační hlasování, tak jak zaznělo. Hlasujeme pouze, pokud chceme tento návrh podpořit.

Zahajuji orientační hlasování o 30 dnech. Takže kdo je pro 30 dnů, necht' vyjádří podporu v hlasování číslo 3.

V něm bylo přihlášeno 147 přítomných, pro bylo 45 z nás, proti 19, to znamená 45 hlasů by bylo pro 30 dnů.

Nyní zahajuji hlasování o druhém navrženém časovém údaji, což je 58 dnů.

V hlasování číslo 4 přihlášeno 148, pro 81, což je výrazně více než předchozích 45. To znamená, že v tomto orientačním hlasování máme jasno o tom, že v usnesení, které teď poprosím, aby pan zpravodaj načel už kompletní, budeme mít tento časový údaj. Poprosím o to.

Poslanec Patrik Nacher: V tom případě teď budeme už naplno hlasovat o celém usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s prodloužením doby nouzového stavu do 31. května 2022 23.59 hodin vyhlášeného usnesením vlády ze dne 2. března 2022 č. 147 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky, které bylo vyhlášeno pod č. 43/2022 Sb." O tomto teď budeme hlasovat.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já tedy zahajuji hlasování o předneseném návrhu usnesení a ptám se, kdo je pro? Teď už to není orientační, ale finální hlasování o předloženém návrhu. Kdo je proti?

V hlasování číslo 5 bylo přihlášeno 148 přítomných, pro 82, proti 62, návrh byl přijat.

Nyní tedy poprosím o provedení doprovodnými usneseními, která byla přednesena.

Poslanec Patrik Nacher: Nejprve asi přečtu všechny ty tři body usnesení Jiřího Maška. Pak přečtu a seznámím vás s pozměňovacím návrhem pana ministra vnitra s tím, že ten postup by byl, že bychom hlasovali po bodech, to znamená tři hlasování, ale nejprve bychom hlasovali o pozměňovacím návrhu pana ministra. V případě, že by prošlo, tak už bychom nehlasovali o tom původním. A vzhledem k tomu, že u dvojky, u trojky žádný pozměňovací návrh nebyl, tak bychom hlasovali zvlášť o dvojce, o trojce. Jestli to je srozumitelné?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Ano, děkuji. Ano, souhlasím s tímto postupem. Myslím si, že je s tím v souladu. Takže prosím, abyste nám přečetl ten první bod, o kterém hlasujeme.

Poslanec Patrik Nacher: Já to přečtu.

Bod číslo jedna: "Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předložení komplexního migračního plánu do 31. 3. 2022. (Tento bod je předkládán v souladu s usnesením výboru pro bezpečnost z 10. března)." To je bod číslo jedna.

K tomu je pozměňovací návrh: "Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předložení strategického dokumentu zvládnutí uprchlické vlny do 14. 4. 2022." To je tedy bod jedna.

Bod dvě: "Poslanecká sněmovna..." (Reakce ze sálu.) Chcete to číst postupně?

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: O předložených návrzích bychom hlasovali stejně po bodech, tak jestli dovolíte, ať to zefektivníme.

Poslanec Patrik Nacher: Já jsem vás s tím chtěl, když už jsem tady seděl, seznámit.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já vás chápu a děkuji za tu vaši iniciativu. (Veselost v sále.) Nicméně myslím, že můžeme nejdříve, abychom se v tom opravdu dobře orientovali, hlasovat o předloženém prvním bodě, a to v protinávru znění od pana ministra Rakušana.

Doufám, že všichni víme, o čem hlasujeme, proto zahajuji hlasování o tomto předneseném návrhu doprovodného usnesení a ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 6 přihlášeno 148, pro 143, proti žádný, návrh byl přijat ve znění protinávru, to znamená, ten první bod už nemusíme dále hlasovat. Prosím, posuňme se tedy dále.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, přesně tak. Už nemusíme hlasovat o té původní verzi. Teď jsme v bodě číslo dvě. "Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o intenzivní diplomatické kroky s cílem rychlého ukončení válečného konfliktu na Ukrajině." Opět je tento bod předkládán v souladu s usnesením výboru pro bezpečnost z 10. března.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já tedy zahajuji hlasování o tomto návrhu a ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 7 přihlášeno 148, pro 140, proti žádný, návrh byl přijat. Prosím dále.

Poslanec Patrik Nacher: Já vám děkuji. A poslední bod doprovodného usnesení Jiřího Maška: "Poslanecká sněmovna žádá vládu České republiky o předkládání seznamů všech veřejných zakázek, kde vláda využije nouzový stav k možnosti nákupu bez výběrového řízení."

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Já zahajuji hlasování o předloženém návrhu. Ptám se, kdo jste pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 8 přihlášeno 148 přítomných, pro 148, proti žádný, návrh byl přijat. Prosím.

Poslanec Patrik Nacher: A teď tu mám poslední doprovodné usnesení od Jakuba Michálka: "Poslanecká sněmovna žádá vládu, aby předložila Poslanecké sněmovně zprávu o opatřeních učiněných s využitím nouzového stavu do 30 dnů od schválení tohoto usnesení." V překladu 30 dnů ode dneška.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Já zahajuji hlasování i o tomto návrhu doprovodného usnesení. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 9 přihlášeno 148 přítomných, pro 138, proti žádný, i tento návrh byl přijat. Tím jsme se vypořádali se všemi doprovodnými návrhy usnesení. Je to tak?

Poslanec Patrik Nacher: Já už tady nic nemám, takže se s vámi loučím. Pěkný večer.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: My vám děkujeme, pane zpravodaji, za provedení tímto bodem. (Potlesk napříč sálem.) Takže konstatuji, že s návrhem usnesení byl vysloven souhlas. Jednotlivá doprovodná usnesení jsme taktéž hlasovali, tudíž jsme se vypořádali se všemi hlasovatelnými návrhy a bodem dnešního jednání.

Já tímto tedy končím jednání dnešní schůze. Loučím se s vámi a připomínám, že se sejdeme v příštím týdnu k řádné schůzi, jejímu pokračování, v úterý ve 14 hodin. Přeji hezký zbytek dne.

(Schůze skončila v 19.08 hodin.)